

T.C.
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

Hicran SARİKAYA

**KIBRIS BASININDA İŞÇİ POSTASI GAZETESİ 1980-1984 (SİYASİ,
SOSYO-KÜLTÜREL VE EKONOMİK HAYAT)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MUŞ-2024

T.C.
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

Hicran SARİKAYA

**KIBRIS BASININDA İŞÇİ POSTASI GAZETESİ 1980-1984 (SİYASİ,
SOSYO-KÜLTÜREL VE EKONOMİK HAYAT)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Gülbin FIRAT ONAT

Jüri Üyesi : Prof. Dr. İrşad Sami YUCA

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Harun AYDIN

MUŞ-2024

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT	III
TEŞEKKÜR.....	IV
KISALTMALAR DİZİNİ.....	V
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KIBRIS ADASI'NIN TARİHİ

1.1. KIBRIS'IN COĞRAFYASI VE TARİHİ	3
1.2. KIBRIS'TA SİYASAL YAPI	6
1.3. KIBRIS'TA SOSYOKÜLTÜREL VE EKONOMİK YAPI.....	11

İKİNCİ BÖLÜM

KIBRIS BASIN TARİHİ

2.1. KIBRIS'TA BASININ TARİHSEL GELİŞİMİ	18
2.2. KIBRIS BASININDA YAŞANAN SORUNLAR	25

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞÇİ POSTASI GAZETESİ'NE GÖRE KIBRIS'IN SİYASİ, SOSYAL VE KÜLTÜREL YAPISININ İNCELENMESİ (1980-194)

3.1. SİYASAL HABERLERİN İNCELENMESİ.....	31
3.1.1. Kıbrıs Siyasi Haberleri.....	31
3.1.2. Anavatana Yönelik Siyasi Haberler	95
3.1.3. Dış Siyasi Haberler	105
3.2. SOSYOKÜLTÜREL HABERLERİN İNCELENMESİ.....	131
3.3. EKONOMİK HABERLERİN İNCELENMESİ	146
SONUÇ.....	160
KAYNAKÇA.....	166
EKLER.....	171

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KIBRIS BASININDA İŞÇİ POSTASI GAZETESİ 1980-1984 (SİYASİ, SOSYO-KÜLTÜREL VE EKONOMİK HAYAT)

Hicran SARİKAYA

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Gülbin FIRAT ONAT

2024, 180 sayfa

Bu tezin amacı Kıbrıs basın tarihinde önemli bir yeri olan ve 1980-1984 yılları arasında yayımlanan İşçi Postası gazetesini değerlendirmektir. Bu bağlamda gazetede ki haberler siyasal, sosyo-kültürel ve ekonomik haberler başlıkları altında tasnif edilmiş ve örnekleriyle ele alınmıştır. Özellikle Kıbrıs'ın devlet olma sürecine kadar yaşadığı sorunların tarihsel arka planının ve sürecin bu gazetede yer almış olması çalışmayı önemli kılmaktadır. Ulaşılan bulguların bu yüzden kayda değer olduğu düşünülmektedir.

21 Mayıs 1980 tarihinde yayın hayatına başlayan gazetenin 26 Nisan 1984 tarihinde 198. sayısı ile yayın hayatı sona ermiştir. Çalışmada, yayımlanan tüm sayılar tek tek incelenmiş, analiz edilmiş ve önceden belirlenen konu başlıklarına göre tasnif edilmiştir. Konu kapsamındaki kimi haberlerden örnekler de doğrudan alıntılanıp örnek olarak verilmiştir.

Araştırmada İşçi Postası gazetesinin Kıbrıs basını ve tarihini anlamak için önemli bir kaynak olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla beraber gazetenin Kıbrıs'ın devlet olma sürecinde dönemin yerel basını ve toplumu üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Gazetede en çok siyasi içerikli haberlerin yer aldığı, bununla beraber işçi hakların konusunda da önemli veriler sunduğu belirlenmiştir. Çalışmanın tüm bu yönleriyle alana katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Basın, İşçi Postası, Gazete

ABSTRACT

MASTER’S THESIS

İŞÇİ POSTASI NEWSPAPER IN CYPRUS TURKISH PRESS 1980-1984 (POLITICAL, SOCIO-CULTURAL AND ECONOMIC LIFE)

Hicran SARIKAYA

Advisor: Assistant Professor Gülbin FIRAT ONAT

2024, Pages: 180

The aim of this thesis is to evaluate the newspaper İşçi Postası, which has an important place in the Cyprus press history and was published between 1980-1984. In this context, the news in the newspaper were classified under the headings of political, sociocultural and economic news and discussed with examples. The fact that the historical background and the process of the problems experienced by Cyprus until the process of statehood were covered in this newspaper makes the study important. The findings are therefore considered to be significant.

Launched on 21 May 1980, the newspaper ceased to be published on 26 April 1984 with its 198th issue. In this study, all issues of the newspaper were examined and analysed one by one and classified according to predetermined subject headings. Examples of some news items within the scope of the subject are also quoted directly and given as examples.

In the research, it was concluded that İşçi Postası newspaper is an important source for understanding the press and history of Cyprus. In addition, it was determined that the newspaper was influential on the local press and society of the period during the process of Cyprus becoming a state. It was determined that the newspaper mostly contained political news, but also provided important data on labour rights. It is thought that the study will contribute to the field with all these aspects.

Key Words: Cyprus, Press, İşçi Postası, Newspaper.

TEŞEKKÜR

Kıbrıs basınında önemli bir yeri olan İşçi Postası gazetesinin incelendiği bu çalışma yorucu, uğraştırıcı olduğu kadar zevkli ve bilgilendiriciydi aynı zamanda. Birçok yeni bilgi ve tecrübe edinmeme vesile oldu. Çalışmamın başından sonuna kadar benden desteklerini esirgemeyen, kendisini rahatlıkla aramama fırsat veren ve akademik bakış açısı kazanmama vesile olan danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Gülbin FIRAT ONAT’a şükranlarımı sunarım.

Kıymetli ve yapıcı eleştirileri ile çalışmaya katkıda bulunan jüri üyesi hocalarıma teşekkür ederim. Bu yorucu sürecin her aşamasında bana güç veren aileme de teşekkür ederim.

Muş-2024

Hicran SARİKAYA

KISALTMALAR DİZİNİ

AET	: Avrupa Ekonomik Topluluğu
AKEL	: Kıbrıs Rum Komünist Partisi
BM	: Birleşmiş Milletler
CTP	: Cumhuriyetçi Türk Partisi
DP	: Demokrat Parti
EOKA	: Etniki Organosis Kiprion Agoniston
KKTC	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KTGB	: Kıbrıs Türk Gazetecileri Birliği
KTFD	: Kıbrıs Türk Federe Devleti
MÖ	: Milattan Önce
MS	: Milattan Sonra
TCM	: Türk Cemaat Meclisi

GİRİŞ

Kıbrıs, coğrafik açıdan dünyanın en önemli konumlarından birinde bulunmaktadır. Bu durum onun tarihsel süreçte birçok gelişmenin merkezine yerleşmesine sebep olmuştur. Tarihi süreçte birçok imparatorluğun, devletin ve toplumun merkezi konumunda bulunmuştur. Bu da onun sürekli farklı isimlerle, olaylarla anılmasına kaynaklık etmiştir. Anadolu halklarının ilk gruplarından Mısırlılara, onlardan Persler, Hititler, Fransızlar, Osmanlı ve İngilizlere kadar birçok uygarlık Kıbrıs'ı ele geçirmiştir.

Kıbrıs'ın tarihsel yapısı kadar basınının da geçmişi önemlidir. Kıbrıs basın tarihinde önemli rolleri bulunan gazetelerden biri *İşçi Postası* gazetesidir. Çünkü bu gazete Kıbrıs'ın en büyük sivil toplum kuruluşu olan Türk-Sen'in de yayın organıdır. Böyle olunca da tarihsel bağlamdaki önemi daha kayda değer olmaktadır. Kıbrıs'ın 1980-1984 yılları arasındaki bütün siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmelerini bu gazetede bulmak mümkündür. Özellikle Kıbrıs'ın bağımsız bir devlet olma mücadelesinde basın ayağı olarak ülkesini desteklemiş ve yanında durmuştur. Gazete aynı zamanda Atatürk çizgisinden ayrılmayan ve onun değerlerini de savunan bir konumdadır. Bu açıdan Türkiye ile ilişkilerini hiçbir zaman kesmemiş aksine bu süreçte ilişkileri daha da yoğunlaştırmıştır. Gazetenin sahibi, yazı işleri ve diğer ekibi Türkiye'yi yakından takip etmiştir. Bunun yanı sıra gazete yayımlandığı yıl aralıklarında dünyadaki gelişmelerden de soyutlanmamıştır. Dünyadaki olayları ve gelişmeleri olabildiğince okurlarına aktarmaya çalışmış ve halkın haber alma özgürlüğüne katkıda bulunmuştur. Tarihsel arka planda bu kadar önem arz eden bir gazetenin incelenip değerlendirilmesinin de alana katkı sunması bağlamında önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın Konusu ve Önemi

Bu çalışmanın konusu 1980-1984 yılları arasında Kıbrıs'ta yayımlanmış olan *İşçi Postası* gazetesini incelemektir. Gazetenin nüshalarına <https://evrakcm.gov.ct.tr/siteler/gazeteler/iscipostasi/default.aspx> adresinden 03.11.2022 tarihinde ulaşılmıştır. Bu nüshalar tek tek incelenmiş, o dönemin siyasal, sosyokültürel ve ekonomik olaylarının gazetedeki yansımaları değerlendirilmiştir. Gazetedeki haberler belirlenen konu başlıkları etrafında tasnif edilmiştir. Çalışma üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Kıbrıs Adası'nın tarihi, ikinci bölümde Kıbrıs basın

tarihi, üçüncü bölümde ise İşçi Postası gazetesinin siyasal, sosyokültürel ve ekonomik haberleri incelenmiştir. Bunun yanı sıra Kıbrıs'ın ve Kıbrıs basınının tarihsel süreçte geçirdiği evreler, yaşadıkları olaylar anlamaya çalışılmıştır. Bu tez çalışmasının alana önemli katkılarının olacağı düşünülmektedir. Literatürde İşçi Postası gazetesini doğrudan ele alan, haberlerini inceleyen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Hem Kıbrıs'ın tarihsel süreçteki siyasi, ekonomik ve sosyokültürel olaylarının anlaşılması hem de Kıbrıs'ın bağımsız bir ülke konumuna gelmesindeki gelişmelerin daha iyi anlaşılması bağlamında çalışmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

Yöntem

İşçi Postası gazetesinin çeşitli başlıklar bağlamında incelendiği bu çalışmada Kıbrıs'ın 1980-1984 yılları arasındaki gelişmelerinin gazeteye nasıl yansıdığı değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda gazete arşivine <https://evrakcm.gov.ct.tr/siteler/gazeteler/iscipostasi/default.aspx> adresinden 03.11.2022 tarihinde ulaşılmış ve bu haberler söylem analizi bağlamında ele alınmıştır. Gazetede yer alan haberlerin kapsamı, içeriği dönemin tarihsel arka bağlamı ile değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bunun yanı sıra gazetenin Kıbrıs tarihi ve Kıbrıs basın tarihi açısından önemi anlaşılmaya çalışılmıştır.

Literatür ve Kaynaklar

Çalışmanın ana kaynağını Kıbrıs'ta 1980-1984 yılları arasında yayımlanan İşçi Postası gazetesi oluşturmaktadır. Yukarıda verilen erişim adresi vasıtasıyla gazetenin nüshalarına ulaşılmıştır. Bu nüshalar daha önce belirlenen başlıklar kapsamında tasnif edilmiştir. Literatürde İşçi Postası gazetesini doğrudan ele alıp inceleyen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu yüzden çalışmanın ikincil kaynaklarını literatürde Kıbrıs tarihini, basını ele alan eserler oluşturmuştur. Bunun yanı sıra basın konusunda yapılan incelemeler, kitaplar, lisansüstü tezler ve akademik makalelerden yararlanılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KIBRIS ADASI'NIN TARİHİ

1.1. KIBRIS'IN COĞRAFYASI VE TARİHİ

Ada, Türkçe “Kıbrıs”, Arapça “Kubrus”, Batı dillerinde ise “Cyprus”, “Cipren”, “Cypre”, “Gipros”, “Chypre” gibi sözcüklerle adlandırılmıştır (Yıldırım, 2000). Kıbrıs adının, fazlaca sahip olduğu bakır madeninin Latince karşılığı olan “Cuprum”dan aldığı kabul gören bir savdır. Aynı zamanda kına çiçeği denilen bir çiçekten aldığı ya da aşk ilahesi Kipris’ten aldığını da ileri süren tezler bulunmaktadır. Mısır ve Hititlerin hâkim olduğu dönemlerde “Alasya” ya da “Asi” ; Finikelilerin hâkim olduğu devirlerde ise “Hetim” ismi kullanılmıştır (Alasya, 1977).

Yukarıda ifade edilen görüşlerin yanı sıra Baker (1879), “Cyprus as I Saw It in 1879” isimli seyahatnamesinde şunları dile getirmiştir (Gözlü, 2011):

“Kıbrıs isminin nereden türediği pek çok kaynakta aranır ve bilirdikşilerin fikirleri birbirinden farklıdır. İngilizler yalnızca kendilerinin Kıbrıs (İng. Cyprus) şeklinde heceleyip telaffuz ettiklerini düşünebilirler. Önceden yemyeşil olan bu adanın dağlarını kaplayan servi ağaçlarının (İng. cypress-tree) ismi yerliler tarafından Kypresses şeklinde telaffuz edilir ki bu Kıbrıs’ın farklı dillerdeki çeşitli isimlerine oldukça benzerdir. Yunanca ismi Kypros’tur ve eski zamanlarda Chittim/ Kition/ Citium’dan ihraç edilen kereste (İng. chittim-wood) ile Chittim/ Kition/ Citium arasındaki bağlantının aynısı Kypros ve Kypress ağaçları (Tr. servi) arasında da süregelebilir.”

Kıbrıs, ismini zamanın kraliçesi Kibele’ye verilmiş “Kipris” adından, İbranicede bakır anlamına gelen “Kopher” kelimesinden ya da Kıbrıs Adası’nda yoğun görülen servi ağaçlarının Latince karşılığı olan “Cypress” sözcüğünden türetildiği rivayet edilmektedir (KKTC Enformasyon Dairesi, 2022).

Tarihsel süreçte oluşan değişim ve gelişmeler Kıbrıs sözcüğünde de kendisini göstermektedir. Yukarıda ifade edilen bilgilere de bakıldığında Kıbrıs adında ortak bir kanıya ulaşılamadığı görülmektedir.

Kıbrıs Adası, 34° 33'-35° 42' kuzey enlemleri ile 32° 16' - 34° 36' doğu boylamları arasında bulunmaktadır. Yüz ölçümü 9251 km²'dir ve Sardunya ile Sicilya adalarının ardından Akdeniz’de yer alan üçüncü büyük ada konumundadır (Alasya, 1977). Doğu Akdeniz’de dört tarafı denizle çevrili bir kara parçası olan Kıbrıs dünyada kuzey yarımkürede bulunmaktadır.

Adanın kuzeyinde 71 km uzaklıkta Türkiye, doğusunda 105 km uzaklıkta Suriye ile 108 km uzaklıkta Lübnan, güney doğusunda 200 km uzaklıkta İsrail, güneyinde ise 380 km mesafedeki Mısır yer almaktadır. Komşu ülkeler arasında kendisine en yakın ülke Türkiye olup, Yunanistan kıyılarına yaklaşık 850 km, Girit'e ise 550 km uzaklıktadır (Tenşi, 2022).

Kıbrıs Adası, Doğu Akdeniz'in stratejik bir kavşağını oluşturur; çünkü "Anadolu ve Suriye kıyılarına yakınlığı, Ege Denizi'nin giriş ve çıkışını kontrol etmesi ve Mısır ile Süveyş Kanalı'na olan yakınlığıyla dikkat çeker. Bu nedenle Doğu Akdeniz'de coğrafi konumuyla Avrupa, Asya ve Afrika arasında hayati bir rol oynar" (Keser, 2012).

Kıbrıs, Akdeniz'in kuzeydoğusunda konumlanmıştır. Ada, kuzeyinde Girne Dağları (Beşparmak Dağları olarak da bilinir) ile karakterizedir, bu dağlar ada kıyılarına oldukça yakındır. Güneyinde volkanik kayalardan oluşan Karlıdağ (Trodos) bulunmaktadır. Batı kısmında Yeşilyurt, doğu kısmında ise Meserya ovalarına kadar uzanan düzlük alanlar, ada üzerindeki dağlık bölgelere kıyasla daha geniş bir sahayı kaplar. Kuzey Kıbrıs'ın nüfus yoğunluğu genellikle bu geniş bölgede yer almaktadır (Gürsoy, 1998).

Kıbrıs Adası, Doğu Akdeniz'in merkezinde bulunması nedeniyle coğrafi olarak bölgede bulunan devletler tarafından hakimiyet altında tutulması gereken bir hedef olmuştur. Ayrıca ada Akdeniz'in tam kalbinde bulunması sebebiyle buraya hakim olan devletlerin bir saldırı olması durumunda erkenden haber alabilmesini ya da devletin saldırı için üs olarak kullanabilmesini de sağlamaktadır. Kıbrıs Adası Süveyş Kanalı, Hint Okyanusu, Pasifik Okyanusu ve Atlantik Okyanuslarının bağlantı noktası olması sebebiyle hem ticari hem de askeri anlamda önem taşımaktadır (Sarı, 2016: 2).

Kıbrıs Adası, iklim şartları, bitki örtüsü ve hayvancılık nitelikleri açısından Türkiye'nin orta ve güney sahillerine yakın olmasından ötürü Türkiye ile büyük jeolojik benzerlikler taşır. Bu sebeple adanın tarihi geçmişi çok eski çağlara kadar uzanmaktadır (Alasya, 1977). Tektonik bir olay sonucunda adaya dönüştüğü ifade edilen Kıbrıs'ta ilk yerleşmelerin M.Ö. 6500-7000 yılları arasında Neolitik Çağ'da ortaya çıktığı ve Erken Bronz Çağı'nda Küçük Asya bölgesindeki olaylar sonucunda göç eden Anadolu halklarından ilk gruplarından oluştuğu ifade edilmektedir (Dinç, 2010).

M.Ö. 15. yüzyıldan başlayarak Batı-Doğu arasındaki seferlerde Kıbrıs Adası konumu itibarıyla kritik bir rol oynamış ve bu nedenle büyük devletlerin mücadele

alanına dönüşmüştür. Kıbrıs Adası emperyalist güçlerin dünya için büyük öneme sahip olan Ortadoğu'ya geçmek için öncelikli hedef olarak önlerinde durmuştur. Dünya petrollerinin %40'ından fazlasının Ortadoğu coğrafyasında bulunduğu düşünülünce Suriye, Mısır, Lübnan, Filistin ve Anadolu'nun güney kısımlarında hem havadan hem de denizden kontrol altında tutan Kıbrıs Adası, bu özelliğiyle dünya için özel bir merkez konumundadır (Berber, 2013: 1-2).

Eski Mısırlıların M.Ö. 1450 yıllarında egemenliği altında bulunmuş olan Kıbrıs Adası, devamında Hititlilerin eline geçmiş, M.Ö. 709'da Asurlular, M.Ö. 332 de ise Büyük İskender burayı ele geçirmiştir. M.Ö. 58 yılında Kıbrıs Romalılarca fethedilmiş, Roma İmparatorluğu'nun M.S. 395'te bölünmesiyle birlikte Bizans İmparatorluğu'na katılmıştır (Kaya, 2010:6). Bu tarihten itibaren eski Yunan halkı ile Kıbrıs'ta yaşayan bazı kesimler arasında Ortodoks Hristiyan dini etrafında bir bağ kurulmuştur. M.S. 488 yılında Bizans İmparatorluğu tarafından Kıbrıs'ta bulunan kiliseye bağımsızlık verilerek Rumca resmi dil ilan edilmiş ve bunun üzerine Kıbrıs'ta yaşayan bir kısım halk Rum olmamasına rağmen Rumlaşmaya başlamıştır (Vatansever, 2012: 1489).

1372 yılına gelindiğinde Kıbrıs Adası, Cenevizlilerin eline geçmiş ve 1464 yılına kadar adada hakim olmuşlardır. Daha sonraki dönemde Memlûklüler, papalık ve Venediklilerin giriştiği mücadeleden Venedikliler galip çıkmış ve ada Venedik soylularının içerisinde seçilen bir Vali ile yönetilmiştir (Güzel, 2009: 6).

İçerisinde bakır madeni dışında kayda değer bir zenginliği bulunmayan Kıbrıs Adası, stratejik bölgelere yakınlığı ve ticaret yolları üzerinde bulunması nedeniyle önemlidir. Tarihin eski dönemlerinde birçok medeniyet tarafından yönetilmiş olan Kıbrıs Adası, Osmanlı Devleti tarafından 1571 yılında fethedilmesinin ardından burada bulunan Ortodoks ve Katolik halklar korunarak, Anadolu'daki Türkler buraya yerleştirilmiş ve Türk yurdu haline getirilmiştir (Gürcan, 2006: 31-32).

Kıbrıs Adası, 307 yıl boyunca Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliği altında kalmıştır. Ancak 1877'de Türk-Rus Savaşı'nın başlaması ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Ayastefanos Antlaşması'nı imzalamak zorunda olması, Rusya'ya Batum ile Kars şehirlerini vermeyi ve bir Bulgar Devleti'nin kurulmasını kabul etmeyi gerektiriyordu. Bu süreçte Osmanlı İmparatorluğu, topraklarını Rus işgaline karşı korumak amacıyla İngiltere ile bir antlaşma imzaladı. Buna göre İngiltere, Anadolu'yu Rus işgaline karşı koruyacak ve bir Rus saldırısında Osmanlı İmparatorluğu ile ortak harekette

bulunacaktı. Karşılığında Osmanlı İmparatorluğu, İngiltere'ye geçici olacak şekilde Kıbrıs Adası'nın yönetimini devredecekti. Bu antlaşmanın sonucunda 1878'den başlayarak Kıbrıs Adası'nın yönetimi Osmanlı İmparatorluğu'ndan İngiltere'ye devredilmiştir. İngiltere, bu tarihten sonra Kıbrıs'ı elinden hiçbir zaman çıkarmamıştır (Çapan, 2019).

İstiklal Savaşı'nın ardından 1923 yılında imzalanan Lozan Antlaşması ile Türk egemenliği Kıbrıs'ta resmen sona erdi. Lozan Antlaşması ile Türkiye Cumhuriyeti, İtilaf Devletlerince resmen tanınmış; karşılığında Türkiye ise Kıbrıs'ın İngiltere'ye ait olduğunu kabul etmiştir (Sarica, Teziç ve Esinyurt, 1975: 6).

1.2. KIBRIS'TA SİYASAL YAPI

Yavuz Sultan Selim'in 1517 tarihinde Mısır'ı fethederek Doğu Akdeniz'i kontrol altına almasıyla birlikte Kıbrıs Adası, İstanbul ile Mısır arasındaki deniz güvenliğini tehdit eden bir konumda bulunmuştur. Kıbrıs, Osmanlı Devleti'nin kurulmasının ardından Akdeniz'deki çıkarlarını korumak ve Anadolu'nun güney sahillerini garanti altına almak amacıyla Osmanlı topraklarına dahil edilmiştir (Uçarol, 1978: 7).

Kıbrıs Adası, 9 Eylül 1570'te fethedilmiştir. Lefkoşa'nın ele geçirilmesinin ardından Mağusa hariç ada tamamen teslim olmuştur. Ekim 1570 ortalarında Mağusa'ya ilerleyen Osmanlı ordusu şehri kuşatma altına almıştır (Çakmak, 2013: 3)

Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyılda hızla zayıflaması ve gerilemesi, askeri başarısızlıklarını da ardından getirmiş ve bu nedenle 1877'de başlayan Osmanlı-Rus Savaşı'nda mağlup olmuştur. Osmanlı Devleti, Rus tehdidine karşı korunmak amacıyla 4 Haziran 1878'de İngiltere ile imzaladığı gizli savunma anlaşması çerçevesinde, geçici bir süreliğine Kıbrıs'ı İngiltere'ye vermiştir (Serter ve Fikretoğlu, 1988: 5). 12 Temmuz 1878 tarihinde Osmanlı Devleti, Kıbrıs'ın hukuksal açıdan kendi egemenliğinde kalmasını sağlayarak İngiliz idaresine devretmiştir. Ancak İngiliz yönetiminin adadaki Müslüman ile Türk toplumunun mülki ve idari haklarını koruması ve ne kadar müddet adayı yöneteceği konusundaki belirsizlikler sorunlara yol açmıştır (Tamçelik, 1995: 322).

Osmanlı Devleti 1914'te I. Dünya Savaşı'na Almanya'nın tarafında savaşa girince İngiltere bunu gerekçe göstererek, Kıbrıs'ı resmen ülkesine kattığını ilan etmiştir. Adanın statüsü, 1923 tarihli Lozan Antlaşması'na kadar bu şekilde devam etmiştir (Çakmak, 2013: 5).

İngiliz hükümeti, adanın yönetimini devraldıktan sonra adanın demografik yapısını etkileyecek çeşitli uygulamalara başlamıştır. İlk olarak, adanın idari pozisyonlarında yer alan Türkleri görevden alarak makamlarına ilk önce İngilizleri, devamında ise Rum ile Ermenileri atamıştır. İngiliz yönetimi, adada Müslüman toplumunun dini haklarının ve mülklerinin Müslüman yetkililer tarafından yönetilmesine engel olmuş ve bu amaçla kurulan Evkaf idaresini sonradan kaldırmıştır. Ayrıca, 14 Ağustos 1878 tarihinde adadaki İngiliz idaresine yeni bir anlaşma ile yasa koyma yetkisi verilmiştir. Bu anlaşma bağlamında İngiliz yönetimi, Kıbrıs'taki idari ve hukuki yapıyı değiştirme yetkisini ele geçirmiştir (Tamçelik, 1999: 43).

İngiltere, Kıbrıslı Rumların 1931'deki isyanından sonra halkın baskısını hafifletmiş ve Kıbrıs'ta özerk bir yönetim kurma çabalarına başlamıştır. Bu hedefle Lord Winster, Jackson, Birinci Macmillan, Birinci Harding, İkinci Harding, Radcliffe, İkinci Macmillan ve Spaak Planları gibi pek çok plan hazırlanmıştır. Bu planlar, İngiliz yönetiminin Kıbrıs'ta kalmasını sağlamıştır ve yarı bağımsızlık anlayışını desteklemiştir. Bu planlar çerçevesinde, bir İngiliz Valisinin liderliğinde Türklerin ve Rumların yer aldığı Yasama ve Danışma Meclisleri öngörülmüştür. Ancak bu planlamalar, Kıbrıslı Rumlar tarafından Enosis'e engel oluşturduğu gerekçesiyle kabul edilmemiştir (İsmail, 1986: 72).

Kıbrıs Türkleri, Enosis'e yönelik daha organize bir mücadele yöntemi benimseyerek yeni örgütler kurmuşken, II. Dünya Savaşı'nın bitişine doğru Rumların Enosis çalışmalarında belirgin bir yükseliş göze çarpmıştır. 1941'de faaliyetlerine başlayan Komünist AKEL partisi ile önceki Komünist Kıbrıs İşçi Federasyonu (PEO), kilise ve diğer Rum örgütleri işbirliği içinde sıkı bir Enosis propagandası yapmışlardır. 14 Nisan 1943 tarihindeki yerel seçimlerde Enosis'i destekleyen Kıbrıs Rum Komünist Partisi (AKEL), seçimlerden galip ayrılmıştır (Gazioğlu, 1996: 241).

Daha sonraki süreçlerde çeşitli planlar ve programlar düzenlenmiştir. 1958 tarihli Macmillan Planı, Kıbrıslı Türklere temsil hakkı tanımış olup adanın taksimini önermemiştir. Plan, yedi yıllık bir özerklik dönemini öngörmüş ve bu süre boyunca İngiliz valisinin himayesinde Türk ve Yunan hükümetlerinin temsilcilerini kabul etmiştir. Türkiye, bu açıdan Macmillan Planı'nı desteklemiştir. Ancak Yunanistan, bu planın Kıbrıs sorununu Türkiye'nin etkinliğini artırabilecek şekilde bir taraf haline getirdiğini savunarak planı kabul etmemiştir. İngiltere, Radcliffe Planı'nı ve sonrasında

Macmillan Planı'nı Yunanistan'ın istekleri doğrultusunda revize etmiş olmasına rağmen Yunanistan, görüşmeler öncesinde adada halk oylaması (plebisit) yapılmasını ısrarla talepte bulunmuştur. Türkiye'nin bu öneriyi reddetmesi sonucunda Kıbrıs sorunu 1958 yılında Birleşmiş Milletler'e (BM) taşınmıştır (Oberling, 1990: 31).

Rumların Enosis, Türk tarafının ise Taksim düşüncesi, Kıbrıs'ın bağımsızlığı fikrini ortaya çıkarmıştır. Bu fikir ABD, Yunanistan, Türkiye ve İngiltere tarafından onaylanarak 11 Şubat 1958 tarihinde Zürih Antlaşması ve 19 Şubat 1959 tarihinde de Londra Antlaşması ile neticelenmiştir. Londra Antlaşması neticesinde; Türkiye, İngiltere ve Yunanistan Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulması konusunda üç garantör ülke konumunda olmuştur. Kıbrıs Cumhuriyeti, Başkanlık sistemine göre yönetilecek; başkanlık makamına bir Rum, başkan yardımcılığına ise Türk tarafından bir önder seçilecektir. Kıbrıs'ta Türkçe ve Rumca resmi diller olarak kabul edilecektir. Kıbrıs Meclisi, elli milletvekilinden meydana gelecek ve Rumlar %70, Türkler ise %30 oranında temsil edilecektir. Meclis seçimleri beş yılda bir yenilenecektir. Bakanlar Kurulu, on bireyden meydana gelecek ve bu kurulda yedi Rum, üç Türk üye bulunacaktır. Başkan ve başkan yardımcısı, veto yetkilerine sahip olacak ve Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bayrağını seçme yetkisine sahip olacaklardır (Bağcı, 2001: 127).

Bu süreçte EOKA, 21 Aralık 1963'ten itibaren Türk bölgesine muhtelif saldırılar düzenlemiştir. Rumların Türklere saldırmasının nedeni, Kıbrıs anayasasında belirtilen bağımsızlık ve karar alma süreçlerinin iki toplum arasında eşitliğini sağlayan prensipleri bozarak Kıbrıs'ı kontrol altına almaktır (Alaçam, 1990: 29).

Bu dönemde Akritas Planı uygulanmaya çalışılmıştır. Planın temel hedefi, Zürih ve Londra Antlaşmaları'nı geçersiz kılarak Enosis'i gerçekleştirmek ve Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası'nı değiştirip Türkleri sıradan bir azınlık haline getirmektir. Türklerin bu değişiklikleri kabul etmemeleri durumunda, Kıbrıslı Türkleri acilen ve dış müdahalelere imkan vermeden bölüştürmek ve ezmek, çatışmalar yaygınlaşırsa Türkleri hemen bertaraf etmek ve Enosis'i duyurmak amacı güdülmüştür. Makarios'un tekliflerinin Türkler tarafından kabul edilmemesinden kısa bir süre sonra Kıbrıs'ta büyük çaplı vakalar ortaya çıkmıştır. 21 Aralık gecesı Lefkoşa'daki bir Türk mahallesinde Rum polisi ile bir Türk kadın arasında çıkan tartışma sonucunda kadın ve erkek arkadaşı öldürülmüştür. Sonrasında 22 Aralık'ta EOKA, Lefkoşa Türk Lisesi ve Girne Kapısı'ndaki Atatürk heykelini makineli silahlar ile hedef almıştır. Ertesi gün,

Türk Büyükelçilik binası ile Kıbrıs Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı yardımcısının evine ateş edilmiştir. Kumsal Mahallesi'nde, 24 Aralık'ta Türk Alayı'nda görev yapan Dr. Binbaşı Nihat İlhan'ın eşi ve üç çocuğu öldürülmüştür. Bu olaylar, Kıbrıs Sorunu'nda krtik bir dönüm noktası olarak kabul edilir ve "Kanlı Noel" olarak anılmıştır (Alasya, 1992: 221).

Yaşanan bu elem verici olayların ardından “Kıbrıs Türk halkının güvenliği sağlanamadığı için Dr. Küçük ile Makarios'un ortak talebi üzerine, İngiliz askerleri 29 Aralık 1963'te Lefkoşa'da Yeşil Hat'a girmiştir. Bu olay, Kıbrıs'ın kuzey ve güney olarak ayrılmasının başlangıcı olmuştur. Bu durumun sebebi, Kanlı Noel olaylarının yaşanmasıdır” (Denktaş, 1999: 59).

13 Şubat 1975 tarihinde Türk kesimi, “Kıbrıs Türk Federe Devleti”nin kurulduğunu resmen duyurmuştur (Kızılyürek, 2009: 45). Denktaş, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin ilanının hemen ardında yaptığı basın açıklamasında, bu adımın bağımsızlık ilanı olmadığını vurgulayarak, asıl amacın federal bir sistem için hazırlık olduğunu belirtmiş ve Rum yönetimi ile federal bir yönetim kurulması konusunda zaten anlaştıklarını dile getirmiştir (Sonyel, 2014: 260). Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin ilanının ardından BM'ye başvuran Rum kesiminin şikayeti üzerine, BM 12 Mart 1975 tarihinde 367 Sayılı kararını alarak Kıbrıs Cumhuriyeti'nin tek meşru yönetim olduğunu vurgulamıştır. Bu kararda tüm devletler, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne saygı duymaya çağırılmıştır (Kızılyürek, 2009: 48).

26 Kasım 1975 tarihinde Denktaş, televizyondaki konuşmasında “Kıbrıs'ta iki ayrı ulusun var olduğunu ve artık iki ayrı devletin oluşması gerektiğini belirtmiş, Makarios'un 31 Mart 1976'ya kadar koşulsuz görüşmelere katılmaması durumunda Kıbrıs Türk Devleti'nin ilan edilmesinin gerekliliğini dile getirmiştir. Ayrıca, ilan edilecek devletin 30 ila 40 ülke tarafından tanınacağını söylemiştir” (Sonyel, 2014: 426).

Kıbrıs Türk toplumu, kendi kaderini tayin etme hakkı ve ulusal iradesiyle desteklenerek, 15 Kasım 1983 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kurarak bağımsızlığını ilan Duyurmuştur, bu süreçte bir referandum da yapılmıştır (Uçarol, 2013: 1071).

Türkiye açısından Kıbrıs, 1950'li yıllara kadar Türk hükümetlerinin gündeminde olmamıştır. Bunun en önemli sebeplerinden biri de Kıbrıs'ın siyasi statüsünün net

olması, tartışma konusu olmamasıdır. Ayrıca Millî Mücadele sonrasında kurulan yeni devletin kuruluş çalışmaları ile iç ve dış politikadaki dengeler, Kıbrıs gibi kesin çözüme ulaşmış bir konunun daha da geri plana itilmesine neden olmuştur. Buna ek olarak, Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra Atatürk'ün talimatlarıyla Kıbrıs Türkleriyle olan toplumsal ve kültürel bağlar güçlü tutulmaya çalışılmıştır (Akgün, 2012). İsmet Paşa döneminde de dış politikada Kıbrıs meselesi diye bir mesele olmamıştır. II. Dünya Savaşı'nda ve savaşın bittiği dönemde 12 adalar meselesi gibi Kıbrıs meselesi de yer almamıştır (Yurdanur, 1974).

Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin (KTFD) siyasal yapısında zamanla çeşitli siyasi partiler de kurulmuştur. Çakmak (2013) çalışmasında bu partileri ele almıştır.

Ulusal Birlik Partisi (UBP): 11 Ekim 1975 tarihinde Denktaş tarafından kurulmuştur. Partinin merkezi Lefkoşa'da yer almaktadır. Sloganı “Birlik içinde, güçlü biçimde!” şeklindedir (Çakmak, 2013: 36).

Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP): Kıbrıs'ta merkezi Lefkoşa'da bulunan Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP), "buğday başağı" simgesini kullanmaktadır. Kurucu başkanı Ahmet Mithat Berberoğlu'dur. “CTP, Kıbrıs Türk toplumunun varlığını ve kimliğini korumayı, refahını geliştirip sosyal adaleti sağlamayı, kişi hak ve özgürlüklerini çağdaş seviyeye yükseltip hukukun üstünlüğünü ve demokrasiyi egemen kılmayı amaç edinmiştir. CTP'nin Kıbrıs Türk toplumunun barış ve ekonomisi için çalışan, haklarının korunup güvence altına alınacağı iki toplumlu, iki bölge, toplumların siyasal eşitliğine dayalı, bağımsız, toprağı bütün, AB üye ülkesi olarak ve üslerden arınmış, sosyal Avrupa değerlerinin geçerli olduğu Federal Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulmasını savunan bir görüşü vardır” (Gürel, 1984: 17).

Toplumcu Kurtuluş Partisi: 18 Mart 1976 tarihinde kurulmuştur. Genel başkanlık görevini sırasıyla Alpay Durduran (1976-1983), İsmail Bozkurt (1983-1987), Mustafa Akıncı (1987-2001) ve Hüseyin Angolemlı (2001-2007), Mehmet Çakıcı (2007) üstlenmiştir. Türk Öğretmenler Sendikası tarafından kurulan parti, 3 Haziran 2007 tarihinde kapatılmış ve Toplumcu Demokrasi Partisi'ne katılmıştır (Çakmak, 2013: 40).

Demokrat Parti (DP): Hakkı Atun liderliğinde 30 Temmuz 1992 tarihinde UBP'den ayrılan 9 milletvekili tarafından kurulmuştur. Parti, 1993 yılında yapılan seçimlere katılmış ve ilk seçimde UBP'nin %29.9'u alırken DP %29.4 oy almıştır. DP,

20 yıldır faaliyet göstermektedir ve bu süre içinde 10 yıl iktidarda, 10 yıl da muhalefette bulunmuştur. Parti, liberal demokrasiyi savunmaktadır. Genel merkezi Lefkoşa'dadır. Partinin amblemi, beyaz zemin üzerinde kırmızı bantlı daire şeklinde büyük DP harfleri, altın renkte "Demokrat Parti" yazısı ve kuruluş senesi olan 1992'yi içermektedir. Amblemin üzerinde ise kırmızı renkte alevli zeytin yeşili bir meşale ve her iki tarafını çevreleyen on bir yapraktan oluşan iki zeytin dalı bulunmaktadır (Halkın Sesi Gazetesi, 30 Temmuz 1992).

1.3. KIBRIS'TA SOSYO-KÜLTÜREL VE EKONOMİK YAPI

Her ülkenin kendine ait bir kültürel yapısı olduğu gibi, Kıbrıs Türkleri ve Kıbrıs Rumları da kendilerine ait bir kültüre ve yaşam tarzına sahiptir. Kıbrıs Adası, tarih öncesinden bu yana birçok farklı kültürü barındırmış ve bu kültürlerin etkisi hem sanatsal eserlerde hem de halkın dilinde ve yaşam tarzında görülebilir şekilde hissedilmektedir (Çakmak, 2013: 120).

Kıbrıs Adası'ndaki insan yerleşimine dair en eski bulgular Neolitik Çağ'a dayanmaktadır. Güney kıyısındaki Khirokitia'da bulunan kalıntılar, M.Ö. 6000 civarında bu bölgede Akdeniz'in önde gelen topluluklarından birinin yaşadığını ortaya koymaktadır. Daha sonraki dönem olan Sotira kültürü ise M.Ö. 4500-4000 yılları aralığını kapsamaktadır. Bu dönemde, sabun taşından yapılmış küçük süs eşyaları ve dikkat çekici çanak çömlekler öne çıkmaktadır. M.Ö. 1900-1600 tarihleri arasında ise Orta Tunç Çağı yaşanmış olup, bu devirde bezemeli çanak çömlek yapımı önemli bir gelişme göstermiştir. Tunç araçların varlığı ise el sanatlarının ileri seviyede olduğunu göstermektedir (Beratlı, 1999: 121).

Kıbrıs tarih boyunca, Anadolu'dan gelen yerli halk ile işgalci uluslar ve kavimlerin etkileşimi sonucunda, zamanla melez bir topluluk ortaya çıkmıştır. Bu karışık topluluk, zamanla denizcilikle bilinen Miken kültürünün etkisi altına girmiştir. Mikenler, Helen ırkından olarak kabul edilen Yunanlılar arasında yer almaktadır. Kıbrıs, Roma İmparatorluğu'nun boyunduruğu altına girdikten sonra MS 46'da St. Paul'un gelip Hristiyanlığı yaymasıyla önemli bir dönüşüm yaşamıştır. Tarihsel süreçte Hititler, Mısırlılar, Fenikeliler, Asurlular, Persler, Ptolemiler, Romalılar, Araplar, Bizanslılar, Templer Şövalyeleri, Lüzinyanlar, Cenevizliler, Venedikliler, Osmanlılar ile İngilizler adayı yönetmiştir. Kıyı kesimi de ayrıca korsanlar için uğrak noktalarından biri olmuştur (Çakmak, 2013: 140).

Kıbrıs'ta 1572'den itibaren yaşayan Kıbrıslı Türklerin eğitiminde belirgin bir özellik, önce Osmanlı Devleti'nin ardından Türkiye Cumhuriyeti'nin eğitim sistemine denk ve paralel bir şekilde ilerlemesidir. Kıbrıs'taki Türk ilköğretim okulları ise 1573 senesinden itibaren açılmıştır. O devrin okul sistemi İptidailer (ilkokullar) ve Medreseler olmak üzere iki sınıfı içermektedir (Feridun, 2000: 5).

Kıbrıs'ta 1881 senesinde İngilizlerin yaptığı nüfus sayım sonuçlarına göre ülke nüfusu 46.389'u Türk, 136.629'u Rum ve 3.091'i de diğer milletlerden olmak üzere toplam 186.109 kişiden meydana gelmiştir. Kıbrıs'taki Türklerin %25'i şehir merkezinde, %75'i ise köylerde ikamet etmişlerdir. Rum nüfusun ise %13'ünün şehirlerde ikamet ettikleri yapılan nüfus sayımında belirlenmiştir. 1946 yılında yapılan nüfus sayımında ise Türklerin %27,5'inin, Rumların ise %19,1'inin şehirlerde ikamet ettikleri belirlenmiştir (Atalay, 2003: 106).

Türk ve Rum nüfusun birlikte yaşadıkları köy sayısı 1911 yılında 230 iken bu sayı 1921 yılında 221; 1946 yılında 192; 1960 yılında 33 olmuş ve buna karşılık 1911 yılında yalnızca Türklerin yaşadıkları köy sayısı 85 iken bu sayı 1960 yılında 110'a yükselmiştir. Türk ve Rumların birlikte yaşadıkları köylerde, Türk nüfusun sayısı oldukça az olmuştur (Morag, 2004: 599).

1931 yılında Kıbrıs'ta meydana gelen bir ayaklanma, çeşitli yasakların getirilmesine yol açmış ve eğitim alanını da etkilemiştir. İngiliz sömürge hükümetinin Türk toplumuna baskıları, yanlış yaklaşımı ve çeşitli sebeplerle çok sayıda okulu kapatması ile okulların bütçelerini kısması, Türk toplumunu yıldırmamış, tam tersine toplumun öz kültürel değerlerine olan bağlılığını pekiştirmiştir (Cicioğlu, 1983).

1935 yılından sonra ilkokul eğitimi süresi beş yıldan altı yıla uzatılmış ve ilkokul müfredatı buna göre yeniden ele alınmıştır. Bu uygulama hala olumlu bir düzenleme olarak görülmektedir. Aynı yılın İlkokul Müfredat Programı, V. ve VI. Sınıflara yönelik haftada üçer saat İngilizce dersi öngörmüştür. 1935 yasasıyla Türk Lisesi ve Viktorya Okulu yönetim kurulunun yapısı değiştirilmiş ve yeni yasa ile bütün yönetim kurulu üyeleri sömürge yönetimince belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, her iki okulun yönetimine İngiliz idareciler atanmış ve lisenin ismi "Kıbrıs İslam Lisesi" olarak değiştirilmiştir. 1930 senesinde ilkokulların Türk toplumunun denetimi dışına çıkmasının ardından, orta dereceli okullar olan lise ve Viktorya Okulu üzerinde de

toplumun önceliği kısıtlanmıştır. Eğitim alanında Türk toplumunun kontrolü tamamen sona ermiştir (Hasene, 1949).

9 Haziran 1959'da İngiliz Yönetimi, Kıbrıs Türk Eğitim Örgütü'nü Türk toplumuna tamamen bırakmıştır. Kıbrıs Türk toplumu, 1952-1960 yılları aralığında bazı ortaöğretim kurumlarını geliştirmeye çalışmış ve Kıbrıs Cumhuriyeti döneminde 217 ilkokul, 5 lise, 7 ortaokul, 1 kız enstitüsü, 2 sanat okulu ve 1 öğretmen koleji ile devlet eğitim sistemine girmiştir. 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası'nın 87. maddesinin (b) bendine göre, Kıbrıs Türklerinin eğitim, kültür ve öğrenim konuları, Kıbrıs Türk Cemaat Meclisi'nin emrine verildi (Çakmak, 2013: 132).

Kıbrıs Türk halkı, köklerini Anadolu'dan getirerek geleneğe dayalı bir birliğini sürdürmüştür. Temel kültür varlıklarını koruyarak zamanla geliştirmiş ve özgün bir yapı oluşturmuştur. Bu halkın uygar yapısı dikkat çekici olup, nesilden nesile aktarılan gelenek ve göreneklerindeki inanç, bilgi, davranış ve yaşam tarzı, kültürel zenginliğini oluşturur. Kuzey Kıbrıs'ta gelenekçi bir düzen bulunmasına rağmen, tutucu bir yapılanma değildir. Bu sebeple töre cinayeti, aforoz, dışlama, reddetme veya kan davası gibi olgular yaşanmamaktadır. Bunun yerine insanları bağrına basma, koruma ve sorunları "Allah'a havale etme" genel kabul gören bir tutum şeklidir (Köksal, 2006).

Günümüz Kıbrıs Türklerinin kökeni, 1571'den sonra adaya yerleştirilen Anadolu Türklerine kadar gitmektedir. Her toplumda, bireylerin davranışlarını belirleyen çeşitli toplumsal kurallar bulunur. O toplumda hayatlarını sürdüren insanlar bu kuralları genellikle bilirler (Besim, 2011: 102).

Eskiden Rum düğünlerinde sıkça görülen bir gelenek olan "dünürçülük", geçmiş yıllarda kızların tek başlarına sokağa çıkamadığı ve gereksiz ziyaretlere gitmediği bir dönemde yaygın olarak uygulanıyordu. Rum kızları o zamanlarda genellikle anneleriyle ya da çok yakın birisiyle sokağa çıkabiliyordu. Ayrıca, Kıbrıs Türk toplumunda kız çocukları on bir veya on iki yaşına geldiklerinde çarşaf giydiklerinden onları görmek daha da zor oluyordu. Bu nedenlerle, gençler genellikle ailelerinin seçtiği kişilerle evlendiriliyor, kendi eşlerini seçme şansına sahip olmuyorlardı (İslamoğlu ve Öznur, 2010: 13).

Kıbrıs Türkleri arasında giyim tarzları, geçmişte hem birbirinden farklı hem de zengin bir çeşitlilik sergiliyordu. Ancak toplu bir kıyafet değişikliği, yakın geçmişte ortaya çıkmıştır. Daha önce, milli kıyafetlerden farklı giyinenleri görmek mümkündü,

ancak bu kişiler azınlıkta kalmışlardır. Özellikle eski zamanlarda, kadınlar genellikle çarşaf giymeyi tercih etmişlerdir. Modaya uyanlar genellikle zengin kesimden gelirdi ve bu bireylerin sayısı çok fazla değildi. Gelinin kafasında gerçek elmaslardan yapılmış bir gelin tacı ve teli bulunurken, damat da son derece çağdaş bir takım giyerdi (İslamoğlu ve Öznur, 2010: 13).

1959 yılında Türk-Rum çekişmesinin yarattığı gerilim ortamını kullanan liderlik, köy gezilerinde Celal Hordan'ı kullanarak kadınların toplu olarak çarşaf atmasını sağlamıştır. Kıyafetler bakımından değişkenlik gösteren bölgeler bulunmaktadır. Örneğin; Dillirga Bölgesi, Karpaz Bölgesi, Mesarya Bölgesi ve kasabalarda giyilen kıyafetler farklılık göstermektedir. Bugün, eski kıyafet kültürünü sürdüren erkek ve kadınların sayısı epey azalmıştır ve bu şahıslar genellikle yaşlı nüfustan insanlardır (Köksal, 2006).

Kıbrıslı Türklerde çocuk sevgisi ön plandadır ve birçok inanç çocuklarla ilgili olarak varlığını sürdürmektedir. Örneğin, çocuk kırkına varınca evde mevlit okunur ve bu ritüelin çocuğun ileride akıllı ve zeki olacağına inanılmıştır. Erkek çocukların bıyıklarının kara olması için su kaynamış kabın isisi alınıp bıyık kısmına sürülürdü (Emircan, 2007).

Kıbrıs, M.Ö. 7000 yılından günümüze kadar birçok farklı ulusun egemenliğini yaşamıştır ve bu süreçte sürekli değişimlere tanıklık etmiştir. Bu değişimler, Kıbrıs mutfağının da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kıbrıs'a özgü olan bu mutfak kültürü, Kıbrıs'ta yaşayan Türkler ve Rumlar tarafından benimsenmiştir. Her iki toplumun da bildiği ve kullandığı Kıbrıs mutfağında benzerlikler olduğu gibi farklılıklar da mevcuttur. Bu farklılıkların kökeni ise her iki toplumun dini inançlarının farklı oluşundan gelmektedir (Direktör, 1998: 24).

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kadınların hukuksal, siyasal ile iş hayatındaki durumunu değerlendirdiğimizde bazı gözlemler ortaya çıkmaktadır. 1996 KKTC nüfus sayımına göre toplam nüfusun 200.587 kişiden oluştuğu ve bu nüfusun %47'sinin kadınlardan oluştuğu belirlenmiştir. Ayrıca, okuryazarlık oranı ise 184.451 kişi olarak kaydedilmiştir. Okuryazarlık çağına gelmiş erkeklerin %96,8'i okuma yazma bilmektedir, kadınların ise %89,7'si okuryazardır. Kamuda çalışanların %43,1'i memur, öğretmen ve polis kadınlardan oluşmaktadır. Öğretmenlik mesleğinde kadınların oranı

%61,4 iken, toplam memurların %46,0'ı ve polislerin ise %44,5'i kadınlardan meydana gelmektedir (Çelebi, 2008: 73).

1962 yılından beri Türk Maarif Müdürlüğü himayesinde faaliyet gösteren ve 14 Ekim 1965 tarihinde Türk Cemaat Meclisi İcra Heyeti tarafından kabul edilen bir kuruluş yasası ile resmi bir statü kazanan “İlk Sahne Tiyatro Topluluğu”, artık T.C.M Maarif Dairesi Müdürlüğü'ne bağlı olarak “Kıbrıs Türk Tiyatrosu - İlk Sahne” ismi ile topluma hizmet vermektedir (Feridun, 2000: 5).

Kıbrıs Türk tiyatro hareketi de Türk tiyatrosu gibi öncelikle geleneksel tiyatro geleneğinden beslenmiş ve daha sonra Batı tiyatrosuyla etkileşim içinde gelişmiştir. Kıbrıs Türk tiyatro hareketinin kökenleri geleneksel Türk Seyirlik oyunlarına dayanmaktadır. Ama 1900'lerin başlarında Batı tiyatrosunun kabul görülmesiyle, geleneksel Kıbrıs Türk tiyatrosu giderek geri plana itilmiş ve tamamen Batı tiyatrosu anlayışı bu harekete hâkim olmuştur (Ersoy, 1998: 5).

Kıbrıs'taki ekonomik faaliyetler, adanın coğrafi konumuna göre şekillenmiştir. Venedik döneminde Kıbrıs, Akdeniz'in temel limanlarıyla ticaret gerçekleştiren önemli bir merkez haline gelmiştir. Adanın önde gelen satılan ürünleri arasında ipek, , arpa, şarap, zeytinyağı, keten, buğday, harup, yün ve yerel zanaat ürünleri bulunmaktadır. Kıbrıs'ın ithalatı ise oldukça sınırlıdır ve adanın sakinlerinin ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli olacak düzeydedir. İthal edilen başlıca ürünler arasında mobilya, kağıt, demir, dokuma, porselen, kahve, pirinç ve şeker yer almaktadır (Kızılyürek, 2005: 285).

Kıbrıs'ta kullanılan para birimi 'kuruş'tu. Osmanlı döneminde kullanılan para çeşitleri arasında "Bakır Metelik" (gümüş kaplama), "Kaime" (kağıt para) ve "Mecidiye" bulunmaktaydı. İngiliz devrinde ise Larnaka, Lefkoşa, Mağusa ve Girne'de halk bakır kuruş kullanmakta iken, Limasol'de metelik ve Bafta gümüş para kullanılmıştır (Fedai, 2000: 311).

Osmanlı döneminde Kıbrıs'taki Müslüman kişiler, tarım ve kamu hizmetlerinde çalışmıştır. Bu dönemde Türk bireyler genellikle ticaret ile uğraşmamıştır; ticaretin büyük çoğunluğunu ise Hristiyanlar gerçekleştirmiştir. Osmanlı döneminde adadaki yerel koşullar gelişmiş olsa da istikrarlı bir kalkınma görülmemiştir. Ekonomi genellikle tarıma dayalı olduğundan iklim koşulları ekonomiyi etkilemiştir (Aydoğan, 1994: 1).

1960 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla İngiltere'nin politik egemenliği adada sona erdi, ama adanın İngiltere ile ekonomik ilişkileri devam etti.

İngiltere, 1961 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu'na (AET) başvurduğunda, en önemli dış pazarını kaybetmek istemedi. Kıbrıs hükümeti de 1963 senesinde AET üyeliği için başvurdu. Bu başvuru sonucunda taraflar arasında Gümrük Birliği'nin de dahil olduğu bir ilişkinin kurulması planlandı (Ceyhan, 1991: 54).

1974'ten sonra Kuzey Kıbrıs ekonomisi, olağan dışı politik süreçlerden önemli ölçüde etkilenmiştir. Kuzey Kıbrıs'ın ekonomik gelişiminin önündeki engeller arasında uluslararası izolasyon, Türkiye Cumhuriyeti dışında tanınmama ve uygulanan ambargolar yer almaktadır. 1975 yılında imzalanan T.C.-KTFD Ticaret ve Ödeme Protokolü, iki ülke ekonomisinin entegrasyonunu ve Kuzey Kıbrıs'ın tanınmama ve izolasyonla yüzleştiği zorlukların üstesinden gelinmesini hedeflemiştir (Çakmak, 2013: 173).

1974'ten sonra Kıbrıs Türk toplumu, Kuzey Kıbrıs'ta kayda değer bir taşınmaz ve sermaye birikim elde etmiştir. Bu dönemde gayrimenkul ve sermaye işletmelerinin toplam değerinin yaklaşık beş milyar dolar olduğu düşünülmektedir (Alkin, 1989: 86).

Türkiye, KKTC'de planlı ekonomi uygulayarak ve destekleyerek tarım sektörünü geliştirmiştir. Özellikle havuç ve patates gibi önemli ihraç ürünlerinin üretimini artırmak ve ihracatını teşvik etmek amacıyla Toprak Ürünleri Kurumu kurulmuştur. Ayrıca narenciye üretimini geliştirmek ve ihracatını artırmak maksadıyla Cypfruvex Ltd hayata geçirilmiştir. Hayvancılık sektörünün gelişimi ve ihracatının teşviki için Devlet Üretme Çiftlikleri faaliyete geçirilmiştir. Turizm sektörünün işletme ve denetimini sağlamak amacıyla Kıbrıs Türk Turizm İşletmeleri kurulmuş ve kuzeydeki işletmeler bu kuruma aktarılmıştır. Özel sektör tarafından işletilmesi uygun görülen diğer tesisler ise özel kişilere kiralanmıştır (İktisadi Araştırmalar Vakfı, 1989: 64).

KKTC'de toplam 2.465.552 dönümlük arazinin 1.398.123 dönümü tarım arazisi olarak kullanılmaktadır, bu da KKTC arazisinin yaklaşık %56,7'sine denk gelmektedir. Ancak mevcut koşullarda, tarımsal arazinin %60,53'ü ekonomik olarak değerlendirilmektedir. Tarım faaliyetlerinde en büyük payı tahıl ürünleri almaktadır, bunu sırasıyla turunçgiller, patates, yemeklik baklagiller ve meyve izlemektedir. KKTC'nin temel gelir kaynağı olan tarım sektöründe en önemli döviz getiren ürünler turunçgiller ve patatestir (Şafaklı ve Özdeşer, 2002: 151).

Bakır madeni, KKTC'nin en hayati doğal kaynağıdır. Bakır madenleri, özellikle Gemi Konağı çevresinde olmak üzere verimli rezervlere sahiptir. Bunun yanı sıra,

KKTC'de asbest, krom ve demir sülfürü gibi başka doğal zenginlikler de bulunmaktadır. Taş ocakçılığı faaliyetleriyle ülkenin kendi kum ve çakıl ihtiyacı karşılanmaktadır (Oran, 2002: 4).

Kıbrıs'ta bankacılığın temellerinin Osmanlı döneminde atıldığı ve 1864 yılında Larnakada'da kurulan Bank-ı Osmani-i Şahane/Ottoman Bank ilk banka olma niteliğini taşımıştır. 1899 yılında kurulan Bank of Cyprus ise adada İngiliz yönetimi döneminde kurulan ilk banka olmuştur. Bankacılık faaliyetlerine ilgileri sınırlı olan Türkler tasarruflarını değerlendirmek ve ekonomik anlamda kalkınabilmek amacıyla Lefkoşa'da 1991 yılında Lefkoşa İslam İddihar Sandığı adında bir oluşum kurmuş ve 1925 yılında Lefkoşa İslam İddihar Bankası LTD adını alarak tarım ve hayvancılık faaliyetleri yapan çiftçilere, el üretimi gerçekleştiren işletmelere ve belli ticari kesimlere ihtiyaç duydukları fon desteğini sağlamıştır. 1943 yılına gelindiğinde yapı Lefkoşa Türk Bankası LTD olarak adlandırılmıştır. Adada 1955 yılında Türkiye İş Bankası ve 1959 yılında ise Ziraat Bankası birer şube açarak faaliyetlerine başlamıştır (Kanipek ve Balıkcıoğlu, 2015: 176).

İKİNCİ BÖLÜM

KIBRIS BASIN TARİHİ

2.1. KIBRIS'TA BASININ TARİHSEL GELİŞİMİ

Kıbrıs'ta 1878 yılında İngilizlerin adaya gelmesiyle basın faaliyetleri başlamıştır. Kıbrıs Adası, bu süreçte hukuki olarak Osmanlı Devleti'ne bağlı olduğu için Kıbrıs basınının bağlı bulunduğu mevzuat ve yasalar “Osmanlı Matbuat Nizamnamesi”ne göre düzenlenmiştir. Bu hüküm 1930 yılına kadar devam etmiştir. Öte yandan Nizamnamelerde basın faaliyetlerine yönelik çeşitli kurallar bulunmaktadır (Mutluyakalı, 2012: 19):

- Gazete çıkarmak için bireylerin 30 yaşından küçük olmaması,
- Gazete çıkarmak isteyenlerin cinayet ve cünha suçlarını taşıyamaması,
- Gazete çıkarmak için ruhsatın mutlaka alınması,
- İstanbul haricindeki şehirlerde yayın yapmak isteyen gazete sahiplerinin valilik

vasıtasıyla ruhsat almaları elzemdir.

12 Temmuz 1878 tarihinde Kıbrıs Adası, Osmanlı idaresinden çıkmış ve geçici olarak İngiltere'nin idaresine geçmiştir. Bu süreçte de ilk gazeteler bu süreçte basılmaya başlanmıştır. “Henry King and Co” isimli ilk matbaanın 1877'de kurulması bu tarihsel süreçte önemli bir yapı taşı olmuştur. Larnaka'da kurulan bu matbaada ilk sayfası İngilizce, sonraki sayfaları Rumca olan Kıbrıs tarihinin ilk gazetesi olan “Kipros/Cyprus” gazetesi 29 Ağustos 1878 tarihinde basılmıştır. Bununla beraber Osmanlı Türkçesiyle yayımlanan ilk gazete 1879 yılında basılan “Ümid” isimli gazetedir. Bu gazeteyi çıkaran kişi ise bir Ermeni olan Aleksan Sarrafyan'dır (Kıbrıs Türk Gazetecileri Birliği-KTGB-, 2012: 9-10). Bu gazetenin ömrü beş sayı sürmüş, yaşanan siyasi ve ekonomik nedenler gazetenin ömrünün kısa olmasına sebep olmuştur.

Kıbrıs Türk basını incelendiğinde, adada yayımlanan Türk gazetelerinin, yayımcılarının ve sahiplerinin bireysel hırslarını veya gazetecilik arzularını tatmin etmek için değil, Kıbrıs Türklerinin sesini dünya geneline duyurmak ve haklarını savunmak amacıyla hazırlandığı görülmektedir. Zaman gazetesinin 1891'de başlamasıyla birlikte Kıbrıs Türk gazetelerinin ve yayım politikalarının incelenmesi, ortak bir hedefe hizmet etmek için oluşturulduklarını açıkça ortaya koymaktadır: Kıbrıs

Türklerinin varlığını ve haklarını tüm dünyaya duyurmak ve savunmaktır (Keser, 2012: 308).

Kıbrıs Türk basın tarihinde siyasi tarihle kesin bir ayrım çizmek zor olsa da, bu durum iki temel noktaya dayanmaktadır. İlk olarak, Kıbrıs Türkleri tarafından yayımlanan ilk Türkçe gazetelerle birlikte, hem yayın politikası hem de gazetelerin içeriği siyasi didişme ve karşılıklı tepki kültürüne dayanmaktadır (Kata, 2016: 25).

Kıbrıs'ta yaşayan Türk aydınları, belli bir süre sonra adadaki Rum gazetelerinin niyetlerini anladıklarında, bu duruma tepki mahiyetinde basın arenasında faaliyet göstermeye başlamışlardır. Bu bağlamda ilk özel yayımlanan gazete Saded'dir (11 Temmuz-14 Kasım 1889, 16 sayı). Gazete sadece 64 aboneye sahipti ve kısa sürede yayımına son vermiştir. Bu düşük abone sayısı ve kapanma nedeni, adadaki Türklerin yeterli eğitim seviyesine ve okuma alışkanlığına henüz ulaşamamış olmalarıdır (Altay, 1969: 1).

Saded gazetesinin ardından Kıbrıs tarihinde önemli bir yere sahip olan diğer bir gazete ise "Zaman" gazetesidir. 25 Aralık 1891'de yayın hayatına başlayan ve dokuz yıl süresince haftalık çıkmış ve toplam 423 sayı çıkaran gazete, dört sayfeden oluşmaktaydı (KTGB, 2012: 24). Gazetenin kuruluşu incelendiğinde, Osmanlı Kırathanesi olarak bilinen Kıbrıs Türklerinin toplanma yeri olan Kırathane-i Osmani öne çıkmaktadır. "Kıbrıs Rumlarının fikirsel örgütlenmesinde ve Enosis planlarının tartışılmasında önemli bir rol oynayan Rum Kırathanesi'ne (Kipriyakos Silligos) karşı olarak kurulan Osmanlı Kırathanesi, Kıbrıslı Türklerin ilk matbaası olan Zaman Matbaası'nı Laleli'de kurar. Lefkoşa'daki Sarayönü'nde bulunan bir binada bir araya gelen Kıbrıslı Türkler, buradaki birlikteliğin ve fikirsel hareketliliğin sonucunda Zaman gazetesini çıkarırlar. Gazete, tüzüğü veya kayıtlı üyesi olmayan siyasi bir kulübün yayın organı haline gelir" (Ünlü, 1982: 17). Siyasi olaylardaki fikir ayrılıkları, sonunda gazetenin başka bir gazeteye devredilmesine yol açmıştır.

Bu gazeteden sonra Yeni Zaman gazetesi 22 Ağustos 1892 tarihinde yayımlanmaya başlamıştır. Gazetenin kuruculuğunu Küfizade Mustafa Asaf Bey yapmıştır ve gazete haftada bir yayımlanmıştır. Gazetenin yayım amacı, "İslam milletin eğitimine ve ahlakına hizmet etmek ve padişaha sadakat göstermek" biçiminde belirtilmiştir. Yeni Zaman gazetesi, 'siyasiyat, edebiyat ve sanattan bahseder' vurgusuyla dikkat çekmektedir. II. Abdülhamit döneminde 'siyasiyat' konuları gazeteler

için yasaklanmıştır. Derviş Paşa'nın bu vurguyu gazeteden kaldırmak istemesi, Jön Türkler'e destek veren yazarlar arasında rahatsızlık yaratmış ve Derviş Paşa menfaatperestlikle suçlanmıştır (Mert, 2003: 65). Bu gazetenin yayın hayatı fazla uzun olmamıştır. Toplam 22 sayı yayımlayabilen gazete 22 Şubat 1893 tarihinde kapanmıştır (Demiryürek, 2000: 119).

Kıbrıs basınında önemli yer edinen gazetelerden biri de “Akbaba” gazetesidir. Ahmet Tevfik Efendi, 17 Eylül 1897 tarihinden itibaren 15 günde bir yayınlanan Akbaba gazetesini çıkarmıştır (Fedai ve An, 2012: 15). Bu gazetede, sadece mizahi içeriklerle değil, yerel ve küresel sorunlarla ilgili gelişmeler ve yazılar da bulunmuştur. Gazetenin içeriği, Padişah'a bağlılık gösterse de bu yönde kesin bir politik duruş sergilememiştir. Tuzla Postanesi'nden Osmanlı adalet sistemine, Yunan gazetelerinden Padişah'a dek çeşitli konuları ele alan ve güldürü ile eleştirinin birleştiği yazılar yayımlanmıştır. Eleştiriler Jön Türklere dair de olmuştur. Akbaba gazetesinin yayın hayatının sona ermesine sebep olduğu düşünülen yazı ise 22. sayısında yer alan, Anayasa, Mithat Paşa ile çevresine odaklanan, Abdülhamit'in yaklaşımlarını ele alan ve mizahi öğeler içermeyen bir yazıdır (Ünlü, 1982: 30).

İlerleyen süreçte Ahmet Tevfik Efendi Mirat-ı Zaman gazetesini çıkarır ve toplamda 367 sayı yayımlar. Gazete bir Rum matbaasında basıldığı ve Rum basınına dair eleştiri yazıları yazdığı için aralıklı olarak yayımlanmıştır. İlk sayısını 3 Mart 1900 tarihinde yayımlamış ve 4 sayı yayımlandıktan sonra baskıya ara verir. Daha sonra 29 Nisan 1901 tarihinde yeniden basılmaya başlar ve yine ara verir (Fedai ve An, 2012: 26). 24 Haziran 1907 tarihinde tekrar yayın yaşamına başlayan Mirat-ı Zaman gazetesi, 11 Nisan 1910'da yayımlanan son sayısına dek yayımlanmayı sürdürmüştür. “Zamanın aynası anlamına gelen gazete, Kokonoz ve Akbaba gibi gülmece türünde bir gazete değildir. Ülke içinden ve dışından haberler ve makalelere yer veren gazete, evkaf yanlısı bir gazetedir” (Ünlü, 1982: 35-37).

Küfzade Mustafa Asaf Bey himayesinde yayımlanan gazetelerden biri de “Kıbrıs gazetesi”dir. Bu gazete en uzun süre yayın yapan gazetelerden biridir. 6 Mart 1893'te yayımlanmaya başlanan bu gazete haftada bir sayı olarak çıkmıştır. İlk sayfasında ihtişamlı bir Osmanlı armasıyla süslenmiş ve Kahire'ye dahi gönderilmiştir. Yayın yaşamı süresince Zaman gazetesiyle süregelen tartışmalarıyla bilinen Kıbrıs gazetesi, 31 Ekim 1898'de yayından çekilmiştir (Ünlü, 1982: 26).

1899 yılı Aralık ayı ile 22 Ocak 1900 tarihleri aralığında yalnızca 4 sayı çıkartabilmiş diğer bir gazete ise “Feryad gazetesi”dir. İkinci sayısında yer alan başlığın altı kısmında, “Feryat edenlerin ve inleyenlerin ateşi zalimleri yaksın. Ya Rab, dünyada istemeden inleyen kalmasın” sözü bulunmaktadır (KTGB, 2012: 36). Hocaade Osman Enveri Efendi’nin çıkardığı gazetenin başyazarı, Jön Türk İsmail Fethi’dir. Gazetenin kısa ömründe bu durum etkili olmuştur (Mert, 2007: 195-196).

Mehmet Arif Efendi tarafından 6 Ekim 1906 tarihinde yayınlanmaya başlayan Sünühat gazetesi, Mirat-ı Zaman ile evkaf mevzusundaki anlaşmazlıklarıyla bilinir. Başlangıçta “Padişahçı” bir duruş sergilese de, II. Meşrutiyet döneminde İttihat ve Terakki Partisi’ne yakın bir tavır almıştır. “Hatıra/akla gelen, içe doğan” manalarına gelen Sünühat (KTGB, 2012: 40) haftalık periyotlarla yayınlanan ve yayın hayatını 6 yıl sürdüren gazete 3 Kasım 1912 tarihinde ortaya çıkan ekonomik sıkıntılar nedeniyle yayın hayatına son vermiştir (Mert, 2007: 194).

Kıbrıs asıllı Dr. Hafız Cemal Efendi veya diğer ismiyle “Lokman Hekim” tarafından kurulan İslam gazetesi, dönemin diğer siyasi gazetelerinden farklı bir konumda yer almıştır. 18 Nisan 1907’de yayımlanmaya başlayan İslam, haftalık olarak yayımlanmış ve 28 Mart 1909’da yayın hayatına son vermiştir (KTGB, 2012: 42).

26 Nisan 1911 tarihinde yayın hayatına başlayan Vatan gazetesi Bodamyalıade Şevket Bey öncülüğünde çıkarılmış ve 19 Ağustos 1913’te imtiyaz sahibinin hâkimliğe atanması üzerine yayın hayatı sonlandırılmıştır. 12 Mart 1912 ile 15 Haziran 1914 tarihleri aralığında yayınlanan Seyf gazetesi Bodamyalıade Mehmet Münir Bey tarafından çıkarılmıştır. Ekonomik sebeplerden dolayı yayın hayatını sonlandıran gazete haftalık periyotlarla yayınlanmıştır. Gümrük Müteakidi Mehmet Derviş Efendi tarafından 2 Haziran 1913 tarihinde çıkarılan Kıbrıs Gazetesi, on beş günlük periyotlarla yayınlanmıştır. Gümrük Müteakidi Mehmet Derviş Efendi tarafından 2 Haziran 1913 tarihinde yayın hayatına başlayan Kıbrıs gazetesi, on beş günlük periyotlarla yayınlanmıştır. 8 Eylül 1919 tarihinde yayınlanan Doğru Yol gazetesi haftalık olarak yayınlanmış, gazetenin imtiyaz sahibi olan Ahmed Raşid Bey’in Ankara’ya yerleşerek Türk vatandaşlığı almasıyla birlikte yayın hayatı sonlandırılmıştır (Türk, 2019: 281).

Kıbrıs’ta Ümid, Zaman, Saded, Kıbrıs, Yeni Zaman, Feryad, Dik-el-Şark, Vatan, Sünühat, Doğruyol, İslam, Ankebut, Davul, Seyf, Birlik, Masum Millet, Söz... gibi 24 farklı gazete Osmanlı Türkçesi ile haber içeriklerine yer vermişlerdir. Kıbrıs’ta yayın

faaliyetleri gerçekleştiren gazeteler genellikle enosis karşıtı (Zaman, Saded, Yeni Zaman) ve Kıbrıs'ın Türk toprağı olduğunu savunan (Vatan ve Sünihat) haber içeriklerine yer vermişlerdir (Eraslan, 2015: 16).

Osmanlı Devleti'nin I. Cihan Harbi'nde Almanya'nın yanında yer almasından ötürü alınan ilhak kararı gereğince, Kıbrıs'ta 1914-1919 yılları arasında hiçbir Türk gazetesi yayımlanmamıştır. Bu tarihler arasında gazete yayımlanmamasının nedenleri şunlardır (Gazioğlu, 1996: 21):

- İngilizler ve Osmanlıların I. Dünya Savaşı'na karşıt olarak girmeleri,
- Kıbrıs Türk halkında gazete alma oranının oldukça düşük olması,
- Savaş nedeniyle insanların yoksullaşması,
- Okur-yazar bireylerin ilgisizliği,
- Kıbrıs'ın İngiliz yönetimine girmesi sonrasında Türklerin bazılarının adayı terk etmesi,
- İngiliz yönetiminin Kıbrıs Türk halkına uyguladığı baskıcı rejim.

Bu zorlu dönemden sonra 8 Eylül 1919'da yayınlanmaya ilk adımını atan Doğru Yol gazetesi, devrinin önemli gazetelerinden biridir. Haftalık olarak Ahmet Raşid himayesinde yayımlanan gazetenin mesajı, “Mesleği ceziredeki (Ada'daki) Türk mevcudiyetinin selameti için çalışmaktır” (KTGB, 2012: 48).

Söz gazetesi, Doğru Yol gazetesine uygulanan sıkı sansürlerin olduğu süreçte Doğru Yol'un Yazı İşleri Müdürü Mehmet Remzi Okan aracılığıyla 13 Şubat 1921'de kuruldu. Başlangıçta Osmanlı Türkçesiyle yayın hayatına başlayan gazete, 1931'den sonra Latin harfleriyle yayımlanmaya devam etti. Kıbrıs Türk basını tarihinde Latin harfleriyle Türkçe olarak yayımlanan ilk gazetedir. Bihassa Türkiye'deki Milli Mücadele hareketinin haberlerini dikkatle takip ederek yayımlamıştır. Ayrıca Türkiye'nin Ulusal Kurtuluş Savaşı adına çeşitli yardım kampanyaları tertipleyen gazeteye, daha sonra Mustafa Kemal Atatürk de destek sağlanmıştır (Altan, 1997: 52-56).

O dönemde Derviş Ali Remmal'ın çıkardığı iki gazete bulunmaktadır. Bu gazeteler Ankebut ve Hakikat gazeteleriydi. Hakikat gazetesi 1919 senesinde yayın hayatına başlamış ve 1932 yılına dek sürmüştür. Yeni Matbuat kanunu gereği 18 Ağustos - 28 Ekim 1930 tarihleri aralığında kapatılmış, ancak daha sonra yayınlarına devam etmiştir (KTGB, 2012: 50).

Masum Millet gazetesi 11 Nisan 1931 tarihinde yayın hayatına başlayan gazetenin sahibi Cengiz Mehmet Rıfat'tır, lakabıyla da bilinen 'Con Rıfat'. Gazete, yayımlanma amacını şöyle açıklamaktadır: “Milletin sosyal yapısının yok edildiğini, allak bullak olduğunu, yoksulluğa düştüğünü görerek bunlara karşı daha fazla ilgisiz kalamazdım. Gazetemiz maddi çıkar sağlamak amacıyla değildir; milletin, memleketin gereksinim ve yoksulluğunu görerek çareler bulmayı düşünen ilgili düşünürlerle işbirliği yapacaktır” (KTGB, 2012: 60). Masum Millet gazetesi, futbol haberlerinden adadaki kuraklık sorununa, Türkiye'deki modernleşme gelişmelerine dek çok sayıda haberler yapmıştır. Gazete, 29 Ağustos 1939 tarihinde son sayısını yayımlamıştır (Ünlü, 1982: 81-86).

Türkiye'ye en yakın gazete olarak bilinen Ses gazetesi, 29 Nisan 1935'te yayın hayatına başlamıştır. Gazetenin başlığı altındaki 'altı ok', bu bağlantıyı net bir şekilde ifade etmektedir. Hasan İzzet Asım tarafından kurulan gazete, M. Fikri'nin sahibi olduğu matbaada basılmıştır. Bütünüyle yeni harflerle yayınlanan gazete, yabancı ajanslara üye olan ve onlardan haberler ulaştıran Kıbrıslı Türk gazetesi olarak bilinmektedir. Ulusçu yayınlarıyla İngiliz yönetiminin dikkatini çeken gazete, 21 Haziran 1938'de yayın hayatına son vermiştir (Fedai ve An, 2012: 65).

Özetle Kıbrıs basını açısından önemli mücadeleler veren Ahmet Tevfik Efendi, bu nedenle Kıbrıs'ın önemli gazetecilerinden biri olarak nitelendirilmiştir. Zaman, Yeni Zaman, Sünihat, Kıbrıs, Vatan, Kokonoz, Doğru Yol, Seyf, İslam, Söz, Hakiakt, Saded, Masum Millet, Birlik, Vatan, Feryat, Mirat-ı Zaman, Seyf, Sada-yı Kıbrıs ve Davul gazeteleri bu dönemde yayılan Kıbrıs Türk basınının önemli gazeteleridir (Erarslan, 2015: 6).

İngiliz hakimiyetinin ağırlık bastığı dönemdeki gazetecilik faaliyetlerine bakıldığında ön plana çıkan gazetelerden biri Kıbrıs Türk basınının kadim gazetesi Halkın Sesi, 14 Mart 1942 tarihinde Dr. Fazıl Küçük himayesinde yayınlanmaya başlamıştır. 21 Ocak 1943 tarihinde Halkın Sesi İngiliz karşıtı propaganda yaptığı için üç ay kapatılmıştır. Halkın Sesi gazetesi, adada yaşanan ekonomik sıkıntılara rağmen yayın faaliyetlerini sürdürebilmeyi başarmıştır. Halkın Sesi gazetesi adada Kıbrıslı Türkler tarafından çıkarılan ve yayın faaliyetlerini en uzun süre devam ettiren gazete olmuştur (Evre, 2004: 89).

Dönemin uzun soluklu gazetelerinden biri olan Hür Söz gazetesi, 17 Ağustos 1946 tarihinden 1958 senesine dek yayın hayatını sürdürmüştür. Gazetenin devamı niteliğindeki bu yayının hamisi, Söz gazetesinin sahibi M. Remzi Okan'ın ölümüyle gazeteyi devralan Vedia R. Okan'dır. Hür Söz, Söz gazetesinin yazar kadrosuyla birlikte günlük olarak yayımlanmıştır (KTGB, 2012: 80).

Dönemin diğer gazetelerinden farklı olarak, “işçilerin ve emekçilerin haklarını savunan Emekçi gazetesi, Kıbrıs Türk basınında öncü bir rol üstlenmiştir. Gazete, Ahmet Sadi Erkut tarafından 19 Mayıs 1948 ile 17 Kasım 1948 tarihleri arasında toplam 150 sayı olarak yayımlanmış ve 21 Ocak 1949 tarihinde ise son kez basılmıştır” (KTGB, 2012: 86).

İstiklal gazetesi 28 Ekim 1949 tarihinde yayımlanmaya başlanmıştır. Sahibi M. Necati Özkan'dır. Sonrasında 14 Mayıs 1950 tarihinde kurulan Kıbrıs Türk Birliği'nin amblemi olan “altı ok” simgesi ile “Hakkıdır Hakka Tapan Milletimin İstiklal” sloganıyla yayınlarını sürdürmüştür. Gazete, Kıbrıs Türk basını tarihinde renkli sayfalara yer ayıran ilk gazetedir. Ancak 13 Ocak 1954 tarihinde yayın hayatını sonlandırmıştır (Ünlü, 1982: 106-107).

Kıbrıs basın tarihinde bu gazetelerin yanı sıra uzun veya kısa süreli yayımlanan gazete sayısı çok fazladır. Bu gazetelerin bazılarının sahibi siyasi kimlikli kişiler iken, bazıları da çeşitli konfederasyon ve sendikalar tarafından kurulmuştur. En önemlilerini yukarıda sıraladığımız gazetelerin yanı sıra birçok gazete bulunmaktadır: “Bozkurt, Halkın Sesi, Nizam, Köylü, İnkılapçı, Nacak, Cumhuriyet, Akın, Devrim, Mücahit, Limasol'un Sesi, Zafer, Savaş, Kooperatif, Vatan, Kıbrıs Postası, Barış, Yarın, Ulus, Kurtuluş, Yön, Söz, İşçi Postası, Yeni Devir, Ekonomi, Halkçı, Birlik, Demokratik Halk, Öncü, Demokrasi, Bu Akşam Kıbrıs ...” (Ercan, 2018).

Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun resmi yayın organı olan İşçi Postası gazetesi, Genel Başkan Necati Taşkın tarafından yönetilmiştir. İşçi Postası'nın yayın amacı şöyle belirtilmiştir: “Kıbrıs Türk işçisinin gerçek sesi ve gerçek gazetesi olma iddiasıyla yayın hayatına başlıyoruz. Ekonomik, sosyal kültürel ve sendikal olay faaliyet ve gelişmeleri, taşıdıkları siyasal etki ve perspektifi de dikkate alarak, doğru ve objektif bir şekilde yansıtmak İşçi Postası'nın başlıca görevi olacaktır”. Gazete 26 Nisan 1984 tarihinden itibaren yayımlanmamıştır (KTGB, 2012: 148).

Gazetenin ilk sayısı 21 Mayıs 1980 tarihinde çarşamba günü yayımlanmıştır. Gazetenin ilk yayım yılındaki fiyatı 5 TL olarak belirlenmiştir. 1981 yılından itibaren 10 TL olarak satılmıştır. Gazete, haftanın her günü değil sadece çarşamba günleri yayımlanmıştır. Bu yüzden aylık çıkan sayıları değişiklik göstermiştir. Gazetenin 26 Nisan 1984 tarihinde 198. sayısı ile yayın hayatı sona ermiştir. Yayın hayatının neden sona erdiği ile ilgili herhangi bir duyuru yapılmamıştır. Gazete “*Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu Yayın Organı*”dır. Gazetenin sol üst tarafında Türk-Sen’in amblemi yer alırken, amblemin hemen altında “*Ekmek-Barış-Özgürlük*” ifadesi bulunmaktadır. Lefkoşa merkezli gazetenin dizgi ve baskısı “*Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu Matbaası*”nda yapılmaktadır. Gazetenin sahibi Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu Adına Genel Başkan Necati Taşkın’dır. Ancak Taşkın’ın ölümünden sonra sahibi değişmiştir.

Gazete ile ilgili dikkat çekici unsur, her bir sayısının 4 sayfayı geçmemiş olmasıdır. Gazete yayın hayatı boyunca hep 4 sayfa olarak yayımlanmıştır. Gazetenin birinci sayfasında temel haberler özet şeklinde verilirken o haberin detayı genellikle 3. veya 4. sayfada verilmiştir. Bu da haber sayısı veya türünün sınırlı sayıda olmasına sebep olmuştur. Gazetenin sayfalarının hemen alt kısımları genellikle reklamlara ayrılmıştır. 4. sayfasının son kısımlarında gazetenin ilan tarifişi yer almıştır. Başsağığı mesajları, vefat haberleri, sosyal içerikli özel duyurular (düğün davetiyeleri, sünnet vb.) gazetenin son sayfasında yer almıştır. Bunun yanı sıra gazetede bazı konular yazı dizisi şeklinde sunulmuştur. Kimi haber dizisinin yıllar boyunca sürdüğü kiminin ise birkaç sayı devam ettiğı görülmüştür.

2.2. KIBRIS BASININDA YAŞANAN SORUNLAR

Kıbrıs Türk basını, Avrupa'nın ticaret ve sanayi devrimlerine ya da Osmanlı İmparatorluğu'nun modernleşme sürecine doğrudan bağılı değildir. Ancak 19. yüzyıldan itibaren Batı'nın sömürgecilik politikalarıyla ve Osmanlı İmparatorluğu ile Cumhuriyet Türkiye'si arasındaki ilişkilerle şekillenen bir gelişim sürecine sahiptir. Dolayısıyla Kıbrıs Türk basını, uluslararası ilişkiler bağlamında ele alınmalıdır, özellikle sömürgecilik, EOKA politikaları ve Türkiye'nin adadaki etkileri ve yaklaşımlarıyla birlikte değerlendirilmelidir. Kıbrıs Türk basını, doğrudan "dava"ya bağılı şekilde meydana gelmiş ve gelişimini bu "dava" siyaseti penceresinde şekillendirmiştir. Özellikle Rum toplumuna ve basınına karşı muhalif bir duruş sergilemiş ve bu duruş

gazetelerin varoluş nedeni olmuştur. Ayrıca, 1878'den itibaren Helen milliyetçiliği ve İngiliz idaresiyle mücadele etmişlerdir. Bu siyasi duruş, gazetelerin yayın politikalarını belirlemiştir. Kıbrıs Türk basınının diğer bir özelliği ise, siyasi tutumları etrafında bir araya gelme ve dayanışma gösterme çabasıdır. Bu yaklaşım, Türk milliyetçiliğini esas alan bir duruşla şekillenmiştir (Ercan, 2018: 77).

Kıbrıs basınında yaşanan temel sorunlardan biri Helen Milliyetçiliği ve Enosis düşüncesidir. Kıbrıs Adası'nda Venedikliler döneminde egemenlik kurmuş olan Katolik Kilise'nin varlığı, Osmanlı İmparatorluğu'nun ada üzerindeki fethiyle sona ermiştir. Osmanlılar, adadaki Rumların haklarını ve Kilisenin imtiyazlarını tanıyarak Kiliseye vergi toplama yetkisi vermiş ve bu konuda askeri destek sağlamıştır. Ancak 1878'de İngiliz idaresine geçen Kıbrıs'ta, İngiliz Sömürge Yönetimi Kiliseye polis yardımı sağlamayı reddetmiştir. Bu durum Kilise için vergi toplama sürecini zorlaştırmış ve hukuki sorunlara yol açmıştır. Kilise, Osmanlı dönemindeki ayrıcalıklarını geri talep etmiş, ancak İngiliz yönetimi taleplerini yerine getirmemiştir. Bunun üzerine Kilise, temsil hakkı talebinde bulunmuş ve reddedilince meclis-i idarelerden istifa etmiştir. Kıbrıs Kilisesi, geniş toprakları ve buna bağlı ekonomik ve siyasi gücü nedeniyle İngiliz idaresine karşı Enosis düşüncesini halk arasında yayma ve destekleme çabasına girmiştir. Özellikle Kıbrıslı Rum burjuvazisinin Kiliseyi ekonomik ve siyasi olarak desteklemesi, Enosis fikrinin yükselişini sağlamıştır (Kızılyürek, 2011: 52-54).

1844'te Yunanistan tarafından hazırlanan Anayasa, Yunan vatandaşlarının kimliği üzerinde Goanni Koletti tarafından ilk defa "Megali İdea" veya Büyük Ülkü terimini kullanarak, zamanla devletin temel doktrini haline gelen ve "Enosis" olarak bilinen, bütün Helen-Ortodoks bireyleri tek bir çatı altında toplamayı hedefleyen bir slogan olarak kavramsallaşacaktır. Bu fikrin yayılmasında en etkili rol, eğitim alanında oynamaktaydı. Daha sonra Yunan eğitim sisteminde yer alan kitaplarda da ortaya çıkan ve Konstantinos Paparikopulos tarafından 1853'te yazılan "Helen Ulusu'nun Tarihi" başlıklı çalışmada ilk defa ortaya çıkan "Helen ulusunun muhteşem birliği" tezi, ulus tanımını devlet temelini aşarak, dil ve kültür üzerine kurulu bir ulustan bahseden önemli bir tezdır (Kızılyürek, 2011: 45-51).

Enosis düşüncesinin Kilise yönetimindeki okullarda öğretilmesiyle birlikte Enosis düşüncesi adadaki siyasal kararlarda daha etkili olacaktır. 1837 yılında kurulan ve Helen kültürünü yayan bir merkez olarak nitelendirilen Atina Üniversitesi, büyük

çoğunluğunu Osmanlı İmparatorluğu'ndan gelen Helenlerden oluşan öğrencilere Helenizm düşüncesini empoze etmiştir. Kıbrıslı öğrencilerin de bulunduğu Atina Üniversitesi'nden gelen öğrenciler, adaya dönerek Enosis sözcülüğünü ve Helen milliyetçiliğini temsil etmişlerdir (Eren, 2020: 78).

Kıbrıs Helenlerinde “1920'lerde ortaya çıkan komünist hareketin, Kıbrıs Komünist Partisi olarak Limasol'da 14-16 Ağustos 1926'da ilk kongresini düzenlemesi önemlidir. Komünist hareket, 1931'e kadar İngiliz yönetimi tarafından zararlı ama endişe verici olarak görülmemişken, özellikle 1931 Ayaklanması'ndan sonra İngiliz Sömürge Yönetimi için bu görüşler değişmeye başlamıştır. Bu süreçte Kilise ve Helen burjuvazisi de tutumlarını değiştirmiştir. Eleftheria gazetesinin bir sayısında yayınlanan habere göre, Gazimağusa'da bir rahip, komünistlerin kadınları ortak mülkiyet olarak gördüklerine ilişkin bir vaaz bile vermiştir” (Katsurides, 2014: 241).

Kilise, kendi iktidarına karşı olan her türlü girişimi bastırmak için Enosis'i araçsal bir ideoloji şeklinde kullanmıştır. 1931 Ayaklanması'nın başlangıcı ile Enosis hedef olarak belirlenmiştir. Bu durumu, 18 Ekim 1931'de kurulan Milli Kıbrıs Radikaller Birliği'nin amacı olan “Kıbrıs'ın Yunan siyasi kütlesiyle birleşmesini vecd ile gerçekleştirmek” mesajı net bir şekilde ifade etmektedir. Gösteriler sırasında vilayet konağının yakılmasıyla başlayan olaylarda, Lefkoşa'nın önemli kiliselerinden birinin başpapazı Dionysios Kykkotis'in taşıdığı Yunan bayrağını öperek devrim ilan etmesi de bu durumu teyit etmektedir (Hill, 2016: 468). Kıbrıs Komünist Partisi, Enosis düşüncesinden ziyade İngiliz Emperyalizmine karşı bir duruşla ayaklanmaya destek vermiş olsa da (Katsurides, 2014: 265), sonuç olarak Enosis düşüncesi, sağdan ve soldan herkesi bu "ulusal dava" etrafında bir araya getirmiştir.

Kıbrıs basınında yaşanan bir diğer sorun da Türk milliyetçiliğidir. Kıbrıs'taki Türk milliyetçiliğinin evrimi ve siyasi çıkışı için üç ana kırılma ve bunların adadaki siyasete etkileri vardır. İlk olarak, 1878'de Ada'nın İngiltere'ye kiralanmasıyla öne çıkılan süreçte, Osmanlı İmparatorluğu'nun 1914'teki Ada'nın ilhakı ve sonrasındaki I. Dünya Savaşı'ndaki yenilgisi, Kıbrıs Türkleri üzerinde sosyo-psikolojik etkiler bıraktı. Bu dönemde, Jön Türkler'in fikirlerinin etkisiyle ortaya çıkan reaktif Türkçü düşünceler, Kıbrıslı Rumlardaki pan-Helen milliyetçiliğe karşı daha “Osmanlıcı” bir çerçevede şekillendi. İkinci dönem, Türk milliyetçiliğinin proaktif olarak yerleştiği dönemdir ve Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın 1919'da başlamasıyla başlar. Bu sürecin başarılı

sonuçlanmasıyla gerçekleşen inkılaplar, Kıbrıs Türk toplumunda “gelenekçiler” ve “yenilikçiler” arasında bir ayrımı da ortaya çıkardı. Bu dönemde öne çıkanlar, laiklik vurgusu yaşayan Türkçü siyasilerdir. Üçüncü ve son dönem ise, 1950'lerden 1960 yılına kadar süren bir dönemdir. Bu dönemde, Kıbrıs'taki her iki halkın Enosis ve Taksim politikalarına olan bağlılıkları kesinleşmiş ve belleksel kopuşlar yaşanmıştır. Bu süreçte, gazeteler daha sonraki siyasi eylemliliklerin doğasını izlemiş ve milliyetçi bir bakış açısını yansıtmıştır. Literatürde de belirtildiği gibi, 1960'ta kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti, o güne kadar yaşanan göçlerin ve mekânsal kopuşların etkisiyle sorunlu bir başlangıç yapmıştır. Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra, Kıbrıs Türklerini oluşturan %18'lik kesimin, Kıbrıs Rum liderlerinin çoğunluk iradesine dayanan anlayışıyla ilgili endişeleri artmış ve (Stelya, 2015: 135), Taksim tezinin güçlenmesine neden olmuştur (Kızılyürek, 2011: 243; Berath, 2012: 46).

Bilhassa 1960 yılına dek meydana gelen çeşitli şiddet olayları ve bu dönemdeki tanıklıkların neden olduğu belleksel kopuş, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin başlangıcında yaşanan en kritik evredir. Sarlo (2012: 21-22) bellek ile ilgili yaptığı araştırmada, savaş sonrası deneyimlerin ve karşılıklı aktarımın bellek üzerindeki etkisini şöyle açıklar: “Şok, aktarılamaz hale getirerek deneyimi doğrudan yok etti: Bu şok, savunmasız insan bedeni için son derece güçlüydü ve deneyimin kendisini bile yok etti.” Bunun yanı sıra “iki toplum arasındaki saldırılar, patlamalar, öldürmeler, yakmalar, yıkmalar, ayrılmalar gibi olaylar zamanla normalleşmiş ve bu ruh halinin nesnesi, her iki toplum için doğrudan bir ruhsal ve belleksel kopuşta kendini göstermiştir. Bu durum, o toplumu dışarıda tutarak kendini soyutlamaya dayalı bir kurtuluş düşüncesinde, politikada ve günlük pratikte kendini göstermiştir.” (Volkan, 2008).

Bu sürecin veya süreçlerin neden olduğu belleksel kopuşun etkileri, tarihsel olarak Kıbrıs Türk basınında da kendini göstermiştir. İlk olarak belirtildiği gibi, Osmanlı döneminde ve Ada'nın İngiltere tarafından ilhakı edilmesiyle yayınlanan gazetelerin çoğunun "Enosis'e karşı mücadele" ve Türk toplumunun çıkarlarına odaklanan yayın politikaları öne çıkmıştır. Özellikle 1958 sonrasında yayınlanan gazetelerin çoğunluğu, bir dava gazeteciliği tarzını benimsemiştir (KTGB, 2012: 104). “Bu dava gazeteciliğinin temel siyasi amacı, milli davaya dayanmaktadır. Milli dava, Kıbrıslı Türklerin ulusal sınırlar içinde bir arada olmasını ve ayrı, farklı, bağımsız bir

toplum olarak varlığını sürdürebilmesi için siyasi alanda verilen bir mücadeleyi ifade etmektedir” (Hançer, 2006: 2).

Kıbrıs basınında yaşanan bir diğer sorun da basındaki yanlış tutumlardır. Medyada araçlarının tarafsızlık ve nesnellik ilkelerini profesyonel bir şekilde terk etmeleri, ekonomi ve politik ilişkilerin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Çoğunlukla bilinçsiz bir şekilde ortaya çıkan mesleki profesyonellik, olay, olgu ve hikâyelerin okuyucuların kolaylıkla anlayabilecekleri bir şekilde gündelik dille gerçek anlamlarından uzaklaştırılarak yüzeyselleştirilmektedir. Kıbrıs gibi küçük bir coğrafyada yaşayan ve toplumsal dinamiklerin gündelik yaşama dayandığı Türk toplumunda olguların yüzeyselleşmesinin daha kesin sonuçları ortaya çıkabilmektedir (Hackett, 1985: 51).

Kıbrıs Türk basını, tarihsel değişim ve dönüşümlerle birlikte günümüzde daha "modern" bir şekle bürünse de, bu değişim büyük ölçüde siyasi arenanın ekonomi üzerindeki etkisiyle ilişkilidir. 2000'li yıllara dek dava siyasetinin ve dava siyasetinden gelen siyasi aktörlerin ekonomi politik ilişkileri kayda değer şekilde etkilediği bir dönem yaşanmıştır. Ancak 2004 yılındaki Annan Referandumu bu durumu değiştirmiş ve siyasetin ekonomiyi tayin ettiği bir yapı ortaya çıkmıştır. Bu durum, medyada özellikle sahiplikten kaynaklı çıkar ilişkilerine dayalı bir görünüm oluşturmuştur. Kıbrıs Türk basınındaki etik problemlerin kaynağında yatan şey yine aynı ekonomi politik anlayıştır. Tarihsel açıdan siyasi niteliğinden uzaklaşan Kıbrıs Türk basını, günümüzde daha çok magazin odaklı bir yapıya sahip olmuştur. Ayrıca, gazetelerde adli vakaların ayrıntılı bir şekilde ele alınması ve bu haberlerin sunuluş biçimi de bu yeni yapıyı sürekli olarak yeniden üretmektedir (Ercan, 2018: 112).

Siyasi parti gazeteciliği Kıbrıs Türk basınının ilk dönemlerinden beri var olmuş ve bu durum basın yanlılığına ilişkin tartışmalara noktayı koymuştur. Siyasi parti ideolojilerini taşıyan yayın politikaları ve çalışanların yer aldığı gazeteler, özerklik, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerini vurgulamalarına rağmen politik ve ekonomik yanlılıkları haber içeriklerinde yansımaları kaçınılmaz olmuştur. Gazetelerin imtiyaz sahiplerinin siyasi partilerle olan ilişkileri, siyasal, ekonomik ve politik yanlılığı beraberinde getirmiştir. Seçimleri kazanarak siyasette söz sahibi olan parti ve parti liderleri, gazetelerin ekonomik koşulları üzerinde de etkili olan önemli bir unsur haline

gelmekte ve dolayısıyla gazetelerin haber içerikleri de bu doğrultuda şekillenmektedir (Baran, 2023: 58).

Diğer yandan “milliyetçi ya da barış yanlısı bir siyasal tavra sahip olan aynı parti gazetesi ve onun çalışanları, bu anlayış doğrultusunda haber yapmak durumunda kalmaktadır” (Uzun, 2006: 637). Gazeteciler ve editoryal kadrolarda çok sayıdaki faktörün etkilediği ve “profesyonellik” isteyen bu durum, bir gazete yöneticisinin sözlerine de net bir şekilde yansımaktadır. Habercilik kapsamında siyasi parti gazeteciliğinin dezavantajlarından biri de okuyuculara parti politikasına yönelik kamuoyu oluşturacak içerikler sunmaları ve muhalif görüşleri sansürleyerek veya ellerinde bulundukları kamu gücü aracılığıyla parti politikaları doğrultusunda okuyucuları yönlendirmektir. Partizan gazetecilik anlayışının doğal bir sonucu olan kamuoyu oluşturma, Kıbrıs Türk basınında da yapısal ve siyasal yanlılıkların karışımı olarak kendini göstermiştir. Gazetelerin bir propaganda aracı olarak kullanılması Kıbrıslı Türklerin menfaatini korumak ve Rum basının iddialarını yanıtlamak şeklinde 1878 yılından itibaren görülmektedir. 1974 yılına gelindiğinde barış yanlıları ve barış karşıtlarının propaganda aracı olarak kullandıkları gazetecilik ilerleyen dönemlerde siyasi parti ideolojilerini yansıtan propaganda araçları olarak kullanılmıştır (İrvan, 2006: 1).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞÇİ POSTASI GAZETESİ'NE GÖRE KIBRIS'IN SİYASİ, SOSYAL VE KÜLTÜREL YAPISININ İNCELENMESİ (1980-1984)

Çalışmanın bu bölümünde Kıbrıs'ta 1980-1984 yılları arasında yayımlanan İşçi Postası gazetesinde yer alan haber metinlerinin siyasal, sosyal ve kültürel yapısına yönelik değerlendirmelerde bulunulmuştur.

3.1. SİYASAL HABERLERİN İNCELENMESİ

Çalışmada siyasal haberler 3 alt başlıkta incelenmiştir:

1. Kıbrıs Siyasi Haberleri
2. Anavatana Yönelik Siyasi Haberler
3. Dış Siyasi Haberler

3.1.1. Kıbrıs Siyasi Haberleri

İşçi Postası gazetesi ilk sayısını 1980 yılının Mayıs ayında yayımlamıştır. İlk sayıda gazetenin yayın hayatına başlamasına ithafen “Çıkarken” isimli başlıkla gazetenin temel amacı anlatılmıştır. Gazetenin aynı sayısında yerel seçimlerin yapılacağı tarihin anlatıldığı haberde “Yerel Seçimler 1 Haziranda Yapılıyor” başlığı verilmiştir. Haberde detaylar şöyle sunulmuştur:

“Kıbrıs Türk Federe Devleti'nde yerel seçimler 1 Haziran, 1980 Pazar günü yapılacaktır. Dört yılda bir yapılan yerel seçimlerde Belediye başkanları, belediye meclis üyeleri, inkişaf encümenleri üyeleri ve köy ihtiyar heyetleri seçilmektedir. İlçe Seçim Kurullarına yapılan ve kesinleşen adaylık başvuruları, Yüksek Seçim Kurulu tarafından, Resmi Gazete'de ilan edilmiştir. Yerel seçimlere katılan partiler şunlardır.

Ulusal Birlik Partisi

Cumhuriyetçi Türk Partisi

Halkçı Parti

Islah ve Refah Partisi

Türk Birlik Partisi

Seçimlere hatırı sayılır sayıda bağımsız adayın da katıldığı dikkati çekmektedir.” (İşçi Postası, 21.05.1980: 1)

Gazetenin aynı sayısında hükümetin hayat pahalılığına çözüm bulamadığı ve buna kulaklarını tıkadığı belirtilmiştir. Haber okuyuculara *“Hükümet Hayat Pahalılığı Konusunda Kulaklarını Tıkadı”* şeklinde sunulmuştur (İşçi Postası, 21.05.1980: 1).

Dönemin şartlarına bağlı olarak çeşitli kurumlarda sorunlar yaşanmıştır. Bu konuyla ilgili haberler gazetede çok sayıda yer almıştır. Örneğin *“Tütün Fabrikasında Grev Devam Ediyor”* başlıklı haberde şu detaylara yer verilmiştir:

“Kıbrıs Türk Tütün Endüstrisi Ltd. Şti’nde TCRK-SEN’e bağlı GIDASEN tarafından başlatılan grev devam ediyor. İki aya yakın bir zamandan beri sürdürülen greve neden olan uyuşmazlığın giderilmesi için çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığı taraflar arasında arabuluculuk yapmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın geçen hafta sonunda taraflara önerilerde bulunduğu ancak bu önerilerin uyuşmazlığın çözümü için yeterli ve acık olmadığı öğrenilmiştir.” (İşçi Postası, 21.05.1980: 1).

Gazetenin her sayısında yer alan *“Başyazı”* isimli bir bölüm bulunmaktadır. Bu sayıda da *“Madrabazlık”* başlıklı yazıda Aralık 1963’te Rumların Sosyal Sigortalar Fonunu ele geçirdiği ve Türk vatandaşlarının kazandığı hakları ödemediği, bunu bir siyasi baskı aracı olarak kullandığı ifade edilmiştir (İşçi Postası, 21.05.1980: 1).

Gazetenin 28 Mayıs 1980 tarihli sayısında tütün fabrikasındaki grevin devam ettiği belirtilmiştir. Grevle ilgili H. Cahit Yılmazoğlu’nun detaylıca ele aldığı *“Çalışanların Grev Hakkı”* isimli yazıya da yer verilmiştir. Bu metne ait bir paragraf aşağıda sunulmuştur:

“1960 Cumhuriyet Anayasasının 27 nci maddesi, Silâhlı Kuvvetler, Polis ve Jandarma mensuplar, dışındaki çalışanlara açıkça grev hakkı tanıdığı ve bu hakkın yasa Ue düzenleneceğini öngördüğü halde, Adamızda bugüne dek böyle bir yasaya gerek duyulmamıştır ve böyle bir yasa yapılmamıştır.” (İşçi Postası, 28.05.1980: 2).

Bunun yanı sıra yerel seçimlerle ilgili haberlere de yer verilmiştir. *“Türk-Sen Partiler Karşısında Bağımsız ve Tarafsız Kalmağa Devam Edecek”* isimli haberde yerel seçimlere vurgu yapılmıştır. Yine yerel seçimlerle ilgili olarak gazetenin 3. sayfasında *“Seçime Doğru”* isimli köşede Lütfi M. Özter’in *“Oylarınızı Kullanırken”* isimli köşe yazısı verilmiştir.

“1 Haziran, 1980 tarihinde KTFD’nin ikinci yerel seçimleri yapılırken, siyasi partiler boylarının ölçüsünü alacak, güçlerinin ne olduğunu göreceklerdir. Yerel seçimlerin önemli bir yanı var. 1981 Genel Seçimlerine gösterge oluşturacak. Tüm

güçleriyle seferber olan siyasi partilerin ulaşabildikleri ve toplayabilecekleri oy oranını belirleyecektir. Yalnız yerel seçimler değerlendirilirken bir hususu gözden uzak tutmamak gerekir. Herkesin herkesi tanıdığı, akraba-dostluk ilişkilerinin etkinlik yaratabileceği küçük bir toplumuz. Oyların önemli bölümü partilere değil adayların şahıslarına verilmektedir” (İşçi Postası, 28.05.1980: 3).

Gazetenin 4 Haziran 1980 tarihli sayısında Kıbrıs'ta yapılan yerel seçimlerle ilgili haberlere yer verilmiştir. Yerel seçimlerin büyük bir sükûnet içinde yapıldığı ve kazanan adayların isimlerinin verildiği haberin detayları şöyledir:

“Kıbrıs Türk Federe Devleti'nde geçen Pazar günü yapılan ikinci yerel seçimler, Belediye Başkanlarının partiler - arası dağılımında önemli bir değişiklik getirmemiştir. Tek değişiklik, Lâpta Belediye Başkanlığında olmuş; daha önce Ulusal Birlik Partisi'nde bulunan Lâpta Belediye Başkanlığını bağımsız aday kazanmıştır. Yüksek bir katılma oranıyla gerçekleşen ve olaysız geçen seçimlerde Ulusal Birlik Partisi Gazi Magosa, Güzelyurt, Değirmenlik. Alsancak, Yeni İskele ve Geçitkale Belediye Başkanlıklarını, toplumcu Kurtuluş Partisi ise Lefkoşa Girne ve Lefke Belediye Başkanlarını yeniden kazanmışlardır. Lâpta Belediye Başkanlığı ise bir bağımsız aday kazanmıştır.” (İşçi Postası, 04.06.1980: 1).

Gazetenin önceki sayılarında sıklıkla vurgulanan grev olaylarına bu sayıda da yer vermeye devam edilmiştir. Grevlerle ilgili gelişmelerin yaşandığı, anlaşma zemininin arandığı ve anlaşmanın olması halinde işçilerin hemen iş başı yapacakları ifade edilmiştir (İşçi Postası, 04.06.1980: 1).

Sendikal gelişmelerin yaşandığı siyasi haberlere de yer verilmiştir. “Tom Jackson'un Ziyareti” başlıklı haberin detayları okuyucuya şöyle aktarılmıştır:

“İngiliz Sendikalar birliği yönetim Kurulu üyesi ve Birliğin Uluslararası ilişkiler Komitesi Başkanı İngiltere Posta İşçileri Sendikası Başkanı Tom Jackson, geçen Perşembe ve Cuma günleri KTFD'ni ziyaret ederek Türk-Sen Genel Başkanı ile özel görüşmeler yapmıştır. Jackson, güney Kıbrısta da Kıbrıs İşçileri Konfederasyonu (SEK) Genel Sekreteri Mihalakis Yuannu ile görüşmüştür. Başkanı Vekili Oğuz Korhan ve Başbakan Mustafa Çağatay geçen Perşembe günü Jackson'u kabul ederek bir süre görüşmüşlerdir. Bu görüşmelerde Jackson'a Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın eşlik etmiştir. Resimlerimiz Devlet Başkan Vekili ile Başbakan'a yapılan ziyaretleri

yansıtmaktadır. Tom Jackson geçen Pazar günü adadan ayrılmıştır.” (İşçi Postası, 04.06.1980: 2).

Gazetenin 11 Haziran 1980 tarihli sayısında ülkede yaşanan 2 aylık tütün grevinin sona erdiğine dair habere yer verilmiştir (İşçi Postası, 11.06.1980: 1). Gazetenin diğer sayılarında çok fazla yer almayan asgari ücret haberlerine bu sayıda biraz daha fazla değinilmiştir. “Hükümet Asgari Ücreti Uygulamıyor” başlıklı haberde nisan ayında kararlaştırılan günlük 400 TL asgari ücretin devlet tarafından istihdam edilen işçilere uygulanmadığı ifade edilmiştir. (İşçi Postası, 11.06.1980: 1).

Rum yönetiminin İngiliz üslerinden çeşitli sebeplerle ayrılmak zorunda kalan Türk vatandaşlarına gerekli hakları vermediği ile ilgili haber okuyuculara aktarılmıştır. Haberin içeriğinde şu detaylar bulunmaktadır:

“İngiliz Üslerindeki işlerinden ayrılan Türk’ler’e Sosyal Sigorta menfaatları hala ödenmiyor. Kıbrıs Türk Askeri Müstahdemler Sendikası Başkanı ve TURK-SEN Genel Başkan Vekillerinden Nihad Elmas konu ile ilgili olarak şu açıklamayı yaptı. “1974 Temmuz ayından sonra İngiliz Üslerinden yaşlılık nedeniyle işlerinden ayrılanlarla normal olum veya işkazası neticesi ölüm hallerindeki durumlarda ilgili şahıslara verilmesi gerekli sosyal sigorta menfaatları Rum yönetimince hala ödenmiyor ve gasbediliyor. Rum Yönetimi Başkanı Spiros Kiprianu’nun Kırık plak” gibi zaman bazan bu gibi Sosyal Sigorta menfaatlarına hak kazanan Türk’ler’e veriliyor verilecek’ beyanatlari en az üç seneden beri devam etmesine rağmen olumlu bir sonuç alınmamıştır. Sendika olarak İngiliz us makamlarını, işveren olmaları nedeniyle, bu konuda uyardık ve bu gibi menfaatlarm bizlere ödenmesinde yardımcı olmalarını isterdik.” (İşçi Postası, 11.06.1980: 1).

Türkiye’de Bakanlar Kurulu’nun kararlaştırdığı faiz oranlarının Kıbrıs’ta yeni krizlere sebep olacağı haberi okuyuculara aktarılmıştır. “Anavatanda Faiz Oranlarının Serbest Bırakılması K.T.F.D. Ekonamisinde Yeni Kriz Yaratacak” isimli haberin detayları verilmiştir:

“Anavatan’da Bakanlar Kurulu’nun 1 Temmuz’dan geçerli olmak üzere faiz oranlarını serbest bırakan bir kararname yayınlanması sonucu Kıbrıs Türk Federe Devleti’nde mevcut olan nakit para sıkıntısının had safhaya çıkması ve yeni ekonomik kriz doğması beklenmektedir. Anavatan Bakanlar Kurulu, bankalar tarafınan açılacak kredilere uygulanacak faiz hadlerinin “vadelerine göre serbestçe saptanmasını karara bağlamıştır. Resmi Gazete’de yayınlanarak 1 Temmuz’dan

itibaren yürürlüğe girecek olan kararnameye göre, bu yöntemle belirlenecek “kredi faiz oranları banka ile borçlanan arasında serbestçe belirlenecek, azami faiz oranlarındaki değişiklikler bu karara göre yeni yapılan kredi anlaşmalarına 6 aydan önce uygulanamayacaktır.” (İşçi Postası, 11.06.1980: 1).

Gazetenin diğer sayılarında yer alan “Başyazı” isimli bölüme 18 Haziran 1980 sayısında da yer verilmiştir. “Toplamlar-arası Görüşmeler” başlığıyla yayımlanan yazıda Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin özel siyasi işlerle ilgili yardımcısı Perez de Cuellar’ın beklenmedik bir zamanda Kıbrıs’a gelerek toplumlar-arası görüşmelerin yeniden başlatılması için yoğun bir çalışma yapıp daha sonra Kıbrıs ziyaretinden sonra Ankara ve Atina’ya gittiğine dair bilgiler verilmiştir (İşçi Postası, 18.06.1980: 1).

Gazetenin bu sayısının 3. sayfasında Devrimci Genel İş Sendikasının Türk-Sen’e bağlı Metal-Sen üyesi Burhan Özbaş’ın Devrimci Genel-İş Sendikası aleyhine açmış olduğu davanın 6 Haziran 1980 tarihli hüküm ile davacının lehine sonuçlandığını belirten haber görülmektedir (İşçi Postası, 18.06.1980: 3). Diğer sayılarda yer verilen Rum yönetiminin Türklerin sosyal sigorta haklarını vermediğine yönelik haberlere bu sayıda da yer verilmiştir (İşçi Postası, 18.06.1980: 1).

Gazetenin 25 Haziran 1980 tarihli sayısı incelendiğinde gazetenin 1. sayfasında hükümetin yaptığı zam kararlarının ciddi şekilde eleştirildiğine yönelik haberler okuyucuya aktarılmıştır. Ayrıca grev haberlerinin bu sayıda da yer aldığı görülmektedir:

“Türk-Sen’e bağlı El-Sen, Elektrik Kurumu İdare Meclisi Başkanlığına gönderdiği bir yazıda, daha önce mutabakata varıldığı gibi Elektrik Kurumunda mevcut ve açılan münhâl kadrolara gerekli atama ve terfiler 1 Temmuz, 1980 tarihine kadar yapılmadığı takdirde o tarihten itibaren greve başvuracağını bildirmiştir. El-Sen ile Elektrik Kurumu arasında 3 Ocak, 1980 tarihinde, mevcut toplu sözleşmeye dayanılarak yapılan anlaşmaya göre. Elektrik Kurumu, münhâl mevkilere 15 Şubat, 1980 tarihine kadar atama ve terfi yapmağı kabul etmişti. Ancak Elektrik Kurumu İdare Meclisi, El-Sen’in bütün ikazlarına rağmen münhallere atama ve terfi yapmaktan kaçınmaktadır.” (İşçi Postası, 25.06.1980: 1).

2 Temmuz 1980 tarihli sayının birinci sayfasında manşetten verilen siyasi haberler dikkati çekmektedir. “Hükümet Görevi Kötüye Kullanıyor” isimli siyasi haberde Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın’ın düzenlediği basın toplantısında El-Sen tarafından Elektrik Kurumunda yapılması kararlaştırılan grevi yasaklamasını eleştirdiği ve hükümeti görevini kötüye kullanmakla suçladığına dair detaylar yer almıştır (İşçi Postası, 02.07.1980: 1). “Türk-Sen Hükümete Muhtıra Verdi” haberinde

başbakana gönderilen on maddelik muhtıra detaylıca yer verilmiştir (İşçi Postası, 02.07.1980: 1). Gazetenin aynı sayısında mecliste görüşülen tazmin yasa tasarısı hakkındaki haber okuyucuya aktarılmıştır:

“Türk-Sen, Ekonomi ve Maliye Bakanlığına gönderdiği bir yazıda, halen Meclis gündeminde bulunan Mücahit Tazmin yasası Tasarısı hakkında açıklayıcı bilgi istemiştir. Ekonomi ve Maliye Bakanlığına gönderilen yazı metni şöyledir:

“Meclis’e sunulan ve Meclis’in ilgili Komitesi tarafından görüşülerek onaylandığı basın haberlerinden öğrenilen mücahit Tazmin Yasa Tasarısını inceleme fırsatını bulduk Bu Yasa Tasarısında özellikle aşağıdaki iki hususun açık olmadığı kanaatindeyiz:

(1) K.T.F.D. ile Türk-Sen arasında yürürlükte bulunan toplu sözleşmenin 36 (2) maddesi. Devlet işçilerinin mücahitlikte geçen sürelerinin işten ayrılma ikramiyesi ve kıdem tazminatı maksatları için hesaplanmasını öngörmektedir. Hesaplama gözetilecek kuralların toplu sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren dört ay içerisinde Karma İşçi Komitesince belirlenmesi ve Bakanlar Kuruluna sunulması gerekirdi. Türk-Sen olarak önerilerimizi Karma İşçi Komitesine sunduğumuz halde henüz bir işleme tabi tutulmamıştır. (...)” (İşçi Postası, 02.07.1980: 1).

Gazetenin aynı sayısının “Yorum” isimli köşesinde Necati Taşkın’ın kaleme aldığı “Mücahitlik Hizmeti” başlıklı yazıya yer verilmiştir. İlgili yazıda kamu görevlileri emeklilik yasasında yapılan bir değişiklikle kamu görevlilerinin müteahhitlikte geçen hizmetlerinin emeklilik maaşları için bire iki olarak hesaplandığı ve meclisin onayından geçen, uzun süreden beridir uygulanan bu hakkın doğruluğu veya yanlışlığının tartışıldığı görülmektedir (İşçi Postası, 02.07.1980: 1).

9 Temmuz 1980 tarihli sayının ilk sayfasında yine mücahitlik tazmin yasasının ele alındığı görülmektedir. Bu haberin içeriğinin bir kısmı şöyledir:

“Mücahit Tanzim Yasa Tasarısı’nın Federe Meclisin’de görüşülmesine geçen günkü birlerimizde başlanmıştır. Yasa Tasarısı’nın görüşülmesi yapılan gündem dışı konuşmalardan sonra başlayabilmiş, gündem dışı konuşmalardan sonra çeşitli partilere mensup Milletvekilleri Tasarı üzerindeki görüşlerini açıklamışlardır. Yasa Tasarısının madde madde görüşülmesine ise ancak saat 23.00 sıralarında başlanmış ve görüşmeler sabahın erken saatlerine kadar devam etmiştir.” (İşçi Postası, 09.07.1980: 1).

Gazetenin 16 Temmuz 1980 tarihli sayısı büyük bir manşetle yayımlanmıştır. *Türk-Sen, Ulusumuzun 20 Temmuz Barış ve özgürlük Bayramını Kutlar*” isimli manşet

verilmiş ve herhangi bir detaya girilmemiştir. Aynı sayfada “*Milli Hava Yollarımız KATLEDİLİYOR*” isimli haber okuyucuya aktarılmıştır. Bu haberin içeriğinin bir kısmı şöyledir:

“Milli bir kuruluşumuz olan Kıbrıs Türk Hava Yolları Ltd. Şti. Yanlış karar ve tutumlar nedeniyle 1980 yılı başından bu yana 40 milyon Türk Lirası civarında zarar etmiştir. Şirketin zarar etmesinin nedeni Bursa Hava Yollarına Kıbrıs’a sefer yapma izni verilmesi ve zaten yetersiz olan yolcu sayısının ikiye bölünmemesi ayrıca Kıbrıs Türk Hava Yollarının bilet fiyatlarının Bakanlar Kurulu onayıyla saptanmasından sonra Bursa Hava Yollarının her yolcu için Ercan-Londra arası 9000 TL, Ercan-Ankara arası 2000 TL, Ercan-İstanbul arası 3000 TL. daha ucuza bilet vermesidir. Serbest rekabet imkanı resmi kararlar ortadan kaldırılırken Bursa Hava Yollarının çok daha ucuza sefer yapması suretiyle yolcuların B.H.Y. uçaklarına kaydırılması planlı bir uygulama sonucu olarak gerçekleştirilmiştir. Ama sermayesi 40 milyon TL. olan KTHY 40 milyon zararla iflasan eşiğine getirilmiştir. KTHY 1980 yılı başına kadar sürekli kar yapmıştı. (...)” (İşçi Postası, 16.07.1980: 1).

“İsmet Sezgin Geldi” haberinde Türkiye Anavatan Maliye Bakanı İsmet Sezgin’in adada temaslar yapmak üzere beraberindeki heyetle pazartesi günü adaya geldiği haberi de okuyucuya iletilmiştir (İşçi Postası, 16.07.1980: 1). Gazetenin bu sayısının ikinci sayfasında *“Değirmek İstedğim”* isimli köşe yazısında Mehmet S. Emircan’ın kaleme aldığı *“20 Temmuz Yaklaşırken”* başlıklı yazının yer aldığı görülmektedir. Uzun ve bir o kadar da akıcı olan bu yazının bir kısmı aşağıda verilmiştir:

“4 gün sonra 20 Temmuz’u yaşayacağız. 20 Temmuz, 1980’i...

Mutlu Barış Harekatının 6’ıncı yıldönümünü..

“Kutlayacağız” demiyorum, bilerek. Çünkü böyle önemli bir günü KUTLAMAK değil YAŞA MAK lazım.

6 yıl önceki 20 Temmuz 1974 gününün veya öncesinin TUM DUYGULARINI hissederek o günkü korkularımızı, istikbale ait ümitsizliklerimizi, namusumuzu yitirmek endişemizi, bebe yavrularımızın gözler önünde katledilme ezikliğini, esir kamplarını, yaşlı ninemizin, dedemizin tahayyül edilemeyecek kadar hakarete maruz bırakılmasını...

Ve öldürülmemizi!

Duymak lazım!

O günü yaşamak lazım. (...)” (İşçi Postası, 16.07.1980: 2).

Gazetenin 23 Temmuz 1980 tarihli sayısında Kıbrıs Barış Harekâtı’na ithafen haberlere yer verilmiştir. Bir askerin elinde silahıyla temsil edildiği ve “*Esaretten Özgürlüğe, Sefaletten Ekonomik Kalkınmaya 20 Temmuz 1974’ten 1980’e, Ana Vatan’dan Yavru Vatan’a*” görseline yer verilmiştir. Kapağın özgürlük, güç, bağımsızlığı temsil ettiği anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra “*20 Temmuz Kutlandı Nice Mutlu Bayramlara*” isimli haberde Barış ve Özgürlük Bayramının altıncı yıl dönümünün Kıbrıs’ta ve Türkiye’de kutlandığına yönelik haberler görülmektedir. Yine aynı sayıda Türk bakanların Kıbrıs’ı ziyaret ettiğine dair haberler verilmiştir:

“Anavatan Maliye ve Ticaret Bakanları geçen hafta Kıbrıs’a Türk Federe Devleti’ne gelerek temaslarda bulunmuşlardır. Maliye Bakanı İsmet Sezgin temalarını tamamlayarak geçen perşembe günü Anayurd’a dönerken aynı gün 20 Temmuz özgürlük ve Barış törenlerinde Anavatani temsil etmek ve görüşmelerde bulunmak üzere Ticaret Bakanı Halil Başol Kıbrıs’a gelmiştir. Özellikle Maliye Bakanı İsmet Sezgin’in yaptığı temaların sonucu hakkında basına yeteri kadar bilgi aktarılmadığını dikkate alarak geniş bir araştırma yapmış ve bazı örnek gelişmeler hakkında güvenilir bilgi toplamıştır” (İşçi Postası, 23.07.1980: 1).

Gazetenin önceki sayılarında yer alan Mücahit Yasa Tasarısı hakkındaki haberlere bu sayıda da yer verilmiştir. Bu yasa tasarısının meclis görüşmelerindeki detayları okuyucuya aktarılmıştır. Bu haberin dışında “*İşletmeler Özel Sektöre Devrediliyor*” başlıklı yazıda hükümetin bu kararına yönelik gelen eleştirilere değinilmiştir:

“Hükümet eliyle işletilmekte olan fabrikaların özel sektöre devredilmesi için hazırlıklar yapıldığı öğrenilmiştir. Hükümetin elinde kalan son işletmeler olan ve uzun süre göçmenlerimizin ev ihtiyaçlarını karşılamak için mobilya imalatında başarılı çalışmalar yapan Ankara Möble, İskan I ve İskan II isimli Mobilya atölyelerinin özel sektöre devredilmesi için İçişleri ve İskan Bakanlığınca uzun süredir yürütülen çalışmaların son safhaya geldiği 100 civarında işçinin çalıştığı ilgili iş yerlerinde işçilerin durumlarının ne olacağının belirlenmediği saptanmıştır. İşçilerin bu durum yüzünden huzursuzluk içinde olduğu bildirilmektedir. (...)” (İşçi Postası, 23.07.1980: 5).

Gazetenin 30 Temmuz 1980 tarihli sayısında “*Mücahit Tazmin Yasası Meclisten Geçti*” haberi ilk sayfada verilmiştir. Kıbrıs Türk Federe Meclisinin, geçen Perşembe

günü yaptığı toplantıda Mücahit Tazmin Yasası'nı kabul ettiği ve bu yasanın neleri getirdiğine dair detaylı bir değerlendirme yapıldığı görülmektedir (İşçi Postası, 30.07.1980: 1).

Gazetenin önceki sayılarında da konu edinen bir olay bu sayıda da yer almıştır. Milli Hava Şirketi'nin kötü yönetildiği ve siyasiler dâhil birilerinin hesap vermesi gerektiğine yönelik haberin bir kısmı şu şekildedir:

“Kıbrıs Türk Hava yolları'nın zararının 70 milyon Türk Lirasına ulaştığı bildiriliyor. Yedi ay içerisinde ulaşılan bu rakam ayda 10 milyon TL. ye tekabül etmektedir uygulamanın bu şekilde devamı halinde yıl sonunda zarar 120 milyon TL.'ye ulaşacaktır. Gazetemizin önceki sayılarında aynı konu hakkında verdiği haberlere rağmen durumu iyileştirici hiçbir önlem alınmamıştır. Bir Kamu iktisadi teşebbüsü olan KTHY.nın Toplam sermayesi sadece 40 milyon TL.'dır. Kıbrıs Türk Hava yolları'nın 70 milyon TL. zarara sokulup batırılması konusunda hükümet veya K.T. Hava yolları yetkililerinden her hangi bir açıklama yapılmamış, sessiz kalınmıştır. (...)” (İşçi Postası, 30.07.1980: 2).

6 Ağustos 1980 tarihli sayıda “Yorum” isimli köşede “Yazık” başlıklı yazı Necati Taşkın tarafından kaleme alınmıştır. Siyasi içerikli yazıda Meclisin çözülmesi gereken birçok sorun dururken tatile girme kararı eleştirilmiştir (İşçi Postası, 06.08.1980: 1). Yine aynı sayıda Lütfi M. Özer tarafından yazılan “Yasalar ve Politikacılar” isimli köşe yazısında da meclise ve politikacılara çeşitli sorular ve eleştiriler yöneltilmiştir (İşçi Postası, 06.08.1980: 2). Gazetede dikkati çeken bir diğer siyasi haber de “Yeşilköy H. Limanı Yetkililerine Bizi Düşmana Muhtaç Etmeyiniz!..” başlıklı haberdur. Haberde bu yerde çalışan görevlilerin verdikleri kararlar ve yaptıkları hatalar okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 06.08.1980: 4).

Gazetenin 20 Ağustos 1980 tarihli sayısında Kıbrıs - Rum ilişkilerine yönelik haberlere yer verilmiştir. “Kibrianu Toplumlar-arası Görüşmeleri Sabote Ediyor” isimli haberde;

“Bir yılı aşkın bir aradan sonra 9 Ağustos'ta Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldeim'in bir açış mesajıyla yeniden başlayan toplumlar-arası görüşmeler, Rum yönetimi lideri Spiros Kibrianu tarafından aynı gün Atina'ya ayrılmadan önce düzenlediği basın toplantısında yaptığı bir konuşma ile sabote edilmiştir.” ifadelerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 20.08.1980: 1).

Gazetenin bu sayısında “Şartlanmışlık” , “Sendikacı Bakanımız” , “İşçi Düşmanlarının Gerçek Yüzü” gibi siyasi içerikli köşe yazılarına ve önceki sayılarda yer verilen tazmin yasası haberlerine de yer verilmiştir (İşçi Postası, 20.08.1980: 2).

Gazetenin 27 Ağustos 1980 tarihli sayısında dikkati çeken siyasi haber Kıbrıs ve Türkiye için önemli olan Zafer Bayramı haberleridir. Özellikle ağustos ayının zafer bayramlarını içeren önemli bir ay olduğu vurgusu yapılmıştır (İşçi Postası, 27.08.1980: 1). Bu haberin yanı sıra “Başyazı” isimli köşe yazısı bölümünde “Toplumlar-Arası Görüşmeler” başlıklı yazı kaleme alınmıştır. Siyasi içerikli bu haberin bir kısmı şöyledir:

“Bir yıldan uzun bir aradan sonra toplumlar-arası görüşmeler yine başladı. Toplumlar-arası görüşmelerin ilk başladığı 2 Haziran, 1968 tarihi dikkate alınırsa, bu görüşmelerin kaç defa başladığı, kaç defa kesildiği ve sonuncu başlamanın ne kadar süreceği her türlü tahmine açıktır. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dr. Valdheim’-in yoğun girişimi ve taraflarca uyuşulan bir çerçeve içinde yeniden başlatılan toplumlar-arası görüşmelerde bu sefer bir sonuca gidilecek ve tarafların razı olacağı bir çözüm bulunacak mı? (İşçi Postası, 27.08.1980: 1).

Gazetenin 27 Ağustos 1980 tarihli sayısında yukarıda verilen önemli siyasi haberlerin dışında Kıbrıs Kredi Bankasının toplu sözleşme yapmama gayretinde olduğu, Gıda-Sen ile Süt Endüstrisi Kurumu arasında toplu iş sözleşmesinin imzalandığı, Türk-Sen’in hükümeti konut sorunu hakkında derhal tedbir almaya çağırdığı ve mücahit tazmin yasası ile ilgili haberlere yer verildiği görülmektedir (İşçi Postası, 27.08.1980: 2).

3 Eylül 1980 tarihli sayıda toplu iş sözleşmelerine, ihtiyat sandığı ile ilgili konulara ve çeşitli siyasi konuların ele alındığı köşe yazılarına değinilmiştir (İşçi Postası, 03.09.1980: 2). Gazetenin 10 Eylül 1980 tarihli sayısında Kıbrıs sorununa ilişkin önemli gelişmelerin ele alındığı görülmektedir. “Toplumlar-arası Görüşmeler Başlıyor” başlığı ile verilen haberden bir kısım alıntı şöyledir:

“Kıbrıs sorununun çözümüne ilişkin toplumlar arası görüşmelerin 16 Eylül, 1980 tarihinde başlıyağı açıklandı. Görüşmelerle ilgili olarak tarafların hazırlıklarını sürdürdükleri bildirilmektedir.” (İşçi Postası, 10.09.1980: 1).

Gazetenin aynı sayısında “Değirmek İstedğim” bölümünde Mehmet S. EMİRCAN tarafından kaleme alınan “Türklük Şuuru İle Silahlanma” isimli köşe

yazısına yer verilmiştir. Söz konusu yazıda Kıbrıs sorununa değinilmiş ve çeşitli örneklendirmeler yapılmıştır (İşçi Postası, 10.09.1980: 2).

Gazetenin 17 Eylül 1980 tarihli sayısında Türkiye’de yapılan 12 eylül darbesinin Kıbrıs’taki yansımalarına değinilmiştir. *“Türk-Sen Türkiye’deki Gelişmelerle İlgili Olarak Sendikalarına Genelge Gönderdi”* isimli haberdeki bazı detaylar aşağıda yer almıştır:

“12 Eylül, 1980 günü, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin Anavatan’da idareye bütünüyle el koyması nedeniyle Türk-Sen Genel Merkezi, üye sendikalarına genelge göndermiştir. Genelgenin metni aşağıdadır. Anavatanın varlığına, bütünlüğüne ve bağımsızlığına yönelik iç ve dış düşmanların tahrik ve eylemleri sonucunda Türk Silâhlı Kuvvetleri, Türkiye Cumhuriyetini koruma ve kollama amacıyla Anavatanda yönetime el koymuştur.” (İşçi Postası, 17.09.1980: 1).

Aynı sayıda Türkiye Genelkurmay Başkanı Evren’in darbeden dolayı kendisine başarı dileklerini ileten Rauf Denktaş’a verdiği yanıtı yer verilmiştir:

“Türkiye Devlet Başkanı Genel Kurmay ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin ülke yönetimine bütünüyle el koymasından sonra KTFD Başkanı Rauf Denktaş’ın kendisine gönderdiği başarı dileklerini içeren mesajını bir mesajla yanıtlamıştır. Mesaj şöyledir:

“Ülkenin ve milletin bütünlüğünü, milletin hak, hukuk ve hürriyetini korumak, Devlet otoritesini tarafsız olarak yeniden tesis ve idame gayreti ile Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yönetime el koyması kararının hayırlı olması dileklerinizi ve Kıbrıs Türk toplumunun Anavatana bağlılığına havi mesajınızı büyük bir mutlulukla almış bulunuyorum. Türk Silâhlı Kuvvetleri ulu önderinden emanet aldığı devletini ve onun ayrılmaz bir parçası olan Yavruvatan Kıbrıs’ı sonsuza dek mutluluk içinde yaşatacaktır. Bu tarihi gün vesilesiyle zati alinize ve şahsınızda Kıbrıslı vatandaşlarıma Anavatanın ve Türk Silâhlı Kuvvetlerinin en iyi dileklerimi İletirim.” (İşçi Postası, 17.09.1980: 1).

Gazetenin 24 Eylül 1980 tarihli sayısında mühendislik ve mimarlık hizmetleri sınıfındaki maaş anormalliklerinin düzeltilmesi ile ilgili olarak TEL-SEN’in Başbakan Mustafa Çağatay'a bir yazı gönderdiği ve mağduriyeti giderici tedbirlerin alınmasını istediği haberine yer verilmiştir. Yine aynı sayıda Çalışma Bakanı Görmezler’in dayanışma Derneği Başkanı ile görüştüğüne yönelik haber okuyuculara aktarılmıştır (İşçi Postası, 24.09.1980: 1).

Gazetenin 1 Ekim 1980 tarihli sayısında ÷lkede yaşanan siyasi gelişmelerin Türk-Sen yönetim kurulunda görüőüleceęi haberine yer verilmiştir. Bunun yanı sıra “*Sosyal Sigorta Hakları İçin Eyleme Başvuracaklar*” isimli haberde Rum yönetiminin üslerde çalışan Türk müstahdemlerinin Sosyal Sigorta haklarını vermemesi halinde protesto mitingleri ve grevlerin yapılacağı bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca gazetenin birinci sayfasında “*Başyazı*” isimli bölümde “*Yarası Olan Gocunur*” başlıklı köşe yazsına yer verilmiştir. Herhangi bir yazar adının kullanılmadığı yazının sonunda “*İşçi Postası*” adı altında not düőülmüřtür. Türkiye’deki siyasi darbenin etkilerinin tartışıldığı yazının bir bölümü şöyledir:

“*Türk Silâhlı Kuvvetleri’nin Anavatan’da yönetime bütünüyle el koymasından sonra Türk-Sen’in 16 Eylül, 1980 tarihinde üye sendikalarına gönderdiği ve basına da açıkladığı genelgesi haftalık bir gazetede karikatür ve eleştiri konusu yapılmıştır. Öncelikle vurgulamak gerekir ki haftalık Yeni düzen gazetesinde Türk-Sen’in genelgesi üzerinde yapılan eleştiriler, maksatlı bir tahrifatın ürünüdür ve ciddi bir sorumsuzluk örneğidir. Metni Türk-Sen tarafından kamuoyuna da açıklanan genelgede yazılanlar için bir savunma gereği duymuyoruz çünkü gocunacak bir yaramız yoktur. Ne söylediysek aynen tekrarlıyoruz. Ancak, bu genelgeyi özünden saptırarak, hele tahrif derecesine varan yeni cümle düzenlemeleri yaparak maksatlı ve ard niyetli sonuçlar çıkarıp bu sonuçları tahrik unsuru yapan ve ciddiyetten uzak soru sorma cürretini gösteren Yeni düzen’e ve zihniyetini temsil ettiği siyasi partiye bazı őeyleri tekrarlamakta ve söylemekte kendimizi görevli hissederiz. Türkiye, bizim için ne Rusya ne de Amerika’dır. Bizim, Türklerin Anavatanıdır. Kendimizi Türk Ulusunun bir parçası saydığımız için, kıvançta ve kederde ulusumuzla bir ve beraberiz. Türk Silâhlı Kuvvetleri, 12 Eylül’de yönetime bütünüyle el koyma gerekçesini açık, kesin ve hiçbir kuşkuya mahal vermeyecek biçimde açıklamıştır. Anavatanımızı 12 Eylül’e getiren gelişmeler, kimsemizin gizlemesi mümkün olmayan bir şekilde gözlerimizin önünde cereyan etmiştir.*” (İşçi Postası, 01.10.1980: 1).

Gazetenin 8 Ekim 1980 tarihli sayısında Kıbrıs’ta yaşanan hayat pahalılığının protesto edileceği ile ilgili haberler yer almıştır. “*Türk-Sen Eyleme Geçiyor*” başlıklı haberde hayat pahalılığı konusunda sendikanın yönetim kurulunda alınan kararlar okura aktarılmıştır. Ayrıca Kıbrıs Türk Federe Devleti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak Sosyal Güvenlik

Anlaşmasının görüşülmesine Pazartesi Ankara’da başladığı, anlaşmanın son çalışmalarını tamamlamak üzere KTFD Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Özel Tahsin’in başkanlığında bir heyetin pazar günü sabah İstanbul üzerinden Ankara’ya gittiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 08.10.1980: 1). Bu haberlerin yanı sıra Dünya İslam Birliği Kurucu Meclisinin Kıbrıs’la ilgili bir karar tasarısını kabul ettiğine yönelik habere de yer verilmiştir (İşçi Postası, 08.10.1980: 4).

Gazetenin 15 Ekim 1980 tarihli sayısında “*TC-KTFD Sosyal Güvenlik Anlaşması İmzalandı*” başlıklı yazıda Türkiye ile Kıbrıs Türk Federe Devleti arasındaki Sosyal güvenlik ilişkilerini düzenleyen sözleşmenin Dış işleri Bakanlığında imzalandığı bilgisine yer verilmiştir (İşçi Postası, 15.10.1980: 1). Ayrıca “*Meclis Çalışmaz Hale Geldi*” başlıklı yazıda da Kıbrıs meclisinin uzun yaz tatilinden sonra yeniden açılan Meclisin tamamen çalışamaz hale geldiği haberi aktarılmıştır (İşçi Postası, 15.10.1980: 4).

Gazetenin 29 Ekim 1980 tarihli sayısında “*Hükümet Oyalayıcı Politika İzliyor*” başlıklı siyasi haberde Kıbrıs Türk Kamu Görevlileri Sendikası (Komu-Sen) üyeleri yayınladığı bir bildiride hükümeti oyalayıcı politika izlemekle suçlamıştır (İşçi Postası, 29.10.1980: 1).

5 Kasım 1980 tarihli sayıda “*Kamu-Sen Çeşitli Kesimlerdeki Kamu Görevlilerinin Sorunlarının Çözümünü İstedi*” başlıklı haberde Kıbrıs Türk Kamu Görevlileri Sendikasının (Kamu-Sen) ek mesailer konusunda Ekonomi ve Maliye Bakanlığı; Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı; Tarım, Doğal kaynaklar ve Enerji Bakanlığı; İç İşleri ve İskan Bakanlığına birer yazı gönderdiği detayına yer verilmiştir (İşçi Postası, 05.11.1980: 1). Gazetenin aynı sayısının köşe yazılarına bakıldığında ülkedeki siyasi olayların yorumlandığı görülmektedir. “*Serbest Köşe*” ve “*Değinmek İstedğim*” isimli bölümlerde yazarların ülkenin siyasi durumuyla ilgili değerlendirmeler yaptıkları görülmektedir (İşçi Postası, 05.11.1980: 1).

Gazetenin 12 Kasım 1980 tarihli sayısında Başbakan Mustafa Çağatay’ın Ankara ziyareti detaylarına yer verilmiştir. KTFD Başbakanı Mustafa Çağatay’ın, düzenlediği basın toplantısında Ankara’ya yaptığı son ziyareti ile ilgili bilgi verirken ekonomik sorunlarla savaşmak ve bunları yenmek için Hükümetin yeni olanaklar elde ettiğini açıkladığı sözlerine vurgu yapılmıştır. Başbakan Çağatay ülkenin ekonomik sıkıntıdan kurtulması için Türkiye’nin kendilerine 433 milyon TL kredi olanağı

sağlayacağını belirtmiştir (İşçi Postası, 12.11.1980: 1). Bu durum Kıbrıs'ın Türkiye ile sıkı bağlarını göstermesi açısından son derece önemlidir.

19 Kasım 1980 tarihli sayıda ülkede yaşanan ekonomik sıkıntıların siyasetteki yansımaları okuyucuya aktarılmıştır. *“Türk-Sen Zam Kararlarından Dolayı Hükümeti Eleştirdi”* başlıklı haberde Türk-Sen'in özellikle bakanlar kurulunun petrol ürünlerine yaptığı zamma yönelik eleştirilerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 19.11.1980: 1). Yine aynı sayıda ülkede yaşanan ekonomik sorunların köşe yazılarına konu olduğu görülmektedir. *“Yorum”* bölümünde Necati TAŞKIN tarafından *“Hükümet Sorunu”* başlıklı köşe yazısında hükümetin çeşitli uygulamalarının eleştirildiği ve çeşitli önerilerin dile getirildiği görülmektedir (İşçi Postası, 19.11.1980: 1).

Gazetenin 26 Kasım 1980 tarihli sayısında Kıbrıs'a yönelik yoğun siyasi haberlerin yer aldığı görülmektedir. Başbakan Çağatay'ın çözüme ulaştıracağı konuları açıkladığı, paketleme tesislerindeki grevin devam ettiği, Türk-Sen'in Sanayi Holding İşçilerine bildiri yayınladığı, Denizcilik Şti. Ltd'de grevin olduğu ve TC-KTFD Sosyal Güvenlik Protokolü'nün detaylarına yer verildiği haberleri okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 26.11.1980: 1). Bu haberler İşçi Postası gazetesinin ülkede yaşanan siyasi gelişmeleri yakından takip ettiğini göstermektedir.

3 Aralık 1980 tarihli sayıda Kıbrıs'taki ekonomik sıkıntıların siyasette geniş yer bulduğu görülmektedir. *“Yem Hayat Pahalılığı Ödeneği Yetersiz”* başlıklı haberde bunun yansımaları şöyledir:

“1 Mart, 1980 tarihinden itibaren yüzde 80 olarak dondurulan hayat Pahalılığı tahsisatının Devlet Planlama örgütüncce yayınlanan endekslere eşit olarak ödenmesi için Türk-Sen'in ve üyesi sendikaların verdiği sürekli mücadeleye karşın hükümetin ödeyeceğini açıkladığı miktar 1 Aralık, 1980 tarihinden itibaren yüzde 33 oldu. 1 Mart, 1980 ile, 1 Aralık, 1980 tarihleri arasındaki döneme ait H.P. tahsisatı ödeneği hakkında hükümet gasp politikası izliyor. Bakanlar Kurulu'nun 28 Kasım, 1980 tarihinde yaptığı toplantıdan sonra yer alan açıklamada halen ödenmekte olan yüzde 80 oranındaki hayat Pahalılığının, yüzde 25 inin maaş ve ücretlere konsolide edileceği ve ödenecek olan Hayat pahalılığı tahsisatının oranında konsolide edilmiş ücretler üzerinden yüzde 85'e çıkartılacağı, 1 Aralık, 1980'den itibaren geçerli olacak olan uygulamanın memurlara, devlet işçilerine ve şehit, hadise kurbanı eşleri ile malullere ve malul gazilere de uygulanacaktır.” (İşçi Postası, 03.12.1980: 1).

Gazetenin 3 Aralık 1980 tarihli sayısında “*Üslerde Anlaşma Sağlandı*” başlıklı siyasi haberde As-Sen başkanı Nihad Elmas’ın bir basın bildirisi yayımlayarak İngiliz üslerine yapılan anlaşma ile ilgili olarak bilgi verdiği belirtilmiştir. Gazetenin aynı sayısında sendikalarla ilgili çeşitli haberlerin ve bazı şirketlerde görev yapan işçilerin sorunlarının ele alındığı siyasi haberlere de yer verilmiştir (İşçi Postası, 03.12.1980: 2).

Gazetenin 10 Aralık 1980 tarihli sayısında sendikalar ile hükümetin çeşitli konulardaki farklı düşüncelerinin yer aldığı siyasi haberlere yer verildiği görülmektedir. “*Türk-Sen: Hükümetin Tutumu Sorunlara Çözümü Engelliyor*” başlıklı haberde hükümetin çeşitli konularda çelişkili adımlar attığı detayına yer verilmiştir. Gazetenin aynı sayısında toplu iş sözleşmeleri, Türk-Sen heyetinin Türkiye ziyaretine yönelik izlenimleri, Kıbrıs Türk Hava Yolları sözleşmesi ile ilgili konulardaki siyasi haberler de okuyucuya aktarılmıştır.

Gazetenin 17 Aralık 1980 tarihli sayısında manşette verilen ve en çok dikkat çeken haber “*Kıbrıs Konusunda Yoğun Çabalar Sürüyor*” başlığıyla verilmiştir. Kıbrıs sorununun ele alındığı haberdeki önemli birkaç detay şöyledir:

“*Toplumlar-arası görüşmelerin üçüncü turu tamamlanarak bir aylık bir tatile girmesine rağmen Kıbrıs konusunda çok yönlü temas ve girişimler sürdürülmektedir. Türk ve Rum toplumları Dış İşleri Bakanlarının Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ile görüşmelerde bulunmak üzere New-York randevusuna hazırlanırken Rum tarafı gizlilik ilkesini bozarak Türk tarafının Maraş’la ilgili sunduğu 11 maddelik öneri paketini basına sızdırmıştır. Son iki hafta içerisinde Kıbrıs konusunda kaydedilen önemli gelişmeler, haberimizde derlenmiştir.*” (İşçi Postası, 17.12.1980: 1).

Gazetenin 24 Aralık 1980 tarihli sayısında öne çıkan ve manşette de verilen siyasi haberi “*Karma İşçi Komitesi Toplandı*” başlıklı haberdur. Söz konusu haberde Türk-Sen’in yapmış olduğu çağrı üzerine 22.12.1980 tarihinde toplanan Karma işçi komitesi mücahitlik konusunu görüştüğü ve konunun bakanlar konusunda görüşülmesi gerektiğı önerisine yer verilmiştir (İşçi Postası, 24.12.1980: 1).

Gazetenin aynı sayısında “*Yorum*” isimli bölümde Necati Taşkın tarafından kaleme alınan “*Ders Olur mu?*” başlıklı köşe yazısında hayat pahalılığı, vatandaşın genel sorun ve talepleri ve Rum basınındaki haberlerin değerlendirilmesine yer verilmiştir (İşçi Postası, 24.12.1980: 1).

Gazetenin 1980 yılına ait son sayısı olan 31 Aralık 1980 tarihli sayısında Yap-Sen'in ülkenin çeşitli olayları ile ilgili bildiri yayınladığı; Çalışma Bakanının Radyo Televizyon dairesini ziyaret ettiği; Türk-İş yönetim kurulunun aldığı kararları açıkladığı haberlerine yer verilmiştir. Bu sayıdaki en önemli siyasi haberlerden biri “*Kıbrıs Sorunu Toplumlararası Görüşmelerle Halledilecek*” başlığıyla verilen haberdir. Devlet Bakanı Rauf Denktaş'ın 20 Aralık 1980 Cumartesi günü Anavatan yetkilileri ile ortak bir değerlendirme yapmak, bundan sonraki safhada Kıbrıs Sorununun çözümüne ilişkin olarak Anavatan Hükümetiyle müşterek bir karara varmak için Ankara'ya gittiği ve 24 Aralık 1980 tarihinde adaya davet edildiği detayına yer verilmiştir (İşçi Postası, 31.12.1980: 1).

7 Ocak 1981 tarihli sayıda Meclis'in sosyal sigortalar yasasında değişiklik önerilerini görüşmeye başladığı, Ercan uçak alanı işçilerinin greve gidebileceği ve çeşitli sendikaların hükümetle olan ilişkilerine değinilmiştir (İşçi Postası, 07.01.1981: 1). 1981 yılına ait bu ilk sayıdaki siyasi haberlerin 1980 yılına ait haberlerden farklı olmadığını ve ülkede benzer siyasi gelişmelerin yaşanmaya devam edildiğini göstermektedir.

14 Ocak 1981 tarihli sayıda Türk-Sen'in kıdem tazminatlarında vergi bağışıklığı yapılmasını öngören önerisini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına sunduğu; Ercan Havaalanındaki iş uyuşmazlığının çözümlendiği; Anavatan Başbakan Yardımcısı Turgut Özal'ın Kıbrıs ziyaretine detaylıca yer verilmiştir (İşçi Postası, 14.01.1981: 1). Gazetenin aynı sayısında diğer siyasi haberlerin genel olarak sendikal faaliyetler olduğu görülmektedir.

Gazetenin 21 Ocak 1981 tarihli sayısında “*Meclis S. Sigortalar Yasasında Değişiklikleri Görüşüyor*” başlıklı yazıda şu ayrıntılara yer verilmiştir:

“*Sosyal Sigortalar Yasasında değişiklik yapan yasa tasarısının Meclis'te görüşülmesine devam edilmektedir. Meclis'in geçen birleşiminde 104.maddeye kadar yapılmış olan değişiklikler onaylanmıştır. Bu arada Sosyal Sigortaların sağladığı çeşitli menfaatlerin artırılmasını öngören görüşlerin ortaya atılması üzerine DHP Milletvekili ismet Kotak'ın yaptığı bir öneri dâhil tüm görüş ve önerilerin Meclis'in ilgili komitesinde görüşülmesine karar verilmiştir.*”

Gazetenin aynı sayısında Rauf Denktaş'ın Basın-Sen Genel Sekreteri Perihan Halil Aziz ile Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Haşan Canpolat'ı kabul ederek, Türk

Ajansı - Kıbrıs (TAK) konusunu görüştüğünü Basın-Sen Yönetim Kurulu üyeleri Devlet Başkanı Rauf Denktaş'a TAK sorunlar hakkında bilgi verildiğini özellikle TAK'ın yasal bir statüye kavuşturulması için Devlet Başkanının girişim yapmasını istediği bilgisi yer almaktadır (İşçi Postası, 21.01.1981: 1).

28 Ocak 1981 tarihli sayıda sendikaların çalışma bakanıyla askıda olan çeşitli konuları görüştüğü; bazı sendikaların toplu sözleşmelere imza attıkları haberlerine ayrıntılı şekilde yer verilmiştir (İşçi Postası, 28.01.1981: 2). Gazetenin aynı sayısında ülkedeki son siyasi gelişmelerin ele alındığı çeşitli köşe yazılarına da değinilmiştir.

4 Şubat 1981 tarihli sayıda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ülkedeki son ekonomik gelişmeleri ele aldığı toplantı okura aktarılmıştır. Pahalılık ve fiyat denetimi konularının ele alındığı toplantıya sendika temsilcileri de katılım göstermiştir. Gazetenin aynı sayfasında haziran ayında yapılacak Devlet Başkanlığı ve Milletvekili seçimleri için siyasi partilerin çalışma ve faaliyetlerini yoğunlaştırdığına dikkat çekilmiştir. Bu sayıda dikkat çeken diğer bir siyasi haber de Lefkoşa Milletvekili Raif Denktaş'ın, Ulusal Birlik Partisinden istifa ettiği haberidir (İşçi Postası, 04.02.1981: 1).

11 Şubat 1981 sayılı gazetede dikkati çeken ilk haber yaklaşan seçimler ile ilgilidir. Önümüzdeki haziran ayında yapılacak Devlet Başkanlığı ve Milletvekilliği seçimleri için siyasal partiler çalışma ve faaliyetlerini yoğunlaştırırken milletvekilliğine aday olacakların da kişisel veya toplu temas ve hazırlıklar yaptığı belirlenmiştir. Gazetenin, 15 Milletvekili çıkaracak Gazi Mağusa seçim bölgesinde yaptığı kesin olmayan tespitlerine göre 100'ün üstünde aday adayı seçime hazırlanmaktadır. Bu önemli haberin yanı sıra Sosyal Sigortalar Değişiklik Yasasının mecliste kabul edildiği haberi okurla paylaşılmıştır. Gazetenin aynı sayısının "Yorum" isimli köşesinde Necati Taşkın'ın kaleme aldığı "Yeni Bir Vicdan Muhasebesi" başlıklı yazıya yer verilmiştir. İlgili yazıda ülkede ve dünyada yaşanan son gelişmeler değerlendirilmiştir (İşçi Postası, 11.02.1981: 1).

18 Şubat 1981 tarihli gazete sayısına Lefkoşa kazasında 19 milletvekilliği için toplam 140 aday adayın olduğu İşçi Postası gazetesinin yaptığı araştırmalar sonucunda öğrenilmiştir. Gazetenin aynı sayısında "Tel-Sen Greve Gidiyor" adlı başlıklı haberin detayları şöyledir:

"Türk-Sen'e bağlı Tel-Sen Sendikası yönetim kurulu Pazartesi günü düzenlediği basın toplantısında, Telekomünikasyon hizmetlerinde Pazartesi gününden itibaren grev

uygulayacağını açıklamıştır. Yönetim Kurulu'nun basın toplantısında grevle ilgili sunduğu gerekçe şöyledir: "Yıllardır biriken sorunlarımızın halledilmemesi nedeni ile hiçbir zaman arzulamadığımız eylemi, grev uygulamasını, 23 Şubat 1981 günü uygulama zorunda kaldığımızı, kıymetli basın mensuplarına duyururuz." (İşçi Postası, 18.02.1981: 1)

Gazetenin "Başyazı" köşesinde Bakanlar Kurulunun, KTFD Güvenlik Kuvvetlerinin güçlendirilmesini sağlayacak olanakları yaratmak amacıyla bir yasa tasarısı hazırlayarak meclise sunulduğu bilgisi verilmiştir. Yazının detaylarında Mücahitlik teşkilatından sonra kurulan Güvenlik Kuvvetlerinin güçlendirilmesi hem topluma hem de Anavatana karşı bir sorumluluk olarak değerlendirilmiş ayrıca yasanın KTFD'nin kuruluşunun 6. yılına denk getirilmesi de takdir edilmiştir (İşçi Postası, 18.02.1981: 1).

Necati Taşkın'ın "Yorum" köşesinde kaleme aldığı "Bağımsızlar Toplantısı" yazısının detayları şöyledir:

"Sayıları 96'yı bulan "bağılantısız" ülkelerin dış işleri bakanları geçen halta Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de toplandı. NATO ve Varşova paktına bağlı olmayan "bağılantısız" ülkelerin gerçekte çoğunluğunun "bağılantısızlıkla" ilgisi bulunmadığını, Yeni Delhi toplantısıyla İlgili gelişmeler yakından izlendiği takdirde anlaşılacaktır.

Varşova paktının anası Sovyetler Birliği Afganistan'ı işgal etmiştir. Afganistan bağılantısız bir ülke. Afgan kukla Hükümetinin ülkede kal dediği Sovyetlere "Bağılantısızlar" "çıkartmış" Hangisi geçerli ve etkin? Vietnam, bağılantısız bir ülke. Kamboçya'yı işgal etmiş bağılantısız" ülkeler Vietnam'a Kamboçya'dan çıkması için çağrıda bulundu. Çıkmazsa müeyyide nedir?

Rum yönetimi Kıbrıs'ta bulunan İngiliz Üslerinden kira sağlamak İçin çırpınıp duruyor. Ama aynı Rum Yönetimi, "bağılantısızlar" toplantısında "üslerden arınmışlık" ilkesinin meddahlığını yapıyor. Kimse de senin özün mü doğru, sözün mü doğru sormuyor. Bu garabet örneği değil mi?

Küba, nerede, Angola nerede? Küba askerleri Angola'da fink atarken Küba'nın dediği "bağılantısızlığı" savunacak yüzü olabilir mi?

Ya Orta Doğu'daki Arap, memurluğu ülkelerin hali pür melali?.. Bir birlerinin boğazını sıkmak için doğunun veya batının enjekte ettiği kanın rengi için laboratuvar tahlili mi gerek? Hangi "bağılantısızlık"?

Bağlantısız ülkeler içindeki çelişkileri sayfalarca sıralamak mümkündür. Ama, ne faydası var? Olaylar meydana. Bu suni "bağlantısızlık" İttifakı yavaş yavaş ömrünü doldurmaktadır. Bir taraftan Rusya'ya kur yapacak, yardımını görecektir sonra da "ben bağlantısızım" diyerek arzı endam edecek. Diğer yandan Amerika'nın dümen suyunda gidecek, sonra da saman altından su yürütecek. Bu ülkeler bir birlerini aldatmıyorlar mı? Yoksa ülkelerinin halklarını uyutmak için bu ülkelerin hükümetleri "bağlantısızlık" zırhının arkasında kendilerini daha mı emin ve salim hissetmektedirler.

Ne olursa olsun, "bağlantısız" ülkelerin toplantısı, dünyamızın İçinde bulunduğu çok ciddi siyasal ve ekonomik olan ve tekilkelere dikkat temerküzü bakımından önemli idi. Ancak, ondan daha önemlisi, toplantıda istihsal edilen sonuçların, tehlikeleri uzlaştırmacı, önleyici nitelikte olmamasıdır. Bu sonucun gerekçesini, "Bağlantısızlık" hareketinin özünde kendini gösteren çıkar çelişki ve çatışmasında aramak gerek." (İşçi Postası, 18.02.1981: 1)

Kıbrıs'ta seçim yaklaşırken gazetenin yaptığı araştırmalarda Girne'deki aday adaylık başvuruları şu başlıkla aktarılmıştır "Girne Bölgesi Aday Adaylarının Sayısı Normalin Üzerinde" 6 sandalye için olağan bir başvurunun olduğu aktarılmaktadır (İşçi Postası, 25.02.1981: 1).

Gazetenin 4 Mart 1981 tarihli sayısında "Cypfruvex'in Tatmin Edici Ücret Önerisi Yapması Talep Edildi" başlığının detayları şöyledir:

"Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Özel Tahsin, Cypfruvex İle Tarım-Sen arasında toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine Cypfruvex'e ücretler konusunda tatmin edici ücret tebliği yapması çağrısında bulundu.

Cypfruvex ile Tarım-Sen arasındaki toplu sözleşmenin yürürlük süresinin geçen Haziran ayında sona ermesine rağmen Cypfruvex'in tatminkar öneride bulunmaması ve İşçi istihdamında toplu sözleşme kurallarını uygulamaması taraflar arasında uyuşmazlığa neden olmuştur.

Geçen Cuma günü Tarım-Sen'in isteği üzerine taraflar bir araya getiren Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Özel Tahsin, içinde bulunduğumuz hafta zarfında Tarım-Sen'e ücretler ve diğer anlaşmazlık konularında öneride bulunması için Cypfruvex'e çağrıda bulunmuştur." (İşçi Postası, 04.03.1981: 1)

18 Mart 1981 tarihli sayıda "Cypfruvexte Toplu Sözleşme Görüşmelerinde Uzlaşma Zemini Bulunamadı" başlığı Cypfruvex ile olan durumun devam ettiği

bilgisini aktarmaktadır (İşçi Postası, 18.03.1981: 1). Gazetenin aynı sayısında meteoroloji personelinin uyarı grevi yaptığı, Gıda-Sen'in Tütün şirketi müdürü hakkında soruşturma yapılmasını istediğine yönelik haber konularına yer verilmiştir. Ayrıca 22 Mart Pazar günü seçmen kütüklerinin hazırlanması dolayısıyla sokağa çıkma yasağının olduğu bilgisi de aktarılmıştır.

25 Mart 1981'de gazetenin birinci sayfasında Türk-Sen seçimlerde tarafsızlığını koruyacağı konusuna değinilmiştir. Ayrıca Tarım-Sen başkanı İbrahim Koreli kendisine yapılan silahlı saldırı hakkında gazeteye şu ifadeleri kullanmıştır:

“Herhangi bir kişi ile kişisel bir sürtüşmem yoktur. Ekmek kavgası vermek zorunda olduğumuz ve vermekten korkmadığımız bu mücadelede bizi yıldırmağa yönelik bir saldırdır. Cypfruvex ve Eti'de çalışmaktan olan 1000'i aşkın üyemizin ekonomik, demokratik ve Sendikal mücadele içinde bulunduğumuz bugünlerde böyle bir saldırının vuku bulması düşündürücüdür.” (İşçi Postası, 25.03.1981: 1)

Gazetenin 1 Nisan 1981 tarihli sayısında hükümetin Cypfruvex grevini iki ay boyunca yasakladığı bilgisi aktarılmıştır. Ayrıca gazetenin yine birinci sayfasında şu başlıklar yer almaktadır: *“Sanayi Holding'de Türk-Sen'e bağlı sendikalara toplu iltihaklar oluyor”, “Milli Hava Yolumuz iflasa itiliyor”* (İşçi Postası, 01.04.1981: 1). Yine aynı sayıda Mehmet S. Emircan'ın *“Değirmek İstedğim”* isimli köşede kaleme aldığı *“24 Mart”* başlıklı yazısındaki detaylar şu şekildedir:

24 Mart, K.T.F. Devleti ile İslam Dünyasının DAYANIŞMA günüdür. Bu tarih, bundan önce K.T.F. Devletinde yer alan “MOTAMAR” toplantısında karara bağlanmış ve bu kararlar devletimiz Büyük İSLAM AİLESİNİN bir ferdi niteliğine bürünmüştü. 25 Mart günü Uluslararası İslam Bankalar Birliği Başkanı Prens Muhammed Al Faysal başkanlığında başlayan toplantıya Türkiye, KTFD Suudi Arabistan, Mısır, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Endonezya, Pakistan ve Malezya'dan 60 delege katılmış ve K.T.F. Devletinde kalıcı bir İslam Bankalar Enstitüsü kurulmasıyla ilgili çalışmalar yapmışlardır. Temennimiz, çalışmaların ürünlerinin tüm İSLAM KARDEŞLERİMİZE hayırlı ve uğurlu olmasıdır (İşçi Postası, 01.04.1981: 2).

Gazetenin 8 Nisan 1981 tarihli sayısında 1974 Barış Harekatından önce Müezzinoğlu başkanlığında cumhurbaşkanı muavinliğinde 24.10.1974 tarihinde saat 11.00 - 14.15 arasında yapılan toplantı tutanağını Türk-Sen arşivinden çıkararak “

Tarihi Bir Belgeyi (Üst Düzeydeki Bir Toplantı Tutanağını) Açıklıyoruz: Nereden Nereye Geldik ?” başlığı ile yayınlamıştır. (İşçi Postası, 08.04.1981: 2).

Gazete geçen sayıdan kalan toplantı tutanağının devamını *”Tarihi Bir Belgeyi (Üst Düzeydeki Bir Toplantı Tutanağını) Açıklıyoruz: Ziya Müezzinoğlu: Kıbrıs Parasını Kurtarmak Bize Mi Düşmektedir”* başlığı ile anlatmaya devam etmektedir (İşçi Postası, 15.04.1981: 1).

15 Nisan 1981 tarihli gazete sayısında *“Gıda-Sen ile Eti arasında Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı”* başlıklı haberin detayları şu şekildedir:

“1980 yılında imzalanan toplu iş sözleşmesi 31.1.1981 tarihinde sona ermiştir. Şubat 1981ayının ilk haftasından bari sürdürülen yeni toplu iş sözleşmesi görüşmeleri olumlu olarak sonuçlanmış ve dün imzalanmıştır.” (İşçi Postası, 15.04.1981: 4).

Gazetenin 22 Nisan 1981 tarihli 47. sayısında Yüksek Seçim Kurulunun bir süre önce yapılan sayıma göre sandalye sayısını değiştirdiğini gazete şu şekilde başlıklandırmıştır: *“Siyasi Partilerin Aday Saptamaları Devam Ederken Seçim Bölgelerine Göre Milletvekili Sandalye Sayısı Değişti.”* (İşçi Postası, 22.04.1981: 4). Ayrıca gazetenin yine aynı sayısında: *“Dr. Ali Atun, Vedat Çelik, Raif Denktaş Ata Atun ve M. Öztürk Ön Seçimi Kaybetti”* başlığı ile seçime doğru giderken yaşananlar aktarılmaya çalışılmıştır (İşçi Postası, 22.04.1981: 4).

Gazetenin 48. sayısında *”Denktaş UBP’nden Devlet Başkanı Adayı Olduğunu Açıkladı”* başlığının haber özeti şu şekildedir:

“Devlet Başkanı Rauf Denktaş, geçtiğimiz Cumartesi günü Ulusal Birlik Partisi’nin Genel yönetim Kurulu ve daha sonra adayların toplantısına katılarak Ulusal Birlik Partisi’nden Devlet Başkanı adayı olduğunu açıklamıştır. Rauf Denktaş, bu açıklamayı yaparken aynı anlarda oğul Raif Denktaş da Saray Otel’de düzenlediği basın toplantısında Ulusal Birlik Partisi’ni suçluyor ve ayrı bir siyasi parti kuracağını açıklıyordu.” (İşçi Postası, 29.04.1981: 4).

28 Haziranda yapılacak olan milletvekilliği ve devlet başkanlığı seçimleri için gazete parti başkanlarına çeşitli sorular sorarak seçim sonrasında neler yapacaklarını birkaç soru başlığı altında toparlayarak bir yazı dizisi oluşturmuştur. Yazı dizisinin haber başlığı şu şekildedir: *“Kıbrıs Konusu ile Ekonomik Konularda Partilerin Tutumları Nelerdir?* buna göre gazete aşağıdaki soruları yöneltmiştir:

“Sorular:

(A) *Partinizin İleriye Dönük Olarak: Kıbrıs Sorununun Çözümü Konusunda Görüşü Nedir?*

(B) *Ekonomik Konularda Tutumu Ne Olacaktır? (Partinizin Almayı Düşündüğü Tedbirleri Öncelik Sırasına Göre Lütfen Özetler Misiniz ?)*

(C) *Çalışma Alanı İle İlgili Almayı Düşündüğü Tedbirler Nelerdir?"*

Buna göre soruları: UBP Genel Başkanı M. Çağatay, TKP Genel Başkanı A. Durduran, DHP Genel Başkanı Nejat Konuk, CTP Genel Başkanı Özker Özgür, IRP Genel Başkanı Özer Ergene cevaplamıştır (İşçi Postası, 06.05.1981: 1).

Gazetenin 6 Mayıs 1981 tarihli sayısında “BRT Personeli Uyarı Grevi Uyguladı” başlığı ile Bayrak Radyo ve Televizyon Kurumunun 24 saatlik bir uyarı grevi yaptığı aktarılmıştır.

27 Mayıs 1981 tarihli sayıda gazetede atılan “40 Milletvekilliği Sandalyesi İçin 233 Aday Yarışacak” başlıklı haberde şu detaylar aktarılmıştır:

“28 Haziran'da yapılacak Milletvekilliği için yedi siyasi parti adaylarını Yüksek Seçim Kurulu ise İlçe Seçim Kurullarına bildirmiştir. 7 siyasi partinin 5'i tüm seçim bölgelerinden 2'si ise sadece Gazi Mağusa seçim Bölgesinden aday göstermiştir. Bu arada biri Lefkoşa, ikisi Gazi Mağusa'dan olmak üzere üç de bağımsız aday adaylıklarını koymuşlardır. Adaylarla ilgili itiraz süresi önceki gün dolmuştur. 40 kişilik milletvekilliği için gösterilen aday toplamı 233'dür. Lefkoşa seçim bölgesinden 91, Girne seçim bölgesinden 35 ve Gazi Mağusa seçim bölgesinden 107 aday gösterilmiştir.” gibi ayrıntılara yer verilmiştir (İşçi Postası, 27.05.1981: 3).

Gazetenin 3 Haziran 1981 tarihli 53. sayısında kimi köşelerde kaleme alınan yazılardan bazıları şunlardır:

“Başyazı” köşesinde: “Sırası Gelmişken” , “Yorum” köşesinde Necati Taşkın'ın kaleme aldığı: “Silinenler, Silkinenler” yazısı mevcut iken Mehmet S. Emircan “Değirmek İstediyim” köşesinde “Her Derde Deva..” başlıklı yazısını kaleme almıştır. “Moskovacılar” başlıklı yazıyı ise Lütfi Özter “Haftada Bir” köşesinde yazmıştır (İşçi Postası, 03.06.1981: 3).

Gazete 27 Mayıs 1981 tarihinde seçimlerin yaklaşmasına binaen Mehmet S. Emircan tarafından “Vatandaş Seçimlerden Ne Bekliyor?” başlıklı bir yazı dizisi oluşturulmuştur. Bu yazı dizisi 17 Haziran 1981'de son bulmuş olup seçimler hakkında vatandaşa sorular sorularak halkın beklentileri öğrenilmeye çalışılmıştır.

Gazetenin 17 Haziran 1981 tarihli sayısında 28 Haziranda yapılacak devlet başkanlığı ve milletvekilliği seçimleri yaklaşırken seçim çalışmalarının yoğunlaştığı ve rekabetin de kızıştığını “*Seçim Mücadelesi Kızıştı*” haber başlığından öğrenebiliyoruz (İşçi Postası, 17.06.1981: 3).

24 Haziran 1981 tarihli sayıda da ülkede yaklaşan seçim konusu ele alınmıştır. Ülkede pazar günü devlet başkanlığı ve milletvekilliği seçiminin yapılacağı ve iki ayrı oy pusulasının kullanılacağına yönelik bilgilendirme yapılmıştır. Gazetenin bu sayısının neredeyse tamamına yakını seçim haberlerine ayrılmıştır. Bu haberler arasında oyların nasıl kullanılması gerektiğine yönelik bilgiler, sendikacı milletvekili adayları ile ilgili bilgiler okura aktarılmıştır (İşçi Postası, 24.06.1981: 1-2).

28 Haziran 1981 yılında gerçekleşen seçimin sonuçlarını gazete 1 Temmuz 1981 tarihli sayısında şu şekilde açıklamıştır:

“Devlet Başkanlığı Seçimini Rauf Raif DENKTAŞ Kazandı. Seçimlerde UBP 18, TKP 13, CTP 6 DHP 2, TBP 1 Milletvekilliği kazandı”

Seçim sonrasında verdiği demeçlerde Denктаş: “*Kutsal Emaneti Şaşmayan Hedefe Taşıyacağız*” ifadesini kullanan devlet başkanı seçimlerde aşırı solun yükselmesine karşı kendisinin aday olarak çıkmasının dengeleri değiştirdiğini belirtmiştir. Bu sebeple kendisine verilen bu emaneti çok iyi çalışarak koruyacağını söylemiştir (İşçi Postası, 01.07.1981: 1).

Gazetenin aynı sayısında Lütfi Özter “*Haftada Bir*” köşesinde “*Günah Kimin*” başlıklı yazısında seçim sonuçlarının kesinleşmemesine rağmen tek partili hükümetin kurulamayacağını ve koalisyonun oluşacağından bahsetmiştir (İşçi Postası, 01.07.1981: 2).

28 Haziran 1981’de yapılan seçim sonuçlarını Yüksek Seçim Kurulu resmi gazetede yayınlanmıştır. İşçi Postası gazetesinde bu haber: “*Seçim Sonuçları Resmi Gazetede Yayınlandı. Genelde UBP yüzde 42.50, TKP yüzde 28.52, CTP yüzde 15.05, DHP yüzde 8.09, TBP yüzde 5.5 oy aldı.*” başlığı ile yayınlanmıştır (İşçi Postası, 08.07.1981: 1).

Seçim sonrasındaki gelişmelere değinen gazetede hükümet kurma çalışmaları “*Hükümet Çalışmaları Kurulması Çalışmaları Pazartesi Başlayacak*” başlığıyla ele alınmıştır (İşçi Postası, 08.07.1981: 1).

8 Temmuz 1981 tarihli sayıda Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu İcra Kurulu (ICFTU)'nun aldığı kararın bir kısmını gazetede şu şekilde aktarmıştır:

“Uluslar-arası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) aynı zamanda Türk-iş Genel Sekreterliği ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarını yürüten Türk-iş Genel Sekreteri Sadık Şide'nin bu görevlerden birinden feragat etmemesi halinde Türk-İş'in ICFTU üyeliğini 15 Ağustos, 1981 tarihinden itibaren otomatik olarak askıya olmayı kararlaştırmıştır. ICFTU İcra Kurulu toplantısı 1 ve 2 Temmuz tarihlerinde Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da yapıldı. ICFTU icra Kurulu, geçen Kasım ayında yaptığı toplantıda Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide'nin Türkiye'deki mevcut askeri yönetimde bakanlık görevi üstlenerek aynı zamanda Türk-İş Genel Sekreterliğini sürdürmesinin sendikal ilkelerle bağdaşmadığı kararını almış ve Türk-İş'in bu çelişkiyi çözmesini istemişti. Öğrenildiğine göre Türk-İş Genel Başkanı ve ICFTU İcra Kurulu üyesi İbrahim Denizcier Türk-İş Genel Sekreteri Şide'nin çift görev sorununun çözümü için İcra Kurulu'nun yeniden toplanacağı Kasım ayına kadar mehil istemiş fakat bazı on yargılarla bu mehil verilmemiştir.” (İşçi Postası, 08.07.1981: 1).

Gazetenin aynı tarihli sayısında Londra merkezli *“The Middle East”* dergisinin ortaya attığı iddiaya göre Türkiye Kıbrıs'ın toprak miktarını azaltacak bir anlaşmaya onay vermiştir. Haberin detayları şöyledir:

“The Middle East” “dergisi Kıbrıs sorunuyla ilgili bir yazısında Türkiye, İngiltere ve Yunanistan'ın adanın gevşek bir konfederasyona bağlı iki otonom bölgeye ayrılması konusunda gizli bir anlaşmaya vardığını ve bu anlaşmanın arkasında da Amerika'nın olduğunu öne sürmüştür. Yunanistan'ın adada yetkileri yerel belediyelerden daha fazla öteye gitmeyecek bir federal hükûmet kurulmasından yana tutumunu bu anlaşmayla değiştirerek taviz vereceğini kaydeden “The Middle East” dergisi Türkiye'nin, Kıbrıs sorununun ana noktası olan toprak tekliflerinde ödün vereceğini yazmıştır. Dergi, Türk tarafının elinde bulundurduğu toprak miktarım yüzde 40'dan yüzde 28'e indirmeye hazır görüldüğünü ileri sürdü. The Middle East konuyla ilgili görüşlerini şöyle sıralamıştır:

“Yeni planla ilgili girişim Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim ile Amerikalılar tarafından yakında açıklanabilir. Bu plandaki ana rolleri dolayısıyla Amerikalılar da, Karpas'da bir NATO üssü elde edeceklerdir. Ülkesinin demokrasiye dönüşü için Batının baskısı altında olan Türk Lideri Kenan Evren, müttefiklerini

yatıştırmak istiyor. Türklerin Kıbrıs'ta vereceği ödünler Ege anlaşmazlığında Yunanistan'ın vereceği tavizlerle ödüllendirilebilir. Hayatta kalmak için Ankara'ya bel bağlamış Kıbrıslı Türklerin Evren'in talimatlarına karşı koyması çok güç. Türkiye ile daha iyi ilişkiler içinde olmaktan yana Atina da, Kiprianu'yu anayasal konularda daha uzlaştırıcı bir yaklaşımda olması için uyarabilir.” (İşçi Postası, 08.07.1981: 1).

Gazetenin 15 Temmuz 1981 tarihli sayısında seçim sonrası gelişmeler yer almıştır. Buna göre hükümeti kurma görevi yeniden Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanı ve Girne milletvekili Mustafa Çağatay'a verilmiştir. Devlet başkanı ve milletvekilleri yemin töreninden sonra çalışmalara başlamış ve meclis başkanı seçilememiştir. Mustafa Çağatay ise hükümetinin istifasını Rauf Denктаş'a sunmuştur (İşçi Postası, 15.07.1981: 1).

29 Temmuz 1981 tarihli 61. sayıda hükümet kurma çabalarına değinilmiştir. Gazetenin ana sayfasında “*Demokratik Halk Partisi UBP ile Koalisyon Yapmayı Reddettikten Sonra Hükümet Hurma Sorunu Yeni Aşamada*” başlığı ile seçim sonrası gelişmeler anlatılırken bazı köşe yazılarında gündem konularına yönelik yazılara rastlanılmaktadır. “Başyazı” köşesinde “*Saldırgan İsrail*” adlı yazı kaleme alınarak İsrail-Ortadoğu ülkeleri arasındaki çatışmalar anlatılmaktadır. Bunun dışında “*DEĞİNMEK İSTEDİĞİM*” köşesinde Mehmet S. Emircan “*Başbelâsı*” diyerek İsrail'in Ortadoğu'daki tutumunu eleştirmiştir. Lütfi Özter ise “*Haftada Bir*” köşesinde “*Koltuk Felsefesi*” diyerek seçim sonrasında hükümetin kurulamamasını değerlendirmiştir (İşçi Postası, 29.07.1981: 1-3).

Seçim sonrasında devlet başkanlığına seçilen Rauf Denктаş anavatana ziyarette bulunarak uluslararası alanda sorunlarla ilgili çözüm önerilerini Ankara'ya bildirmek istemiştir. Buna göre 29 Temmuz 1981 tarihinde gazete bu ziyarete ilişkin şu başlığı atmıştır:

“*Ankara temasları sırasında Basın toplantısı düzenleyen Denктаş: Rum tarafına anlamlı ve kapsamlı teklifler sunacağız*”. Haberin detaylarında Denктаş'a Yunanistan başbakanının Kıbrıs ziyareti sorulmuş kendisi de şu cevabı vermiştir:

“*KTFD Başkanı Rauf Denктаş, Yunan Dışışleri Bakanı Mitsodakis'in önümüzdeki günlerde Kıbrıs'a gideceğini de söyleyerek, “Bunu doğal karşılıyorum. Kıbrıs meselesi Yunanistan tarafından çıkarılmıştır. Biz de aynı amaçla Dışışleri Bakanı İlter Türkmen'i Kıbrıs'a davet etmiş bulunuyoruz. Kendileri bu daveti kabul ettiler. Umarız*

Mitsodakis'in Kıbrıs ziyareti anlaşma ve uzlaşmayı destekleyici biçimde olacaktır” diye konuşmuştur.” (İşçi Postası, 29.07.1981: 4).

5 Ağustos 1981 tarihli gazete sayısında hem seçim sonrası hükümet kurma çalışmaları hem de Kıbrıs sorunun çözümü için yapılan çabalardan söz edilmektedir. Gazetede “*Mustafa Çağatay Azınlık Hükümeti Kurdu*” başlıklı habere göre Mustafa Çağatay Rauf Denктаş’a Bakanlar Kurulunun listesini sunmuş ve liste Rauf Denктаş tarafından imzalanarak meclise sunulmuştur (İşçi Postası, 05.08.1981: 1).

Gazetenin aynı tarihli sayısında Anavatanın dışişleri bakanı İlter Türkmen “*Tercüman*” gazetesine verdiği bir röportajda Kıbrıs sorununun bir dönüm noktasında olduğunu beyan etmiştir. Haber “*Türkmen: Kıbrıs Dönüm Noktasında*” başlığı ile verilmiş olup haberin detaylarının bir kısmı şu şekilde aktarılmıştır:

“Dışişleri Bakanı Türkmen, Kıbrıs’ta toplumlararası görüşmelerin geleceği konusundaki görüşlerini açıklarken şunları söyledi: “Türk tarafı önümüzdeki günlerde ilk defa olarak hem Anayasa hem de toprak konusunda elle tutulur ve yapıcı teklifler verecektir. Kıbrıs sorunu bakımından bir dönüm noktası içine girmek üzereyiz. Türk toplumunun bu tutumu karşılık görürse, Ağustos içinde sorunun çözümü yolunda bazı elle tutulur ilerimeler mümkün hale gelir” (İşçi Postası, 05.08.1981: 1).

Ayrıca gazetede Rauf Denктаş’ın Londra ziyaretinden de bahsetmektedir. Londra’ya gitmeden önce Ercan Devlet Havaalanında konuşan Denктаş:

“Rumlara verilecek her şey kağıda dökülmüştür. İlımlar Rumlara verilecektir. Hazırlıklar tamamlanır tamamlanmaz parti liderlerine de bilgi verilecektir. Tekliflerimizi Rumların nasıl karşılayacakları konusunda spekülasyon gerekmez. Bunlar somut ve kapsamlı tekliflerdir. Kabul edip etmemek Rumların bilecekleri bir iştir” cevabını vermiştir (İşçi Postası, 05.08.1981: 1).

Kıbrıs sorunu için toplam 30 seri görüşmeden oluşan toplumlar arası görüşmelerden 7.sinde Türk tarafının teklifleri Rum tarafına iletilmiştir. Buna göre gazete “*Türk Önerileri Rum Tarafına Verildi*” başlığını atarak gelişmeleri aktarmaya çalışmıştır. Haberin detaylarında Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin Kıbrıs Özel Temsilciliği sözcülüğünden şu resmi açıklamaya yer verilmiştir:

“Kıbrıs Türk tarafı, Kıbrıs probleminin çözümü için bir anayasa taslağı ve birisi önerilen Federal Cumhuriyeti oluşturacak iki bölge arasındaki sınırı tasrih eden diğeri özellikle Maraş’a ilişkin toprakla ilgili haritalar dahil kapsamlı öneriler sunmuştur.

Kıbrıslı Türklerin önerileri aynı zamanda güvenlik konularını da ele almaktadır.” (İşçi Postası, 12.08.1981: 1).

12 Ağustos 1981 tarihli gazetede Başbakan Mustafa Çağatay’ın oluşturduğu Ulusal Birlik Partisi azınlık hükümetinin programı Meclis’te okunmuş ve ardından azınlık hükümetine karşı çeşitli tepkilerin olduğu haberleri okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 12.08.1981: 1).

Gazetenin aynı tarihli sayısında *”Kamu Görevlileri İle İlgili Talepler Sunuldu”* haber başlığında Tel-Sen ve Kamu-Sen’nin taleplerini başbakan Mustafa Çağatay’a aktardığı bilgisi verilmiştir. Ayrıca *“Erenköy Savaşının Yıl Dönümünde, Erenköy Mücahitleri Cemiyeti bir bildiri yayınladı”* haberi okuyucuya sunulmuştur (İşçi Postası, 12.08.1981: 1).

19 Ağustos 1981 tarihli sayıda Kıbrıs sorununun çözümü için yoğun diplomasi trafiğinin olduğu günlerde gazete *“Kıbrıs Sorununda Gelişmeler”* başlığı ile gelişmeleri okuyucularına sunmaya çalışmaktadır. Haberin bir kısmı şu şekildedir:

“Uzun zamandır ”yeni öneriler paketi hazırlanıyor verilecek, veriliyor şeklindeki haberlerden sonra nihayet Temsilcimiz Ümit Süleyman tarafından Rum tarafına Resmen Türk önerilerinin verilmesi gerçekleşti”.

Aynı sayıda *“Kıbrıs Sorunun Çözümünde Neler Öneriliyor?!”* başlığıyla Türk tarafının Rumlara bırakılacağı iddia edilen toprak parçaları aktarılmıştır. Haberin detaylarında hangi bölgenin Türk tarafına hangi bölgenin Rum tarafına bırakılacağı madde madde okuyucuya sunulmuştur (İşçi Postası, 19.08.1981: 1).

Gazete aynı tarihli sayısında Rum tarafının önerilere cevaben söylediklerini şu şekilde okuyucuya sunmuştur:

“Rum tarafına verilen öneriler hakkında yerli ve yabancı basın yorumda bulunurken Rum Yönetimi başkanı Kiprianu, Rum Göçmenlerin Güzelyurt Bölgesinde düzenledikleri yürüyüş nedeniyle yaptığı konuşmada ”Türk Önerilerinin Kıbrıs sorununun çözümüne bir temel teşkil etmediğini söyledi.” (İşçi Postası, 19.08.1981: 4)

Gazetenin 26 Ağustos 1981 tarihli sayısında Kıbrıs sorununa dair *“Yanıt Beklerken Muhtıra Alıyoruz Rumlar Türk Önerilerine Muhtıra İle Karşılık Veriyor”* başlığı dikkat çekmektedir. Konu ile ilgili Yunanistan tarafından beklenen başlık şu şekilde yapılmıştır: *“Yunanistan Nihayet Açıkladı. Türk Önerileri Beklediğimiz Gibi Değil”* Habere ilgili verilen bilgiler ise şu şekilde detaylandırılmıştır:

“Geçen akşam Rum tarafına verilen Türk Önerileriyle ilgili olarak yaptığı yorumda B.B.C. Kıbrıs muhabirine atfen Kibriyanu’nun Türk önerilerinin çözüm için bir temel teşkil etmediğini söylediğine dikkati çekti. Türk tarafının sunduğu toprak önerilerinden başka anayasa önerilerini de Rum tarafının yetersiz bulduğu belirtilen 24 saat adlı haber yorum programında buna rağmen, Türk tarafının ilk kez kapsamlı öneriler sunmasının önemli bir gelişme olduğunu ve önerilerin çözüme temel teşkil etmemesine rağmen, görüşmelerin devam etmesi için temel oluşturabileceğine işaret edildi” (İşçi Postası, 26.08.1981: 1).

KTF Meclisinde Mustafa Çağlayan hükümeti için verilen güvensizlik önergesi için 26 Ağustos 1981 tarihli sayıda “Güvensizlik önergesi görüşülüyor. TKP, CTP ve DHP Güvensizlik Önerisi İçin Leyhte Oy Kullandılar” başlığı atılmıştır. Haberin devamında Mustafa Çağatay başkanlığındaki UBP azınlık hükümetine karşılık verilen güvensizlik önergesinin 17 aleyhte oya karşılık 21 lehte oyla gündeme alınmasının kararlaştırıldığı bilgisi verilmiştir (İşçi Postası, 26.08.1981: 1).

2 Eylül 1981 tarihli sayıda gazetenin birinci sayfasında yer alan ve genellikle gündeme dair konuları ele alan “Başyazı” köşesinde “Bir Vecibe” başlığı ile anayasanın 132. maddesine yönelik yazı yazılırken “Yorum” köşesinde Necati Taşkın “Güvensizlik Oylaması” , “Haftada Bir” köşesinde Lütü Özer “1000 Konut” , “Serbest Köşe” bölümünde ise “Çatlayanlar” başlıklı yazılar kaleme alınmıştır (İşçi Postası, 02.09.1981: 1-4).

23 Eylül 1981 tarihli sayısında gazetede: “Çağatay: Erken Seçim Olasılığı Gündeme Gelebilir” , “Toprak Ürünleri Kurumunda Uyarı Grevi”, “Tel-Sen Esenlendirme Paketi Hakkında Başbakan’a Yazı Gönderdi”, “Parlamento Heyetimiz de New-York’a Gitti” başlıkları ile gündeme dair haberler okuyucuya sunulmuştur (İşçi Postası, 23.09.1981: 1-4).

30 Eylül 1981 tarihinde sendika haberlerine yer verilmiştir. Ayrıca gazetenin yine aynı sayısında “Ermeni Tethişçiler Bir Soydaşımızı Şehit Bir Soydaşımızı Da Yaraladılar” başlığı ile Paris’teki Türk Başkonsolosluğuna dört Ermeni’nin yaptığı silahlı saldırıda bir koruma görevlisini şehit olduğu, Başkonsolosun ise silahla yaralandığı bilgisi okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 30.09.1981: 1).

Hükümetin aldığı zam kararlarına karşı Türk-Sen ve Türk-Sen’e bağlı sendikalar genel bir grev gerçekleştirmiş ve gazete 7 Ekim 1981 tarihli sayısının büyük bir

çoğunluğunu grev haberine ayırmıştır. Gazete manşeti “*Genel Grev tam bir başarıyla uygulandı Taşkın: Cumhuriyetçi Türk Partisi hıyanet içerisindedir*” ifadesiyle atılmış, devamında ise verilen başlıkta “*Çalışanların büyük tepki gösterdiği Hükümetin son kararlarını protesto için düzenlenen Mitinge 6,000 çalışan katıldı*” bilgisi paylaşılmıştır (İşçi Postası, 07.10.1981: 1-4).

6000 katılımcı ile gerçekleşen genel grev sonrası işverenler ile yapılan toplu sözleşmelerde sorunlar çıkınca gazete 14 Ekim 1981’de gelişmeleri okuyucusu ile şu şekilde paylaşmıştır:

“İşverenler iş yerlerini kazan gibi kaynatmaya başladılar: İşverenler açıkgozluluk yaparak Toplu Sözleşmeleri etkisiz hale getirmek istiyorlar. Türk-Sen'e bağlı sendikaların işverenlerle yaptığı toplu sözleşmelerde. hükümetin hayat pahalılığın konsolide etmesi halinde konsolide işleminin toplu sözleşmenin kapsadığı personele de aynen yapılacağı hususunda kurallar bulunmasına rağmen işverenlerin bu işlemi yapmaktan kaçınarak yeni bazı kurallarla toplu sözleşmeleri uzatma girişimleri işyerlerini kaynayan kazan haline getirmiştir” (İşçi Postası, 14.10.1981: 1-4).

Kıbrıs dışarıda yoğun bir diplomasi trafiği yaşarken içeride de çözmesi gereken sorunlar vardı. Bunlardan bir tanesi de ekonomik sorunlardır. 6000 çalışanın katıldığı genel grev sonrasında istenilen çözümler elde edilememiş ve ekonomik sorunlar toprak ürünleri sektörünü de etkilemiştir. Durumu dile getiren gazete şu başlığı kullanmıştır:

“Devlet Başkan Vekilinin uzlaştırıcı önerisi Hükümetçe reddedilirken Toprak Ürünleri Kurumunda Yasa dışı yöntemlerle çalışanların haklarına tecavüz edildi Türk-Sen Tarım, Doğal Kaynaklar ve kooperatifler Bakanının isten el çektirilmesini talep etti” (İşçi Postası, 21.10.1981: 1).

Hükümetin zam kararlarına ilişkin olarak Türk-Sen başkanı Necati Taşkın’ın söyledikleri gazeteye haber olarak yansıtılmıştır: “*Bayrak Radyosu’nun izlediğimiz Olaylar Programında yayınlanan bir demecinde Taşkın: Çalışan kesim, kabûl edemediği şartların değişmesi için mücadele verecektir*” (İşçi Postası, 21.10.1981: 1). Aynı sayıda “*KTFD Başkanı Denктаş Adaya döndü fakat Toplumlar-Arası görüşmeler sallantıda*”, “*Tarım Bakanı’nın Toprak Ürünleri Kurumundaki Yasa dışı eylemleri kanıtlanırken işçi Temsilcisine ihtar verildi*”, “*Zelzele gibi gelen Zamlar ustura gibi kesiyor*” başlıklı haberlere yer verilmiştir (İşçi Postası, 21.10.1981: 3).

Hükümetin 29 Eylül 1981’de açıkladığı ekonomi paketine karşı bir tutum sergileyen Türk-Sen devlet başkanı Rauf Denktaş ile bir görüşme gerçekleştirmiştir. Haber başlığı şu şekildedir: “*Devlet Başkanı Türk-Sen İcra Kurulu İle Görüştü*” Haberin detaylarında görüşme isteğinin Türk-Sen tarafından geldiği belirtilmiş ve devlet başkanı Rauf Denktaş’a 29 Eylül kararlarına dair kapsamlı bir rapor verilmiştir. Rauf Denktaş ise gerekli görüşmeleri yaptıktan sonra sendikaya dönüş yapacağını bildirmiştir (İşçi Postası, 04.11.1981: 1).

Gazetenin 4 Kasım 1981 tarihli sayısındaki köşe yazıları ve yazarları şu şekildedir: “*başyazı*” “*Zeytin Dalı*”, “*Yorum*” köşesinde Necati Taşkın; “*Karton Kutu Mekik Diploması ve Kabağın Patlayacağı Baş*”, “*Değirmek İstediyim*” köşesinde Mehmet S. Emircan; “*Kırk Yıllık Kani...*”, Mümtaz Soysal “*İlk Adım*” yazıları ile yer alırken “*Serbest Köşe*” de ise “*Pişkinlik*” başlıklı yazısı ile Erol Soysal yer almaktadır (İşçi Postası, 04.11.1981: 1-4).

11 Kasım 1981 tarihli 76. sayıda sendika haberlerine yer verilmiştir. Bazı haber başlıkları şu şekildedir: “*Hükümetin ilgisizliği ve sorumsuzluğu nedeniyle Elektrik Grevi sürüyor*” , “*Türk-Sen Başbakana görüşmelere hazır olduğunu Söyledi*” , “*Kamu-Sen’ in Basın Bildirisi*” , “*El-Senden Açıklama*” (İşçi Postası, 11.11.1981: 1-4).

18 Kasım 1981 tarihli sayıda sendika ve grev haberlerine yer verilmiştir. El-Sen İcra kurulunun basın açıklaması şu şekildedir: “*Yarın Cevap Olumlu Olmazsa Grev Tekrar Başlayacak*” bunların dışında gazetede: “*Türk-Sen Hükümetin Önerisini Reddetti*” , “*TÜK ’te Memurla Greve gidiyor*”, “*Devlet İşçileri De Grev Bildiriminde Bulundu*” başlıklı haberler de yer almaktadır (İşçi Postası, 18.11.1981: 2).

Bir süredir gündemi meşgul eden ekonomik sorunlardan dolayı gazetede ekonomik sebeplerden kaynaklı sendika ve grev haberlerine devam edilmiştir (İşçi Postası, 25.11.1981: 1-4). Ekonomik sıkıntıların yoğun olarak yaşandığı günlerde hükümet için güvensizlik önergesinin verildiği bilgisi gazetede “*Çağatay Hükümetine Güvensizlik Önergesi Verildi*” Başlığı İle Verilmiştir.” Haberin bir kısmı şöyledir:

“*KTF Devletinin Yüce Mecliste 21 sandalyeye sahip üç muhalefet partisi; Toplumcu Kurtuluş Partisi (TKP), Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) ve Demokratik Halk Partisi (DHP) dün KTF Meclisi Başkanlığına bir önerge vererek, Anayasamızın 87 (3). Maddesi uyarınca halen iktidarda olan Çağatay hükümetine güvensizlik belirttiklerini ve önerinin işleme konulmasını istediler*” (İşçi Postası, 02.12.1981: 1).

Çağatay Hükümetine güvensizlik önergesinin verilmesinin ardından 4 Ağustos 1981 tarihinde göreve başlayan Çağatay Hükümeti 7 Aralık 1981 günü istifa mektubunu devlet başkanlığına sunmuştur. Gazete bu haberi manşetinde şu şekilde aktarmıştır:

“21 Milletvekilinin Güvensizlik önergesi lehinde oy kullanmasından sonra Çağatay Hükümeti istifa etti.” (İşçi Postası, 09.12.1981: 1). Hükümetin istifa etmesinin ardından 16 Aralık 1981 tarihli gazete sayısında *“KTFD Başkanı dun beklenen açıklamayı yapmadı ama UBP-TKP koalisyonu gündeme gelecek, Geniş Tabanlı Hükümet formülü ağırlıkta”* başlığı atılmıştır. Haber başlığının bir kısmı şöyledir:

“Devlet Başkanı Rauf Denktaş, bir gün önce siyasi partiler ile yaptığı temasların sonucunu açıklayacağına ve yeni Başbakanı atayacağına ilişkin açıklamasına rağmen dun herhangi bir açıklamada bulunmadı. TKP Genel Başkanı Alpay Durduran önceki gün Devlet Başkanı ile yaptığı görüşmede, partisine diğer siyasi partilerle görüşme fırsatı verilmesi amacıyla Devlet Başkanından temaslarının sonucunu açıklamamasını ve Başbakanı atamamasını istediği ve bu isteğinin kabul edildiğini duyurmuştu. TKP Genel Başkanı Alpay Durduranın önceki gün CTP ve DHP ile temaslarından sonra dun de UBP Genel Başkanı ve Başbakan Mustafa Çağatay’la görüştüğü açıklandı.” (İşçi Postası, 16.12.1981: 1).

UBP azınlık hükümetinin güvensizlik oyuyla düşürülmesinden sonra yeni bir hükümetin kurulmasında henüz bir ilerleme kaydedilmediği gözlemlenmiştir. Gazete bu haberin başlığını *“Geniş Tabanlı UBP-TKP Koalisyonu ümidi henüz yitirilmemiş görünmekle beraber Hükümet bunalımına çıkış yolu bulunamadı”* şeklinde okuyucuya aktarmıştır (İşçi Postası, 23.12.1981: 1).

Hükümetin güvensizlik oyuyla düşmesi sonucu hükümet kurma konusunda henüz bir ilerleme kaydedilememiş ve bu durum gazete manşetine *“Hükümet sorunu bir yeni Bahara mı kaldı!”* ifadeleri ile yansımıştır (İşçi Postası, 30.12.1981: 1).

30 Aralık 1981 tarihinde gündeme devlet bütçesinin çalındığına dair haberler düşmüş ve gazete Ekonomi ve Maliye Bakanlığının başlattığı soruşturmayı gündeme taşımıştır. Haber *“SKANDAL!... Sahte Belgelerle Devlet Bütçesi Çalınıyor”* başlığı ile aktarılmıştır. Haberin bir kısım detayı şu şekildedir:

“Sahte belgelerle bazı tüccarların ithalatta Devlet bütçesini çalan işlemler yaptıkları ve bu yasa dışı yollarla milyonlarca lira kazandıkları öğrenilmiştir. Bir anlamda kaçakçılık sayılabilecek bu işlemlere ilgili olarak İŞÇİ POSTASI, güvenilir

kaynaklardan önemli bilgiler elde etmiştir. İŞÇİ POSTASI'nın elde ettiği bilgilere göre, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı halen bir tüccar ve bir Banka hakkında başlattığı yoğun denetimlerini sürdürmektedir. Bu denetim sonucunda meydana çıkacak yeni ip uçları, sahte belgeler Devlet bütçesinden kaçırılan paraların ve yapılan yasa dışı işlemlerin hacmini ortaya koyacaktır” (İşçi Postası, 30.12.1981: 1).

6 Ocak 1981 tarihli gazetenin bazı başlıkları şu şekildedir: *“UBP-TKP Koalisyonu Görüşmeleri başladı”* Federal Almanya'nın Sosyal Demokrat Parti Başkanı ve eski Başbakanlarından Willy Brandt'ın ziyareti *“Willy Brandt KTFD'ni ziyaret etti”* başlığı ile aktarılırken Sanayi Holdinge ait haber başlığı ise *“S. Holding'in yüzlerce işçisi daha Devrimci Genel-İş'ten istifa etti”* şeklinde okuyucuya sunulmuştur. *“Kumarhanelerin kapatılma gerekçesi açıklandı”* haberinin detaylarında ise işletmelerin taahhütlerini yerine getirmemesi belirtilmiştir (İşçi Postası, 06.01.1982: 4).

Ulusal Birlik Partisi ile Toplumcu Kurtuluş Partisi arasında geniş tabanlı bir koalisyon hükümeti kurulması için başlatılan heyetler düzeyindeki görüşmeler, fasılalar şeklinde gerçekleştirilmiştir. Taraflar arasında yapılan görüşmede, tarafların anlaşabilecekleri ve uyuşmazlık içinde bulundukları konuları saptadıkları öğrenilmiştir. Taraflar arasında görüş ayrılığı teşkil eden ve geniş tabanlı bir koalisyon hükümetinin kurulup kurulamayacağı belirleyen 10 madde halinde uyuşmazlık konuları mevzu bahis olmuştur. 13 Ocak 1982 tarihinde gazete bu haberi *“Taraflar Arasında Temeli Teşkil Eden On Madde Üzerinde Anlaşma Olmadığı İçin Koalisyon Görüşmeleri Çok Kritik Bir Aşamaya Girdi”* başlığıyla okuyucuya aktarmıştır (İşçi Postası, 13.01.1982: 1).

Aynı sayıda silahlanma yarışının artması ve bu yarışın insanlığın masumluğunu yitirmesi, nükleer silahların genişlemesi insanlık varlığına karşı bir tehdit oluşturunca ICFTU silahsızlandırma kararı almıştır. Bu haber gazetede detaylandırılmıştır (İşçi Postası, 13.01.1982: 1).

Gazetenin 3 Şubat 1982 tarihli sayısında 1979'da yürürlüğe giren vergi yasasının günün ekonomik şartlarında çalışanların omuzlarında yük olduğu belirtilmiştir. Mevcut konu *“Vergi Yasası Değişmelidir”* başlığı ile sunulmuştur. Haberin bir kısmı şu şekildedir:

“Geçen yıl kamu görevlilerinin maaşlarına yapılan artıkların, vergi yasasında yapılacak değişiklik beklentisiyle vergiye tabi tutulmaması vergi ağırlığının yeterince

hissedilmemesine neden olmuştur. Ancak toplu sözleşmelere bağlı çalışanlardan vergilerin kesilmesine devam edildiği için geniş bir çalışan kesim pahalılık yüküne ek olarak vergi yükünü de omuzlarında ağır bir şekilde hissetmeğe başlamıştır. Vergi yasasında gerekli değişiklik yapılmadığı takdirde Şubat ayı sonundan itibaren kamu görevlilerinin mevcut maaşları üzerinden geçerli vergi yasasına göre kesintilere başlanacağı anlaşılmaktadır. Kesintilerin yapılmasının başlanmasından itibaren çalışan kesimin vergi yasası ile ilgili tepkisinin çoğalacağı beklenmektedir” (İşçi Postası, 03.02.1982: 1).

Güvensizlik oyu aldıktan sonra hükümetin düşmesiyle birlikte geniş tabanlı hükümet kurma çalışmaları gerçekleştirilmiş ancak istenilen sonuca ulaşılamamıştır. Bunun neticesinde Denktaş hükümeti kurma görevini tekrardan Mustafa Çağatay’a vermiştir. Haber “*Çağatay, Hükümeti Kurmakla Görevlendirildi*” başlığı ile verilmiştir. Haberin bir kısım detayı şu şekildedir:

“Rauf Denktaş tarafından Hükümeti kurmakla görevlendirilen UBP Genel Başkanı Mustafa Çağatay’ın bugün Meclis’te temsil edilen siyasi parti başkanları ile görüşmelere başlayacağı bildirilmiştir” (İşçi Postası, 03.02.1982: 1).

Geniş tabanlı hükümeti kurmak için görüşmeler gerçekleştiren UBP ve TKP arasında uyuşmazlık olduğu kesinleşmiş ve görüşmeler kesin olarak sonlandırılmıştır. Bunun neticesinde gazete “*UBP-TKP Başarısız Koalisyon Girişimi Sonucu Hakkında Tarafların Açıklamaları*” başlığı ile tarafların açıklamalarına yer vermiştir (İşçi Postası, 03.02.1982: 2).

Gazetenin 10 Şubat 1982 tarihli sayısında hükümet sorunu konu olmuştur. “*Hükümet Sorunu Karar Aşamasında mı?*” başlıklı haberde KTFD Başkanı Rauf Denktaş’ın hükümeti kurmakla görevlendirdiği UBP Genel Başkanı ve Başbakan Çağatay’ın siyasi parti yetkilileri ile temasları sırasında yeniden TKP’ye koalisyon önerisinde bulunduğu aktarılmıştır. Aynı sayıda sendika haberleri geniş yer bulmuştur. Sendikaların toplu sözleşme haberleri, hükümete ve güncel siyasete dair görüş ve önerileri haberlerde yer almıştır (İşçi Postası, 10.02.1982: 2).

Hükümet kurma çabaları devam ederken İşçi Postası gazetesi 17 Şubat 1982’de geline son noktayı şu şekilde haber başlığı yaparak okuyucuya aktarmıştır: “*Uzatmalı Koalisyon Görüşmeleri Ölü Noktaya Mı Vardı?*” Buna göre UBP ve TKP arasındaki

görüş ayrılıkları geniş tabanlı hükümet kurmak için sürdürülen görüşmelerin ölü noktaya vardığı anlaşılmaktadır (İşçi Postası, 17.02.1982: 3).

Gazetenin 17 Şubat 1982 tarihli sayısındaki bazı köşe yazıları ve yazarları şu şekildedir: “Başyazı” köşesi “İşçi Çıkarmaları ve Partizanlık”, Necati taşkın ise “Yorum” köşesinde Kıbrısın yıldönümünü konu edinmiştir “Yedinci Kuruluş Yıldönümü”, “Değirmek İstedğim” köşesinde Mehmet S Demircan “Kanayan Yara”, “Serbest Köşe” de Erol Soysal “İlginç Bir Satış” başlıklı yazısını yazarken “Haftada Bir” köşesinde Lütfi Özter “Sağlık Servislerimiz” başlıklı yazıyı kaleme almıştır (İşçi Postası, 17.02.1982: 1-4).

Gazetenin 24 Şubat 1982 tarihli sayısında “İşçi Haklarının Askıda Tutulmak İstenmesine Karşı Aktif Mücadele Programını Sürdürecektir” başlığı ile sendika haberine yer verilmiştir. Ayrıca aynı sayıda UBP-TKP arasındaki hükümet kurma görüşmelerinin tamamen sona erdiği bilgisi şu başlıkla ele alınmıştır: “UBP ve TKP Koalisyon Görüşmelerinin Koptuğunu Belirttiler” (İşçi Postası, 24.02.1982: 3). Gazetede yer alan bazı başlıklar ise şu şekildedir: “Türk-İş Polonya Konusunda Sempozyum Düzenledi”, Kıbrıs Konusu Uluslar-Arası Alana Çekilecek”, “Türk-İş Polonya Konusunda Sempozyum Düzenledi” (İşçi Postası, 24.02.1982: 1-4).

Bir süredir devam edegelen hükümetin kurulamaması sorununu gazete okuyucuya yeni gelişmeler ışığında aktarmıştır. Buna göre “Hükümet Bunalımı Hafta Sonuna Kadar Çözümlenebilir” başlıklı haberin detaylarında Başbakan adayı ve Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Çağatay’ın ve UBP’nin koalisyona namzet ortaklarla sürdürdüğü görüşmelerden uzlaşa görünmüştür. Koalisyona Ulusal Birlik Partisi, Demokratik Halk Partisi, Türk Dirlik Partisi ve Metisteki bağımsız bir milletvekili katılmıştır. Gazetenin bir diğer önemli başlıkları ise şu şekildedir: “Hükümetlerin ve Yöneticilerin Başarısızlıklarının Kefareti İşçilere Fatura Ediliyor”, “Kaçakçılık Olayı Bakkalda Ayrıntılı Bilgiler Alındı”, “Denktaş: Papandreu Kendisinden Bekleneni Ortaya Koydu”, “BRT Yasal Statüye Kavuşmalıdır”, “Mücahitler Derneği Başkanlığına Uzunoğlu Getirildi” (İşçi Postası, 03.03.1982: 1-4).

Bir süredir gündemi meşgul eden kaçakçılık olaylarına ilişkin İşçi Postası gazetesi Maliye Bakanlığı ile birlikte hareket etmiş ve hatırı sayılır oranda belge ele geçirmiştir. Gazete, kaçakçılığa ilişkin haberini şu şekilde başlık yapıp okuyucuya sunmuştur: “Sarsıcı Büyük Soygunu İfşa Ediyoruz! Milyarlarca Liralık Kaçakçılık

Olayları Ortaya Çıkarıldı” Haberin devamında kaçakçılığın nasıl yapıldığı aktarılmıştır. Haberin bir kısmı aşağıdaki şekildedir:

“Dış ülkelerden Gazi Mağusa Gümrüğüne ve serbest liman bölgesine getirilen mallar sözde üçüncü ülkelere gönderilmek üzere Mağusa limanından Mersin limanına gönderilmekteydi. Hedef gösterilen üçüncü ülkeler arasında Irak ve İran da bulunuyordu. Gazi Mağusa gümrüğünden ve serbest liman bölgesinden Mersin limanı üzerinden üçüncü ülkelere gönderilmek üzere gösterilen mallar yerine sahte belgeler düzenlenerek yabancı sigara, viski, elektronik malzeme, oyun kağıdı, radyo, renkli televizyon, saat ve benzeri lüks eşyalar gönderilmekteydi. Bu mallar Mersin limanında kaçakçılarla işbirliği yapan ilgililerce gümrükten geçirildikten sonra üçüncü ülkelere gönderilecek yerde Türkiye’nin içindeki kaçakçılık şebekelerince devri teslim alınarak Türkiye içinde kacak eşya olarak satılmakta veya Türkiye dışına kacak eşya olarak gönderilmekteydi. Bu arada Gazi Mağusa gümrüğü ve serbest liman bölgesi memurları ile bazı bankalar ve nakliyat şirketlerinin kaçakçılık olaylarını kolaylaştıracak belgeler düzenlediği saptanmıştır” (İşçi Postası, 10.03.1982: 1).

10 Mart 1982 tarihli gazetede uzun zamandır kurulamayan hükümetin kurulacağı bilgisi şu şekilde anlatılmıştır: *“Hükümet Cuma Günü Kuruluyor”* . Haberin devamında ise koalisyon hükümetini kuracak olan partilerin isimleri ise şunlardır: UBP, DHP, TBP ve bir bağımsız milletvekili olarak belirtilmiştir.

Hükümet kurma çalışmaları devam ederken KTFD’de sendikal faaliyetler de devam etmektedir. Bazı sendika haberleri şu şekildedir: *“Türk-Sen’in Taziyet Telgrafı”*, *“Kamu-Sen Taleplerinde Israrlı Olduğunu Belirtti”* , *” Tel-Sen Genel Kurulu yapılıyor”* (İşçi Postası, 10.03.1982: 1).

Gazetenin 17 Mart 1982 tarihli sayısında hükümet kurma çalışmalarının nihayete erdiği haberi verilmiştir. Gazete, haberi okuyucuya *“Hükümet Nihayet Kuruldu”* şeklinde aktarmıştır. Haberin detaylarında Ulusal Birlik Partisi ağırlıklı hükümet kurulmuş ve Meclis’e sunulmuştur. UBP, DHP, TBP ve bir bağımsız milletvekilinin ortaklığıyla Mustafa Çağatay’ın başkanlığında kurulan koalisyon hükümeti UBP’den 7, DHP’den 2 ve TBP’den ise 1 bakan olmak üzere Anayasa’nın öngördüğü azami 10 bakandan oluştuğu bilgileri aktarılmıştır (İşçi Postası, 17.03.1982: 1).

Su yüzüne çıkmış bir kaçakçılık olayı zinciri halk arasında aynı zamanda tedirginliğe sebep olmuştur. Çünkü kaçakçılık olayına hükümet tarafından herhangi bir

açıklama yapılmamıştır. Gazete aynı tarihli sayısında “Başyazı” köşesinde konuyu ele alarak “*Hükümet Kaçakçılığa Karşı Görevini Yapacak Mı?*” başlıklı yazıyı yayınlamıştır. (İşçi Postası, 17.03.1982: 1).

Gazetenin aynı sayısında yine kaçakçılıkla ilgili şu başlıklı habere yer verilmiştir: “*13 Kişi Veya Kuruluşun Methaldar Olduğu 24 Ayrı Kaçakçılık Olayı Saptandı Milyarlarca Liralık Kaçakçılık Olayları Soruşturuluyor*” (İşçi Postası, 17.03.1982: 4).

KTFD’nin Londra’daki Temsilciliğinde yaşanan olayı ve haberin bir kısmını gazete şu şekilde aktarmıştır:

“*Londra Temsilciliğimiz telefonla tehdit edildi. Gecen Cuma günü Londra’daki KTFD. Temsilciliğine telefon açan meçhul kişiler ölüm ve bomba tehdidinde bulundular. Temsilciliğe telefon açan kişiler, Londra Temsilcimiz Faik Müftüzade ile görüşmek istediklerini bildirdiler; Müftüzade’nin telefonu alması üzerine de “Sizi ve Elçiliğinizi havaya uçuracağız... Sonunuz yakındır” dediler* (İşçi Postası, 17.03.1982: 4).

24 Mart 1982 tarihinde gazetede hükümetin kurulmasının ardından şu başlık atılmıştır: “*Hükümet Programı Meclise Sunuldu*”. Gazetenin büyük bir kısmı hükümet programına ayrılmıştır. Ayrıca meclis başkanının seçimlerine değinilmiş fakat bir sonuca varılamadığı anlatılmıştır (İşçi Postası, 24.03.1982: 4).

Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarını tamamlamış ve Bakanlar Kuruluna yeni asgari ücretin aylık 17,800 TL, günlük 824.00 TL ve saatlik 103 TL olarak tavsiye edilmesine karar vermiştir. Gazete bu haberin detaylarını “*Türk-Sen Asgari Ücrete İtiraz Edecek*” başlığı ile aktarmıştır.

31 Mart 1982 tarihli sayıda gazetede bazı sendika haberlerinin yanında “*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Kitlerin Karşılaştığı Güçlükler*” başlık da dikkati çekmektedir. Haberin detaylarında karşılaşılan güçlükler maddeler halinde belirtilmiş ve açıklanmıştır. Bazı başlıklar şu şekildedir: “*Mali Güçlük, Organizasyon Güçlüğü, Denetleme Güçlüğü, İstihdam Güçlüğü vd*” (İşçi Postası, 31.03.1982: 1).

Peş peşe ortaya çıkarılan kaçakçılık olaylarından sonra devlet hastanelerindeki rüşvet olaylarından bir tanesine el koymuştur. Gazete 7 Nisan 1982’de “*Doktor Rüşvet mi Aldı?*” başlığı ile haberi okuyucuya aktarmıştır.

Gazetenin aynı tarihli sayısında Kıbrıs sorununa yönelik şu haber başlığı atılmıştır: “Kıbrıs Konusunda Yeni Temaslar Yapılıyor” Haberin detaylarının bir kısmı aşağıdaki gibidir:

“Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Prez de Cuellar Kıbrıs konusunu geçen Pazar günü Roma’da Kıbrıs Rum yönetimi Lideri Spiros Kibrianu ile görüşmüştür. Cuellar aynı amaçla Cenevre’de Başkan Rauf Denktaş’la görüşecektir. Rum yönetimi lideri Spiros Kibrianu, görüşmelere giderken verdiği demeçlerde Kıbrıs konusunun uluslararası alana çekilmesi için girişimlerini sürdüreceklerini açıklamıştır”.

7 Nisan 1982 tarihinde gazetenin “Başyazı” köşesinde “Yunanistan’daki Türkler” başlığı ile yazılan yazının bir kısmı şu şekildedir:

“Yunanistan’daki Türklerin hak ve statüleri Lozan anlaşmaları ile belirlenmiştir. Ne var ki Lozan anlaşmaları , “müttefiklerince” Türkiye’ye emperyalist emellerle saldırı ve işgal amacı ile sürülen Yunanistan’ın yenilgisini pekiştiren bir son olduğu için Yunanlılar bunu hazmedememiştir. İşte bu nedenledir ki Yunanistan’da yaşama bahtsızlığına uğrayan soydaşlarımız, her zaman siyasi, ekonomik ve idari baskıdan kurtulamamış; göç etme imkanı olanlar göç etmiş, fırsatını bulamayanlar ise ister istemez “vatanlarında” kalmıştır. Yunanistan’da kalan Türklerin sayısına bakarak soydaşlarımızın sistematik bir biçimde nasıl eritildiğini anlamak zor değildir.” (İşçi Postası, 07.04.1982: 1).

KTFD’de uyuşturucu kaçakçılığının yaygınlaşması ve kullanımının okullarda gençler arasında da artması üzerine gazete konuyu gündemine almıştır. Gazete, haberi “Başbakan Çağatay Uyuşturucu Maddelerle İlgili Önlemler Alınacağını Açıkladı” başlığı ile aktarmış ve Başbakanlıkta emniyet güçleri ile de yaptığı toplantıyı anlatmıştır (İşçi Postası, 07.04.1982: 1).

14 Nisan 1982 tarihinde gazetede bazı sendika haberleri şu başlıklar ile verilmiştir: “Kamu-Sen Başlattığı Yoğun Temaslarına Devam Ediyor” , “Gıda-Sen’in G. Kurulu Yapıldı” , “Kamu-Sen Emin Ellerde” , “Gıda-Sen İle ETİ Şti. Arasında Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı” (İşçi Postası, 14.04.1982: 1-4).

Gazetenin 21 Nisan 1982 tarihli sayısında gündemi meşgul eden “13. Maaş” ile haber başlığı atmıştır. Haberin başlığı ve bir kısmı aşağıdaki gibidir:

“TKP, CTP ve DHP’nin olumlu oylarına rağmen Meclis 13. maaşın Kamu Görevlilerine ödenmesini reddetti, KTFD Meclisi, muhalefet partilerinin sunduğu ve

kamu görevlilerine 1982 yılından itibaren 13. Maaş verilmesini öngören bir yasa önerisini oy çokluğu ile kabul etmişti. Yasa önerisi, kamu görevlilerinin asli maaşlarının ikiye katlanmasını öngören yasa tasarısına bir tadilat şeklinde sunularak kabul edilmişti. KTFD Başkanı Rauf Denктаş, Meclis'ten gecen 13. maaşla ilgili yasa maddesini yeniden görüşülmek üzere Meclis'e iade edeceğini açıklamış ve gerekçe olarak da kaynak yetersizliğini göstermişti”(İşçi Postası, 21.04.1982: 1).

Gazetenin 28 Nisan 1982 tarihinde “*Hükümet Krizi Giderildi*” başlıklı habere göre Koalisyon Hükümetinin geleceği ile ilgili görüşmeler olumlu şekilde sonuçlanmış ve Başbakan hükümetin devam edeceğini 22 Nisan 1982 tarihinde yaptığı bir açıklama ile duyurmuştur” (İşçi Postası, 28.04.1982: 1).

Bünyesinde 15 sendika barındıran Türk-Sen ile ilgili gazete 5 Mayıs 1982 tarihli sayıda “*Türk-Sen Genel Kurulu 15 Mayısta Yapılıyor*” başlığını atarak genel kurul toplantısına ilişkin bilgileri okuyucuya aktarmıştır. Buna göre, her üç yılda bir yapılan Türk-Sen Genel Kurulu'na Türk-Sen'e bağlı 15 sendikadan 11.641 üyeyi temsilen 248 delege ve aynı sayıda yedek delegenin katılma hakkı bulunmaktadır. Türk-Sen tüzüğüne göre Genel Kurul'da her sendika her 50 üyesi için bir belge ile temsil edilme hakkına sahip olduğu bilgisi verilerek toplantının Lefkoşa Türk Erkek Lisesi'nde yapılacağı da aktarılmıştır (İşçi Postası, 05.05.1982: 1).

KTFD Başkanı Rauf Denктаş'ın konuğu olarak Anavatan Başbakanı Bülent Ulusu'nun 20 Mayıs'ta KTFD'ye geleceğini gazete, “*Anavatan Başbakan Ulusu KTFD'yi Ziyaret Edecek*” başlığı ile okuyucuya aktarmıştır. Ayrıca Anavatan Başbakanının ziyaretinin gerçekleşmesi halinde Anavatan'ın bir Başbakanının KTFD'yi ve Kıbrıs'ı ilk ziyareti olacaktır (İşçi Postası, 05.05.1982: 1).

Gazetenin vakıflar ile ilgili “*Vakıflar İdaresinin Raporu*” haber başlığını atarak vakıfların önemine değinmiştir. Haberin bir kısmı aşağıdaki gibidir:

“*Kıbrıs Vakıflar İdaresi Kıbrıs Türk toplumu, kurumlar ve liderlerinin uzun mücadeleleri sonucunda 26 yıl önce 15 Nisan 1956 tarihinde Kıbrıs Türk Toplumu tarafından devralınmıştır. Bu olay Ada tarihinde Türk Toplumu tarafından girişilen özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini güçlendiren bir başlangıç olmuştur. 15 Nisan 1956'nın getirdiği “Toplum İdaresi” İle Vakıfların faaliyetleri, Toplum tarafından murakabe edilebilir bir statüye kavuşturulmuş; Vakıfların faaliyet ve amaçları Toplumun değişen ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde düzenlenerek Vakıfların*

toplumun sosyal ve iktisadi kalkınmasında daha etkin bir rol oynayabilmesi olanakları sağlanmıştır” (İşçi Postası, 05.05.1982: 2).

Başbakan Ulusu’nun KTFD’yi ziyaret edeceği konuşulurken resmi makamlardan ziyaretin kesinleştiği duyurulmuş, İşçi Postası gazetesi ise bu haberi şu başlıkla okuyucuya aktarmıştır: *“Ulus’unun KTFD’ni Ziyaret Edeceği Resmen Doğrulandı”*. Haberin detaylarında Başbakan Ulusu’nun, Anavatanın desteklediği büyük projeleri yerinde tetkik edeceği ve uluslararası alanda geline noktaı bizzat yetkililerden dinleyeceği vurgulanmıştır (İşçi Postası, 12.05.1982: 1).

Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Fuat Veziroğlu’nun mecliste yaptığı gündem dışı konuşmayı gazete aynı tarihli sayıda *“Veziroğlu Avrupa Konseyi’ndeki Çalışmaları Anlattı”* başlığı ile okuyucuya aktarmıştır. Haberin devamında bir süre önce Avrupa Konseyi ile temaslar yapmak üzere Strazburg’a giden 3 kişilik meclis heyetinin çalışma, temas ve izlenimleri hakkında bilgi verilmiştir (İşçi Postası, 12.05.1982: 4).

Türk-Sen’in 13. Genel Kurul toplantısının yapılması sebebi ile gazetenin 12 Mayıs 1982 tarihli sayısında sendika haberlerine ve kurul toplantılarına yer verilmiştir. Bu haberlerden bazıları şu şekilde aktarılmıştır: *“Giy-Sen Genel Kurulunu Yaptı”* , *“Koley-Sen Genel Kurulunda Turizm İşletmelerindeki İşçi Çıkarmaları Eleştirildi”* , *“Türk-Sen Vergi Konusunda Endişe Belirtti”* , *“İş-Koop Yönetim Kurulu Başbakana Teşekkür Etti”* , *“Liman İşçileri Şirketi Genel Kurulu Yapıldı”* (İşçi Postası, 12.05.1982: 1-4).

19 Mayıs 1982 tarihli sayı tamamen Türk-Sen’in 13. Genel Kuruluna yönelik haberleri içermektedir. *“Türk-Sen XIII. Genel Kurulu Yapıldı”* manşetinin atıldığı haberde Türk-Sen XIII. Genel Kurul toplantısı geçen hafta cumartesi günü Lefkoşa’da Türk Erkek Lisesi salonunda yapıldığı; 15 üye sendikadan 11,601 üyeyi temsilen katılması gereken 248 delegeden 223’ünün katıldığı Türk-Sen Genel Kurulunun saygı duruşu ve İstiklal Marşı’nın okunmasıyla başladığı bildirilmiştir. Haberde KTFD Başkanı Rauf Denктаş, Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu temsilcisi Antonio Minuti, Sağlık ve Çalışma Bakanı Özel Tahsin, Toplumcu Kurtuluş Partisi Genel Başkanı Alpay Durduran, Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Özker Özgür ve Demokratik Halk Partisi ve Sanayi ve Kooperatifler Bakanı İsmet Kotak’ın Türk-Sen Genel Kurulunda konuşma yaptıkları aktarılmıştır. Genel Kurula yurt içi ve yurt

dışından birçok konuğun geldiği ve kurulla ilgili haberlerin köşe yazılarında da ele alındığı görülmektedir (İşçi Postası, 19.05.1982: 1-2-3).

Gazetenin 26 Mayıs 1982 tarihli sayısında iki siyasi haber gazetenin tamamında yer edinmiştir. İlk haber Türkiye Başbakanı Bülent Ulusu'nun Kıbrıs'a yaptığı ziyaretidir. *“Tarihi Ziyaret Gerçekleşti... Ulusu: Anavatan'ın Yardımı Sürecektir”* başlıklı haberde Anavatan Başbakanı Bülent Ulusu'nun KTFD Başkanı Rauf Denktaş'ın resmi konuğu olarak eşi ve beraberinde bir heyetle birlikte geçen perşembe günü KTFD'ye tarihi ziyaretini gerçekleştirdiği; KTFD'den geçen pazar günü ayrılıncaya kadar KTFD Başkanı, hükümet ve muhalefet parti başkanları ile görüştüğü; Federe Meclis'te bir konuşma yaptığı ve KTFD'nin hemen hemen bütün yörelerini ziyaret ettiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 26.05.1982: 1). İkinci haber ise 15 Mayıs 1982 tarihinde yapılan 13. Türk-Sen Genel Kuruluna yönelik haberlerdir. Genel kurulun Lefkoşa'da yapıldığı, önemli güncel haberlerin ele alındığı, Başkan Denktaş'ın konuşmasına, Sağlık ve Çalışma Bakanı Ö. Tahsin'in konuşmasına, TKP Genel Başkanı A. Durduran'ın konuşmasına, CTP Genel Başkanı Özgür'ün konuşmasına yer verilmiştir (İşçi Postası, 26.05.1982: 4).

2 Haziran 1982 tarihli sayıda Kıbrıs'ı ziyaret eden Anavatan Başbakan'ı Bülent Ulusu'nun Kıbrıs sorununa ilişkin değerlendirmeleri okuyucuya sunulmuştur. *“Ulus: Tutarsız İddialar Bir Kenara Bırakılmalı”* başlıklı haberde KTFD Başkanı Rauf R. Denktaş'ın davetlisi olarak 3 günlük resmi bir ziyaret yapmak üzere özel bir uçakla 20 Mayıs Perşembe günü KTFD'ye gelen Anavatan Başbakanı Bülent Ulusu'nun 23 Mayıs günü ülkeden ayrılmadan önce T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği ikametgâhında bir basın toplantısı düzenlediği ve özellikle Kıbrıs sorununda Rum kesiminin iddialarının tutarsız, çelişkili olduğu ve dikkate alınmaması gerektiğine yönelik değerlendirmelerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 02.06.1982: 4). Aynı sayıda yeni vergi yasası ile ilgili sendikaların görüşlerinin yer aldığı; Türk-İş genel kurulunun yapıldığına yönelik haberlere de değinilmiştir.

16 Haziran 1982 tarihli sayıda *“22. Şehidimiz”* başlıklı haberde 7 Haziran 1982 Pazartesi günü arabayla evine dönerken Portekiz'in başkenti Lisbon şehrinde kendilerine 'Ermeni Soykırım ve Adalet komandoları' ismini veren Ermeni teröristlerce kahpece saldırıya uğrayan Portekiz Büyükelçiliği İdare Memuru Erkut Akbay'ın şehit olduğu ve aynı arabada seyahat etmekte olan eşi Nadide Akbay'ın ise ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldığı bildirilmiştir. Ayrıca ülkede devam eden zam furyası ile ilgili

haberlerin siyasete yansması da ele alınmıştır. “*Türk-Sen Hükümeti Diyaloğa Çağırıldı*” haberinde de sendikanın bu zam konusundaki görüş ve önerilerine yer verilmiştir. Aynı sayıda “*İLO Konferansı Başladı*” başlıklı haber de önemlidir. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 68. Konferansının geçen çarşamba günü Cenevre’de başladığı Konferansa, İLO’ya üye 147 ülkeden hükümet, işçi ve işveren temsilcilerinin katıldığı bildirilmiştir. Bu konferansın detayları ve konferansta alınan kararlar gazetenin sonraki sayılarında düzenli olarak yer almıştır (İşçi Postası, 16.06.1982: 2-3-4).

23 Haziran 1982 tarihli sayıda “*Vergi Yasası Meclise İade Edildi*” haberi dikkati çekmektedir. Söz konusu haberde Devlet Başkanı Denktaş’ın Gelir Vergisi Yasasını Meclise iade ettiği aktarılmıştır. Denktaş’ın iade etmesine gerekçe olarak 7-8 madde açıklamada bulunduğu yer verilmiştir. Bu kararın gerek hükümet, gerekse Ulusal Birlik Partisi içerisinde yeni çalkantılar yaratması beklendiği de aktarılmıştır. Bu haberin yanı sıra Başbakan Mustafa Çağatay’ın Türkiye ziyaretinin anlatıldığı “*Çağatay Ankara’dan Döndü*” ve yeni kalkınma planına yönelik hazırlıkların yapıldığı “*II. Kalkınma Planı*” başlıklı haberlere de yer verilmiştir (İşçi Postası, 23.06.1982: 1-2-3).

Bir önceki sayıda devlet başkanı tarafından meclise iade edilen vergi yasasının değiştirilerek meclisten geçtiği bildirilmiştir. Bunun yanı sıra Kamu Görevlileri Emeklilik Yasası’nda değişiklik yapan yasa tasarısının önceki günkü Meclis birleşiminde oy çoğunluğu ile kabul edildiği haberine yer verilmiştir. Ayrıca Vergi Yasası ile ilgili Hükümetin Devlet Başkan Denktaş’a cevabı da okurlara aktarılmıştır (İşçi Postası, 30.06.1982: 1-2).

7 Temmuz 1982 tarihli sayıda “*Denktaş, Rum Yönetimini İsrail’i Desteklemekle Suçladı*” başlıklı haberde Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş’ın, Filistinlilerin katledilmeleri karşısında Avrupa, ABD ve Sovyetler Birliğinin seyirci kalmalarını, Rum yönetiminin de İsrail’i destekler bir tutum içinde olmasını kınadığına yönelik açıklamalara yer verilmiştir (İşçi Postası, 07.07.1982: 4). Rauf Denktaş’ın o tarihteki sözlerinin bugünkü Filistin meselesinde bile geçerliğini koruduğunu söyleyebiliriz. Aynı sayıda “*İsrail Diplomatlarının Girişi Yasaklandı*” haberi de dikkat çekmektedir. Söz konusu haberde KTFD Hükümetinin Kıbrıs’taki İsrail diplomatlarının KTFD’ye girişlerini ikinci bir emre kadar yasaklama kararı aldığı bildirilmiştir. Bu haberlerin yanı sıra çeşitli sendikaların gündeme ilişkin görüş ve önerileri de bu sayıda yer almıştır (İşçi Postası, 07.07.1982: 1-2).

14 Temmuz 1982 tarihli sayıda yine Kıbrıs sorunu ile ilgili haberler ön plandadır. “*Denktaş: Bağlantısızlar Toplantısının Güney Kıbrıs’ta Yapılması Siyonizm Kadar Tehlikeli Olan Elenizme Prim Verilmesi Demektir*” başlıklı haberde Denktaş’ın bu konuyla ilgili değerlendirmeleri yer almaktadır:

“*KTFD Başkanı Rauf Denktaş, Filistin Kurtuluş örgütü Lideri Yaser Arafat’ın İsrail’in Filistinlilere karşı giriştiği saldırıyı görüşmek üzere düzenlenen Bağlantısızlar Toplantısı’nın İsrail’le diplomatik ilişkilerini sürdüren Güney Kıbrıs’ta yapılmasını eleştirerek bu girişimin “Müslüman Kıbrıs Türk halkı açısından Siyonizm kadar tehlikeli olan Elenizm’e prim verilmesi” anlamında olacağını belirtti. Devlet Başkanı Rauf Denktaş, Bağlantısızlar Toplantısının Güney Kıbrıs’ta yapılacağını kesinlik kazanması üzerine basın mensuplarına bir demeç vererek şunları söyledi: “Filistinlilerin topyekun katliamını öngören bir saldırı karşısında konuyu görüşmek üzere bir “Bağlantısızlar Toplantısı” düzenlenmesini doğal karşılıyoruz ve böyle bir toplantının yararlı olmasını arzu ediyoruz. Ancak, böyle bir toplantının İsrail ile diplomatik bağlarını sürdürmekte olan Güney Kıbrıs’ta yapılmasını hoş görmek ve anlamak mümkün değildir. Toplantı için Güney Kıbrıs’ın seçilmiş olması başlı başına bir talihsizliktir.*” (İşçi Postası, 14.07.1982: 1).

Konuyla ilgili olarak başka bir haberde de KTFD’den Filistinlilere 5 ton yardım malzemesi gönderildiği belirtilmiştir. Aynı sayıda meclisten geçen sigortalar yasasının içeriği ve buna yönelik tepkilere, Türk-Sen yönetim kurulu toplantısında alınan kararlara ve Türkiye Başbakanı Bülend Ulusu’nun konuğu olarak 29 Haziran’dan beri Türkiye’de bulunan, Federe Meclis Başkanı Nejat Konuk’un başkanlığındaki Parlamento heyetinin Türkiye’deki temaslarını tamamlayıp yurda dönüşüne yer verilmiştir (İşçi Postası, 14.07.1982: 1-2).

28 Temmuz 1982 tarihi sayıda Türk-İş İcra Kurulunun Türkiye ziyaretindeki değerlendirmelerine yer verilmiştir. Kurulun Anavatanda anayasa taslağını değerlendirdiği; hak ve özgürlüklerde geriye gidiş olduğu vurguladığı bilgisi aktarılmıştır. Aynı sayıda “*Türk-Sen Beş Yıllık Plânı Hazırlayacak Komitelerin Oluşumunda Hükümeti Suçladı*” haberinde ise Başbakan Mustafa Çağatay’a Genel Başkan Necatî Taşkın ve Genel ve Mali Sekreter Lutfi Özter imzasıyla gönderilen bir Türk-Sen yazısında, hükümetin 1 yıllık kalkınma planını hazırlamak üzere oluşturulan

komisyonlarla ilgili tutumu eleştirdiği ve kınadığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 28.07.1982: 1).

4 Ağustos 1982 tarihli sayıda “*Türk-Sen Hükümete Muhtıra Verdi*” başlığı yer almaktadır. Söz konusu haberin içeriği ise çalışanların ve çalışma hayatı ile ilgili sorunların çözümü konusudur (İşçi Postası, 04.08.1982: 1). Bu haber bile Kıbrıs’ta sendikaların ne kadar güçlü ve etkili olduğunu göstermektedir. Aynı sayıda bugün bile konuşulan önemli bir konuya değinilmiştir. Mehmet S. EMİRCAN tarafından kaleme alınan “*Ortadoğu İnsanın Kaderi*” başlıklı yazıda Ortadoğu’nun siyasi tarihine ve sosyal yapısına değinilmiştir (İşçi Postası, 04.08.1982: 2). Önceki sayılarda yer alan yeni vergi yasası metninin maddelerine bu sayıda da yer verilmeye devam edilmiştir.

Gazetenin 11 Ağustos 1982 tarihli sayısında sert eleştiriler bulunmaktadır. “*DPO Çalışanların Sorunlarını Dile Getirmekten Bile Acizdir*” başlıklı haberde Devlet Planlama Örgütüne yapılan eleştiriler söz konusudur. Devlet Planlama Örgütünün hazırladığı 1983 geçiş yılı programında çalışma ve sosyal güvenlikle ilgili yer alan görüşlerin basmakalıp, ilkel ve edebi olduğu, hiçbir somut öneri taşımadığı ve çalışanların sorunlarını dile getirmekten bile aciz olduğu ifade edilmiştir. Aynı şekilde gazetenin ilk sayısındaki köşe yazılarında “*Devlet Planlama Örgütü Hastadır*” ve “*Sıcaklar Bunalım Mı Yaratıyor? Devlet Plânlama Müsteşarı Kendi Yazısında Yer Alan Bilgileri ‘ATMA’ Olarak Niteledi*” başlıklı haberler de bu konu kapsamındadır (İşçi Postası, 11.08.1982: 1-2).

18 Ağustos 1982 tarihli sayıda “*Vatandaş Haraca Bağlanmıştır*” haberi manşette yer almaktadır. 1976 Kıbrıs Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kurulu Yasası’nın (12/1976) 18. maddesi tahtında yapıldığı ileri sürülen ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazetede yayınlanan tüzüklerle Bakanlar Kurulu’nun, hem vatandaşları hem de Devleti Mimar ve Mühendis Odalarına haraç ödemeye mahkûm ettiği detayına yer verilmiştir. KTFD Başkanı Rauf Denктаş’ın, önceki gün Türk-Sen İcra Kurulu’nu kabul ederek bir süre görüştüğü; Türk-İş’in yeni Anayasa hakkındaki girişimlerini yoğunlaştırdığı haberleri de yer almaktadır. Ayrıca yeni vergi yasası metninin maddelerine bu sayıda da yer verilmeye devam edilmiştir (İşçi Postası, 18.08.1982: 1-2-3).

25 Ağustos 1982 tarihli sayıda işçi soranlarının çözümü için Çalışma Bakanlığında ikinci toplantının yapıldığı, Toplu Sözleşme Danışma Kurulunun bazı

konularda yine devreye gireceği ve yeni vergi yasası metninin maddelerine yer verilmeye devam edildiği görülmektedir (İşçi Postası, 25.08.1982: 1-2).

1 Eylül 1982 tarihli sayıda sendikaların gündemle ilgili görüş ve önerilerine dair haberler bulunmaktadır. *“Hükümete Verilen Muhtıraya Cevap Alınmaz ve Soranlar Çözümlemese Dinamik Eylemler Olabilir”* , *“Sendikal Düzenlemelerle ilgili Maddeler Danışma Meclisi’nde aynen kabul edilince Türk-İş tepki gösterdi. Yılmaz: “Türk-İş’in kapısına kilit vurmaktan başka çare kalmayacak”* , *“Sağlıklı Bir Demokrasi İçin Türk-İş’in Bir Demokrasi İçin Anayasa Tasarısına İlişkin Önerileri”* (İşçi Postası, 01.09.1982: 1) başlıklı haberler gazetenin bu sayısını kaplamıştır. Bu da sendikaların gündemi yakın bir şekilde izlediğinin göstergesi olarak yorumlanabilir. Özellikle *“Sağlıklı Bir Demokrasi İçin Türk-İş’in Bir Demokrasi İçin Anayasa Tasarısına İlişkin Önerileri”* başlıklı haber gazetenin birkaç sayısında art arda verilmiştir.

8 Eylül 1982 tarihli sayısında ülkedeki ekonomik gelişmelerin siyasete yansımaları yer almaktadır. *“Ekonomi ve Maliye Bakanlığında Türk-Sen Muhtırasının Görüşülmesine Başlandı”* , *“Kamu-Sen Greve hazırlanıyor”* , *“Hava Yollarında Grev Olabilir”* başlıkları bu konuyla ilgilidir. Bank-Sen ve Hava-İş ile Kıbrıs Türk Hava Yolları arasında yürürlük süresi 31 Temmuzda sona eren toplu sözleşmenin yenilenmesi için ilgili sendikalarca işverene yapılan önerilere rağmen müzakerelere başlanmaması üzerine Kıbrıs Türk Hava Yollarında grev yapılması ihtimalinin belirttiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 08.09.1982: 1).

22 Eylül 1982 tarihli sayıda 4 bin devlet işçisinin bayramdan önce ücret farkından 10 bin TL avans fark alacağına yönelik devlet işçilerini kapsayan ücret anlaşmasının imzalandığına yer verilmiştir. Ekonomi ve Maliye Bakanlığı ile Türk-Sen arasında dün 4000 civarında Devlet İşçisini kapsayan ücret anlaşması ile ilgili protokol imzalandığı bildirilmiştir. Aynı sayıda Kamu-Sen’in de olağanüstü genel kurula gideceği bildirilmiştir (İşçi Postası, 22.09.1982: 1).

6 Ekim 1982 tarihli sayıda sendikalarla ilgili haberler çok fazladır. *“Kamu-Sen İhbarım Yaptı Eylem Programım Kararlaştırdı”* , *“Huzurevinde Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı”* göze çarpan haberlerdendir. Bunun yanı sıra çeşitli partilerde yaşanan gelişmeler de kısa kısa ele alınmıştır (İşçi Postası, 6.10.1982: 1).

13 Ekim 1982 tarihli sayıda Başbakan Çağatay’ın çeşitli temaslarda bulunmak üzere Ankara’ya gittiği bildirilmiştir. KTFD Başkanı Rauf Denктаş’ın, Birleşmiş

Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar ile görüşmelerde bulunmak üzere dün New-York'a gittiği haberi de okuyuculara aktarılmıştır. Bu haberlerin yanı sıra yine çeşitli sendikalardan da haberlere yer verilmiştir (İşçi Postası, 13.10.1982: 1-2).

20 Ekim 1982 tarihli sayıda Kıbrıs sorunu ile ilgili haberler göze çarpmaktadır. *“Toplumlar-Arası Görüşmeler Tek Yoldur”* başlıklı haberde Amerika'da bulunan Rauf Denktaş'ın sözlerine yer verilmiştir. New York'ta bulunan Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş'ın geçen perşembe günü Birleşmiş Milletler Merkezi'nde, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez De Cuellar ile görüştüğü ve daha sonra bir basın toplantısı yaptığı ve Kıbrıs'ta gerekli olan tek şeyin, sorunu çözümüyle yönünde siyasi irade olduğu bildirilmiştir. *“Anavatan KTFD'ne Yardımını Sürdürecektir”* başlıklı haberde ise Kıbrıs Türk Federe Devleti Başbakanı Mustafa Çağatay'ın, Kıbrıs Rum kesiminin 1 Ekim tarihinde düzenlenen bir törende Ada'ya gizlice sokulduğu belirlenen Yunan silahlarıyla yaptığı gösteri konusunda Birleşmiş Milletler kanalıyla Rumların uyarıldığını açıkladığı ve kendilerinin de KTFD'ye her türlü yardımda bulunacaklarına dair sözleri verilmiştir (İşçi Postası, 20.10.1982: 1).

Gazetenin 3 Kasım 1982 sayısında sendika haberleri ağırlıktadır. *“Kamu-Sen ve Tel-Sen Açık Barem Sistemini Savunuyor”* , *“Dört Toplu Sözleşme Daha Sonuçlandı”* , *“Koop-Sen'le Görüşmeler Devam Ediyor”* haberleri sendikalarla ilgilidir. *“Kıbrıs Paraları ve Ulaşım Sorununu Görüşmek İçin KTFD Heyeti Türkiye'ye Gidiyor”* haberinde Kıbrıs paralarının tazmini ve ulaşım sorununun çözümüyle ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti yetkilileri ile görüşmeler yapmak üzere, KTFD'den 11 kişilik bir heyetin bugün Ankara'ya gideceğine yer verilmiştir (İşçi Postası, 3.11.1982: 1). Bu haber Kıbrıs'ın Türkiye ile ne kadar yakın ilişkiler içerisinde olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

Gazetenin 10 Kasım 1982 tarihli sayısında *“Ekonomi ve Maliye Bakanı İle Kamu-Sen ve Tel-Sen Yöneticileri Arasında Dün Yapılan Toplantıda Kamu Görevlilerinin Sorunları Görüşülmeye Başlandı”* başlıklı haberde Ekonomi ve Maliye Bakanı Salih Coşar ile Kamu-Sen ve Tel-Sen yöneticileri arasında dün yapılan bir görüşmede kamu görevlilerinin maaş ve diğer sorunları üzerinde durulduğu, görüşmede Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın'ın da hazır bulunduğu ve genel ekonomik sorunların görüşüldüğü aktarılmıştır (İşçi Postası, 10.11.1982: 1).

17 Kasım 1982 tarihli sayıda Kıbrıs-Rum ilişkilerine değinilmiştir. “*Denktaş: Para ile İlgili Tedbirler Rum Tarafını Alakadar Etmez*” haberinde KTF Devlet Başkanı Rauf Denktaş’ın, Kıbrıs Türk halkının kendi ekonomik bünyesini güçlendirmek için almak zorunda bırakıldığı tedbirlerin, Rum yönetimini ilgilendirmedigini vurguladığına yönelik sözlerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 17.11.1982: 3). Aynı sayıda anavatan Türkiye’de yapılan halkoylaması da haber olmuştur. Necati Taşkın tarafından kaleme alınan köşe yazısında “*Halkoylaması Sonuçları*” başlıklı haberde değerlendirmeler yapılmıştır. İlgili yazıda kabul oylarında sürpriz oranın düşündürücü olduğu değerlendirilmesinde bulunulmuştur (İşçi Postası, 17.11.1982: 1).

Gazetenin 1 Aralık 1982 tarihli 129. sayısında “*Pazarlık Bitmeyince, Memur Maaşları Görüşülmedi!*” başlıklı haberde kamu görevlilerinin maaşlarını düzenleyen ve çeşitli sorunlara çözüm getiren yasa tasarısının meclisteki çeşitli sorunlardan dolayı görüşülemediği ve ertelendiği aktarılmıştır. Aynı sayfada “*ICFTU Türk-İş’le Normal İlişki Sürecini Başlatacak*” haberinde Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) İcra Kurulunun geçen hafta Brüksel’de yaptığı toplantıda, Türk-İş’le normal ilişki sürecini başlatmayı kararlaştırdığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 01.12.1982: 1). Bu karar Kıbrıs siyaseti için önemli bir gelişmedir. Çünkü bu kurul 15 Ağustos 1981’den itibaren Türk-İş’in üyeliğini askıya almıştı.

8 Aralık 1982 tarihli sayıda sendikalarla ilgili birçok habere yer verilmiştir. “*İki Toplu Sözleşme Daha İmzalandı*” , “*Türk-İş Toplu Pazarlık Yolunun Bir An Önce Açılmasını İstiyor*” başlıklı haberler sendikalarla ilgili gelişmeleri anlatmaktadır. Bu sayıdaki en önemli haber diğer sayılarda da yer alan kamu görevlilerinin maaş konusu haberidir. “*Kamu Görevlilerinin Maaşlarını Artıracak Yasa Görüşülüyor*” haberinde Kıbrıs Türk Federe Meclisi’nin dünkü birleşiminde Kamu Görevlileri Yasası’nda değişiklik yapacak yasa önerisinin görüşülmeye başlandığı ve tasarının, kamu görevlilerine 1 Ekim 1982 tarihinden geçerli olmak üzere ortalama %27 oranında maaş artışı getirmeyi içerdığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 08.12.1982: 1).

15 Aralık 1982 tarihli sayıda manşette yine kamu görevlileri ile ilgili yasal değişiklikler ön plandadır. “*Kamu Görevlileri Değişiklik Yasasıyla 105. Maddeye Eklenen Şart Paragrafı Anayasaya Aykırıdır*” haberi bu konuyla ilgilidir. Söz konusu haberde 105. maddeye eklenen kısımda vardiya çalışan kamu görevlileri için cumartesi ve pazarın tatil olarak sayılmayacağı ve bunun anayasaya aykırı olduğu okurlara

aktarılmıştır. Yine gazetenin aynı sayfasında “*Meclis K. Görevlileri Değişiklik Yasa Tasarısını Onayladı*” haberinde Meclis’in, Kamu Görevlileri Yasa Tasarısı üzerindeki çalışmalarını cuma günkü birleşiminde tamamlayarak oy çoğunluğu ile kabul ettiği bildirilmiştir (İşçi Postası, 15.12.1982: 1).

22 Aralık 1982 tarihli sayıda kamu görevlilerinin maaşlarıyla ilgili haberler bulunmaktadır. “*Meclis Siyasi Kamu Görevlileri Maaşlarını Saptadı*” başlıklı haberde KTF. Meclisinin geçen çarşamba günkü birleşiminde Devlet Başkanı, Meclis Başkanı, Başbakan, Bakan ve Milletvekillerinin maaşlarını düzenlediği ve yeni düzenleme lehine 24, aleyhine 15 milletvekilinin oy kullandığı ifade edilmiştir (İşçi Postası, 22.12.1982: 1). Haberdeki detay incelendiğinde milletvekillerinin oy dağılımları bu konuda tam bir uyumun olmadığını göstermektedir. Aynı sayfada meclisin emeklilik yasasında da değişiklikler yaptığına da yer verilmiştir.

29 Aralık 1982 tarihli sayıda “*Ödenekli Hafta Tatili Yasa Önerisi Çalışma Bakanlığı’na Sunuldu*” başlıklı haberde Genel Başkan Necati Taşkın ve Genel ve Mali Sekreter imzasıyla Sağlık ve Çalışma Bakanı özel Tahsin’e gönderilen Türk-Sen yazısında Anayasa’nın 41. maddesinin öngördüğü ödenekli hafta tatili yasasının süratle çıkarılması talep edildiği bildirilmiştir. Aynı sayıda çeşitli sendika haberlerinin yanı sıra toplu sözleşme detaylarına da yer verilmiştir. “*Devlet Başkanı Üç Yasayı Meclise İade Etti*” başlıklı haberde ise Devlet Başkanı Rauf Denктаş’ın, geçen Çarşamba günü Siyasal Kamu Görevlileri, Yargıçlar ve Savcıların maaşlarını düzenleyen 3 Yasayı Meclis’e iade ettiği ve Meclis’in bu yasaları yeniden tezekkür etmesini istediği okurlara aktarılmıştır (İşçi Postası, 29.12.1982: 1-2).

Gazetenin 1983 yılındaki ilk sayısı 5 Ocakta yayımlanmıştır. Gazetenin ilk sayısında 1982 yılındaki gelişmelerin bu yıl da devam ettiği ve benzer şekilde gazetede yer aldığı görülmektedir. “*Meclis, Devlet Başkanı’nın İade Ettiği Yasaları Salt Çoğunlukla Kabul Etti*” başlıklı haberde Federe Meclis’in geçen perşembe günkü birleşiminde Devlet Başkanı Rauf Denктаş tarafından yeniden görüşülmek üzere iade ettiği Siyasal Kamu Görevlilerinin Ödenekleri ve Milletvekilliği ile bağdaşmayan görevler yasası, mahkemeler yasası, hukuk dairesi yasası ile sayıştay yasasını salt çoğunlukla kabul ettiğini aktarmaktadır (İşçi Postası, 05.01.1983: 4). Gazetenin 12 Ocak 1983 tarihli sayısında ise daha çok sendika haberlerine yer verilmiştir.

Sendikaların hükümetten beklentileri ve toplu iş sözleşmelerindeki tutumları hakkında haberler okura aktarılmıştır.

Gazetenin 19 Ocak 1983 tarihli 136. sayısında bütün Kıbrıs'ı sarsan bir habere yer verilmiştir. *“Acımız Büyük Kederimiz Sonsuzdur”* başlıklı haberde trafik kazasında hayatını kaybeden Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu Genel Başkanı ve Kurucu Meclis Üyesi Necati Taşkın, Kamu-Sen Başkanı Erdoğan Sonsal ve Yön-Sen Sekreteri Artemel Karal'ın feci bir kazada hayatlarını kaybettikleri ve bu kazaya ilişkin siyasilerin başsağlığı mesajları yer almıştır (İşçi Postası, 19.01.1983: 1). Gazetenin 26 Ocak 1983 tarihli sayısında da bu haberin detaylarına ve devam eden başsağlığı mesajlarına ayrılmıştır.

Gazetenin 9 Şubat 1983 tarihli 139. sayıda *“Kamu-Sen Devlet Başkanına Başvurdu”* başlıklı siyasi haber dikkati çekmektedir. İlgili haberde sendikanın güncel siyasi sorunlara çeşitli öneriler getirdiği aktarılmıştır. Gazetenin 16 Şubat 1983 tarihli sayısında siyasi haberler *“Borçlarını Ödemeyen PEYAK Dava Edildi”* , *“S. Irmak Kıbrıs'ta”* , *“Maliye Nadir Holding'i Dava Etti”* , *“Referandum”* başlıklarıyla verilmiştir. Kıbrıs'ın ulusal ve uluslararası siyasi arenadaki gelişmelerinin takip edildiği bu sayıda *“S. Irmak Kıbrıs'ta”* başlıklı yazıda:

“Anavatanın Danışma Meclisi Başkam Sadi Irmak, beraberinde Danışma Meclisinden bir heyetle birlikte Kıbrıs'a gelmiştir. Irmak KTFD'nin Kuruluş yıldönümü törenlerine katılmış, adanın çeşitli bölgelerini ziyaret ederek tetkik ve temaslarda bulunmuştur. Sadi Irmak Federe Meclis Özel Birleşiminde yaptığı konuşmada, Kıbrıs'ta en iyi çözüm yolunun namuslu bir Federasyon kurulması olduğunu ancak Federasyonun yaşayabilmesi için elzem görülen eşitlik ilkesinin, muhataplarımızca dikkate alınmadığını iki toplumun da kendi kaderini tayin etme hakkına sahip olduklarını söylemiştir.” (İşçi Postası, 16.02.1983: 1).

anavatanın Kıbrıs sorununa bakışı okurlara aktarılmıştır.

23 Şubat 1983 tarihli sayıda *“Hizmetin Karşılığı Sandık Kutusu”* başlıklı, gazete için önemli bir haber manşetten verilmiştir. Türk-Sen icra Kurulu Üyeleri, kanunsuz eczane çalıştırdıkları iddiasıyla yeniden yargıç önüne çıkarıldıkları ve davanın görüşmesine başlanmadan davanın yeniden 28 Nisan 1983 tarihine ertelendiği bilgisi verilmiştir. Gazetenin bu sayısında *“Kamu-Sen ile Hükümet Arasındaki Görüşmeler*

Devam Ediyor” , “Mücahitlik Fiili Kanun Hizmeti Sayılmalıdır” , “Kamu-Sen’in Basın Açıklaması” başlıklı haberlere yer verilmiştir (İşçi Postası, 23.02.1983: 1).

Gazetenin 3 Mart 1983 tarihli sayısında *“PEYAK Faciası Gizlenemez Boyutlara Ulaştı” “SÜTEK’te Toplu Sözleşme” , “Devlet İşçileri Toplu Sözleşme Görüşmeleri Sürüyor” , “Doğum Sancısı İçindeki Bugünkü KTFD” , “Türk-Sen, Eczacılar Birliğini Yanıtladı”* başlıkları ile Kıbrıs’ın siyasi gündemi verilmiştir. Bunlar arasında manşette de verilen *“PEYAK Faciası Gizlenemez Boyutlara Ulaştı”* haberi dikkati çekmektedir.

“Gazetemizin Ortaya çıkararak iki hafta önce Kamu oyuna açıkladığı PEYAK’a ilişkin gerçekler çalkalanmalara yol açarken, PEYAK yöneticileri de telaş ve endişe içinde üyelerini teskin etmeğe çalışıyorlar. PEYAK’ın bilinçsiz ve hatalı yönetim ile borçlarını dahi ödeyemeyecek hale getirilmesi ve Devletin koyduğu ve kuruluşun özvarlığını oluşturan sermayenin dahi tükenmeye yüz tutmasına rağmen gerekli tedbirleri almak yerine gerçekleri saptırmak PEYAK’la uzaktan yakından ilgisi olmayan kişi ve kuruluşları suçlamak gayretkeşliğine düşen PEYAK yöneticilerinin dağıttıkları 24 Şubat 1983 tarihli bildiri bir ibret vesikası olarak hatırlanacaktır.” (İşçi Postası, 03.03.1983: 1).

Gazetenin 17 Mart 1983 tarihli Türk-Sen’e bağlı Kıbrıs Türk Petrol, Maden ve Metal İşçileri Sendikası’nın (Metal-Sen) Çarşamba günü uygulamaya başladığı grevin sürdüğü; Belgrad Büyükelçisi Galip Balkar’ın vefat ettiği; Türk-Sen Yönetim Kurulunun toplanacağı, PEYAK ile ilgili haberlere yer verildiği görülmektedir (İşçi Postası, 17.03.1983: 1).

24 Mart 1983 tarihli sayıda manşette *“Kamu-Sen ve Tel-Sen Hükümete Muhtıra Verdi”* haberi dikkati çekmektedir. Türk-Sen’e bağlı Kamu-Sen ve Tel-Sen Sendikaları geçtiğimiz 17 Mart, 1983 günü hükümete ortak bir muhtıra sunulmasına karar verdi: Tel-Sen Başkanı Haşan Değirmencioğlu ile Kamu-Sen Başkanı Ahmet Ötüken’in imzasını taşıyan muhtırada çözümü istenen hususlar maddeler halinde sıralanmıştır. Aynı sayıda çeşitli sendikaların toplu sözleşmeler yaptığı haberleri yer almaktadır. Bunların yanı sıra Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri John Vandervaken’in bugün Kıbrıs Türk Federe Devletine geleceği aktarılmıştır (İşçi Postası, 24.03.1983: 1-2).

31 Mart 1983 tarihli sayıda Türk-Sen olağanüstü genel kurulunun 14 Mayıs'ta olacağı; çimento grevinin sürdüğü ve Tarım-Sen'de toplu sözleşmelerin imzalandığı haberlerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 31.03.1983: 1-2).

Gazetenin 7 Nisan 1983 tarihli sayısında tüm ülkeyi ilgilendiren asgari ücret komisyonunun çalışmalarına değinilmiştir. “*Asgari Ücret Sağlanamadı*” başlıklı haberde 15 temsilciden oluşan asgari ücret tespit komisyonunda, işçi, işveren ve hükümet taraflarının beşer üye ile temsil edildiği ve komisyonun yeni asgari ücret konusunda anlaşma sağlayamadığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 07.04.1983: 1).

Gazetenin 14 Nisan 1983 tarihli sayısında yoğun siyasi gündemli haberlerin yer aldığı görülmektedir. Fransa büyükelçisinin Türk-Sen'i ziyaret ettiği; yine Türk-Sen'in hükümeti çimento fabrikalarıyla ilgili uyardığı açıklamaları ve çeşitli şirketlerdeki grevlerin devam ettiği haberlerine yer verilmiştir. Gazetenin aynı sayısındaki en önemli siyasi haber ise “*Bağımsız Devlet Kurma Hakkı Bir Seçenektir*” başlığıyla sunulmuştur. İlgili haberde Dışişleri ve Savunma Bakanlığının resmi konuğu olarak ülkede bulunan Federal Almanya'nın Avrupa Parlamentosu üyesi Rudolf Wadikind'in, bir basın toplantısı düzenlediği ve Kuzey Kıbrıs'ı yakından görüp tanımak amacıyla geldiği; Kıbrıs Türk tarafı için bağımsız bir devlet olma hakkının bir seçenek olduğunu de belirten sözlerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 14.04.1983: 1).

21 Nisan 1983 tarihli sayıda çeşitli fabrikalarda grevde bulunan işçilerin bu konuda meclis üyelerini uyardığı, Türk-Sen'in meclis tarafından alınan resmi tatillerin azaltılmasına yönelik kararına tepki gösterdiği; Türkiye Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Prof. Dr. Kaya Kılıçturgay'ın, Sağlık ve Çalışma Bakanı, Devlet ve Sosyal Hizmetler Bakan Vekili Özel Tahsin'in resmi konuğu olarak ülkeye geldiği haberine yer verilmiştir (İşçi Postası, 21.04.1983: 1).

Gazetenin 28 Nisan 1983 tarihli 150. sayısında haftalardır devam eden işçi grevlerinin çoğunluğunun sona erdiği ve toplu iş sözleşmelerinin imzalandığı haberi okurlara aktarılmıştır. Bunun yanı sıra Devlet İşyerlerinde çalışan 5000 civarında işçiyi kapsayacak olan yeni toplu sözleşme görüşmelerine ise devam edildiği bildirilmiştir. Gazetenin aynı sayısında “*Gazi Mağusa Notları*” isimli bölümde Erol Soysal tarafından “*Yurttan Sesler Topluluğu*” başlıklı köşe yazısına yer verilmiştir. İlgili yazıda ülkede ve dünyada yaşanan son gelişmelerin değerlendirilmesi yapılmıştır (İşçi Postası, 28.04.1983: 1). Gazetenin bu sayısında fiziksel olarak çok fazla yer verilmeyen ancak

muhtevası gereği önemli bir haber yer almaktadır. Gazetenin dördüncü sayfasında “*Cuellar Girişimlerde Bulunuyor*” başlıklı haberde Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar’ın, Kıbrıs sorununun çözümünü hızlandırmak için bir dizi girişimler başlatacağı haberi sunulmuştur (İşçi Postası, 28.04.1983: 4).

5 Mayıs 1983 tarihli sayıda yine birçok sendika haberi ön plandadır. Bunun yanı sıra ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Burt’un Devlet Başkanı Denktaş tarafından kabul edilerek Kıbrıs sorununa ilişkin Türk görüşü hakkında aydınlatıldığı ve Richard Burt’un Kıbrıs’a herhangi bir plan getirmediği haberi okurlara aktarılmıştır. “*Parlamento Heyetimiz New York’a Gitti*” başlıklı haberde ise Birleşmiş Milletlere gidecek olan parlamento heyetinin salı günü adadan ayrıldığı ve heyette UBP’yi temsilen Oğuz Korhan Orhan Bilgehan ve Hakkı Atun; TKP’yi temsilen Mehmet Altunay, Fuat Veziroğlu ve CTP’yi temsilen de Özker Özgür’ün bulunduğu yer verilmiştir (İşçi Postası, 05.05.1983: 2).

12 Mayıs 1983 tarihli 152. sayıda “2. Beş Yıllık Kalkınma Plânı İşçi Hakları Açısından Dehşet Vericidir” , “*Olağanüstü Türk-Sen XIV. Genel Kurulu Cumartesi Günü*” , “*Gazeteciler Heyeti Ülkemizde*” başlıklı haberlere yer verilmiştir. Bu sayıdaki en önemli haber “*Kıbrıs Sorunu BM’de Görüşülüyor*” başlığı ile verilmiştir. Söz konusu haberde:

“*Kıbrıs Rum Yönetiminin Kıbrıs konusunda yaptığı başvuru 10 Mayıs’ta Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda ele alındı. Devlet Başkanı Rauf Denktaş, Dışişleri ve Savunma Bakanı Kenan Atakol ile Toplumlararası görüşmelerdeki Türk Temsilcisi Ümit Onan ve Danışmanı Necati Münür Ertekün’le Federe Mecliste grubu bulunan siyasi parti temsilcilerinden oluşan bir parlamento heyeti, Kıbrıs konusunun Birleşmiş Milletlerde görüşülmesi dolayısıyla, New York’ta bulunuyor. Devlet Başkanı Denktaş ve diğer Federe Devlet yetkilileri Kıbrıs konusunda çeşitli ülke temsilcileriyle temaslar yaparak Kıbrıs konusunda Türk görüşünü anlatmaya devam ediyorlar.*” (İşçi Postası, 12.05.1983: 1).

detaylarına yer verilmiştir. Kıbrıs’ın siyasi arenadaki yerinin daha da sağlamlaştırılması adına görüşmelerin yapıldığı görülmektedir. Bu görüşmelerin son derece önemli olduğunu söylemek gerekir.

19 Mayıs 1983 tarihli sayıda Türk-Sen olağanüstü XIV. genel kurulunun yapıldığı, devam eden bazı grevlerin bittiği ve çeşitli sendikaların gündeme dair

yaptıkları açıklamalara yer verilmiştir. Kıbrıs sorununun yer bulduğu bu sayıda Denktaş'ın BM temaslarına da yer verilmiştir. Yine aynı konu bağlamında İngiltere'nin ikili görüşmeleri önerdiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 19.05.1983: 4).

Gazetenin 26 Mayıs 1983 tarihli sayısında ağırlıklı olarak Kıbrıs sorunu ve BM haberlerine yer verilmiştir. BM'nin aldığı bazı kararlara Kıbrıs'ta tepkilerin olduğu görülmektedir. *“Parlamentelerimiz BM Kararını Reddetti”* , *“Toplumsal Tepkimiz Dorukta”* *“Ankara Durumu Yakından İzliyor”* başlıklarıyla ilgili konu manşetlere taşınmıştır. Konunun benzer şekilde köşe yazarları tarafından da ele alındığı görülmektedir (İşçi Postası, 26.05.1983: 1-2).

Gazete 2 Haziran 1983 tarihli sayısına Kıbrıs sorununa yönelik büyük bir manşetle çıkmıştır. *“Kıbrıs Türk Halkının Kendi Kaderini Tayinini ve Bağımsız Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Kurulmasını Destekliyoruz”* başlığı ile Kıbrıs Türk Cumhuriyet'ine olan destek en üst perdeden sunulmuştur. Gazetenin bu sayısında da diğer sayılarda olduğu gibi sendika haberlerine geniş yer verilmiştir. Sendikaların siyasilerle görüşmeleri, kendi aralarındaki ziyaretleri ve basın açıklamaları yer almıştır (İşçi Postası, 02.06.1983: 1-2).

9 Haziran 1983 tarihli 156. sayıda yine sendika haberlerine ağırlıklı olarak yer verildiği görülmektedir. *“Yön-Sen Genel Kurulu Yapıldı”* , *“Türk-Sen Genel Başkan Vekilliğine seçildi”* , *“Gıda-Sen Bağımsızlığı Destekliyor”* şeklinde haberlere yer verilmiştir. Bu sayıda dikkati çeken haber ise asgari ücret tespit komisyonu ile ilgilidir. *“Asgari Ücret Tesbiti Çıkmaza Girdi”* başlıklı haberde şu detaylar okurlara aktarılmıştır:

“Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 3 Haziran 1983 tarihli toplantısında, işçi tarafının asgari ücretin yükseltilmesiyle ilgili olarak ortaya koyduğu taleplerine karşı işveren ve Hükümet tarafının getirdiği teklifi gerçekçi olmaması nedeniyle toplantıyı terk etmesiyle sonuca ulaşmadan dağıldı.” (İşçi Postası, 09.06.1983: 1).

16 Haziran 1983 tarihli sayıda manşette *“3700 Devlet işçisini Kapsayan Toplu Sözleşme İmzalandı”* haberi verilmiştir. 28 Şubat, 1983 tarihinde sona eren ve yaklaşık olarak 3700 Devlet İşçisini kapsayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin anlaşma ile sona erdiği ve 14 Mayıs 1983 günü yapılan bir törenle imzalanarak yürürlüğe girdiği aktarılmıştır. Bu haberin yanı sıra gazetenin önceki sayılarında olduğu gibi sendika haberleri de okurlara sunulmuştur (İşçi Postası, 16.06.1983: 1-2).

23 Haziran 1983 tarihli sayıda Kıbrıs sorunu ana manşette yer bulmuştur. *“Türk Halkı Self-Determinasyon Hakkına Sahiptir”* başlıklı haberde BM’de alınan kararlara Kıbrıs halkının verdiği tepkiler yer almıştır. Haber metnindeki detayın bir kısmı şöyledir:

“Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda, Bağlantısızlar temas gurubunun hazırlamış olduğu ve Kıbrıs Türk Halkının kabul edemeyeceği birçok husus yanında 1960 antlaşmaları ile tescilli bulunan Self-Determinasyon hakkını da göz ardı eden kararından sonra Halkımızın tepkisi devam ederken K.T.F. Meclisi geçtiğimiz Cuma günü yaptığı toplantıda aldığı kararla bu hakkımızı yeniden tescil etti.” (İşçi Postası, 23.06.1983: 1).

Gazetenin 30 Haziran 1983 tarihli sayısında yine sendika haberlerinin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Söz konusu haberlerde farklı sendikaların yönetim kurulu toplantıları, gündem hakkındaki bildirimleri verilmiştir. Bu sayıdaki önemli haber *“Referandum Yasası Hazır Değil”* başlığı taşımaktadır. İlgili haberde şu ayrıntılar bulunmaktadır:

“Bakanlar Kurulu evvelki gün saat 17’de Devlet Başkanı Rauf Denktaş’ın başkanlığında yaptığı toplantıda, Referandum Yasa Tasarısıyla ilgili çalışmaları gözden geçirdi. Toplantıdan sonra yapılan açıklamada, tasarı ile ilgili çalışmaların hangi aşamada olduğu belirtilmedi. Ancak, Tasarının içeriği konusunda tam bir uyum sağlanması açısından henüz sonuca gidilemediği ve bu pürüz nedeniyle de salı günkü Meclis birleşimine sunulamadığı öğrenildi. Önümüzdeki Cuma günü (yarın) Federe Meclisin yeni bir toplantı yapması ve Referandum Yasa Tasarısının da bu toplantıya sunulması bekleniyor.” (İşçi Postası, 30.06.1983: 4).

Gazetenin 7 Temmuz 1983 tarihli sayısında *“Rum Sendikacılarının Oslo’da Sahneye Koymaya Çalıştıkları Oyun Bozuldu”* , *“Hükümet Tutumunu Gözden Geçirmelidir”* , *“Meclisten Geçen Değişiklik Yasası Çalışanları İkiye Ayırmıştır”* haber başlıkları yer almaktadır. Söz konusu haberlerde Kıbrıs’ta yaşanan son siyasi gelişmelere yer verilmiştir (İşçi Postası, 07.07.1983: 1-2).

20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı ile ilgili haberlerin ağırlıkta olduğu 21 Temmuz 1983 tarihli sayıda sendikalarla ilgili haberlere de sıklıkla yer verilmiştir. Bunların yanı sıra Türkiye Gümrük ve Tekel Bakanı Cafer Sadıklar’ın da Kıbrıs’a geldiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 21.07.1983: 2).

28 Temmuz 1983 tarihli sayıda Kıbrıs sorunu ile ilgili haberler ön plandadır. “*Denктаş: Türk Toplumunu Uzun Süre Bekleyemez*” başlıklı haberde Devlet Başkanı Rauf Denктаş’ın, Türk toplumunun eşitliğini kabul etmediği yönünde B.M. Genel Sekreterliği aracılığı ile Rum Toplumunu Lideri Kiprianu’ya sorulan soruya henüz resmi bir yanıt alınmadığını belirterek, Türk toplumunun bekleyişinin de bir sınırı olduğunu söylediği belirtilmiştir. “*Tasada ve Kıvançla Beraberiz*” başlıklı haberde ise Türkiye’den gelen destek haberine yer verilmiştir. Türkiye Cumhurbaşkanı Kenan Evren’in, Ermeni terörizminin Türk Milletinin azim ve iradesi karşısında sonuçsuz kalacağını bildirdiği; Cumhurbaşkanı Evren’in, Ermeni teröristlerin Brüksel ve Orly’de giriştikleri son saldırılarla ilgili olarak Devlet Başkanı Rauf Denктаş tarafından kendisine gönderilen mesajları yanıtladığı detaylarına yer verilmiştir (İşçi Postası, 28.07.1983: 1).

Gazetenin 11 Ağustos 1983 tarihli sayısında da Kıbrıs sorunu ile ilgili haberler yer almaktadır. “*Avrupa Konseyinden Bir Parlamento Heyeti KTFD’ni Ziyaret Ediyor*” , “*Ermenilerin Yolu Sadece Kendilerine Zarar Verir*” , “*İpler Koptu*” haber başlıklarının tamamı Kıbrıs sorunu ile ilgilidir. İlk haberde KTFD Dışişleri Bakanlığının davetlisi olarak Avrupa Konseyinden beş kişilik bir heyetin ülkeye geldiği aktarılmıştır. İkinci ve üçüncü haber başlıklarında ise Kıbrıs sorunu ile ilgili Rauf Denктаş’ın açıklamaları yer almaktadır (İşçi Postası, 11.08.1983: 1-2). Bu haberler Kıbrıs sorununun hem ulusal hem de uluslararası arenada kendine geniş yer bulduğunu göstermektedir.

18 Ağustos 1983 tarihli 165. sayıda Türk-Sen genel başkanı Hüseyin Curcioğlu’nun görüşmeleri ve gündem ile ilgili değerlendirmeleri ağırlıktadır. Bunun yanı sıra gazetenin ikinci sayfasında “*Devletimiz Dış Ülkelerde Tanınma Yolunda*” başlığı dikkat çekmektedir. Başbakan Mustafa Çağatay ve Ekonomi ve Maliye Bakanı Salih Coşar’ın uluslararası arenadaki ziyaretleri ve değerlendirmeleri yer almıştır. İlgili haberde Kıbrıs’ın dünya siyasetinde kabul görmeye başladığı ve çeşitli ülkelerin Kıbrıs’a yatırım yapacakları okurlara aktarılmıştır (İşçi Postası, 18.08.1983: 3).

25 Ağustos 1983 tarihli sayıda Türk-Sen’in faaliyetlerine yer verilmiştir. Türk-Sen genel başkanı Hüseyin Curcioğlu’nun devlet başkanını ziyaret ettiği bildirilmiştir. Görüşmede işçilerin özlük hakları ile ilgili görüşüldüğü açıklanmıştır. Bunun yanı sıra çeşitli sendikaların yönetim kurulu toplantıları ve imzaladıkları protokollere de yer

verilmiştir. Bu haberlerden başka gazetenin hemen her sayısında yer alan “İLO Sözleşme ve Tavsiye Kararları” başlığına da yer verilmiştir (İşçi Postası, 25.08.1983: 3).

1 Eylül 1983 tarihli sayıda genellikle sendika haberlerine yer verilmiştir. Bu haberler “*Türk-Sen Hükümetin Aldığı Bazı Kararları Eleştirdi*” , “*Kamu-Sen Basın Açıklaması Yaptı*” , “*Türk-Sen Başkanlar Kurulu Bugün Toplanıyor*” , “*Türk-Sen ile K.T.F. Devleti Arasındaki Toplu Sözleşme*” başlıkları ile sunulmuştur. Bu sayıdaki önemli haber ise “*Şide KTFD’ni Ziyaret Edecek*” başlığı ile verilmiştir. Haberde Anavatan Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide’nin Sağlık ve Çalışma Bakanı Özel Tahsin’in davetlisi olarak KTF Devletini resmen ziyaret edeceği ve bu ziyaretin 6-9 Eylül tarihleri arasında olacağı aktarılmıştır (İşçi Postası, 01.09.1983: 3).

Gazetenin 8 Eylül 1983 tarihli sayısında Devlet Başkanı Denktaş’ın Türk-Sen’i ziyaret ettiği, Anavatan Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide’nin temaslarını sürdürdüğü, Türk-Sen başkanlar kurulunun çeşitli kararlar aldığı haberlerine yer verilmiştir. Bunların yanı sıra Sosyal Demokrat Parti Genel Sekreteri Cafer Elgin’in, Türk halkının self-determinasyon hakkını kullanmak amacıyla en kısa zamanda referanduma başvurması gerektiğine yönelik haber de okurlara aktarılmıştır (İşçi Postası, 08.09.1983: 1-2-3).

15 Eylül 1983 tarihli sayıda ülkede son zamanlarda çeşitli kalemlere yapılan zamlar haberlere de konu olmuştur. Bununla ilgili Türk-Sen’in de bir tepkisi olmuştur. Bu tepki, “*Elektrik ve keyfi zam politikasına HAYIR!*” başlığı ile gazetenin birinci sayfasında yer almıştır. Konunun önemine binaen haberin bir kısmı şöyledir:

“*Hükümetin Elektrik’e yaptığı %300’e yakın son zam kararı’nın ve kararla ilgili Hükümet Başkanının açıklamasının olumsuz yankıları sürerken dün Türk-Sen ve Sendikalar Arası Danışma ve Dayanışma Kurulunun müştereken organize ettiği ve 36 Örgütün katıldığı ilk eylem yapıldı. Hasan Hastürer’in protesto yürüyüşünün amacını belirten çok kısa konuşmasından sonra yürüyüşe Yönetim Kurulları seviyesinde katılan 36 örgüt temsilcileri, eylemin ikinci aşaması olan “Zamlara Hayır” metnini imzaladılar.*” (İşçi Postası, 15.09.1983: 1).

Gazetede zam haberleri ile ilgili çeşitli sendikaların görüş ve önerilerinin ele alındığı haberlere de yer verilmiştir. Zam konusu gazetenin köşe yazarları tarafından da ele alınmıştır. Mehmet S. EMİRCAN “*Yönetmek Ama En Başta Yaşatmak!*” başlıklı

köşe yazısında hükümetin bu konudaki politikasını eleştirmiş ve makul önerilerde bulunmuştur (İşçi Postası, 15.09.1983: 3).

Gazetenin 29 Eylül 1983 tarihli sayısında yine ülkedeki zamlara gösterilen büyük tepkiler okurlara aktarılmıştır. Gazetede yazılan “Çağatay’ın Açıklaması Tatmin Edici Bulunmadı. Eylemler Devam Edecek” , “Maliye Bakanı Türk-Seni ziyaret etti” , “Başbakan Edildi Ziyaret” , “Elektrik Zammı Askıya Alındı” , “Kamu-Sen:Karar Yanıltıcıdır” bu haber başlıklarının tamamı elektrik zamlarıyla ilgilidir (İşçi Postası, 29.09.1983: 1-2). Gazetenin özellikle son 2-3 sayısı incelendiğinde Kıbrıs’ta sendikaların birçok konuda ortak hareket edebildikleri ve toplumda etkili oldukları görülmektedir.

10 Ekim 1983 tarihli 171. sayıda Kıbrıs sorunu ile ilgili gelişmeler ön plandadır. “Denктаş: Bu durumda 20 Yıl Daha Bekleyeceğimizi Kimse Sanmasın” başlıklı haberde Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denктаş’ın “Rum Yönetimi Lideri ile görüşmesinin çok acil olduğunu söyledi. Gaye, iki halka dayalı bir bağımsızlığı yok etmektir. 20 yıldır bunu temin etmek için çalışıyorlar. 20 yıldır hak ve hukuku, insanca yaşamayı savunduk. 20 yıl daha bu durumda bekleyeceğimizi kimse sanmasın.” şeklindeki sözlerine yer verilmiştir. Aynı sayıda Kıbrıs sorunu ile ilgili Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı İlder Türkmen’in değerlendirmeleri de yer almıştır. “K.T.F.D. Geleceği Hakkında Yeni Bir Karar Alabilir” başlıklı haberde bakanın Kıbrıs’ta son yirmi yılda meydana gelen olayların tarihi sorumluluğunun bütünüyle Yunanistan’a ait olduğu şeklindeki değerlendirmelerine yer verilmiştir. Gazetenin aynı sayısında köşe yazarlarının ilginç bir şekilde aynı konuyu ele aldıkları görülmektedir. Erken seçim konulu köşe yazılarında benzer değerlendirmelerde bulunulmuştur (İşçi Postası, 10.10.1983: 1-2).

13 Ekim 1983 tarihli sayıda Türk-Sen ile ilgili haberlerin ön planda olduğu görülmektedir. “Türk-Sen Rum İhtiyat Sandığındaki Yatırımlar İçin Müracaat Kabul Ediyor” , “Türk-Sen Yönetim ve Delegeler Kurulu Toplandı” başlıklı haberler bu konuyla ilgilidir. Ancak gazetenin bu sayısında asıl dikkati çeken haberler Kıbrıs sorunu ile ilgilidir. Herhangi bir ayrıntının verilmediği sadece ikinci sayfada büyük ve kalın puntolarla yazılmış şu yazı yer almaktadır: “KTF Devleti Başkanı sayın Rauf R. Denктаş’ın cuma günü (yarın) saat 16.45’te Ercan hava Alanında karşılanması törenine ve 18.00’de Lefkoşa’da Atatürk Meydanında Siyasi Partiler, Sendikalar, Birlik ve

Derneklerce tertip edilen Büyük Miting'e üyelerimizin katılması duyurulur." (İşçi Postası, 13.10.1983: 1-2). Bu haber bile içeride hükümet ne kadar eleştirilse de ülke söz konusu olduğunda nasıl birlik ve beraberlik olunması gerektiğinin bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

26 Ekim 1983 tarihli sayıda Kıbrıs'taki çeşitli sendikaların haberleri yer almaktadır. "*Sanayi Holding'de Referandum Yapılmasını Talep Ettik*" , "*Kamu-Sen Tek Mesai Sistemi İstiyor*" , "*As-Sen Greve Gidebilir*" başlıklarını taşıyan haberler bulunmaktadır. Bu haberlerde genel olarak sendikaların faaliyetleri işlenmiştir. "*Merkezi Cezaevi Personeline İş Güvenliği Sağlanması İstendi*" başlıklı haberde ise Kıbrıs Türk Kamu Görevlileri Sendikası'nın (Kamu-Sen) Başbakan Mustafa Çağatay'a gönderdiği bir mektupta Merkezi Cezaevinde görevli personelin iş güvenliği konusunun ivedilikle ele alınarak çözüme kavuşturulmasını istediği okurlarına aktarılmıştır (İşçi Postası, 26.10.1983: 4).

Gazetenin 3 Kasım 1983 tarihli sayısında, 30 Ekim 1983 günü Anavatan'da meydana gelen depremle ilgili devlet başkanı Denktaş'ın bakanlardan bilgi aldığı aktarılmıştır. Bunun yanı sıra bakanlar kurulu toplantısında 2 saat boyunca çeşitli konuların da ele alındığı ifade edilmiştir. Aynı sayıda Kıbrıs'ı ziyaret eden Türk-iş Genel Başkanı Şefket Yılmaz adadan ayrıldığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 03.11.1983: 1).

24 Kasım 1983 tarihli sayıda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağımsız devlet olma yolundaki ilanına dair gelişmelerine ve Birleşmiş Milletlerin aldığı kararlara verilen büyük tepkilere yer verilmiştir. 15 Kasım 1983'te Kıbrıs Türk Federe Devleti Meclisi self-determinasyon hakkını kullanıp Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan etmiştir. Bunun üzerine BM Güvenlik Konseyi bağımsızlık kararını kınadığını belirtmiştir. "*Geriye Dönüş Yok*" başlıklı haberde ülkede yapılan miting ve gösteriler aktarılmıştır. Söz konusu mitinge ait görsellerde yer alan pankartlarda "*İnsanlık Onuru Tek Yanlı Kararlarla Çiğnenilemez!*" , "*Kara Kararı Tanımıyoruz*" şeklinde Türkçe ve birçok İngilizce yazılan yazılar yer almaktadır. Bu haber ve görseller Kıbrıs'ın bağımsızlık için nasıl mücadele içinde olduğunu ve azimli duruşunu yansıtmaktadır. KKTC'nin devlet olarak ilanı ve bağımsızlığı ile ilgili bu önemli haberden bazı detaylar aşağıda verilmiştir:

“Rumların 1963 yılında Kıbrıs Cumhuriyetini işlemez hale getirmeleri ve Kıbrıs Cumhuriyetinin tüm organlarını tekellerine geçirerek Cumhuriyette eşit haklara sahip Türk halkını silah zoru ile azınlık duruma düşürmek istemeleri, Türk halkının her barış çabasına kulak asmamaları ve son olarak da uluslararası alanda birleştirmeye çalışmaları üzerine 15 Kasım, 1983 günü ilan edilen K.K.T. Cumhuriyeti ile ilgili olarak Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda alınan kararı protesto etmek amacı ile geçtiğimiz pazartesi günü Atatürk Meydanında bir miting yapılmıştır. Mitingde ilk konuşmayı Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclis Başkanı ve Cumhurbaşkanı Vekili Nejat Konuk yaptı. Nejat Konuk: “Bu günlere kolay gelinmemiştir. 20 yıl utanç barikatlarında “gık” demeden özgürlük ve bağımsızlık için her çileye katlandınız. Sabrınızın bittiği yerde yeni bir sabır maratonuna başladınız. Ve Allah’a çok şükür olsun ki bugünlere Anavatanımızın sayesinde, sizin kahramanlığınız sayesinde ulaşabildik. Hepinize kutlu ve mutlu olsun” Güvenlik Konseyinin haksız, insafsız ve gerçeklere ters düşen kararı karşısında, Rum tarafı bir kez daha gaflet içine düştüğünü ve aldandığını ifade eden Konuk, “Doğan bu gencecik çocuğu idam ettik diye sevinçten zil takıp oynamaktadır. Ama yağma yok. Kıbrıs Türkünün egemenliğine hiç kimse el uzatamaz. Sabırlı halkımız bunun cevabını gerektiğinde her zaman olduğu gibi anlayışla, sağduyuyla ve barışa giden yolları açık tutarak verecektir” dedi. Konuk, 20 yıldır bize yapılanlar karşısında kılı kıpırdamayan ve şimdi tozlu raflardan Garanti Antlaşmasını indirme gereğini duyan garantör ülkeleri de şiddetle protesto etti.” (İşçi Postası, 24.11.1983: 1).

Gazetenin bu sayısı tamamen KKTC’nin bağımsızlık ilanına ve BM Güvenlik Konseyi kararına ayrılmıştır. Yukarıda ifade edilen haberlerin yanı sıra *“Protesto Telgrafları”* haber başlığı ile BM genel sekreterine vatandaşların göndereceği protesto mektupları ile ilgili bilgi verilmiştir. Devletin bağımsızlık ilanı aynı zamanda gazetenin köşe yazarları tarafından da ele alınmıştır. *“Herkesin Görevi”* , *“En Büyük Bayram”* , *“Cumhuriyetimiz Payidar Olacaktır”* *“Hak Savunucuları!”* başlıklı köşe yazıları tamamen bu konuya ayrılmıştır. Aynı sayıda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi Başkanlığı’nın da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşları, kurum ve kuruluşlarına yeni devlet için bayrak önermeye çağırdığı da görülmektedir (İşçi Postası, 24.11.1983: 2-3).

1 Aralık 1983 tarihli sayıda KKTC’nin bağımsızlık ilanına binaen yapılan haber ön plandadır. Yeni bir devletin ilk adımlarından biri de anayasanın hazırlanmasıdır.

Buna yönelik haber “*Denктаş: Yeni Anayasada Temel Hak ve Özgürlüklere Dokunulmayacak*” başlığıyla verilmiştir. Haberin detayları aşağıda verilmiştir:

“Cumhurbaşkanı Rauf Denктаş yeni anayasada insan hakları ile ilgili bir kısıtlamanın söz konusu olmadığını bildirdi. Mustafa Çağatay başkanlığındaki Bakanlar Kurulu, Cumhurbaşkanına istifasının sunulmasından önce saat 14.30’da son resmi toplantısını yaptı. Toplantıya bir süre Cumhurbaşkanı Denктаş da katıldı. Tekrar söylüyorum. Bir kargaşalık olmasın. Cumhuriyeti ilan etmiş ve bu yönde el birliği, gönül birliği yapmış halkımız ve temsilcileri, herhalde Kurucu Meclis’te parti kavgası yapacak değildir. Kurucu Meclis üyeleri, Kurucu Meclislerin ruhuna uyararak hareket edeceklerdir. Onun için de, parti kavgaları, şu veya bu partidenim diye hareket etmek doğru olmaz. Halk seri hizmet beklemektedir. Partilerin ötesinde halkı ve vatani düşünerek hizmet beklemektedir. İnsan hakları ile ilgili kısımlar, anayasada kısıtlanacak değildir. Böyle bir düşünce yoktur. Buna gerek yoktur. Dolayısıyla bu konuda halkı yeni yeni düşüncelere sevk etmek doğru olamaz.” (İşçi Postası, 01.12.1983: 1).

Aynı sayıda KKTC ilan edildiği için yeni bir hükümetin gerekliliği için mevcut hükümetin istifa etmesi gerektiği kuralına dayalı olarak hükümetin istifası habere konu olmuştur. “*Hükümet İstifa Etti*” başlıklı haberde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin ilanından sonra, Cumhuriyet Hükümeti’nin kurulmasını kolaylaştırmak amacıyla Başbakan Mustafa Çağatay başkanlığındaki koalisyon hükümetinin istifa ettiği ve Başbakan Çağatay’ın hükümetin istifasını Cumhurbaşkanı Denктаş’a sunduğu, Cumhurbaşkanı Denктаş’ın da hükümetin istifasını kabul ettiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 01.12.1983: 1).

8 Aralık 1983 tarihli sayıda kurucu meclise yönelik haberlere yer verilmiştir. “*Kurucu Mecliste Türk-Sen’i 3 Temsilci Temsil Edecek*” başlıklı haberde Türk-Sen Temsilcileri olarak Hüseyin Curcioğlu, Lütfi Özter ve Ahmet Ötüken’in görev alacağı aktarılmıştır. Bununla beraber kurucu mecliste cumhurbaşkanlığı kontenjanı, Dr. Küçük kontenjanı, Şehit ve Malül Gaziler Derneği kontenjanı, Gaziler birliği kontenjanı gibi birçok kontenjandan üyeler yer almaktadır (İşçi Postası, 08.12.1983: 1). Aynı Sayıda “*Kurucu Meclis İlk Toplantısını Yaptı*” başlıklı haberde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin kurulması ile birlikte oluşturulan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Meclisinin salı günü saat 10.30’da ilk toplantısını yaptığı belirtilmiştir.

15 Aralık 1983 tarihli 79. sayıda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin ilanından sonraki gelişmelerin aktarılmasına devam edilmiştir. “*Bakanlar Kurulu Oluşturuldu*” başlıklı haberde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin kuruluşundan sonra oluşan kurucu meclis ile birlikte istifa eden Çağatay hükümetinin yerine Başbakanlık görevine atanan Nejat Konuk’un, 13 Aralık Salı günü yeni hükümeti oluşturup Cumhurbaşkanı onaylattığı aktarılmıştır. Aynı sayfada “*Önce Anayasa Sonra Cumhurbaşkanlığı Seçimi*” haberi de göze çarpmaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Cumhurbaşkanlığı seçiminin, Anayasa’nın Kurucu Meclis’ten geçmesinden sonra gerçekleşebileceği okurlara bildirilmiştir (İşçi Postası, 15.12.1983: 1). “*Cumhuriyet’in ilânının Dünya Basınındaki Yankıları Sürüyor*” başlıklı haberde kurulan Cumhuriyet’in dünyadaki yansımaları ele alınmıştır. Haberde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin ilanı ile ilgili haber ve yorumların dünya basınındaki güncelliğini korurken, Kıbrıs Türkünün haklı davasına dünyada her geçen gün daha çok ilgi ve destek gösterildiği söylenmiştir. Kurulan devletin dünyada siyaseten kabul edilmesi bu bağlamda son derece önemlidir (İşçi Postası, 15.12.1983: 4). Devletin resmen ilan edilmiş olması Kıbrıs Rum Yönetimini çok rahatsız etmiştir. Bu konuyla ilgili olarak “*Rumlar BM’ye Başvuracaklar*” haberine yer verilmiştir. Haberde “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin ilanı kararını geri aldirtmak amacıyla dünya çapında Haçlı Seferi düzenleyen Kıbrıs Rum Yönetimi’nin, bu programı çerçevesinde, Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna başvurmayı planlandığı açıklandı. Kıbrıs Rum Yönetimi’nin Birleşmiş Milletler Genel Kurulundan sonra Güvenlik Konseyine de başvuracağı ve Genel Kurul’un Kıbrıs sorunu konusunda aldığı kararın uygulanmasını isteyeceği haber veriliyor.” detayına yer verilmiştir (İşçi Postası, 15.12.1983: 3).

22 Aralık 1983 tarihli sayıda manşetin üst tarafında herhangi bir detay vermeden büyük puntolarla verilmiş bir haber yer almaktadır. “*Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Yaşaması için GEÇMİŞİ UNUTMA*” yazısı yeni kurulan bir devlet için önemli bir mesaj taşımaktadır. Devletin korunması, sahiplenmesi için hangi aşamalardan ve ne tarz çilelerden gelindiği algısı verilmek istenmiştir. Sendikalarla ilgili çeşitli haberler de yer almıştır. “*Türk-Sen Temsilcileri Meclise Yasa Önerileri Verdi*” , “*El-Sen Başkanlığına Yeniden Mehmet Süleyman Seçildi*” “*Türk-Sen Delegeleri Ankara’ya gitti*” başlıklı haberler sendika haberlerine yöneliktir (İşçi Postası, 22.12.1983: 2).

Gazetenin 29 Aralık 1983 tarihli sayısında birçok siyasi habere yer verilmiştir. “*Protokol İmzalandı*” haberinde Türk-Sen temsilcileri ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Ekonomi ve Maliye Bakam Salih Coşar arasında sürdürülmekte olan 13. maaş ve 1984 mali yılı döneminde uygulanacak maaş ve ücretler konusundaki görüşmelerin 23 Aralık tarihinde anlaşmayla sonuçlandığı ve bir protokol imzalandığı; “*Geçici Kamu Görevlileri İçin Yasa Önerisi Verildi*” haberinde Türk-Sen Kurucu Meclis üyeleri Hüseyin Curcioğlu, Lütfi Özter ve Ahmet Ötügen tarafından hazırlanan Geçici Kamu Görevlilerinin Kadrolanması yasa tasarısının imzalarıyla Kurucu Meclise verildiği; “*Denktaş Bağımsız Katılacak*” haberinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başkanı Rauf Denktaş’ın Kurucu Meclisin en geç şubat ayına kadar Anayasal değişiklikleri tamamlayarak, halkoyuna sunmasından sonra Başkanlık seçimlerinin yapılacağını açıkladığı; “*AET Rum Ambargo Çağrısına Uymayacak*” haberinde Cumhurbaşkanı Denktaş’ın, Rumların AET’yi Türk halkına ambargo uygulaması için zorlamaya çalıştığını ancak bunda başarılı olamadığını bildirdiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 29.12.1983: 1-2-3).

1984 yılının ilk sayısı olan 12 Ocak 1984 tarihli sayıda diğer sayılarda da yer alan Türk-Sen’e ait haberler bu sayıda da yer almaktadır. Türk-Sen’in yönetim kurulunun toplandığı haberi okuyucuya aktarılmıştır. Gazetenin bu sayısında dikkati çeken 2 önemli haber bulunmaktadır: 7 - 8 İslam ülkesinin KKTC’yi tanıyabileceği haberi verilmiştir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri ve Savunma Bakam Necati Münir Ertekün’ün, Fas’ın Kasablanka kentinde yapılacak olan İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Toplantısına katılmak üzere adadan ayrıldığı detayı aktarılmıştır. Diğer önemli haber ise Denktaş’ın BM Genel Sekreteri ile olan görüşmesidir. İlgili görüşmede karşılıklı duyulan memnuniyetler ve ikili görüşmelerin önemine değinilmiştir (İşçi Postası, 12.01.1984: 1).

19 Ocak 1984 tarihli sayıda Kıbrıs tarihi için son derece önemli bir şahsiyet olan Dr. Fazıl Küçük’ün ölüm haberine ilişkin siyasilerin verdikleri mesajlara yer verilmiştir. Aynı zamanda gazetenin köşe yazıları da bu konuya ayrılmış ve değerlendirmeler yapılmıştır. Gazetenin aynı sayısında Toplu Sözleşme’nin imzalandığı haberi aktarılmıştır. Ancak bu haberle ilgili detaya çok fazla yer verilmemiştir (İşçi Postası, 19.01.1984: 1).

26 Ocak 1984 tarihli sayıda Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın temaslarına değinilmiştir. Kazablanka'dan ayrılmadan önce gazetecilerin sorularını yanıtlarken konferansta alınan tüm kararları, KKTC'nin benimsediğini ifade etmiştir. Aynı sayfada Kıbrıs'ın siyasi girişimleri detaylandırılmıştır. *“Strazburg'a Heyet Gönderiyoruz”* başlıklı haberde Kurucu Meclis'in, Avrupa Konseyi'nin 29 Ocak tarihinde yapacağı toplantıya gözlemci olarak katılmaya karar verdiği ve bunun için bir heyetin Strazburg'a gitmesi için yapılan önerinin oy çokluğu ile kabul edildiği haberi okuyuculara aktarılmıştır (İşçi Postası, 26.01.1984: 2).

2 Şubat 1984 tarihli sayıda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı Nejat Konuk'un Türk-Sen Genel Merkezini ziyaret ederek Türk-Sen İcra Kurulu ile bir görüşme yaptığı haberi verilmiştir. Kıbrıs demokrasisi için önemli olan gelişmelerden biri Yeni Doğuş Partisi'nin kurulmasıdır. Partinin temel görevlerinden birinin Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ı bütün gücü ile destekleyeceği detaydır (İşçi Postası, 2.02.1984: 3).

9 Şubat 1984 tarihli sayıda gazetenin dikkat çekici bir görsel ve başlıkla yayımlandığı görülmektedir. *“Hoş Geldiniz Sayın Ecevit. Bugün Sizi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Mimarlarından Birisi Olarak Bağrımıza Basıyoruz”* başlıklı haberde Ecevit'in temaslarına dair haberin bir kısmına aşağıda yer verilmiştir:

“Kıbrıs Türk Gazeteciler Cemiyetinin konuğu olarak bugün Kıbrıs'a gelecek olan Türkiye'nin eski Başbakanlarından Bülent Ecevit'in Kıbrıs'ta kalacağı süredeki temaslarına ilişkin program belli oldu. K.T. Gazeteciler Cemiyetinin yaptığı açıklamaya göre bugün saat 11.00'de eşiyle birlikte KKTC'ye gelecek olan Bülent Ecevit, Ercan Havaalanında Cemiyet Yönetim Kurulu, Cumhurbaşkanı adına Müsteşar Taner Etkin, Meclis Başkanı, Başbakan, Siyasi parti liderleri ve yetkilileri ve halk tarafından karşılanacak.” (İşçi Postası, 09.02.1984: 2).

23 Şubat 1984 tarihli sayıda birçok siyasi habere yer verilmiştir. Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın davetlisi olarak ülkeye gelen Sudan Parlamento Heyeti'nin Kıbrıs'tan ayrıldığı; Kamu-Sen Başkanı Ahmet Ötüken'in yaptığı basın açıklamasında Hükümetin Kamu Görevlilerinin sorunlarına daha duyarlı bir şekilde eğilmesini beklediklerini vurguladığı; üç ayrı sendikanın çeşitli konularda hükümeti ciddi şekilde uyardığı ve Ecevit'in binlerce kişiye seslendiği mitingin ayrıntılarına yer verildiği görülmektedir (İşçi Postası, 23.02.1984: 2).

1 Mart 1984 tarihli sayıda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Bütçe müzakereleri esnasında bir konuşma yapan Türk-Sen Temsilcisi Ötügen'in lokavtın insanlık suçu olduğuna yönelik konuşması ana sayfada aktarılmıştır. Ayrıca "*Tek Çözüm Federasyon*" başlıklı önemli haberde Hürriyet Vakfınca Girne Dome Otel'de düzenlenen Yuvarlak Masa'da bir araya gelen Türkiye'nin dört eski Dışişleri Bakanları İhsan Sabri Çağlayangil, Hayrettin Erkmen, Hasan Esat Işık ve Prof. Dr. Gündüz Ökçün ile KKTC Dışişleri ve Savunma Bakanı Necati Münir Ertekün, Kıbrıs sorununun çözümünün ancak federasyonla mümkün olabileceğine yönelik görüşleri okuyuculara sunulmuştur (İşçi Postası, 01.03.1984: 1).

Gazetenin 8 Mart 1984 tarihli 191. sayısında Türk-Sen ile ilgili haberlere çok sayıda yer verilmiştir. Türk-Sen'in çalışanları ilgilendiren bazı kanun maddelerinin güncellenmesi gerektiği, grev yasağına karşı görüşleri verilmiştir. Bunun yanı sıra Bakanlar Kurulu'nun toplanarak yeni kararlar aldığı, resmi tatillerle ilgili tasarının meclisten geçtiği haberleri aktarılmıştır (İşçi Postası, 08.03.1984: 1). Bu haberlerin yanı sıra bu sayıda çeşitli köşe yazılarına da yer verilmiştir. Son güncel gelişmelerin değerlendirildiği köşe yazılarından biri de Erol Soysal tarafından kaleme alınan "*Seçimler Yaklaşıyor*" başlıklı yazıdır.

15 Mart 1984 tarihli sayıda kamu görevlilerinin sorunlarının çözüm aşamasında olduğu, bunun yanı sıra kurucu meclisin geçtiğimiz salı günü yapılan toplantısında resmi ve bayram tatilleri değişiklik yasa önerisinin görüşülmesine başlandığı ve alınan kararlara yapılan itirazların detayına yer verilmiştir (İşçi Postası, 15.03.1984: 1).

22 Mart 1984 tarihli sayıda Kıbrıs kamuoyunu son günlerde meşgul eden resmi tatil yasa önerisinin bu sayıda da yer aldığı görülmektedir. Haberin detayında ilgili yasa önerisinin yeniden değerlendirilmesi için alt komiteye gönderildiği haberi aktarılmıştır. Aynı sayıda Dışişleri ve Savunma Bakanı Necati Münir Ertekün'ün Rumların hızla silahlanmalarını kaygı ile izlediklerini belirttiği açıklamasına yer verilmiştir (İşçi Postası, 22.03.1984: 1).

29 Mart 1984 tarihli 194. sayıda devlet işçileri protokolünün imzalandığı, mecliste hayvancılık sorunlarının tartışıldığı, çeşitli belediyelerde toplu sözleşmelerin imzalandığı haberlerine yer verilmiştir ancak bu sayının en önemli haberi "*Denktaş New-York Belediye Başkanını KKTC'ye Davet Etti*" başlığıyla sunulmuştur. Haberin detayının bir kısmı şöyledir:

“Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başkanı Rauf Denktaş, New York Belediye Başkanı’nın, Kıbrıs’taki gerçekleri görmesi için Kıbrıs’a davet etti. New York’ta, Yunanistan’ın Ulusal Günü dolayısıyla 25 Mart’ta düzenlenen yürüyüşte New York Belediye Başkanının da katıldığı ve bu eylemde “Türk Ordusu Kıbrıs’tan çekilsin” sloganlarının taşındığı yönündeki haberlerle ilgili olarak gazetecilerin sorularını yanıtlayan Denktaş, New York Belediye Başkanının Kıbrıs’taki gerçekleri bilmediğini söyledi.” (İşçi Postası, 29.03.1984: 1).

5 Nisan 1984 tarihli 195. sayıda *“Satılık Malımız Yok”* başlıklı haberde Kıbrıs’ın sıcak siyasi gündemi ele alınmıştır. Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş’ın, siyasal parti liderleri ve Kurucu Mecliste temsil edilen grup başkanlarıyla bir toplantı yaparak Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar’ın önerilerine ilişkin görüşlerini aldığı aktarılmıştır. Gazetenin aynı sayısında *“Denktaş Kiprianu’nun Çağrısını Yanıtladı”* başlıklı haberde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başkanı Rauf Denktaş’ın, Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kiprianu’nun Türk yetkililerinden, Kıbrıs sorunu konusundaki tutumlarını yeniden gözden geçirmeleri yönündeki çağrısını yanıtladığı ve Türk tarafının tutumunu yeniden gözden geçireceğini, ancak bunun Kiprianu’nun istediği şekilde olmayacağını söylediği aktarılmıştır (İşçi Postası, 05.04.1984: 3).

12 Nisan 1984 tarihli sayıda yine Kıbrıs sorununun ele alındığı haberler ağırlıktadır. Denktaş’ın *“Rumun Vesayetine Muhtaç Değiliz”* sözlerinin ön plana çıkarıldığı haberde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başkanı Rauf Denktaş’ın, Kıbrıs Türk toplumunun, 20 yıldır en doğal haklarını elinden almaya çalışan Kıbrıs Rum Yönetiminin, BM. Genel Sekreteri Cuellar’a vereceği yanıt veya başka herhangi bir konuda vesayetine veya iznine muhtaç olmadığını söylediği aktarılmıştır. Yine aynı sayıda 15 Kasım 1983 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin ilan edilmesinden sonra oluşturulan Kurucu Meclis’te temsil edilen siyasi parti ve grup temsilcilerinin, Cumhuriyetin ilk genel seçimlerinin 4 Kasım 1984 günü yapılmasını kararlaştırdıklarına yönelik habere yer verilmiştir (İşçi Postası, 12.04.1984: 4).

19 Nisan 1984 tarihli sayıda *“Devlet Olma Yolunda Köklü Bir Adım”* başlıklı haberde Türkiye ile KKTC’nin karşılıklı büyükelçi akredite ettikleri detayı aktarılmıştır. Bu önemli haberin bir kısmı aşağıda verilmiştir:

“Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde dün aynı anda düzenlenen törenlerle Türkiye Cumhuriyetinin 15 Kasım’da resmen tanıdığı Kuzey

Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin uluslararası varlığı karşılıklı Büyükelçi akredite edilerek tamamlandı. Lefkoşa'daki Cumhurbaşkanlığı konutunda T.C. Büyükelçisi İnal Batu dün sabah saat 09.55'de Cumhurbaşkanı Denktaş'a güven mektubunu sunarken Ankara'da da Çankaya'da K.K.T.C. Baştemsilcisi Peker Turgut, K.K.T.C.'nin ilk Büyükelçisi olarak T.C. Cumhurbaşkanı Kenen Evren'e güven mektubunu takdim etti.” (İşçi Postası, 19.04.1984: 1).

Gazetenin 26 Nisan 1984 tarihli ve yayın hayatının son sayısı olan 198. sayıda önceki sayılardaki haberlerde yer alan konuların benzerlerinin işlendiği görülmektedir. Kıbrıs sorunu, sendikaların çeşitli konulardaki açıklamaları, çeşitli kurumdaki işçilerin greve gitmeleri, kamu görevlilerinin sorunları vb. konular bu son sayıda da kendisine yer bulmuştur. Kıbrıs sorununda önemli gelişmelerin ele alındığı bu son sayıda “*Denktaş Kibrianu'ya Mektup Gönderdi*” başlıklı haberde Kıbrıs Türk tarafının olumsuz Rum tutumları nedeniyle Kıbrıs konusunda alacağı yeni önlemler üzerindeki çalışmaların ilk sonucunun Rum tarafına bu mektupla iletildiği aktarılmıştır. Gazetenin bu son sayısında “*Gazi Mağusa Notları*” isimli bölümde Erol Soysal tarafından “*Uni-Pac ve Sendika*” başlıklı köşe yazısına yer verilmiştir. İlgili köşe yazısında sendikaların ve işçilerin sorunları çeşitli bağlamlarda ele alınmıştır. Yine “*Konuk Yazar*” bölümlü köşe yazısı kısmında Hakkı Yazgan tarafından “*Güvenlik Konseyi Çözüm Yeri Değil*” başlıklı köşe yazısına yer verilmiştir. Bu köşe yazısında yazarın Kıbrıs sorununa ilişkin görüş ve değerlendirmeleri aktarılmıştır. “*Denktaş Cuma Günü Bir Heyetle New-York'a Gidiyor*” başlıklı önemli haberde KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, bir heyetle birlikte, New-York'a gitmek için cuma günü uçakla adadan ayrılacağı ve bir akşam İstanbul'da kaldıktan sonra beraberindekilerle cumartesi günü New-York'a gideceği aktarılmıştır (İşçi Postası, 26.04.1984: 1-2-3).

3.1.2. Anavatana Yönelik Siyasi Haberler

Gazetenin siyasi haberleri arasında anavatana (Türkiye) yönelik haberlerin de yer aldığı görülmektedir. 4 Haziran 1980 tarihli sayıda “*Anavatanda Hükümetle Türk-İş Anlaşmaya Vardı*” isimli haberde Türkiye'den haber okuyucuya aktarılmıştır:

“Anavatan Başbakanı Süleyman Demirel, Türk-İş Yönetim Kurulu'nun geçen Perşembe günü Ankara'da yapılan olağanüstü toplantısına katıldıktan sonra Türk-İş'in 8 maddeden meydana gelen bütün istekleri konusunda anlaşmaya varıldığını açıkladı” (İşçi Postası, 04.06.1980: 1).

Gazetenin 11 Haziran 1980 tarihli sayısında Türkiye’deki bir sendikacının ölüm haberine yer verilmiştir. İlgili haberde Türk-İş’e bağlı Petrol-İş Sendikası İskenderun Şubesi sekreteri Sulhi Aksoy’un, silahlı saldırı sunucu öldürüldüğü haberi okurlara duyurulmuştur (İşçi Postası, 11.06.1980: 1).

23 Temmuz 1980 tarihli sayıda “*Anavatanda Terör Tırmanıyor*” başlıklı haberde önemli bilgiler verilmiştir. Söz konusu haberde Türkiye başbakanı Nihad Erim’in öldürüldüğü haberinin detayları şu şekilde aktarılmıştır:

“Anavatanda tırmanan terör, geçen hafta eski Başbakanlardan Profesör Nihad Erim ve CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu’nun canına kıydı. Anavatan’da olduğu kadar KTFD’nde terör olayları nefret ve üzüntü yaratmıştır. Profesör Nihad Erim’len koruma Polisi Ali Kartal da teröristlerce şehit edilmiştir.” (İşçi Postası, 23.07.1980: 2).

Gazetenin 17 Eylül 1980 tarihli sayısında Türkiye’de yapılan 12 eylül darbesine yönelik haberlere yer verilmiştir. Genelkurmay Başkanı Kenan Evren’in darbe metnini okuduğu görselin paylaşıldığı haber, okuyuculara “*Anavatanda Türk Silahlı Kuvvetleri Yönetime El Koydu*” manşeti ile aktarılmıştır. Anavatanda yapılan darbe ile ilgili herhangi bir yorumun yapılmadığı haberde darbe metninin tamamına yer verilmiştir. Gazetede bu haberle ilgili bir bölüm aşağıda verilmiştir:

“Anavatan’da Türk Silâhlı Kuvvetleri 12 Eylül sabahından İtibaren yönetime bütünüyle el koymuş, Parlamento ve Hükümeti feshetmiş ve Milli Güvenlik Konseyi’ni kurmuştur. Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren’in Başkanı olduğu açıklanan Milli Güvenlik Konseyi üyeleri ise Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun’dur. Konseyin Genel Sekreterliğini Orgeneral Haydar Saltık yapmaktadır. Devlet Başkanı, Genel Kurmay ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Orgeneral Kenan Evren 12 Eylül günü Saat 13.00’te Türkiye Radyo ve Televizyonu’ndan bir konuşma yapmıştır.” (İşçi Postası, 17.09.1980: 1).

Gazetenin yine aynı sayısında “*Kısa... Kısa*” isimli bölümde anavatanda yaşanan gelişmelerin okuyuculara aktarıldığı görülmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime el koymasından sonra hayatın yavaş yavaş normale döndüğü, çeşitli sendika

başkanlarının gözaltına alındığı, grev ve lokavtların süresiz bir şekilde ertelendiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 17.09.1980: 1).

Gazetenin 24 Eylül 1980 tarihli sayısında anavatan ile ilgili haberlerin yapılan darbe ışığında aktarıldığı görülmektedir. *“Milli Güvenlik Konseyinin And içmesinden Sonra Yeni Hükümet Kuruldu”* haberi ile yaşanan gelişmelere yer verilmiştir (İşçi Postası, 24.09.1980: 1).

Gazetenin 1 Ekim 1980 tarihli sayısında Türkiye’de yapılan 12 Eylül 1980 darbesiyle ilgili haberlerin bu sayıda da devam ettiği görülmektedir. Anavatan ile ilgili haberler *“Başbakan Ulusu Programını Sundu”* başlığı ile verilmiştir. Haberin bir kısmı aşağıda verilmiştir:

“Başbakan Ulusu Hükümet Programını geçen Cumartesi günü Milli Güvenlik Konseyi’ne sundu. Başbakan Ulusu’nun çalışma alanında çalışma ve Sosyal güvencelik konularında yer alan hususan şöyledir: Çalışma ve Sosyal güvenlik konularına bakış açımız, tüm vatandaşlarımızın huzur ve mutluluk içinde insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış düzeyine erişmelerini sağlamaktır.” (İşçi Postası, 01.10.1980: 1).

15 Ekim 1980 tarihli sayıda anavatanda yaşanan uçak kaçırma olayına yer verilmiştir. *“THY Uçağı Kaçırıldı”* Türk Hava Yolları’nın Münih-İstanbul-Ankara seferini yapmakta Boeing 7127 tipi yolcu uçağın kaçırıldığı bilgisine yer verilmiştir. TK 890 sefer sayılı Jet yolcu uçağını kaçırانların, İstanbul’da uçağa binen 6 İran’lı öğrenci olduğu detayı okura aktarılmıştır (İşçi Postası, 15.10.1980: 1). Gazetenin aynı sayısında *“Haftanın İçinden”* isimli bölümde anavatanla ilgili haberler kısa kısa aktarılmıştır (İşçi Postası, 15.10.1980: 2).

Gazetenin 12 Kasım 1980 tarihli sayısında Türkiye’de yapılan darbeden sonra siyasi atmosferin de yavaş yavaş normale dönmeye başladığı ifade edilmiştir. Bunun göstergelerinden biri sendikal faaliyetlerin başlaması olarak gösterilmiştir. *“Türk-İş’e bağlı Yol-İş Genel Kurulu Başladı”* isimli haberin detayları şöyledir:

“12 Eylül hareketinden sonra İlk Sendikal toplantı olan Yol-iş Federasyonu dokuzuncu genel kurulu, bugün Ankara’da yapılmıştır. Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu genel kurulu açış konuşmasında ülkemizde bir iç savaşa ramak kaldığı, kardeş kavgasının hızla yaygınlaştığı ve günde 9-10 kişinin öldürüldüğü bir dönemde Silahlı Kuvvetlerin Ülke Yönetimine el koyduğunu, bu fevkalade halin gereklerini ciddi olarak takdir etmek ve sorunların çözümünü beklemek gerektiğini

ifade etmiş ve “tam tarafsızlıkla ülke yönetimini sürdürmeye ve gerekli tedbirleri alarak Demokrasiye geçişi sağlamaya kararlı bulunan Türk Silahlı Kuvvetlerine, gereken desteği ve yardımı göstermek, her Türksever için kaçınılmaz bir görevdir” demiştir” (İşçi Postası, 12.11.1980: 4).

19 Kasım 1980 tarihli sayıda anavatana yönelik iki haberin yer aldığı görülmektedir. “*ICFTU Temsilcisi Türkiye’yi Ziyaret Etti*” başlıklı haberde Uluslararası Hür işçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) temsilcisi Pieter de Jonge’nin Ankara’yı ziyaret ederek Türk Silahlı Kuvvetlerin yönetime bütünüyle el koymasından sonra Türk-İş’in durumu hakkında Türk-İş yetkililerinden bilgi aldığı bildirilmiştir. “*Anavatan’da Toplu Sözleşmelerle ilgili Kanun Yapılıyor*” haberinde 12 Eylülde Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime bütünüyle el koymasından sonra askıda kalan veya tamamlanmayan toplu sözleşmelerle ilgili olarak bir kanun tasarısının hazırlanarak başbakanlığa sunulduğu detayına yer verilmiştir (İşçi Postası, 19.11.1980: 1).

Gazetenin 3 Aralık 1980 tarihli sayısında “*Haftanın İçinden*” bölümünde hem Kıbrıs’ta hem de anavatanda yaşanan bazı olaylar kısa kısa anlatılmıştır. Ankara’nın Keskin ilçesinin Danacıobası köyünde bir nişan töreni sırasında likit gaz tüpünün patlaması sonucu çıkan yangında 97 kadın ve çocuğun yanarak öldüğü; Türkiye’nin AET’den 105 milyon dolar yardım alacağı; güvenlik kuvvetlerinin son bir hafta içinde Türkiye’nin çeşitli bölgelerinde gerçekleştirdikleri operasyonlar sırasında aranmakta olan 785 sanığı ele geçirdiği haberlerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 03.12.1980: 3).

Gazetenin 10 Aralık 1980 tarihli sayısında “*Haftanın İçinden*” bölümünde anavatanda yaşanan bazı olaylar kısa kısa anlatılmıştır. Türkiye’nin, İsrail ile diplomatik ilişkilerini sınırlandırdığı ve karşılıklı temsil düzeyini düşürmeyi kararlaştırdığı vurgulanmıştır. Türkiye’nin, bu karara gerekçe olarak, İsrail’in taraf olduğu Ortadoğu anlaşmazlığında uzlaşmaz politika izlediği ve Kudüs’ün yasal statüsü konusunda yarattığı oldu bittilerden geri dönmemesini gösterdiği ifade edilmiştir. İlgili haberdeki konuya bakıldığında günümüzde de zaman zaman Türkiye ile İsrail arasında benzer sorunların yaşandığı söylenebilir. Aynı bölümde anavatan ile ilgili olarak Bursa Hava Yolları’nın Londra ofisini kapatması, Londra - Ercan seferlerini aniden iptal etmesi haberi de okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 03.12.1980: 2).

Gazetenin 17 Aralık 1980 tarihli sayısında “*Haftanın İçinden*” bölümünde anavatanda yaşanan bir siyasi olaya değinilmiştir. Türk-İş’in halen 274 sayılı toplu

sözleşme gereği Grev ve Lokavt yasasına göre 34 olan iş kolları sayısının indirilmesi için hükümete sunulmak üzere hazırlıklar yapmakta olduğu bilgisi okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 17.12.1980: 2).

Gazetenin 1980 yılına ait son sayısı olan 31 Aralık 1980 tarihli sayısında anavatana yönelik haberler “*Haftanın İçinden*” başlıklı bölümde verilmiştir. Anavatan ile ilgili haberlere bir iki cümle ile değinilmiştir (İşçi Postası, 31.12.1980: 2).

7 Ocak 1981 tarihli sayıda anavatan ile ilgili haberlerin son derece yetersiz olduğu görülmektedir. Bu sayıda anavatanda Milli Güvenlik Konseyi’nin, 12 Eylül’de Türk Silahlı Kuvvetleri’nin yönetime el koymasından itibaren geçen üç ay zarfında 29 yasayı kabul ettiği Milli Güvenlik Konseyi’nin halen 30 yasa tasarısını da incelediği haberine yer verilmiştir (İşçi Postası, 07.01.1981: 2).

14 Ocak 1981 tarihli sayıda anavatanda ilaç fiyatlarına ortalama %35 zam yapıldığı ve sendikaların buna yönelik itirazlarının olduğu haberine yer verilmiştir (İşçi Postası, 14.01.1981: 2). Aynı sayıda Türkiye’de yapılan darbe haberine de yer verilmiştir. Anavatanda Türk Silahlı Kuvvetlerinin 12 Eylül’de yönetime el koymasından sonra çıkan olaylarda 230 kişinin öldüğü, 395 kişinin yaralandığı ve Türkiye’de son iki yılda terör olaylarında 5,241 kişi can verdiği bilgisi sunulmuştur (İşçi Postası, 14.01.1981: 2).

21 Ocak 1981 tarihli sayıda “*Anavatan’da Kurucu Meclis Kuruluyor*” başlığı dikkat çekmektedir. Darbeden sonra bir meclisin kurulmasının önemli olduğu düşünüldüğünde haberin detayları şu şekilde aktarılmıştır:

“Orgeneral Kenan Evren, Kurucu Meclisin 30 Ağustos’la 29-Ekim tarihleri arasındaki bir tarihte kurulacağını açıkladı. Devlet Başkanı 3 gün süren yurt gezisine başlayan Devlet Başkanı Orgeneral ilk olarak Konya’ya gitmişti. Orgeneral Evrenle birlikte Milli Güvenlik Konseyi üyeleri de Konya’ya gittiler. Orgeneral Evren Konya’da halka hitaben yaptığı konuşmada, Kurucu Meclis’in büyük bir engel çıkmadığı takdirde, 3 Ağustos’la 29 Ekim tarihleri arasındaki bir tarihle kurulacağını açıkladı. Orgeneral Evren, Kurucu Meclis’e siyasi partilerden kimsenin alınmayacağını söyledi.” (İşçi Postası, 21.01.1981: 1).

4 Şubat 1981 sayılı gazetede “*Türkiye’de Bankalar Mevduatlara %50 Faiz Uygulayacak*” haberinde mevduat ve kredilere uygulanan faiz oranları konusunda anavatandaki Bankalar arasındaki centilmenlik anlaşmasının bozulduğu ve bankaların

mevduata 2 Şubattan itibaren %50 oranında faiz uygulayacakları haberi okura sunulmuştur (İşçi Postası, 04.02.1981: 1).

Gazetenin 22 Nisan 1981 tarihli 47. Sayısında Türkiye-Yunanistan arasında yaşanan gerginliğe değinilerek şu başlık atılmıştır: *“Türkiye Yunanistan’a Nota verdi”* haberin bir kısmı şu şekildedir:

“Türkiye, Yunanistan’ın başkenti Atina’da Türkiye aleyhinde yapılan gösteriler ve faaliyetler üzerine dun Yunanistan’a bir nota vermiştir. Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi Kamuran Gürün dun Yunanistan’ın Ankara Büyükelçisi Georges Papoulias’ı makamına davet ederek nota’yı iletmiştir. Anadolu Ajansı muhabirinin aldığı bilgiye göre, Türkiye aleyhinde faaliyetler üzerine Yunanistan’a verilen nota’da Yunan hükümetinin dikkati çekilmiştir. Yunan Hükümetine verilen notada bu tur faaliyetlerin tekrarının önlenmesi için derhal etkili tedbirler alınması ve Yunan topraklarının " Türkiye’ye karşı hasmane faaliyetler için kullanılmasına İzin verilmemesi istenmiştir.” (İşçi Postası, 22.04.1981: 1).

27 Mayıs 1981 tarihinde anavatan ile ilgili haber *“THY’nın 'Haliç' Uçağını Kaçıran Teröristler Yakalandı”* başlığı ile verilmiştir. Haberin bir kısmı şu şekildedir:

“Türk Hava Yolları’nın "Haliç" adındaki yolcu uçağını geçen gün sabah kaçırarak Bulgaristan’ın Burgaz kenti hava alanına indiren aşırı sol eğitilmiş 4 hava korsanı önceki gün yerel saatle 14.50’de uçakta bulunan yolcular tarafından etkisiz hale getirilerek yakalandılar. Ankara’ya ulaşan haberlere göre, Bulgaristan Güvenlik Kuvvetleri, teröristlerin ikisini gazetecilerle görüşmek üzere uçağın dışına çıkmaya ikna ettiler. Uçaktan bu suretle indirilen 2 terörist gözaltına alındı. Uçakta 2 teröristin kaldığını fark eden yolcular, bu teröristlerin üzerine atılarak silâhlarını aldılar ve onları kısa sürede etkisiz duruma getirdiler. Ancak bu sırada teröristlerden birisi sağa sola ateş açarak birkaç kişinin yaralanmasına neden oldu. Teröristlerden biri daha sonra uçaktan dışarı atlamışsa da Bulgar Güvenlik Kuvvetlerince yakalandı.” (İşçi Postası, 27.05.1981: 4)

Anavatanda Çalışma Bakanı Prof. Dr. Turhan Esener MGK’da görüşmek üzere bir yasa tasarısı hazırlamıştır. Gelişme *“Türkiye’de Sendikalar Parasal Yönden Denetlenecek”* başlığı ile verilmiştir. Haberin bir kısmı şu şekilde aktarılmıştır:

“Bu tasarıların hazırlanması sırasında, işçi ve işveren kuruluşlarının, üniversitelerin ve bakanlıkların görüşleri en geniş şekliyle alınmış, her madde üzerinde

tartışmalar' yapılmıştır. Ayrıca Yargıtay'ın iş hukuku ve sendikalarla ilgili tüm içtihat kararları birer birer incelenmiş, değişiklikler buna göre saptanmıştır. Ayrıca ve en önemlisi de, Türkiye'de sendikal faaliyetlerin ve grev, lokavt, toplu sözleşme uygulamalarının 12 Eylül'den önceki dönemde arz ettiği manzaralarla karşılaştığı güçlüklerle bir daha karşılaşmamak amacı da özellikle dikkate alınmıştır" denilmiştir (İşçi Postası, 23.12.1981: 4).

6 Ocak 1982 tarihli sayıda *"Anavatanda Seçimler En Geç 1984 İlk Baharında"* başlıklı haber yer almıştır. Söz konusu haberde Anavatan Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Türkiye'de seçimlerin en erken 1983 sonbaharında veya en geç 1984 yılının ilkbaharında yapılabileceğini söylemiştir. Yayınladığı yeni yıl mesajında Danışma Meclisinin Anayasa'yı 1982 yılının yaz sonuna kadar hazırlaması halinde anayasanın halkoyuna sunulmasını takiben siyasi partiler yasasının çıkarılması ve siyasi partilerin kurularak yurt sathında örgütlenmelerine olanak verilmesinin programlandığını da açıklanmıştır (İşçi Postası, 06.01.1982: 4).

Gazetenin 14 Nisan 1982 tarihli sayısında *"Anavatan Ottawa Ticaret Müşaviri Saldırıya Uğradı"* başlığını kullanılmıştır. Haberin devamında anavatanın Ottawa Büyükelçiliğinde Ticaret Müşaviri Kemalettin Kani Güngör'ün silahlı bir saldırıya uğrayarak ağır yaralandığı aktarılmıştır.

Gazetenin aynı tarihli sayısında anavatanın eski Dışişleri bakanı Prof. Dr Turan Güneş'in vefat haberine yer verilmiştir. Haber *"T. Güneş Vefat etti"* başlığı ile aktarılmıştır (İşçi Postası, 14.04.1982: 1).

12 Mayıs 1982 tarihinde İşçi Postası gazetesi Türk diplomata yapılan suikastı şu başlık ile okuyucuya aktarmıştır: *"Bir Türk Diplomatu Daha Şehit Edildi"*. Haberin detaylarında anavatanın ABD'deki Boston Fahri Başkonsolosu Orhan Gündüz, Ermeni teröristlerin saldırısı sonucu şehit olduğu; Orhan Gündüz'ün işinden evine dönerken, bir polis karakoluna 45 metre mesafede تنها bir caddede pusuya düşürüldüğü ve iki kişi tarafından yayılım ateşine tutularak şehit edildiği bilgisi okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 12.05.1982: 1).

28 Temmuz 1982 tarihli sayıda *"Anavatanda Anayasa Taslağı Danışma Meclisine Sunuldu"* haberinde anavatanda Danışma Meclisi Anayasa Komisyonu, Anayasa ile ilgili çalışmaların tamamlayarak anayasa tasarısını 17 Temmuz'da Danışma

Meclisine sunduğu ve anayasa tasarısının görüşülmesine 2 ağustosta başlanacağı bildirilmiştir (İşçi Postası, 28.07.1982: 1).

15 Eylül 1982 tarihli 119. sayıda “*Bir Türk Diplomatı Daha Şehit Edildi*” başlıklı haberde anavatanın Lefkoşa Büyükelçisi İnal Batu’ya gönderdiği bir mesajda Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın’ın, anavatanın Burgaz kentindeki Başkonsolosluğu İdare Ataşesi Bora Süerkan’ın geçen perşembe günü Ermeni tedhişçiler tarafından şehit edilmesini kınadığı ve başsağlığı dileğinde bulunduğuna yer verilmiştir (İşçi Postası, 15.09.1982: 3).

6 Ekim 1982 tarihli sayıda “*Anavatanda Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Anayasa Maddeleri*” başlıklı haberde Türkiye’deki anayasanın maddeleri tek tek verilmiştir. Bu haber yaklaşık olarak gazetenin iki sayfasını kaplamaktadır (İşçi Postası, 06.10.1982: 2-3).

27 Ekim 1982 tarihli sayıda manşette Türkiye’ye ait haber bulunmaktadır. “*Milli Güvenlik Konseyinin Geçen Hafta Son Şeklini Yayınladığı Anayasa Metninde Sendikal Haklar Önemli Ölçüde Korundu*” manşetinin detayında Milli Güvenlik Konseyince yayınlanan anayasa metninde Danışma Meclisi’nin kabul ettiği metin ağır eleştirilere uğrasa da işçi hakları ve sendikal haklar, işveren örgütlerinin önerileri doğrultusunda yer almış ve işçi hakları ve sendikal haklarla ilgili olumlu yönde yapılan değişikliklerin dikkati çektiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 27.10.1982: 1).

Gazetenin 3 Kasım 1982 sayısında “*7 Kasım’daki Referandum’a 20 Milyon 722 Bin Seçmen Katılacak*” başlığı bulunmaktadır. Anavatanda Yüksek Seçim Kurulu’nun, 7 Kasım günü anayasa referandumuna katılacak olan seçmen sayısını 20 milyon 722 bin 602 olarak açıkladığı; Kurul tarafından yürütülen çalışmalar sırasında sandık sayısının ise 82 bin 913 olarak belirlendiği; Yüksek Seçim Kurulu Başkanı Orhan Aydın’ın, Referandum ile ilgili bütün hazırlıkların sona erdiğini söylediği belirtilmiştir (İşçi Postası, 3.11.1982: 4).

10 Kasım 1982 tarihli sayıda “*Anayasa Kabul Edildi, Evren Cumhurbaşkanı Seçildi*” geçen pazar günü anavatanda yapılan halkoylamasında yeni anayasanın ezici bir çoğunlukla kabul edilirken Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren’in, yedi yıllık bir süre için 7. cumhurbaşkanı olarak seçildiği ifade edilmiştir (İşçi Postası, 10.11.1982: 4).

Gazetenin 24 Kasım 1982 tarihli sayıda “*Anavatanda Asgari Ücret Yeniden Saptanıyor*” başlıklı haberde anavatanda asgari ücretin yeniden saptanmasına ilişkin çalışmaların geçtiğimiz çarşamba günü başladığına yer verilmiştir (İşçi Postası, 24.11.1982: 4).

8 Aralık 1982 tarihli sayıda “*Esener: Devlet, İşçi ve İşverene Fazla Müdahale Etmesin*” başlıklı haberde anavatan Çalışma Bakanı Profesör Dr. Turhan Esener’in, Kimya İşverenleri Sendikasının İstanbul’da düzenlediği “İstihdam, İşçi-işveren İlişkileri ve Sosyal Güvenlik” konulu seminerde yaptığı konuşmada, ücretlerin yüksek olmasının bir mana ifade etmediğini belirterek “önemli olan satın alma gücünün yükseltilmesidir” şeklindeki sözlerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 08.12.1982: 4).

22 Aralık 1982 tarihli sayıda anavatanda asgari ücretin belli olduğu belirtilmiştir. “*Türkiye’de Asgari Ücret Aylık 16,700 TL Oldu*” başlıklı haberde Ankara’da asgari ücretin aylık 16,200 TL olarak belirlendiği; geçen çarşamba günü açıklanan aylık 16,200 TL asgari ücret in 1 Ocak 1983 tarihinde yürürlüğe gireceği; 16 yaşından küçükler için ise asgari ücretin aylık 11,100 TL olarak açıklandığı ifade edilmiştir (İşçi Postası, 22.12.1982: 4).

Gazetenin 23 Şubat 1983 tarihli sayısında “*Türkiye’de Sendikalar Yasası ile Toplu Sözleşme, Grev Lokavt Yasası Değişiyor*” başlıklı habere yer verilmiştir. Yarım sayfaya yakın söz konusu haberden bir kısım aşağıda verilmiştir:

“*Milli Güvenlik Konseyi tarafından işçi ve işveren konfederasyonları ile üniversite rektörlüklerine ve gazeteciler cemiyetlerine görüşleri alınmak üzere gönderilen sendikalar yasası ile toplu sözleşme, grev ve lokavt yasasında önemli ölçüde değişiklikler yapıldı. 274 sayılı sendikalar yasasına göre şube yöneticisi olmak için en az 3 yıl, sendika genel merkezlerinde görev alabilmek için de en az 10 yıl işçilik yapmak koşulu getirildi. Sendika ve konfederasyonların yönetim kurulları en az 3, en çok 9 üyeden oluşacak. Din ve ibadet yerlerinde çalışanlar, öğrenciler, özel okullardaki öğretmenler sendikalara üye olamayacaklar. Taslakta ayrıca birden çok sendikaya üye olunamayacağı koşulu da getiriliyor. Konfederasyonlar Türkiye aleyhine faaliyet göstermeyen uluslararası işçi kuruluşlarına üye olabilecekler. Üye olunacak kuruluşun tüzüğü 3 ay önce İçişleri Bakanlığına verilecek. Sendikalar uluslararası kuruluşlara üye olamayacaklar.*” (İşçi Postası, 23.02.1983: 4).

Gazetenin 28 Nisan 1983 tarihli 150. sayısında “*Partiler Yasası Çıktı*” başlıklı haberde Türkiye Milli Güvenlik Konseyi’nin, Siyasi Partiler Yasa Tasarısını kabul ettiği; yasanın Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdiği; Türkiye’de yeni siyasi partiler yasasının yürürlüğe girmesi ile Milli Güvenlik Konseyinin, Siyasi Parti faaliyetlerini yasaklayan 70 sayılı kararının da yürürlükten kalktığı detaylarına yer verilmiştir (İşçi Postası, 28.04.1983: 4).

Gazetenin 21 Temmuz 1983 tarihli sayısında Türkiye’nin Brüksel Büyükelçiliğinde görevli İdare Ateşe Gökşin Dursun Aksoy’un bir Ermeni militan tarafından silahlı saldırıda öldürüldüğü; otomobiline binerken başından iki kurşunla Aksoy’u katleden Ermeni militanın eşkâlinin belirlendiği ve olayı, biri adı yeni duyulan üç Ermeni terör örgütünün üstlendiği bildirilmiştir (İşçi Postası, 21.07.1983: 1).

12 Ocak 1984 tarihli sayıda Türk-İş Genel Kurulunun 21 Aralık 1983 Çarşamba günü saat 10.00’da Ankara’da Arı Sinemasında muhteşem bir törenle açıldığı ve Cumhurbaşkanı Kenan Evren’in Genel kurul delegelerine hitap eden telgrafının okunduğu haberi verilmiştir (İşçi Postası, 12.01.1984: 3).

Türkiye’nin KKTC’yi her yerde desteklediğinin bir göstergesi 2 Şubat 1984 tarihli sayıda da görülmektedir. “*Türkiye A Konseyinde KKTC İçin de Mücadele Veriyor*” başlıklı haberde Türk Parlamenterlerinin Avrupa Konseyi Assamblesinde temsiliyetine karşı çıkanlara büyük mücadele içine girdiği haberi okurlara aktarılmıştır (İşçi Postası, 02.02.1984: 3).

15 Mart 1984 tarihli 192. sayıda TBMM’nin Yunanistan ve kamuoyunu uyardığı haberine yer verilmiştir. Söz konusu haberde meclisin Yunanistan’ın Kıbrıs’taki Yunan askerlerini dengeyi bozacak şekilde takviye edeceği, dolayısıyla Türkiye’yi bölge güvenliğini tehdit edici muhtemel davranış ve girişimlerine karşı gerekli tedbirlerin alınacağını, Türkiye’nin bu hususta kararlı olduğunu Yunanistan’la dünya kamuoyuna duyurmayı oy birliğiyle kararlaştırdığı detaylarına yer verilmiştir (İşçi Postası, 15.03.1984: 2). Bu gelişme Türkiye’nin her şartta Kıbrıs’ın yanında olduğunu göstermesi açısından kayda değerdir.

5 Nisan 1984 tarihli 195. sayıda Türkiye ile ABD arasındaki yardım konusu haberlere konu olmuştur. Türkiye Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk bugün başlayacak olan Planlama Grubu Bakanlar toplantısı için Türkiye’de bulunan Birleşik Amerika Savunma Bakanı Weinberger ile görüştüğü ve ABD Savunma Bakanı’nın

Türkiye'nin baskı altında yardım kabul etmeyeceğinin bilincinde olduklarına yönelik değerlendirmeleri aktarılmıştır (İşçi Postası, 05.04.1984: 2). Gazetenin aynı sayısında Federal Almanya'nın Bochum kentindeki Ruhr Üniversitesi ile "Fredrich Naumann Vakfı"na ortaklaşa düzenlenen Türk-Yunan Araştırma Projesi'nin ikinci toplantısına Türkiye'den çağrılı bulunan Hürriyet Vakfı Genel Müdürü Orhan Birgit'e, Ankara'daki Atina Büyükelçiliğinin vize vermediği ve Birgit'in bir süre önce Kuzey Kıbrıs'a gitmiş olmasının pasaportuna kayıtlı bulunduğu ve bunun vize vermeme karana dayanarak olarak gösterildiği haberi yer almıştır (İşçi Postası, 05.04.1984: 4).

3.1.3. Dış Siyasi Haberler

Gazetenin siyasi haberleri arasında dış basına yönelik haberlerin de yer aldığı görülmektedir. Gazetenin 21 Mayıs 1980 tarihli sayısında "*Rum Basınından Seçmeler*" haberi okuyucuya aktarılmıştır. Söz konusu haberde Rum işverenlerin huzursuz olduğu, vergilerde indirim yapıldığı ve liman işçilerinin grevlerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 21.05.1980: 3).

Gazetenin 28 Mayıs 1980 tarihli sayısında yine "*Rum Basınından Seçmeler*" haberine yer verilmiştir. Bu haberde Dünya Bankasının Kuzey Kıbrıs ile ilgili değerlendirmelerinin Rum basınındaki yansımalarına, Rum tarafında yaşanan hayat pahalılığının Rum gazetelerinde ele alınışına ve Rum işverenlerin işçi ücretleri konusundaki kararlarının basına yansıma haberlerine kısa kısa değinilmiştir (İşçi Postası, 28.05.1980: 3).

4 Haziran 1980 tarihli sayıda "*İngiltere'nin Son Çelik İşçileri Grevi ve Getirdiği Kurallar*" başlıklı yazıda İngiltere'deki işçilerin tarihsel ve güncel yolculuğu hakkında bilgi verilmiştir. Yine aynı sayıda "*Rum Basınından Seçmeler*" isimli haberde Rum tarafında yaşanan gelişmeler aktarılmıştır. Ülkede petrol fiyatlarının yükseldiği, sosyal sigorta kanunu ve Güney Kıbrıs'ta yaşanan grevler ile ilgili bilgiler sunulmuştur (İşçi Postası, 04.06.1980: 3).

11 Haziran 1980 tarihli sayıda H. Cahit Yılmazoğlu tarafından kaleme alınan "*İngiltere'nin Son Çelik İşçileri Grevi ve Getirdiği Kurallar*" isimli yazı dizisine devam edildiği görülmektedir (İşçi Postası, 11.06.1980: 2). Yine aynı şekilde gazetenin önceki sayılarında yer alan "*Rum Basınından Seçmeler*" başlıklı haberlere bu sayıda da yer verilmiştir. Cyprus Mail gazetesinden alınan haberlerde ülkede fiyatlar dairesinin

kurulduğu, sosyal sigortalar yasasının değiştiği ve kooperatiflerin çeşitli soruşturmalar geçirdiği haberleri aktarılmıştır (İşçi Postası, 11.06.1980: 3).

Gazetenin 18 Haziran, 25 Haziran, 2 Temmuz, 23 Temmuz 1980 tarihli sayılarında dış basın haberlerinde sadece “*Rum Basınından Seçmeler*” başlıklı haberler verilmiştir. Bu haberlerde genel olarak Güney Kıbrıs’ta yaşanan siyasi olaylar kısa kısa anlatılmıştır.

30 Temmuz 1980 tarihli sayıda önceki sayılardan farklı olarak dünyada yaşanan bazı önemli siyasi gelişmelerin gazetede yer aldığı görülmektedir. “*Rum Basınından Seçmeler*” başlığı adı altında Güney Kıbrıs’taki gelişmelerin aktarılmasının yanı sıra Afganistan’da yaşanan siyasi olaylar okuyucuya aktarılmıştır. Sovyet Birliği’nin Afganistan’ı işgal etmesinden bu yana Afganistan’ın dünya barışını tehdit eden en önemli konulardan biri haline geldiği yorumu yapılmıştır (İşçi Postası, 30.07.1980: 1). Gazetenin bu sayısında tüm dünyada takip edilen Kudüs meselesi de yer almıştır. “*İsrail’in Kudüs’ü Başkent Yapma Kararı Kınandı*” başlıklı haberde şu detaylara değinilmiştir:

“*Türk-Sen, İsrail Parlamentosu’nca Kudüs şehrinin İsrail’in başkenti olmasının kararlaştırılmasını kınayan bir açıklama yapmıştır. Türk-Sen’in açıklaması şöyledir: “İsrail Parlamentosu, tarihi Kudüs şehrini, İsrail’in başkenti olarak kabul eden bir karar almıştır, İsrail, bu hareketiyle silâh gücüyle işgal ettiği Filistin ve Arap halkları topraklarını meşrulaştırmak amacını taşımaktadır. Filistin halkının topraklarından ve ülkesinden sökülüp atılmasından sonra İsrail’in genişleme politikası sürdürdüğü ve bu yönde savaşa dahi başvurduğu dikkate alınırsa, İsrail Parlamentosu’nun son kararı hem Ortadoğuda hem de Dünyada barışı ciddi şekilde bozacak nitelikte ciddi ve tehlikeli bir tahriktir. Türk-Sen İsrail Parlamentosu’nun kararını şiddetle kınar, İsrail’i bu karardan vazgeçmeğe ve Filistin halkının Devlet kurma hakkı dahil tüm meşru haklarını derhal kabûl etmeğe ve işgal ettiği topraklardan derhal çekilmeğe çağırır.”* (İşçi Postası, 30.07.1980: 1).

Gazetenin 6 Ağustos, 20 Ağustos ve 27 Ağustos 1980 tarihli sayılarında dış basın haberlerinde “*Rum Basınından Seçmeler*” başlıklı haberler verilmiştir. Bu haberlerde genel olarak Güney Kıbrıs’ta yaşanan siyasi olaylar kısa kısa anlatılmıştır. Bunun yanı sıra 27 Ağustos 1980 tarihli sayıda “*Polonya İşçilerinin Mücadelesi Sürüyor, Başbakan Görevinden Alındı*” isimli haberde aşağıdaki detaylar aktarılmıştır:

“Polonya İşçilerinin 13 Ağustos, 1980’de başlattığı grev büyüyerek geliyor. Greve katılan 200.000’i aşkın Polonya işçileri, ekonomik Sendikal talepler yanında siyasi talepler de ileri sürüyorlar. Çok sayıda işçi Liderlerinin Komünist rejim yöneticileri tarafından tutuklandığı, Başbakan ve bazı hükümet üyelerinin görevden alındığı gelen haberler arasında.” (İşçi Postası, 27.08.1980: 4).

3 Eylül 1980 tarihli sayıda *“Polonya’da İşçi Şartlarını Kabul Ettirdi”* isimli haberde Polonya’da ülke ekonomisini iki haftayı aşan bir süre felce uğratan direnişleri resmen sona erdiren anlaşmanın Gdansk’ta Ortak Direniş Komitesi Başkanı Lech Walesa ile Hükümet Komisyonu Başbakan Yardımcısı Jagielski arasında imzalandığı ve işçilerin anlaşmayı takiben peyder pey işbaşı yapmakta olduğu ayrıntısına yer verilmiştir (İşçi Postası, 03.09.1980: 1).

Gazetenin 10 Eylül 1980 tarihli sayısında *“Polonya İşçilerinin Yeni Hakları”* isimli haberde yapılan anlaşmanın maddeleri ayrıntılı bir şekilde okuyucuya aktarılmıştır. Yine aynı sayıda *“Haftada Bir”* isimli köşe yazısı bölümünde Lütfi ÖZTER tarafından kaleme alınan *“Selam Polonya”* başlıklı yazıya yer verilmiştir. Sendikacılık faaliyetlerinde örgütleşmenin dünyaya nasıl bir örnek sergilendiği konusu anlatılmıştır (İşçi Postası, 10.09.1980: 2). Gazetenin bu sayısında *“Rum Basınından Seçmeler”* başlığı ile Güney Kıbrıs’ta yaşanan gelişmeler kısa bir şekilde okuyucuya aktarılmıştır.

17 Eylül 1980 tarihli sayıda Afganistan’ı işgal eden Rusların yaptığı katliamlar anlatılmıştır. *“Afganistan’daki Rus Vahşeti Devam Ediyor”* başlıklı haberin detayı şöyle sunulmuştur:

“Afganistan’ı işgal eden Rus askerlerinin bu ülkede yürüttükleri katliam hareket ve Rus askerine karşı savaştan Afgan Mücahitlerinin direnişi bütün şiddetiyle devam etmektedir. Rusların Afgan Mücahitlerini yenebilmek için çok sayıda Uçak, Tank ve Askeri gemiden Afganistan’a sevkettikleri ve büyük saldırılar düzenledikleri yüzlerce köyü bombaladıktan ve kadın, çocuk gözetmeksizin onbinlerce Afganistanlıyı katlettikleri bildirilmektedir.” (İşçi Postası, 17.09.1980: 4).

Gazetenin 24 Eylül 1980 tarihli sayısında yine Polonya’daki gelişmeler ve Rum basınındaki haberler okurlara aktarılmıştır. *“Polonya’da İşçiler Hür Sendikalara Üye Olmak İçin Kuyruğa Girdi”* isimli haberde Polonya’da grevlerden ve ardından imzalanan anlaşmalardan sonra başlayan fırtına öncesi sessizliğin yavaş yavaş

bozulmaya başlandığı ifade edilmiştir. “*Rum Basınından Seçmeler*” kısmında ise Güney Kıbrıs’ta işsizliğin arttığı, saatlerin bir saat geri alınacağı ve kamu görevlilerinin grev yaptığına yönelik haberlere kısaca değinilmiştir (İşçi Postası, 24.09.1980: 3).

Gazetenin 1 Ekim 1980 tarihli sayısında Polonya ile gelişmeler aktarılmıştır. “*Polonyada Hür Sendikalar Kuruluyor*” başlıklı haberde Polonya’daki işçi hareketinin lideri Lech Walesa’nın taleplerinin karşılanmaması durumunda grevlerin devam edeceği haberi verilmiştir. Aynı sayıda tüm dünyada takip edilen Irak-İran savaşına da yer verilmiştir. “*Irak, İran Savaşı Devam Ediyor*” başlıklı habere ait kimi detaylar şöyledir:

“Irak ile İran arasında başlayan çatışmalar dün 9. gününü doldururken çatışmanın sona erdirilmesi girişimleri başarısız kalmaktadır. Irak Birliklerinin 400 kilometrelik sınır boyunca İran içlerinde işgal hareketini sürdürürken önemli bir kavşak merkezi Dizful’u da zaptettiği ve Tahran’a petrol sevkederek bu önemli kaynağı kuruttuğu bildirilmiştir. Çeşitli haber kaynaklarından verilen fakat çelişen haberlere göre Irak’ın karada İran’ın ise havada ve denizde üstünlük sağladıkları anlaşılmaktadır. En son haberlerden İran’ın 80, Irak’ın ise 30 uçak kaybettiği Irak’ın toprak işgaline karşılık İran’ın Irak’ın Musul ve Kerkük dahil çeşitli petrol bölgelerine başarılı hava harekatında bulunduğu ayrıca birçok kere Bağdat’ı bombaladığı bildirilmiştir.” (İşçi Postası, 01.10.1980: 1).

Gazetenin 8 Ekim 1980 tarihli sayısında “*Başyazı*” başlıklı köşe yazısında “*Irak - İran Savaşı*” isimli haberde bu savaşın getirdiği yıkımlar ve olası sonuçları hakkında değerlendirmelerde bulunulmuştur. Aynı sayıda “*Rum Basınından Seçmeler*” başlığı ile Güney Kıbrıs’taki havaalanının temelinin atıldığına, Rum dışişleri bakanının ziyaretlerine ve Kıbrıs hava yolları ile ilgili haberlere kısa kısa değinilmiştir (İşçi Postası, 08.10.1980: 2).

Gazetenin 15 Ekim 1980 tarihli sayısında “*Avrupa’da Türk Düşmanlığı Yayılıyor*” isimli habere yer verilmiştir. Söz konusu haberde özellikle Avrupa basınında Türklere yönelik yapılan olumsuz algı içeren haberler okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 08.10.1980: 2). Yine aynı sayıda “*Rum Basınından Seçmeler*” başlığı ile Güney Kıbrıs’ın 3 aylık petrol stokunun kaldığı, İngiliz üs makamlarının protesto edildiği ve Fransız nakliye uçaklarının bu ülkeye geldiğine yönelik habere yer verilmiştir (İşçi Postası, 15.10.1980: 3).

Gazetenin 29 Ekim 1980 tarihli sayısında “İngiliz Üslerindeki Grev Ertelendi” başlıklı haberde İngiltere’de yaşanan gelişmeye yer verilmiştir:

“İngiliz üslerinde geçen Cuma günü yapılması kararlaştırılan 24 saatlik grevin ertelendiği bildirilmiştir. İngiliz üslerinde iş azlığı nedeniyle işçi çıkarması yapılacağı gerekçesiyle grev kararı alınmıştı. Rum Yönetimi Çalışma ve Sosyal Sigorta Bakanlığı’nın taraflar arasında arabuluculuk yapmayı kabul etmesi üzerine grevin ertelenmesinden sonra taraflar arasında bugün Piskobu’da bir görüşme yapılması beklenmektedir.” (İşçi Postası, 29.10.1980: 1).

Gazetenin aynı sayısında Güney Kıbrıs ile ilgili haberlere de yer verilmiştir. “Güney Kıbrıs’ta İşsizlik Tehlikeli Boyutlara Doğru Seyrediyor” isimli haberde Güney Kıbrıs’ta işsizliğin giderek yükseldiği ve acil çözüm bulunması gerektiği bildirilmiştir (İşçi Postası, 29.10.1980: 4).

5 Kasım 1980 tarihli sayıda dış siyasi haberlerde Polonya’da yaşanan gelişmelerin olduğu görülmektedir. “Polonya’da Bağımsız Sendikalarla Hükümet Anlaşamadı” haberinde Polonya Başbakanı Josef Pinkowski ile Bağımsız İşçi Sendikaları liderleri arasında başbakanlıkta yapılan görüşmelerde olumlu bir sonuç sağlanamadığı detayına yer verilmiştir (İşçi Postası, 05.11.1980: 1). Bu durum Polonya’da siyasi gelişmelerin yavaş ilerlediğini göstermektedir. Aynı sayıda “Rum Basınından Seçmeler” isimli haberde Lefkoşa Limasol Yolu İnşaatının öngörüldüğünden iki katına mal olacağı ve Rum yönetimi bütçesinin meclise sunulduğu detaylarına yer verilmiştir (İşçi Postası, 05.11.1980: 4).

Gazetenin 12 Kasım 1980 tarihli sayısında dış siyasi haber olarak Polonya’daki gelişmelerin verildiği görülmektedir. “Polonya’da Mahkeme Sendika Talebini Yerde Buldu” başlıklı haberde Polonya Yüksek Mahkemesinin “Dayanışma” isimli yeni hür sendikanın bidayet mahkemesinin tüzüğünde yaptığı değişikliğe karşı başvurusunu yerinde bulduğu detayına yer verilmiştir (İşçi Postası, 12.11.1980: 2).

19 Kasım 1980 tarihli sayıda Polonya’daki siyasi atmosferin takip edildiği görülmektedir. “Polonya’da Bağımsız İşçi Sendikası Etkinliğini Sürdürüyor” başlıklı haberde şu detaylar aktarılmıştır:

“POLONYA’da İşçiler ve öğrenciler arasındaki gerilim sürerken Bağımsız İşçi Sendikası Lideri Lech Walesa, Komünist Partisi Başkanı Stanlstaw Kanla ile görüşülmüştür. Polonya’da özgür sendika hareketi açısından büyük önem taşıdığı

kaydedilen görüşmede, ülkedeki sosyal ve ekonomik durum ve özgür sendikacılığın ülke kalkınmasındaki rolü ele alınmıştır. Polonya Haber Ajansı'na göre, Kanla sendikasının Polonya'daki sosyal demokrasi için önemli bir etken olduğunu kaydetmiştir."

Gazetenin aynı sayısında "Rum Basınından Seçmeler" başlığı ile Güney Kıbrıs'ta yaşanan siyasi ve ekonomik gelişmelere yer verilmiştir. Rum orta eğitim öğretmenlerinin eylemlerine, hükümetin kalkınma bütçesine ve yeni siyasi partinin kurulduğuna dair haber yer almıştır (İşçi Postası, 19.11.1980: 4).

Gazetenin 3 Aralık 1980 tarihli sayısında "Haftanın İçinden" bölümünde dış haberlere kısaca yer verildiği görülmektedir. Kanada'nın, Afganistan'ın işgalinden bu yana Sovyetler Birliği'ne uygulamakta olduğu tahıl ambargosunu kaldırdığı ve Birleşik Amerika Başkanı Carter, görevini 20 Ocak'ta devredeceği Ronald Reagan ile geçtiğimiz hafta görüştüğü haberlerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 03.12.1980: 3).

Gazetenin 10 Aralık 1980 tarihli sayısında "Haftanın İçinden" bölümünde dış haberlere de yer verildiği görülmektedir. Amerika'nın, Sovyetler Birliği'nin Polonya'ya askeri müdahalede bulunması halinde bunun Doğu-Batı ve Washington - Moskova ilişkilerine ciddi bir şekilde zarar vereceği hususunda uyarıda bulunduğu; Avrupa Ortak Pazarına dahil ülkelerdeki 2 milyon tekstil işçisi Tayvan Hong Kong ve Güney Kore'den Ortak pazar ülkelerine yapılan ucuz giyim eşyası ithalatını protesto etmek için geçen hafta bir saatlik grev yaptığı haberleri okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 10.12.1980: 2). Gazetenin aynı sayısında "Rum Basınından Seçmeler" başlığı ile Güney Kıbrıs'ta öğretmenlerin iş değerlendirmesi ile yeniden sınıflandırma konularında Rum yönetimi ile anlaşmazlık halinde olduğu ve ilkokul öğretmenlerinin eylemlerini sürdürdükleri bildirilmiştir (İşçi Postası, 10.12.1980: 4).

Gazetenin 17 Aralık 1980 tarihli sayısında "Haftanın İçinden" bölümünde dış siyasi haberlere kısaca yer verildiği görülmektedir. Irak - İran savaşının bütün şiddetiyle devam ederken Irak hükümetinin yakıt tasarrufu sağlamak için özel otomobillerin kullanılmasını kısıtladığı; Kıbrıs konusunun, Birleşmiş Milletlerin bu yılki Genel Kurulu'nda görüşülmediği ve gelecek yıla kaldığı; Suriye ile Ürdün arasında savaş noktasına kadar varan gerginliğin giderilmekte olduğu haberleri okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 17.12.1980: 2).

Gazetenin 24 Aralık 1980 tarihli sayısında dış haberler kısmında çoğunlukla İran-Irak savaşına yer verilmiştir. "İran Irak Savaşı Sürüyor" başlıklı haberde önce

sınır çatışmaları ile başlayan ve 22 Eylül, 1980 tarihinde savaşa dönüşen İran - Irak savaşının halen devam ettiği ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim tarafından görevlendirilen Olof Palme'nin temaslarının bugüne kadar herhangi bir olumlu sonuç vermediği detayı okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 24.12.1980: 4). Gazetenin aynı tarihli sayısında “*Rum Basınından Seçmeler*” başlıklı kısımda Rum ilkokul öğretmenleri ile Rum Yönetimi arasındaki uyuşmazlığın devam ettiği ve Rum ilkokul öğretmenlerinin eylemlerinin sürdüğü bilgisine yer verilmiştir (İşçi Postası, 24.12.1980: 3).

Gazetenin 1980 yılına ait son sayısı olan 31 Aralık 1980 tarihli sayısında dış haberlere fazla yer verilmemiştir. “*Rum Basınından Seçmeler*” başlıklı haberde Akel partisi lideri Papayuannu'nun Merkez Komitesi toplantısında Klerides ve Vasos Lissarides'in Kıbrıs sorunu karşısındaki tutum ve davranışlarını kınadığı; Kıbrıs Rum hükümeti sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre, Rum öğretmenlerin yaptığı taleplere karşı hükümet önerilerinin bu hafta içerisinde hazırlanacağı; Rum İçişleri bakan vekili Petros Stihanus'un Rum televizyonunda açıkladığına göre Türk Barış hareketi sonucu göçmen durumuna düşen Rumların yerleştirilmesi için inşa edilen göçmen evlerine bugüne kadar 70 milyon K.L. harcadığı; Rum Kooperatifler Komiseri Azinas aleyhinde açılan davaya Lefkoşa Rum kaza mahkemesinde devam edildiği haberlerine kısaca yer verilmiştir (İşçi Postası, 31.12.1980: 3).

7 Ocak 1981 tarihli sayıda gazetede dış siyasi haberlere bakıldığında Polonya Hür Sendikalar Lideri Leuh Walesa'nın, Sovyet askeri müdahalesinin söz konusu olmadığını, böyle bir şeyin gerçekleşmesi halinde ise, halkın kesinlikle korkak davranmayacağını söylediği haberine yer verilmiştir (İşçi Postası, 07.01.1981: 1). Gazetenin aynı sayısında Yunanistan'ın, 1 Ocak 1981 tarihinden itibaren Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun 10. üyesi olduğu; Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak'ın, Anavatan Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in konuğu olarak 12 Ocak'ta Ankara'ya gideceği ve Pakistan Devlet Başkanı'nın ziyaretinin üç gün süreceği haberlerine değinilmiştir (İşçi Postası, 07.01.1981: 2).

14 Ocak 1981 tarihli sayıda Polonya'da işçilerin haftada 40 saat mesaiye başladığı haberi verilmiştir. Bir ara durgunluk gösteren İran - Irak savaşının İran'ın mukabil taarruza geçtiğini açıklamasından sonra yeniden kızıştığı; Rum Yönetimi Lideri Spiros Kibrianu'n, Kıbrıs konusunda Yunan Hükümetiyle temaslarda bulunmak

üzere geçen Pazar günü Atina'ya gittiği; Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak'ın, geçen Pazartesi günü Ankara'ya gittiği haberleri okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 14.01.1981: 2).

Gazetenin 21 Ocak 1981 tarihli sayısında “*Rum Basınından Seçmeler*” adlı başlıkta Kıbrıs'ın güney kesimine ilişkin haber detayları verilmiştir Rum Yönetimi Lideri Spiros Kibrianu'nun geçen hafta Atina'da devam eden ziyaretiyle ilgili gelişmelere; doktor kaydı için ön hazırlık yapan doktorlar kazan kaldırdığı haberine ve Amiantos madeninde toplu işçi çıkarmaları yapılacağını bildiren haberlere yer verilmiştir (İşçi Postası, 21.01.1981: 2).

28 Ocak 1981 tarihli sayıda “*Haftanın İçinden*” bölümünde İran'da 444 gün rehine tutulan 52 Amerikalının geçen hafta salı akşamı, Amerika ile İran arasında anlaşmaya varılması üzerine serbest bırakıldığı, İranlı rehinelere Batı Almanya'ya götürüldüğü haberi paylaşılmıştır (İşçi Postası, 21.01.1981: 2).

4 Şubat 1981 tarihli sayıda Polonya'daki bağımsız Dayanışma Sendikası, dün ülke çapında yapmayı kararlaştırdığı üç saatlik genel grevden vazgeçtiği açıklanmıştır. Dayanışma Sendikasının bu açıklamasının, işçilerin 1981 yılında ayda bir cumartesi çalışması ve 1982 yılında ise cumartesi günleri çalışmaması konusunda hükümete varılan anlaşmadan sonra yapıldığı detayına yer verilmiştir (İşçi Postası, 04.02.1981: 1).

11 Şubat 1981 tarihli sayıda dış siyasi haberler kısa kısa sunulmuştur. Rum Polisinin, Kiti açıklarında "iki arkadaş" isimli balıkçı gemisinde değeri 1.5 milyon Kıbrıs Lirası olan üç buçuk ton esrar ele geçirdiği; Polonya'da Dayanışma Sendikası lideri Lech Walessa'nın, 1980 yılı Nobel Barış ödülü için aday gösterildiği; İran Hükümetinin, Rum Yönetimi ile diplomatik ilişkisini kesmeği kararlaştırdığı haberlerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 11.02.1981: 2).

4 Mart 1981 tarihli sayıda “*Haftanın İçinden*” bölümünde: Yunanistan'da geçen hafta meydana gelen depremde çok sayıda kişinin olduğu ve yaralandığı açıklanmıştır. Depremin maddi hasara da yol açtığı ve yüzbinlerce kişinin devam eden sarsıntılar nedeniyle işbaşı yapamadığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 4.03.1981: 2).

Gazetenin aynı sayısında “*Rum Basınından Seçmeler*” başlıklı yazıda Rum kesiminde Rum Maliye Bakanlığınca sendikalara vergi bağışıklığı konusuna yaptığı öneriler sendikalarca kabul edilmemiş ve sendikaların greve hazırlandığı bilgisi

verilmiştir. Ayrıca Güney Kıbrıs ekonomisinin de çıkmazda olduğu bilgisi paylaşılmıştır (İşçi Postası, 4.03.1981: 3).

1 Nisan 1981 tarihli gazete sayısında “*ABD Başkanı Reagan ameliyat edildi*” başlığının detayları şu şekildedir:

“*Bir Sendika toplantısından ayrılırken bir kişinin silahlı saldırısına uğrayarak yaralanan Amerikan Cumhurbaşkanı Ronald Reagan ameliyat edilmiştir. 22 yaşında işsiz John Haigley olduğu bildirilen mutecavizin sıkığı 5 kurşundan birinin Reagan'm göğsüne saplandığı ve akciğerinde kaldığı açıklandı. Haigley'in sıkığı kurşunların Beyaz Saray sözcüsünü başından ve iki koruma polisini çeşitli yerlerinden yaraladığı bildirilmiştir*” (İşçi Postası, 01.04.1981: 1). Gazetenin aynı sayısında Polonya’da yaşanan gelişmeler ele alınmış ve “*Polonya’da Dün Genel Grev Yapılmadı*” başlığı ile verilmişken, 24 Mayıs’ta Güney Kıbrıs’ta yapılması muhtemel milletvekili seçimlerinde 305,636 seçmenin oy kullanma hakkı olduğu bilgisi “*Güney’de Seçmen Sayısı Belirlendi*” başlığı ile Aktarılmıştır (İşçi Postası, 01.04.1981: 4).

Gazetenin 15 Nisan 1981 tarihli sayısında Polonya’da çözülemeyen “*Polonya’da Grevler İki Ay Yasaklandı*” başlığı ile Polonya’daki grevin gidişatı hakkında bilgi verilmiştir (İşçi Postası, 15.04.1981: 1).

Gazete, Anadolu Ajansının haberini 13 Mayıs 1981 tarihli 50. sayısında “*Yunan Balıkçı Teknesi Yakalandı*” başlığı ile aktarmıştır:

“*İzinsiz olarak Türk karasularına giren bir Yunan balıkçı teknesi, 10 Mayıs Pazar günü Türk devriye botları tarafından yakalanmıştır. Anadolu Ajansı muhabirinin aldığı bilgiye göre, Dedeagaç limanına bağlı bir Yunan balıkçı teknesi, 10 Mayıs Pazar günü Dedeagaç’tan Midilli adasına giderken izinsiz olarak Türk karasularına girmiştir*” (İşçi Postası, 13.05.1981: 4).

“*DiSi ve AKEL Yarışı At Baş Bitirdi*” başlığı 27 Mayıs 1981 tarihinde Güney Kıbrıs’taki seçim sonuçlarını aktarmak için kullanılmıştır. Haberin bir kısmı şu şekildedir:

“*Güney Kıbrıs’ta geçen Pazar günü yapılan seçimleri, başkanlığını Glafkos Kierides’in yaptığı Demokratik Birlik Partisi Akel’le yarış halinde götürmüş; Spiros Kibrianu’nun başkanı bulunduğu Demokratik parti ise üçüncü sırada bitirmiştir. EDEK partisi dördüncü sırayı alırken diğer üç parti hiç Milletvekili çıkaramamıştır. 35 kişilik*

Temsilciler Meclisi üyeliğinin 12'sini AKEL, 12'sini DİŞİ, 8'ini DİKO ve 3'ünü de EDEK kazanmıştır.” (İşçi Postası, 27.05.1981: 4).

17 Haziran 1981 tarihinde “*Bütün Dünya İsrail'i lanetledi*” başlıklı haberin bir kısmı şu şekildedir:

“Ortadoğu'daki İslam ülkelerine karşı giriştiği siyaset saldırıları ve Filistin halkına karşı giriştiği soykırımı har ketinden sonra İsrail'in Irak'ın başkenti Bağdat yakınlarındaki Osikar Nükleer santralına karşı Amerikan F-15 tıbi savaş uçaklarıyla giriştiği saldırı bütün dünyanın tepkileriyle karşılandı. 8 Haziran, Pazar akşamı Suriye ve Suudi Arabistan hava sahalarını ihlal eden İsrail uçakları Osikar nükleer santralını bombaladı. Bombalama sonucu santralin bir bölümünün tahrip edildiği bildirildi. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim halkımızın mitinglere gösterdiği ilgi her gecen gün artmaktadır. İzlendiği kadarı ile halk en çok Ulusal Birlik Partisi, en az Cumhuriyetçi Türk Partisi mitinglerine ilgi göstermektedir. Resmimiz Siyasi Partilerin düzenlediği mitinglerden birini yansıtmaktadır. Güvenlik konseyinin konuyu ele alacağını belirtirken saldırının Uluslar-arası yasaların kesin bir biçimde ihlali olduğunu belirtti” (İşçi Postası, 17.06.1981: 1).

Aynı sayıda “*Ruslar Polonya'yı Tehdit Ediyor*” başlıklı haberde Rusya ile Polonya arasında yaşanan gerilim konu olmuştur. Haberin bir kısmı şu şekildedir:

“Afganistan'daki işgalini sürdüren ve Müslüman Afgan direnişçilerine karşı en modern silahlarla saldırılarını sürdüren Rusya'nın Hür Sendikal hareketin başladığı Polonya'ya karşı yönelttiği tehditler devam etmektedir” (İşçi Postası, 17.06.1981: 1).

Gazetenin 15 Temmuz 1981 tarihli sayısında Güney Kıbrıs'ın ekonomik durumu hakkında bilgi verilmiştir. Bu durum gazetede “*Güney Kıbrıs'ta Hayat Pahalılığında Artış Var*” başlığı ile verilmiştir. Haber içeriğinin bir kısmı şu şekildedir:

“Endekste ki puan artışı nedeniyle Güney Kıbrıs'ta kamu görevlilerine, devlet işçilerine ve toplu sözleşmeler kapsamında bulunan çalışanlara 1 Temmuz 1981 tarihinden geçerli olmak üzere otomatik olarak % 6 oranında hayat pahalılığı tahsisatı artışı verilecektir. Güney Kıbrıs'ta hayat pahalılığı tahsisatı her altı ayda otomatik olarak ayarlanmakta ve uygulanmaktadır.” (İşçi Postası, 15.07.1981: 2).

Ayrıca gazetenin aynı tarihli sayısında Polonya'da uygulanan grev yasağının sonrasında 46 bin liman personelinin katılımı grevde limandaki işleyişin yavaşladığı

bildirilmiştir. Haberin başlığı ise “*Polonya’da Yeniden Grevler Başladı*” şeklinde atılmıştır (İşçi Postası, 15.07.1981: 3).

Polonya’daki gelişmeleri okuyucuya aktaran gazete 12 Ağustos 1981 tarihli sayısında yine Polonya ile ilgili gelişmeleri “*Polonya’da İşçilerin Huzursuzluğu Devam Ediyor*” başlığı ile okuyucusuna şu şekilde aktarmıştır:

“*Polonya Dayanışma Sendikası gecen çarşamba günü Varşova’da elzem hizmetler dışında iki saatlik bir genel grev uyguladı ve grev sonunda Varşova kentine uyguladığı ablukayı büyük bir gösteri ile kaldırdı. Grev, hükümetin yiyecek sıkıntısı ve tedbir almakta aktif harekette bulunmaması nedeniyle yapıldı*” (İşçi Postası, 12.08.1981: 3).

Rum kesimindeki ekonomik sıkıntıların yansımaları ise “*Fiyat Artışları Güney Kıbrıs’ı Karıştırıyor*” başlığı ile okuyucuya aktarılmıştır. Haberin detaylarında Güney Kıbrıs’ta fiyat tespiti konusunda Ticaret ve Endüstri Bakanı ile bazı sendikalar ve işveren federasyonu arasında meydana gelen görüş ayrılığının taraflar arasında sert bildirilere konu olduğu anlatılmıştır (İşçi Postası, 12.08.1981: 3).

26 Ağustos 1981 tarihli sayıda Amerika ve Libya arasındaki gerilen ilişkiler “*Amerika - Libya Savaşı mı ?*” başlığı ile ele alınmıştır:

“*Libya’ya ait 2 SU tipi savaş uçağı Amerikan Hava Kuvvetleri tarafından düşürüldü. Geçtiğimiz hafta uzun zamandır sakin olan Akdeniz semaları bir hava çatışmasına sahne oldu. Elde edilen bilgi ve iddialara göre, bu çatışma sonucunda Libya hava kuvvetlerine ait Sovyet yapımı 2SU-22 tipi savaş uçağı düşürüldü. Amerika Savunma Bakanlığı (PENTA-GON) sözcüsü Larry Hamilton’un konu ile ilgili yaptığı açıklamaya göre, Akdeniz’de tatbikat yapmakta olan meşhur altıncı filoya ait savaş uçakları, Libya hava kuvvetlerine bağlı iki savaş uçağının ani saldırısına uğramış ve saldırıya cevap vermek mecburiyetinde kalmıştır. Libya ise ‘Hava Sahamıza Girildi Diyor’ Amerikan Libya hava sahasını ihlâl etmelerinin neden olduğunu Libya uçaklarının Amerikan savaş uçaklarını Libya hava sahasından uzaklaştırmaya çalışırken saldırıya uğradığını ve düşürüldüğünü iddia etmektedir*” (İşçi Postası, 26.08.1981: 1).

Amerika ve Libya arasındaki gerilime karşı, “*Afganistan’la ilgili görüşmeler başlıyor.*” “*Pakistan ve Afganistan Hükümetlerinin Görüşmeler Hususunda Anlaştığı, Birleşmiş Milletlerin de Görüşmelerde Yer Alacağı Bildirildi*” haberleri okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 26.08.1981: 4).

“İran’da Devlet Başkanı ve Başbakan Bombalı Suikastla öldürüldü” başlığı İran’daki gelişmeleri aktarmak amacıyla atılmıştır (İşçi Postası, 02.09.1981: 4). Sovyetler Birliğindeki gelişmeler *“Sovyetler Birliğinin ve sendikalarının tehdit, saldırılarına rağmen Dayanışma Sendikasının Genel Kurulu yapıldı”* haber başlığı ile halka sunulmuştur (İşçi Postası, 02.09.1981: 4).

Polonya’daki gelişmeleri takip eden gazete *“Polonya’da Dayanışma Sendikası Genel Kurulunun İkinci Bölümü Devam Ediyor”* başlığı ile Polonya’daki sendika haberlerini okuyucuya aktarmıştır. Polonya’da 18 gün süren bağımsız Dayanışma Sendikası’nın ulusal genel kurul toplantısı, komünist sistemle yönetilen Polonya’da radikal değişiklikler yapılmasını öngören kararlarla sona erince haber *“Polonya’da Komünist Sistem Tehlikede”* başlığı ile okuyucuya sunulmuştur (İşçi Postası, 21.10.1981: 2).

Bir başka haber başlığında ise Yunanistan’daki seçim sonuçlarına değinilmiş ve 300 milletvekilliği için yapılan genel seçimler de Pan Helenik sosyalist partisi PASOK milletvekillerin çoğunluğunu elde ederek büyük bir başarı sağladığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 21.10.1981: 4).

18 Kasım 1981 tarihli sayıda Amerika ile ilgili sendika haberine *“Amerikan Sendikaları Yeniden ICFTU’ya Dönüyor”* başlığı ile yer verilmiştir. Haberin detaylarının bir kısmı şu şekildedir:

“Amerika İşçi Sendikaları Federasyonu’nun (AFL-CIO) Uluslar-arası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonuna (ICFTU) yeniden üye olmak için önceki gün karar alması beklenmekteydi. AFL-CIO İcra Konseyi’nin önceki günkü toplantısında karar alınmış olması halinde ICFTU’nun üyeliği kabul etmek için ICFTU İcra Kurulu’nun gelecek Mayıs’taki toplantısı beklenmeyecek; üyeliğin 1 Ocak 1982’den geçerli olmak üzere işlem görmesi için elden onay mekanizmasını işletecektir. AFL-CIO’nun 14 milyon üyesi vardır.” (İşçi Postası, 18.11.1981: 1).

Güney Kıbrıs’ta ekonomiden dolayı Rum yönetimi ile sendikalar karşı karşıya gelmiş, yönetim tedbir aldığını ileri sürerken sendikalar yönetime 8 maddelik bir öneri vermiştir. Gazetede bu durum *“Güneydeki Enflasyon İçin Öneriler Yapıldı”* başlığı ile ele alınmıştır (İşçi Postası, 18.11.1981: 4).

18 Ekim seçimlerinden önce PASAK lideri Andreas Papandreu yaptığı konuşmalarında, "İktidara geldiği takdirde Kıbrıs İhanet Dosyası’nı yeniden açacağını

ve hainleri kamuoyuna ilan edeceğini” belirtmişti. 9 Aralık 1981 tarihli sayısında gazete Yunan medyasında gündeme gelen konuyu “Yunan Mahkemesinin Kararı” başlığı ile gazeteye taşımıştır. Haberin bir kısmı şu şekildedir:

“21 Mart 1979’da Atina Temyiz Mahkemesi 2658/79 sayılı şu kararı aldı. “Türkiye’nin, Zürih ve Londra anlaşmaları çerçevesi içinde, “garantör” devlet olarak Kıbrıs’a müdahalesi yasaldir. Asıl sorumlu hakkında dava acılan Yunanlı subaylardır.” 1979’da, Başbakan olan Karamanlis hükümeti tarafın tehlikeye düşürebileceği” gerekçesiyle bu kararın kamuoyuna duyurulması yasaklandı, dosyalar ortadan yok edildi. Yunan Mahkemesinin “Türkiye’ Kıbrıs Cumhuriyeti’nin garantörlerindendi. General Yuannidis ile 102 subay arkadaşı Kıbrıs Cumhuriyeti’nin bütünlüğünü tehlikeye düşürdüler. Müdahale ortamı hazırladılar” şeklindeki yargı “Türkler istilacıdır” şeklindeki iddialarını bir anda iflas ettirecek bir karardı. Bu karar açığa çıkarılmış olsaydı Türkiye haklı davasında güç kazanacaktı. Bu karar, bütün cabalara rağmen, bir bolum Yunan basınında yayınlandı.” (İşçi Postası, 09.12.1981: 1).

Polonya’da ordunun yönetime el koyması gazetede “Komünist Diktadan Kurtulma Kavşağında Ordu, Polonya’nın Özgürlüğe Kavuşmasını Önledi” başlığı ile verilmiştir. Haberin bir kısmı aşağıdaki gibidir:

“Polonya Başbakanı General Jaruzelski, gecen pazar sabahından itibaren ülkede “savaş durumu” olduğunu açıklayarak “sıkıyönetim” ilan edildiğini bildirdi. General Jaruzelski, Ülke yönetiminin 3İ kişilik bir av keri konseye devredildiğini bildirmiştir. Askeri yönetimin gerekçesi, Askerin yönetime el koymak, gecen Cumartesi günü Gdansk kentinde toplanan 107 üyeli Dayanışma Sendikası Ulusal Konseyinin Polonya’nın siyasal geleceğini tayin etmek için halk oylaması yapılması konusunu görüşmesi ve Polonya’daki Sovyet çıkarlarını korumak için darda bir komünist partisinin olmasının gerekmediğini belirtmesi gerekçesine dayandığına inanılmaktadır.” (İşçi Postası, 16.12.1981: 1).

23 Aralık 1981 tarihinde “Askerin Kanlı Baskılarıyla Karşı Karşıya Kalan Polonya’nın Hür ve Demokratik işçi Örgütü Dayanışma: Teslim olursak Hürriyet ümitlerimizi gömeriz” başlığı ile gazete Polonya’daki gelişmeler aktarılmıştır. Haber başlığına göre ordunun 13 Aralıkta yönetime el koyması, savaş hali ilan etmesi ve sıkıyönetim uygulamaya başlamasından sonra Polonya’da milyonlarca işçinin katıldığı

grevler, direnişler ve iş yavaşlatmalarının devam ettiği bildirilmektedir (İşçi Postası, 23.12.1981: 1).

Polonya'daki Bağımsız Dayanışma Sendikasının haberlerine devam edilmiş ve sendikanın Varşova liderinin sözleri şu şekilde habere yansımıştır: *“Polonyada özgürleşme hareketine karşı askeri yönetimin sert tedbirlerine karşı Dayanışma Sendikası Varşova Lideri Bujak ‘Zafer sonunda bizim olacaktır’ dedi”* (İşçi Postası, 30.12.1981: 1).

6 Ocak 1982 tarihli sayıda İngiltere'deki madenci hareketi gazetesinin birinci sayfasında *“İngiltere'de Madenciler Kararlı”* başlığı ile yer almaktadır. Söz konusu haberde İngiliz maden işçileri sendikasının ücret konusunda çıkan uyuşmazlık nedeniyle grev kararı alabileceği ve işçilerin grev kararı alması halinde Başbakan Thatcher'in enflasyonla mücadelede sağlamaya çalıştığı başarı umutlarının kaybolabileceği ve hükümetle sendikanın bir çatışmaya girebileceği bildirilmiştir (İşçi Postası, 06.01.1982: 4). Gazetenin aynı sayısında *“Rum Sendikaları Önerileri Reddetti”* haberinde Güney Kıbrıs'ta ekonomik sorunların, işçi-işveren ve Rum yönetimi arasında ciddi bir çatışma ortamı yaratmakta olduğu ve Rum Yönetimi Ekonomik Danışma Konseyi'nin daha sonra yapacağı toplantıda, çatışmanın belirgin hale gelebileceği bildirilmiştir (İşçi Postası, 06.01.1982: 4).

Gazetenin 13 Ocak 1982 tarihli 82. Sayısında Polonya'daki sendikal gelişmelere *“Dayanışma Sendikası Genel Grev İçin Gizli Çalışmalar Yapmaktadır”* başlığı ile yer verilmiştir. Haberin bir kısmı şu şekildedir:

“Dayanışma Sendikası ileri gelenleri, Sendikanın askeri yönetimle görüşmeler yaptığı hususundaki resmi bildirimleri yalanlayarak işçileri Ülke çapında bir genel grev için hazırlıklı olmaya çağırmıştır. Bu arada Dayanışma Sendikasının askeri makamlarca tutuklanan yöneticilerinin yargılanmasına başlandığı ve çok sayıda sendikacıya uzun hapis cezaları verildiği öğrenilmiştir Dayanışma Sendikası genel Grev için gizli çalışmalar yapmaktadır” (İşçi Postası, 13.01.1982: 4).

Gazetenin 10 Şubat 1982 tarihli sayısında Polonya'daki siyasi gelişmelere yer verilmiştir. *“Polonya'da Pasif Direnişler Sürerken Walesa Tutuklu”* başlıklı haberde Polonya'da 13 Aralık'ta savaş hali ilan edilerek sıkıyönetim uygulanmasına başlanmış, Dayanışma Sendikası'nın faaliyetleri askıya alınarak lideri Lech Walesa dâhil birçok sendikacının tutuklandığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 10.02.1982: 4).

Gazetenin 17 Şubat 1982 tarihli sayısında İngiliz Üs makamları ile Türk ve Rum sendikaları arasında bazı memur ve aylıkçı işçi statüsündeki grupların maaş ve geliştirilmiş sosyal menfaatleri üzerinde bir süreden beri yapılan görüşmeler anlaşma ile sonuçlanmıştır. Bu durum gazetede şu başlık ile yer almıştır: “İngiliz Üslerinde Memur ve Aylıkçı İşçilerin Maaşları Artırıldı” Haberin devamında memur ve aylıkçı işçilerin maaşlarına yapılacak artış aktarılmıştır (İşçi Postası, 17.02.1982: 4).

Gazetenin aynı tarihli sayısında dünyanın süper güçlerinden biri sayılan Rusya’nın Afganistan işgali gazetede şu başlıkla yer almaktadır: “Komünist Emperyalizme Karşı Direnenlerin Memleketi Afganistan” Haberin detaylarında Afganistan’da Mücahitlerin savaştığını, silah teknolojisi olarak Rusya’nın daha güçlü olmasına rağmen mücahitlerin de hazırlıklı oldukları vurgulanmıştır (İşçi Postası, 24.02.1982: 4).

Polonya’da askerin yönetime el koymasının ardından Dayanışma Sendikası Yöneticisi Lech Walesa bir villada gözetim altına alınmış ve kendisinin yargılanıp yargılanmayacağı tartışılmıştır. Gazete edindiği bilgilere dayanarak şu başlığı kullanmıştır: “Polonya Yöneticilerinin Çelişkili Açıklamaları Tutuklu Walesa Yargılanmayacak” Böylece Walesa’nın durumu aktarılmıştır (İşçi Postası, 03.03.1982: 2).

Gazetenin 7 Nisan 1982 tarihli sayısında Yunanistan’daki sendikalar hakkında şu haber okuyucuya aktarılmıştır: “Yunanistan ETUC’ta Temsil Edilmeyecek” Buna göre Yunan Genel işçi Sendikaları Konfederasyonu (GSEE) üyesi bulunduğu Avrupa işçi Sendikaları Konfederasyonunun (ETUC) İcra ve Genel Kurullarında temsil edilemeyecektir. ETUC gerekçe olarak seçimle gelen sendika başkanlarının görevden alınması ve iadelerinin yapılmamasını göstermiştir (İşçi Postası, 07.04.1982: 2).

28 Nisan 1982 tarihli sayıda gazete güney kesimdeki başkanlık seçimine ilişkin şu başlıklı haberi aktarmıştır:

“G. Kıbrıs’ta Başkanlık seçimi faaliyetleri kızıştı, Güney Kıbrıs’ta önümüzdeki Ocak ayında yapılacak Başkanlık secimi için komünist partisi AKEL’in desteğinde DİKO Partisi Başkanı ve şimdiki Rum yönetimi Başkanı Spiros Kibrianu’nun geçen hafta adaylığını açıklamasından sonra sosyalist EDEK Partisi de Başkanı Dr.Lissaridis’in başkanlığa kesinlikle adaylığını koyacağım duyurdu” (İşçi Postası, 28.04.1982: 1)

Gazetenin aynı tarihli sayısında Sina yarım adası ile ilgili şu haber başlığı atılmıştır “*Sina Yarım Adası Mısır’a Verildi*”. Buna göre 15 yıldır İsrail tarafından işgal edilen yarımada Camp David anlaşması çerçevesinde Mısır’a geri verilmiştir (İşçi Postası, 28.04.1982: 4).

Yorgo Yuannides’in istifasından sonra toplumlararası görüşmelerdeki Rum temsilciliğine Andreas Mavramatis atanmıştır. Gazete 5 Mayıs 1982 tarihli sayıda bu haberi “*Rum Görüşmeci Değişti*” başlığı ile okuyucuya aktarmıştır (İşçi Postası, 05.05.1982: 1).

Gazetenin aynı tarihli sayısında Rum tarafına dair verilen haber başlığı “*Rum Mahkemesi İki Yabancıyı Mahkûm Etti*” şeklinde verilmiştir. Haberde KTFD limanlarını kullanan iki Hollandalı gemicinin Türk limanlarını kullandığı gerekçesi ile tutuklandığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 05.05.1982: 4).

1 Mayıs İşçi Bayramı kutlamalarına yer veren gazete Polonya’daki İşçi Bayramı kutlamalarını şu haber başlığı şeklinde aktarmıştır: “*Polonya’da İşçiler, İşçi Bayramını Kutladı*” Ancak Polonya’da 1 Mayıs İşçi Bayramı kutlamaları sırasında Bağımsız Dayanışma Sendikası üyeleri, resmi törenlere karşılık kendi törenlerini düzenlemişlerdir (İşçi Postası, 05.05.1982: 4).

Gazetenin 2 Haziran 1982 tarihli sayısında “*Güney Kıbrıs’ta Başkanlık Seçimi Toplumlar-Arası Görüşmeleri Engelleyecek*” başlığı ile verilen haberde Güney Kıbrıs’ta önümüzdeki ocak ayında yapılacak Rum Yönetimi Başkanlık seçiminin adayların meydana çıkmasından ve bazı partilerin işbirliği yapmalarından sonra toplumlar arası görüşmeleri etkileyeceğine yönelik bilgiler verilmiştir (İşçi Postası, 02.06.1982: 4).

16 Haziran 1982 tarihli sayıda “*Suudi Arabistan Kralı Öldü*” haberinde 1975 yılında kardeşi Faysal’ın suikast sonucu öldürülmesinden bu yana Suudi Arabistan kralı olan Halil bin Abdulaziz’in pazar günü Taif’te geçirdiği bir kalp rahatsızlığı sonucu öldüğü, aynı gün başkent Riyad’a getirilen Kral Halid’in cenazesinin toprağa verildiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 16.06.1982: 4).

23 Haziran 1982 tarihli sayıda “*30 Bin Kişi Katledildi*” haberinde geçen hafta İsrail’in Lübnan sınırındaki Filistin Kurtuluş örgütü mevzilerini ele geçirmek dış görünüşü altında başlattığı soykırım hareketiyle ilgili olarak alınan haberlerin tüyler

ürpertici olduğu ve en az 30 bin kişinin öldüğü, 800 bin kişinin ise evsiz kaldığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 23.06.1982: 4).

Gazetenin 30 Haziran 1982 tarihli sayısında Kıbrıs Kum Yönetiminin başkanlığı için önümüzdeki Ocak ayında yapılacak seçimlerle ilgili faaliyetler yoğunlaştığı ve partiler arasında da karşılıklı suçlamaların doruğa eriştiği; Polonya’da ise 3 bin kadar işçinin sokaklarda olduğu ve emniyet güçlerinin müdahalede bulunduğu aktarılmıştır (İşçi Postası, 30.06.1982: 4).

14 Temmuz 1982 tarihli sayıda “*Polonya’ya Topluluk Yardımı*” başlıklı haberde Polonya’nın çeşitli kentlerinde meydana gelen yeni olayların, Dayanışma Sendikasının varlığını sürdürmekte kararlı olduğunu ortaya koyduğu ve temel gereksinme maddelerinin arzının son derece kısıtlandığı, ülkenin ekonomik bir çöküntüyle karşı karşıya kaldığı belirtilmiştir. Aynı sayfada Rum Radyo ve Televizyon personelinin geçen hafta fasılalarla uyguladığı grev nedeniyle Kıbrıs Radyo Korporasyonu olarak bilinen Rum Radyo ve Televizyonunun yayın yapamadığı, personeli temsil eden sendikanın açıklamasına göre grev eylemlerinin 23 Temmuz’a kadar ertelendiği duyurulmuştur (İşçi Postası, 14.07.1982: 4).

28 Temmuz 1982 tarihli sayıda Rum kesimindeki haberlere yer verilmiştir. “*Güneyde Ara Seçim Olacak*” haberinde Rum Temsilciler Meclisi üyesi Dr. Hacıkako’nun önceki hafta ölümü ile boşalan bir milletvekili mevkiini doldurmak için “Mağusa” seçim bölgesinde 45 gün zarfında ara seçimi yapılacağı haberi duyurulmuştur. Aynı sayıda “*%6 İlave H.P.T. Ödenecek*” haberinde ise Güney Kıbrıs’ta Rum Yönetimi ile sendikalar arasında hayat pahalılığı ödeneğinde çıkan anlaşmazlığın giderildiği ve Rum Yönetiminin 1 Temmuz 1982’den geçerli olmak üzere % 6 oranında yeni hayat pahalılığı tahsisatı ödemeyi kabul ettiği açıklanmıştır. Polonya’daki gelişmeler ise “*Dayanışma Sendikası Bekle Gör Politikası Uygulayacak*” başlığı ile verilmiştir. Söz konusu haberde Polonya’da Dayanışma Sendikası’nın yer altı liderleri, Dayanışma adına bir bildiri dağıtarak kısmen Papa’nın yapmayı planladığı ziyaretini kolaylaştırmak için temmuz ayına kadar grev ve gösterilerin durdurulmasını istediklerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 28.07.1982: 4).

18 Ağustos 1982 tarihli sayıda “*Güney Kıbrıs’ta Fiyatlarda Gerileme*” başlıklı haberde Rum Yönetimince yayınlanan istatistiklere göre temmuz ayında perakende fiyat

endeksinin 105.14 puan indiği; endeksin haziran ayında 105.60 puan olduğu ve bunda siyasi ve sosyal gelişmelerin etkili olduğu bildirilmiştir (İşçi Postası, 18.08.1982: 4).

25 Ağustos 1982 tarihli sayıda bugün konuşulan Filistin meselesine yer verilmiştir. *“Vatansız Filistinliler Lübnan’dan da Kovuldu”* haberinde Filistin Kurtuluş örgütüne bağlı savaşçıların geçen cumartesi günden itibaren Lübnan’ı terk etmeye başladıkları ve Filistinli savaşçıların Irak, Ürdün, Tunus, Suriye ve Kuzey Yemen, Güney Yemen ve Sudan’a dağılacakları bildirilmiştir (İşçi Postası, 25.08.1982: 4).

8 Eylül 1982 tarihli sayıda *“Polonya’da Dayanışma Sendikasının 2. Kuruluş Yıldönümü Büyük Gösterilerle Kutlandı”* başlıklı haberde Bağımsız Dayanışma Sendikasının 2. kuruluş yıl dönümü olan 31 Ağustos’ta Polonya’da düzenlenen gösterilerde güvenlik kuvvetlerince dört kişinin öldürüldüğü, birçok göstericinin yaralandığı ve tutuklandığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 08.09.1982: 4).

22 Eylül 1982 tarihli sayıda insanlık adına kötü bir habere yer verilmiştir. *“1500 Filistinli Hunharca Kadın-Çocuk Hunharca Katledildi”* haberinin detayları şöyledir:

“Beyrut’un güneyindeki Şatila mülteci kampında 1500 kadar Filistinli kadın, yaşlı ve çocuğun hunharca katledildiği bildirilmiştir. Çeşitli ajansların haberlerine göre Filistinli mültecilerin kampları İsrail birliklerince kuşatılmış Hristiyan Falanjist milis kuvvetler ise yüzlerce Filistinliyi kahpece kurşuna dizmiştir. Haberi ilk BBC muhabiri, bulduğu kampı ve Filistinlilerin kurşuna dizmiş olarak duyuran katliamın vuku ziyaret ettiğini gruplar halinde sıraya dizilerek makineli tüfekle tarandıklarını bildirmiştir. İsrail birlikleri ile Falanjist militanların gerçekleştirdiği katliam dünyada büyük yankılar uyandırmıştır. Birçok ülkenin devlet adamı olayı kınayan bildiriler yayınlarken B.M. Güvenlik Konseyi İsrail’i kınayan bir karar tasarısını kabul etmiştir. KTFD’nde dün masum Filistinlilerin öldürülmesini protesto etmek için bir günlük yas ilan edilmiş ve bayraklar yarıya indirilmiştir.” (İşçi Postası, 22.09.1982: 1).

6 Ekim 1982 tarihli sayıda *“Filistinli Mültecilerin Katliamını ICFTU ve Histradutda Kınadı”* haberi bulunmaktadır. Uluslar-arası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ile İsrail İşçi Sendikalarının Histradut’ta 17 Eylül’de Beyrut’ta Filistin mülteci kamplarında meydana gelen toplu katliamları kınadıklarına yer verilmiştir (İşçi Postası, 06.10.1982: 4). Aynı sayıda Polonya’daki gelişmeler de aktarılmıştır. *“Polonya Yönetimi Dayanışma Sendikasını Kaldıracağını Bildiriyor”* haberinde Polonya’da askeri yönetimin bağımsız Dayanışma Sendikası’nı kapatmaya

karar verdiği; BBC Radyosu'nun haberine göre hükümetin bu konuda önümüzdeki iki hafta içerisinde hazırlayacağı bir kanun teklifini parlamentoya göndereceği ve tasarının hiçbir itiraza uğramadan kabul edilmesinin beklendiği yazılmıştır (İşçi Postası, 06.10.1982: 3).

13 Ekim 1982 tarihli sayıda *“Polonya’da Askeri Yönetim Dayanışma Sendikasını Feshetti”* başlıklı haberde Polonya parlamentosunun geçen cuma günü sıkı güvenlik önlemleri altında yaptığı toplantıda iki yıl önce kurulan bağımsız Dayanışma Sendikası'nı feshederek Doğu Bloku'ndaki ilk özgür sendika dönemini kapattığı ve Türk-Sen'in bu kararı şiddetle kınadığı aktarılırken Moskova'nın bu kararı desteklediği belirtilmiştir (İşçi Postası, 13.10.1982: 3).

20 Ekim 1982 tarihli sayıda *“Polonya’da Gerginlik Devam Ediyor”* haberinde Polonya Askeri yönetiminin Meclis'ten geçirdiği bir yasa ile Dayanışma Sendikası'nı feshetmesi üzerine Polonya'nın çeşitli bölgesinde geçen hafta nümayiş ve gösteriler yapılmış; polisin nümayiş ve gösterileri dağıtmak için çeşitli baskı yöntemlerine başvurması üzerine çıkan çatışmalarda iki kişi ölmüş, çok sayıda kişi yaralanmış ve çok sayıda kişinin de tutuklandığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 20.10.1982: 4).

27 Ekim 1982 tarihli sayıda yine Polonya'daki gelişmeler aktarılmıştır. *“Polonya’da 10 Kasım’da Genel Grev Çağrısı Yapıldı”* haberinde Polonya’da yer altı faaliyeti gösteren Dayanışma Sendikası liderleri, hür sendikaların kapatılmasına karşı kitlesel destek toplama mücadelesiyle daha sonra genel bir greve yol açacak grev ve gösterilerin kasım ayı içerisinde başlatılması çağrısında bulunduğu okurlara iletilmiştir (İşçi Postası, 27.10.1982: 4).

3 Kasım 1982 sayısında *“Walesa’nın Eşini ve Çocuklarını Karakolda Çırılçıplak Soydular”* başlığı son derece dikkat çekicidir. Polonya için önemli bir figürün ailesine yapılan bu tavrın detayları şöyledir:

“Polonya’da bağımsız Dayanışma sendikasını kanun dışı ilan ettikten sonra patlak veren olaylar karşısında şaşkına dönen askeri yönetim, şimdi de Walesa’nın ailesine baskı yapmaya başladı. Dayanışma liderinin eşi Danuta Walesa, hapiste bulunan eşini ziyaret için gittiği Prezemyśl kasabasında polis merkezine götürülerek, aranmak bahanesi ile çırılçıplak soyunduğunu, iki küçük kızına da aynı şekilde davranıldığını söyledi. Danuta Walesa, kocasının tutuklu bulunduğu Rus sınırındaki kasabada polisler tarafından emniyet merkezine götürüldüğünü ve burada kadın ajanlar

tarafından çırılçıplak soyulduğunu, yanındaki küçük kızlarının da korkudan çığlıklar ata ata soyulduklarını bildirdi. Danuta Walesa, polislerin 10 aydan beri hiç bir gerekçe gösterilmeden tutuklu bulunan kocasını suçlayıcı şeyler aradıklarını, fakat hiçbir şey bulamadıklarını bildirdi.” (İşçi Postası, 3.11.1982: 2).

Gazetenin 10 Kasım 1982 tarihli sayısında “Fransa’da Grevler Yapılıyor” haberinde sosyalist hükümet iktidara geldiğinden beri Fransa’da ilk defa hayatı felce uğratacak derecede büyük grevlerin yapıldığı; ücret artışları konusunda hükümetle anlaşamayan kamu görevlilerinin geçen hafta pazartesi gününden itibaren başlattıkları grevlerin gittikçe yaygınlaşarak sürdüğü ve Paris’te otobüs ve metro görevlilerinin greve gidince ulaşımın felç olduğu belirtilmiştir (İşçi Postası, 10.11.1982: 2). Gazetenin birinci sayfasında da Polonya’da yaşanan gelişmeler yer almıştır. “Polonya’da Bugün Genel Grev Yapılması Bekleniyor” başlıklı haberde Polonya’da askeri yönetimce feshedilen Dayanışma Sendikası’nın yer altı faaliyeti liderlerinin çağrısı üzerine bugün ülke çapında genel grev yapılmasının beklendiği ve uluslararası alanda bu eylemin desteklenmesi için çeşitli tedbirlerin alındığı ifade edilmiştir (İşçi Postası, 10.11.1982: 1).

17 Kasım 1982 tarihli sayıda “Walesa Serbest Bırakıldı” haberinde Polonya’daki askeri yöneticiler tarafından artık tehlikeli bir durumu olmadığı neticesine varılması ve Polonya Lideri General Jaruzelski’ye Polonya’nın meselelerine çözüm bulmak için yardımcı olmak istediğini bildirmesi üzerine 11 aydan beri gözaltında bulunan Dayanışma Lideri Lech Walesa’nın geçen hafta serbest bırakıldığı okurlara aktarılmıştır (İşçi Postası, 17.11.1982: 4). Aynı sayıda Güney Rum Kesimi ile ilgili habere de yer verilmiştir. “Güneyde Hayat Pahalılığı Arttı” başlıklı haberde Güney Kıbrıs’ta yayınlanan resmi perakende fiyat endeksinde ekim ayında, eylül ayına nazaran artış olduğu ve eylülde 106.95 puan olan endeksin ekimde 107.39 puana yükselerek 0.44 puan arttığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 17.11.1982: 4). “S. Birliği Devlet Başkanı Brejnev Öldü” haberinde ise Sovyetler Birliği Devlet Başkanı ve Komünist Partisi Genel Sekreteri Leonid Brejnev’in çarşamba günü sabahın erken saatlerinde ani bir rahatsızlık sonucu 75 yaşında öldüğüne yer verilmiştir. Aynı haberde liderin özgeçmişi de yer almıştır (İşçi Postası, 17.11.1982: 4).

Gazetenin 1 Aralık 1982 tarihli 129. Sayısında Polonya’daki son gelişmelere yer verilmiştir. “Walesa Düşünceli Ama Kararlı” haberinde Polonya’da bir ay içinde çok

şeylerin olacağı ancak bunun zorlu bir süreç gerektirdiği ve Walesa'nın bu konuda pazarlık konusu yapıp yapılmayacağına yönelik gelişmeler aktarılmıştır (İşçi Postası, 01.12.1982: 3).

8 Aralık 1982 tarihli sayıda yine Polonya'daki gelişmelere değinilmiştir. Söz konusu haberde bu kez din adamlarının yer aldığı görülmektedir. *“Polonya’da Papazlar Dayanışmaya Destek Belirtti”* haberinde Polonya Katolik Kilisesi Piskoposlarının, geçen ekim ayında Hür Dayanışma Sendikasının kapatılmasından sonra yayınladıkları ilk tebliğde komünist partisinden bağımsız çalışacak sendikalara destek beyanlarını teyit ettiklerine yönelik habere yer verilmiştir (İşçi Postası, 08.12.1982: 4).

15 Aralık 1982 tarihli sayıda *“Polonya’da Sıkı Yönetim Askıya Alınıyor”* haberi yer almaktadır. Polonya'daki son gelişmelerin değerlendirildiği yazının bir kısmı şöyledir:

“Polonya parlamentosu, önümüzdeki günlerden itibaren bir yıldan beri devam eden sıkıyönetimin askıya alınması konusundaki hükümet önerisini görüşmek üzere önceki gün toplandı. Ülkenin askeri lideri General Jaruzelski, önceki gün yaptığı bir açıklamada, bir yıldan beri devam eden bazı sıkıyönetim kurallarının kaldırılacağını ve mahkeme kararı olmaksızın yapılan tutuklamalara da son verileceğini söyledi. Ancak General Jaruzelski, devletin temel çıkarlarının korunabilmesi için bazı kuralların yürürlükte kalacağını kaydetti. Yürürlükte kalacak olan kuralların parlamentonun oturumunda açıklanacağını belirten gözlemciler bu kurallar arasında belli başlı sanayi tesislerinin askeri denetime tabi kalması olabileceğini kaydediyorlar.” (İşçi Postası, 15.12.1982: 4).

Aynı sayıda *“Dayanışma, Yeraltı Mücadelesini Devam Ettireceğini Açıkladı”* başlıklı haberde ise Polonya’da feshedilen Dayanışma Sendikasının yeraltı liderlerinden Zbiginiğv Bujak'ın ülkede sıkıyönetim kalksa bile mücadelelerini sürdüreceklerini ve General Jaruzelski'nin bir Rus generali olduğuna dair eleştirileri yer almıştır (İşçi Postası, 15.12.1982: 3).

Polonya'daki gelişmelerin aktarıldığı 22 Aralık 1982 tarihli sayıda *“Walesa Tutuklandı ve Serbest Bırakıldı”* başlığı dikkat çekmektedir. Haberde Polonya askeri yönetimince yasa dışı ilan edilen Dayanışma Sendikası'nın lideri Lech Walesa'nın dokuz saat süreyle güvenlik yetkililerince alıkonduktan sonra Perşembe gecesi serbest bırakıldığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 22.12.1982: 4).

Gazetenin 5 Ocak 1983 tarihli sayısında Polonya'daki siyasi gelişmelere değinilmiştir. *“Polonya’da Sıkıyönetim Askıya Alındı”* başlıklı haberde Polonya’da sıkıyönetimin öngörülenden 24 saat önce “askıya” alındığı, resmi yayın organları Lech Walesa'nın “nazi hayranı” olmakla suçlanmaya başlandığı ve hükümetin ise önümüzdeki yılların daha sert geçeceği mesajını verdiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 05.01.1984: 2).

12 Ocak 1983 tarihli sayıda Güney Kıbrıs'ta yaşanan siyasi gelişmelere yer verilmiştir. Yaklaşan devlet seçiminin ele alındığı haberde *“Güney’de Başkanlık Seçiminde Üç Aday Yarışacak”* başlığı ile okurlara detaylar aktarılmıştır. Güney Kıbrıs'ta 13 Şubat Pazar günü yapılacak başkanlık seçiminde üç adayın yarışacağı; halen Rum yönetimi Başkanı bulunan Spiroa Kiprianu başkanı bulunduğu Demokratik partinin aday olarak ve komünist AKEL partisinin desteğinde Gıafkos Klerides, başkanı bulunduğu Demokratik Birlik Partisinin aday olarak ve Dr. Vasos Lissarides başkanı bulunduğu Sosyalist EDEK partisinin aday olarak başkanlık seçimine katılacaklardır (İşçi Postası, 12.01.1983: 4).

26 Ocak 1983 tarihli sayıda *“Ermeni Tethişçi Yakalandı”* başlığı ile verilen haberde Paris'teki Türk Hava Yolları Barosuna bombalı saldırıda bulunan iki Ermeni tethişçinin olay yerinde yakalandığı ve ASALA adlı Ermeni tethiş örgütüne bağlı oldukları haberi kamuoyuna sunulmuştur (İşçi Postası, 26.01.1983: 2).

Gazetenin 16 Şubat 1983 tarihli sayısında *“Güneyde Seçimler Yapıldı”* başlıklı haberde Güney Kıbrıs'ta yapılan başkanlık seçimlerine yer verildiği görülmektedir. Haberin detayları şöyle sunulmuştur:

“Geçtiğimiz Pazar Günü Güney Kıbrıs'ta Başkanlık Seçimleri yapıldı. Akel destekli DIKO genel Başkanı Spiros Kiprianu geçerli oylara %56.54'ünü sağlayarak yeniden Cumhurbaşkanlığına seçildi. DISI genel Başkanı Gıafkos Klerides'in oyları % 33-94; EDEK Genel Başkanı Vasos Lissarides'in oyları ise %9-53 oranını aşamadı. Seçimleri kazandıktan sonra Rum Radyosuna bir demeç veren Spiros Kiprianu Yunanistan Hükümeti ile arasında mevcut sıkı ve samimi işbirliğini daha da güçlendirmek için kendine düşen görevi en iyi şekilde yapacağını ve danışmalarda bulunmak için Yunanistan'a gideceğini açıklayan Kiprianu, bu görüşmelerde Kıbrıs halkının Ulusal Davası için izlenecek tutumun tesbit edileceğini ve yakın bir gelecekte

B.M. Genel sekreteri Perez De Cuellar ile de görüşmesi ihtimali bulunduğunu kaydetti.” (İşçi Postası, 16.02.1983: 4).

Gazetenin 3 Mart 1983 tarihli sayısında “*Rumlar Ekonomik Taarruza Geçti*” başlıklı haberde Kıbrıs Rum Yönetiminin Kıbrıs’a karşı yıllardır uyguladığı ekonomik ambargonun yanında geçtiğimiz hafta yeni bir ekonomik saldırı başlattığını ve Rumların başlattığı ekonomik saldırının amacının başta narenciye olmak üzere, çeşitli ürün ve imalatlarımızın ihracını önlemeye yönelik olduğu aktarılmıştır (İşçi Postası, 03.03.1983: 4).

31 Mart 1983 tarihli sayıda “*Ermeni teröristler Toros Dağlarında*” başlıklı haber dikkati çekmektedir. Söz konusu haberde şu önemli ayrıntılar aktarılmıştır:

“1200 civarında Ermeni teröristin Beyrut’tan Kıbrıs’ın Rum kesimine geldikleri ve Toros Dağlarında Rum kilisesine ait bir arazi ve binalarda kamp kurarak eğitim yapmaya başladıkları öğrenildi. Anavatana karşı yöneltilen saldırılarda Ermeni teröristlere yardımcı olan Kıbrıs Rum hükümeti ile Yunan hükümetinin desteği altında cinayet işlemleri hazırlıklarını sürdürmektedirler. Lübnan sahillerinden yatlarla ve gizlice Kıbrıs’a getirildikleri öğrenilen ve sayılarının 1200 civarında olduğu bildirilen Ermeni teröristlerin Lübnan pasaportu taşıdıkları ve kendilerini Arap ya da Marlni olarak tanıttıkları saptandı.” (İşçi Postası, 31.03.1983: 4).

Gazetenin 7 Nisan 1983 tarihli “*Yunanistan’da Anarşi Tırmanıyor*” başlıklı haberde önemli gelişmeler aktarılmıştır. Yunanistan Cumhurbaşkanı Konstantin Karamanlis’in ölümle tehdit edildiği; bir süre önce öldürülen Vradini gazetesinin sahibi Jorji Athanasiadis’in bürosunun girişinde bulunan bir mektupta sıranın Karamanlis’e geldiği belirtilmiştir. Yunanistan’da Papandreu’nun, seçim kampanyası esnasında verdiği sözü tutamaması, iktidara geldikten sonra işsizliğin artması ve Yunanistan ekonomisinin iflas etmesi nedeniyle, şiddet hareketlerinin, ırza geçme, hırsızlık ve diğer suç oranlarında büyük bir tırmanış gözlemlendiği detayı okurlara sunulmuştur (İşçi Postası, 07.04.1983: 2).

Gazetenin 14 Nisan 1983 tarihli sayısında “*Kıbrıs Gerçekleri Anlatıldı*” başlıklı haberde Hindistan Meclisinde bütçe görüşmeleri sırasında Kıbrıs sorununun konuşulduğu ve Enosis ile EOKA’nın faaliyetleri hakkında bilgilendirmelerin yapıldığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 14.04.1983: 2).

5 Mayıs 1983 tarihli sayıda “*Dünya Sağlık Toplantısı Başladı*” başlıklı haberde BM tarafından düzenlenen 36. Dünya Sağlık toplantısının İsviçre’nin Cenevre kentinde başladığı; 70’ten fazla ülkenin sağlık bakanlarının katıldığı toplantıda dünyada sağlık konusundaki son gelişmelerin, nükleer savaşın sağlık ve sağlık hizmetleri üzerindeki etkilerinin yanı sıra giderek artan alkol tüketimi konularının tartışılacağı, toplantıda ayrıca geçen ay Batı Şeria’da 100’lerce Filistinli gencin zehirlenme olayını inceleyen Dünya Sağlık örgütün uzmanlarının hazırladıkları raporun da görüleceği ifade edilmiştir (İşçi Postası, 05.05.1983: 3).

5 Mayıs 1983 tarihli sayıda “*Reagan Valesayı Destekliyor*” başlıklı haberde Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Ronald Reagan’ın, ülkesinin Polonya’da insan haklarının yeniden uygulanmasını sağlamak amacıyla çaba harcamakta olan Dayanışma Sendikası ile Polonya halkını desteklemeye devam edeceğini açıkladığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 05.05.1983: 1).

19 Mayıs 1983 tarihli sayıda “*Polonya Yeniden Kaynıyor*” başlığı ile Polonya’da yaşanan son siyasi gelişmelere yer verilmiştir ayrıca “*Walesa: Yeraltına İnebilirim*” başlıklı haberde ise Polonya’da yasa dışı ilan edilen Dayanışma Sendikası lideri Lech Walesa’nın, ülke polisinin kendisini rahatsız etmeye bir son vermemesi halinde yer altına inerek dayanışmanın gizli faaliyetlerine katılmak zorunda kala çağına yönelik sözleri verilmiştir (İşçi Postası, 19.05.1983: 4).

16 Haziran 1983 tarihli sayıda İngiltere’de yapılan seçimlere değinilmiştir. “*İngiltere’deki Seçimleri Thatcher Kazandı*” başlıklı haberde geçtiğimiz hafta İngiltere’de yapılan erken seçimi liderliğini Margaret Thatcher’in yaptığı iktidardaki muhafazakâr partinin ezici bir çoğunlukla yeniden kazandığı haberine yer verilmiştir (İşçi Postası, 16.06.1983: 4).

Gazetenin 21 Temmuz 1983 tarihli sayısında “*Ermeni Avı Devam Ediyor*” başlıklı haberde Fransa’nın başkenti Paris’teki Orly Havaalanında THY’nin yolcu ve bagaj kabul bölümündeki bombalı saldırı ile ilgili olarak polisin 40’tan fazla Ermeni’yi şüpheli olarak gözaltına aldığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 21.07.1983: 1).

Gazetenin 28 Temmuz 1983 tarihli sayısında “*Londra’da Türk Kuruluşları Ayağa Kalktı*” başlıklı haberde Rum Yönetimi Başkanı Kiprianu’nun Londra’ya gelerek Başbakan Thatcher’le ve İngiltere Dışişleri Bakanlığı yetkilileriyle görüşmeler yapacağını öğrenilmesi üzerine, Londra’da faaliyet göstermekte olan Türk

kuruluşlarının, Thatcher'le Dışışleri Bakanlığına telgraf yağdırmaya başladıklarını okurlara aktarmıştır (İşçi Postası, 28.07.1983: 1).

Gazetenin 11 Ağustos 1983 tarihli sayısında dış haberler ile ilgili sadece bir habere yer verilmiştir. “*Amerika Sovyetlere Tahıl Satacak*” başlıklı haberde Amerikan ve Sovyetler temsilcilerinin Viyana'da yaptıkları toplantıda, ABD'nin Sovyetler Birliği'ne tahıl satışı konusunda uzun süreli bir anlaşmaya vardıkları ve söz konusu anlaşmanın süresinin beş yıl olacağı ifade edilmiştir (İşçi Postası, 11.08.1983: 2).

18 Ağustos 1983 tarihli sayıda dış haberlerde Polonya'daki gelişmeler ele alınmıştır. “*Polonya Yeniden Kaynıyacak*” başlıklı haberde Polonya'da kapatılan Bağımsız Dayanışma Sendikası'nın, sendikanın kuruluşunun 3'üncü yıldönümü olan 31 Ağustos'ta ülke çapında pasif gösteriler düzenlenmesi çağrısında bulunduğu ve Polonya'nın başkenti Varşova'da gizlice dağıtılan bildirilerde, 31 Ağustos'ta iki saat süreyle hiçbir toplu ulaşım aracına binilmemesi de istendiği bildirilmiştir. Gazetenin aynı sayısında “*Ermeniler Fransa'ya Saldırılarını Sürdürüyorlar*” başlıklı haberde Irak'ın başkenti Tahran'daki Fransız Büyükelçiliğinde bir patlama olduğu; patlamanın sorumluluğunu yasa dışı bir Ermeni örgütünün üstlendiği aktarılmıştır. “*EOKA Yeniden Hortluyor*” başlıklı haberde ise tedhiş örgütü EOKA'nın yeniden örgütleneceği ve Atina'da temaslar yapan ve Yunanistan'ın desteğini almaya çalıştıkları belirlenmiştir (İşçi Postası, 18.08.1983: 3).

25 Ağustos 1983 tarihli sayıda son derece dikkat çeken bir başlık yer almaktadır. Kıbrıs sorunu ile ilgili Rum gazetelerinin attığı başlıklar “*Rumlar: Tek Çözüm Savaş Diyor*” haberi ile verilmiştir. Söz konusu haberde şunlar okura aktarılmıştır:

“*Rumca Alithia gazetesi BM Genel Sekreterinin girişimine ilişkin Rum halkı arasında yaptığı bir anketin sonucunu açıklarken, halkın büyük çoğunluğunun Perez de Cuellar'ın girişimlerinden karamsar olduğunu vurguladığını kaydetti. Ankete katılan halkın büyük bölümünde Kıbrıs'ta tek çözüm yolunun savaş olduğuna inandığını belirtti. Rumca Alithia gazetesi, ankete katılan sayının ne olduğunu açıklamamaktadır. Alithia gazetesi; “Perez de Cuellar'ın girişiminden ne bekliyoruz?” sorusuna ankete katılanlardan ekseriyetinin “Tek çözüm yolu Savaştır” yanıtını verdiği, karamsarlık belirtildiği birkaç kişinin ise, “Kıbrıs'lı Türklere yaklaşmak lazım” önerisinde bulunduğunu haber vermektedir.*” (İşçi Postası, 25.08.1983: 4).

1 Mart 1984 tarihli sayıda “*Görüşümüz Savunuluyor*” Amerika Temsilciler Meclisi’nin Dış ilişkiler Komisyonu’nun Avrupa ve Ortadoğu Alt Komitesi, 1985 Mali Yılında Yunanistan’la Türkiye’ye yapılacak yardım konusunda bir toplantı yaptığı, Avrupa ve Orta Doğu Alt Komitesi’nin toplantısının iki bölümde yapıldığı ve ilk bölümde Ortadoğu sorununun ele alınarak tartışıldığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 01.03.1984: 2).

Gazetenin 8 Mart 1984 tarihli 191. sayısında “*Güney Kıbrıs Uyuşturucu Merkezi Oldu*” başlıklı haberde Kıbrıs Rum kesiminin her türlü uyuşturucu kaçakçılarının cenneti haline geldiği ve bir transit istasyonu olarak kullanıldığı, üst düzeydeki Rum polis memurlar ile gümrükçülerin hatta liderlerinin bu işlerde rol aldığı haberi okurlara sunulmuştur (İşçi Postası, 08.03.1984: 4).

15 Mart 1984 tarihli 192. sayıda “*Klerides Yunan Askeri Gelirse Kıbrıs’ın Tümünü Kaybederiz*” başlıklı haber dikkati çekmektedir. Kıbrıs-Türkiye ve Rum Kesimi arasındaki gerginliğin konu edildiği haberin bir kısmı şöyledir:

“*Rum Demokratik Birlik Başkanı Glafkos Klerides, Yunanistan Başbakanı Papandreu’nun Kıbrıs’a bir tümen asker göndermesi halinde, Türk askerinin de Kıbrıs’ın tümünü ele geçireceğini söyledi. Glafkos Kkrides, Limasol’daki bir toplantıda konuşurken, Adaya Yunan askeri gönderilmesi halinde bazı hesaplar yapmanın zorunluluğuna işaret etti ve “Eğer Yunan askeri gelirse, Türkler önce Maraş’ı açar, sonra tampon bölgeyi sonra da Kıbrıs’ın tümünü ele geçirir” dedi.*” (İşçi Postası, 15.03.1984: 2).

5 Nisan 1984 tarihli 195. sayıda “*Almanya: Türklere Baskı Yapılamaz*” başlıklı haberde Federal Almanya Dışişleri Bakanlığı Akdeniz Masası Şefi Dr. Khuna’nın “Çözüm iki toplumun görüşmesiyle bulunabilir. Görüşme ve pazarlık demek tarafların karşılıklı bir şeyler verip alması demektir” sözlerine yer verilmiştir. Federal Almanya’nın Kıbrıs sorununda Türk tarafına baskı yapılmasına karşı olduğu ve çözümün ancak iki toplum arasında yapılacak görüşmelerle bulunacağına inandığı şeklindeki görüşlerine de haberde değinilmiştir (İşçi Postası, 05.04.1984: 2).

19 Nisan 1984 tarihli sayıda Abu Dabi’den bir haber yer almaktadır. “*Abudabi’deki Fuarda İlk Kez Bayrağımız Dalgalanacak*” başlıklı haberde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin ilk kez kendi isim ve bayrağı altında Abu Dabi’de

düzenlenen uluslararası bir fuarda temsil edildiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 19.04.1984: 1).

Gazetenin 26 Nisan 1984 tarihli ve yayın hayatının son sayısı olan 198. sayıda *“Rumlar Tek Yanlı Olarak Görüşmeleri Kesti”* başlıklı haberde Rum tarafının toplumlararası görüşmelerden tamamen vazgeçtiği ve Rum Yönetimi Lideri Spiros Kiprianu’nun toplumlararası görüşmelerdeki Rum Temsilcisi Andreas Mavrommatis’i bu görevinden aldığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 26.04.1984: 4).

3.2. SOSYO-KÜLTÜREL HABERLERİN İNCELENMESİ

Kıbrıs İşçi Postası gazetesinin 1980-1984 yılları arasında yayımlanan sayıları incelendiğinde gazetede birçok sosyo-kültürel haberin de yer aldığı görülmektedir. Gazetenin 21 Mayıs 1980 tarihli 1. sayısında hava şehitlerini anma günü programı düzenlendiği bildirilmiştir. Haberde Kıbrıs Türk Mücahitler Derneğinin Lefkoşa’da Atatürk Meydanı’nda *“Milli Şahlanış”* mitingi düzenlediği ve mitinge büyük bir kalabalığın katıldığına yer verilmiştir. Aynı sayıda *“Gazi Mağosa’nın Su Derdi”* başlıklı haberde sıcakların artması ile Gazi Magosa’nın en büyük derdi olan susuzluğun yeniden kendini gösterdiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 21.05.1980: 3).

Gazetenin aynı sayısında bu haberlerin yanı sıra spor haberlerine de yer verilmiştir. Türkiye Tekvando Milli Takımının maçına ve Kıbrıs’taki futbol takımları ile ilgili son gelişmelere yer verilmiştir. Ayrıca Uzun yıllar Türk Sporuna hizmet eden, Galatasaraylı Gündüz Kılıç’ın vefatı da aktarılmıştır. *“19 Mayıs’ı Kutladık”* haberinde de Atatürk’ün Samsun’a çıkışının 61. yılının büyük bir coşkuyla kutlandığı okurlara aktarılmıştır (İşçi Postası, 21.05.1980: 4).

Gazetenin 28 Mayıs 1980 tarihli sayısında 27 Mayıs Hürriyet ve Anayasa Bayramının kutlandığı bildirilmiştir. Türk İşçi Sendikaları (Türk-Sen)’nin düzenlemekte olduğu Sendika Liderleri Eğitim Seminerlerinin 2’ncisi ve sonuncusu tamamlandığı aktarılmıştır. *“Kupa Finali Bugün Girne’de Oynanıyor”* başlıklı haberde uzun tartışmalardan sonra nihayet Kıbrıs Kupası finalinin bu gün Girne 20 Temmuz Stadyumunda Saat 17.15’te oynanacağı bildirilmiştir. Bunun yanı sıra Türkiye’nin, 1980 Moskova Olimpiyatlarına katılmayacağına yer verilmiştir (İşçi Postası, 28.05.1980: 4).

4 Haziran 1980 tarihli sayıda *“1. Cihat Uskan Taekwon-Do Karşılaşmaları Yapıldı”* başlıklı haberde geçen hafta K.T.F.D. ile karşılaşmalar yapmak üzere adaya

gelen Anavatanlı Taekwon-docuların 31 Mayıs 1980 Cumartesi günü saat 18.00'de Girne 20 Temmuz Stadyumunda K.T.F.D. Taekvvon-dacıları ile karşılaştıkları bildirilmiştir (İşçi Postası, 04.06.1980: 4).

“*Magosa Fatihi Vefat Etti*” başlıklı haberde Emekli Korgeneral Fazıl Osman Polat'ın ani bir rahatsızlanma sonucu vefat ettiği ve törenle toprağa verildiği ifade edilmiştir. Bu haberin yanı sıra sendikaların eğitim seminerlerinin tamamlandığı; ayrıca yapımına devam edilen sosyal konut inşaatlarının hangi aşamada olduğu ile ilgili haberlere de yer verilmiştir (İşçi Postası, 04.06.1980: 3).

18 Haziran 1980 tarihli sayıda “*Ü.S. Sınavları Yapıldı*” başlıklı haberde geçen uma günü Ü.S.S'nin Lefkoşa'da yapıldığı ve 1000'i aşkın öğrencinin katıldığı sınavlardan görüntüler de verilmiştir (İşçi Postası, 18.06.1980: 1). Bu haberin yanı sıra Adil Alkan tarafından kaleme alınan “*Avrupa Kupalarını İzlerken*” başlıklı yazıda Avrupa Futbol Şampiyonasındaki izlenimler aktarılmıştır. Ayrıca Kıbrıs'ta ilk defa sporcular için iki devreli yaz kampının da düzenlendiği bildirilmiştir (İşçi Postası, 18.06.1980: 4).

Gazetenin 25 Haziran 1980 tarihli sayısı incelendiğinde Sosyal Sigortalar Dairesi tarafından hazırlanan mayıs ayı faaliyet raporunda sosyal sigortalı sayısının 39,073'e yükseldiği bildirilmiştir. 1966 Ankara Otelcilik Okulu Mezunu Hüsamettin Salih'in hazırladığı “*Garsonluk*” başlıklı haberde bu mesleğin zorluklarına değinilmiştir. Bu yazı serisi birkaç sayı boyunca devam etmiştir. Aynı sayıda haftanın yemeği ve haftanın tatlısı gibi bilgilere de yer verilmiştir. Ayrıca Avrupa Futbol Şampiyonasında Federal Almanya'nın şampiyon olduğu bildirilmiştir (İşçi Postası, 25.06.1980: 4).

9 Temmuz 1980 tarihli sayıda “*Magosa'nın Su ve Plaj Sorunu Çözümlendi*” haberinde 1974 barış harekâtından bu yana özellikle yaz aylarında hiç su görmeyen Magosa ve Maraş'ın bazı semtlerinde su akmaya başladığı bildirilmiştir. Aynı sayıda ulusal ve uluslararası spor gelişmelerine de yer verilmiştir (İşçi Postası, 09.07.1980: 4).

16 Temmuz 1980 tarihli sayıda “*Konut Sorunu Huzursuzluklara Yol Açıyor*” ülkede baş gösteren konut açığını giderici pratik ve etkin önlemlerin alınmaması nedeniyle huzursuzlukların her geçen gün arttığı bildirilmiştir. Gazetede “*Kısa...*” başlıklı haberde ulusal ve uluslararası spor gelişmeleri aktarılmıştır. Türk-Sen'in Organizasyonu ile Türk-Sen'e bağlı Metal-Sen ile Uluslar-arası Metal İşçileri

Federasyonu tarafından müştereken düzenlenen iki eğitim seminerinin de tamamlandığı bildirilmiştir. Gazetenin üçüncü sayfasında ise gençlere nasıl destek olunacağı ile ilgili yazıya yer verilmiştir (İşçi Postası, 16.07.1980: 3-4).

Gazetenin 17 Eylül 1980 tarihli sayısında hava ve deniz ulaşım araçlarındaki sorunlara yer verilmiştir. Bu araçlarda özellikle güvenliğin göz ardı edildiği bildirilmiştir. “*Ormanlarımızı Koruyalım*” başlıklı haber dizisine bu sayıda da yer verilmiştir. Bu sayıda Türkiye’de yapılan 12 Eylül 1980 Askeri Darbesine daha fazla yer verildiği için sosyokültürel haberlere çok az yer verilmiştir.

15 Ekim 1980 tarihli sayıda ülkede devam eden sosyal konut inşaatı hazırlarına yer verilmiştir. Ülkede konut sıkıntısı yaşandığı için bu habere sık sık yer verilmiş olması halkın bilgilenebilmesi açısından önemlidir. Aynı sayıda Türk Hava Yollarına ait uçağın kaçırıldığı bildirilmiştir. Ayrıca 1. İslam Oyunlarına yönelik değerlendirmeler ve sporla ilgili gelişmeler kısa kısa aktarılmıştır. “*Gerçekler*” isimli köşe yazısında Adil Alkan ilköğretim çağındaki çocuklara spor eğitiminde dikkat edilmesi gereken hususları yazmıştır (İşçi Postası, 15.10.1980: 3-4).

Gazetenin 12 Kasım 1980 tarihli sayısında Atatürk’ün ölüm yıldönümüne binaen “*Saygıyla Anıyoruz*” başlıklı habere yer verilmiştir. Haberde “*Ulu önder Atatürk ölümünün 42. yılında yapılan törenlerle anıldı. Anavatan’da, Anavatan dış Temsilciliklerinde ve KTFD’de düzenlenen törenlere ek olarak Atatürk’ü tanıtmak amacıyla Atatürk Haftasında sergiler ve diğer faaliyetler hafta boyunca devam edecektir.*” denilmiştir. Gazetenin birçok sayısında olduğu gibi bu sayısında da “*Eğitimimiz*” başlıklı yazı dizisine yer verilmiştir. Bu sayıdaki yazı dizisinde ülkenin eğitimi ile ilgili Eğitim, Kültür ve Gençlik Bakanı’na yanıtlaması için çeşitli sorular yöneltilmiştir (İşçi Postası, 12.11.1980: 3-4).

Gazetenin 3 Aralık 1980 tarihli sayısında “*Askerlik Yapmayanlar İşten Çıkarılacak*” haberinde Başbakan Mustafa Çağatay’ın askerlik mükellefiyetlerini yerine getirmeyenlerin istihdam edilmeleri konusunda yayınladığı bir genelgede, askerlik hizmetlerini yapmamış kişilerin istihdam edilmelerinin yasalara aykırı olduğuna yönelik sözleri aktarılmıştır. Ayrıca Akçiçek Tavukçuluk Çiftliği’nin geçtiğimiz hafta yakıldığı ve yangın sonucu yaklaşık 15 milyon Türk Lirası zarar meydana geldiği bilgisi verilmiştir. Aynı sayıda emeklilerin sorunlarına da detaylıca yer verilmiştir. Bu

haberlerin aynı sıra yine birçok sayıda olduğu gibi spor haberlerine de yer verilmiştir (İşçi Postası, 03.12.1980: 3-4).

Gazetenin 10 Aralık 1980 tarihli sayısında önemli bir sağlık haberine yer verilmiştir. Bilgi amaçlı haber “*Thalassamia Nedir?*” başlığı ile verilmiştir. Bu hastalık ile ilgili haberler gazetenin sonraki sayılarında da yer bulmuştur. Haberin bir kısım detayı şöyledir:

“Thalassamia Majör irsi bir kan hastalığıdır. Bu hastalığı taşıyan (taşıyıcı), fakat onun zararını görmeyen sıhhatli insanlar tarafından nesilden nesile geçer. Taşıyıcı birisi normâl bir kimse ile evlendiği zaman çocukların dörtte ikisi normâl dörtte ikisi de taşıyıcı olurlar. Çocukların hepsi de sıhhatli olduğundan Thalassamia bir akımdan diğerine irsiyetle, kimse farkına varmadan geçer. Fakat bir taşıyıcı diğer bir taşıyıcı ile evlendiği zaman çocukların dörtte biri Thalassamia Mojör = hastalıktan muzdariptir. Diğer üçü normâl görünürler. Hakikatte çocukların yalnız dörtte biri tam normâldir. Diğer ikisi ise taşıyıcıdır.”

Gazetenin 31 Aralık 1980 tarihli sayısında detaya girmeden “*Üyelerimizin, Toplumumuzun, Anavatan ve Dünya Türklüğünün Yeni Yılını Kutlar 1981 Yılıının Hayırlı ve Uğurlu Olmasını Dileriz*” başlığı atılmıştır. Bunun yanı sıra sosyal konut inşaatları hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca voleybol, futbol ile ilgili gelişmelere yer verilmiştir (İşçi Postası, 31.12.1980: 4).

Gazetenin birçok sayısında “*Serbest Köşe*” bölümünde Osman Tınazlı tarafından eğitime dair kaleme alınan yazı dizisinin ilki 21 Ocak 1981 tarihli sayısında “*Okumayı Sevmeyen Çocuklar*” başlığı ile verilmiştir. Yazının bir kısmı şöyledir:

“Birçok anne - babaların sık sık şöyle şikâyetleri ile karşılaşılırdık: ‘Bizim oğlan doğru dürüst okuyamıyor’ ‘Benim kız okurken kekeleyor’ ‘Evde dünya kadar kitap var sadece resimlere bakıyor bizim çocuklar’ ‘Ne yapıyor bu öğretmenler okulda? Okumayı bile, öğretmezler çocuklara. ‘Çocuklarımızın okumakta güçlük çekmeleri veya okumayı sevmemelerinin birçok nedenleri var. Bizim, tüm nedenleri derinlikleriyle izaha, bilgimiz yeterli olmamakla beraber, çok önemli addettiğimiz birkaçına sathi olarak temas etmekte fayda mütalaa ediyoruz. İlkokulun, bilhassa ilk devresi dediğimiz birinci ikinci ve üçüncü sınıflarında, sınıf çalışmaları yayında grup ve ferdi çalışmalar çok önemlidir. Fakat bu tip çalışmalar çok uğraş isteyen yorucu çalışmalardır. Çocuğumuz bu zor çalışma sistemini göze alamayarak öğretmene veya

öğretmenlere düşmüşse (ki maalesef bu tür öğretmenler az dahi' olsa mevcuttur) çocuğumuzda okuma motivasyonu uyandırmak biz anne babalara düşer.”

Gazetenin 4 Mart 1981 tarihli sayısında “*Bir Öğrenci Velisi Ne Diyor*” başlıklı haberde ismi mahfuz bir velinin yazısı yayımlanmıştır. Ülkenin eğitim sistemine eleştiriler getiren veli aynı zamanda mevcut eğitim sistemini diğer ülkelerin sistemleri ile kıyaslamıştır. En sonunda bu süreçte çocuğunun yaşadığı zorluk ve kaygıları dile getirmiştir. Veli, aynı zamanda eğitim sistemiyle ilgili önerilerde de bulunmuştur (İşçi Postası, 04.03.1981: 2).

18 Mart 1981 tarihli sayıda “*Pazar Günü Evde Kalıyoruz*” başlıklı yazıda halk uyarılmıştır. 22 Mart 1981 Pazar günü daimi seçmen kütüklerinin düzenlemesi için yapılacak sayım ve yazım amaçları bakımından yurttaşların kimlik ve yurttaşlığını tereddütsüz ortaya koyacak kimlik kartı, pasaport, seyahat belgesi, evlilik belgesi, askerlik belgesi, sürüş belgesi veya onaylanmış okul belgesi gibi bir belgeyi hazır bulundurmaları ve ikamet yerlerini ziyaret edecek olan sayım ve yazım görevlilerince istendiği zaman ibraz etmelerinin yasa gereği olduğu belirtilmiştir (İşçi Postası, 18.03.1981: 2).

15 Nisan 1981 tarihli sayıda “*Sosyal Konutların Temeli 23 Nisan’da Atılıyor*” başlıklı haberde Kıbrıs için önemli bir habere yer verilmiştir. Türk-Sen’le işbirliği içinde İşçi Kalkınma Kooperatifi’nin Lefkoşa’da Göçmenköy yanında (Güzelyurt - Gazi Mağusa Anayolu üzerinde Sanayi Bölgesi karşısında) inşa edeceği 182 konutun temel atma töreninin 23 Nisanda saat 15.30’da yapılacağı, halka açık olacak temel atma töreninde KTFD Başkanı Raif Denктаş ile diğer bazı konukların konuşmalar yapacakları ve temele ilk harcın KTFD Başkanı Denктаş tarafından konacağı bildirilmiştir (İşçi Postası, 15.04.1981: 1).

22 Nisan 1981 tarihli sayıda “*Allah Yardımcımız Olsun. En Büyük Sosyal Konut Projesinin Temeli Atılıyor*” başlıklı haberde uzun zamandır haberi yapılan sosyal konut haberinin ilk adımlarının atıldığı bildirilmiştir. Haberin bir kısmı şöyledir:

“Kıbrıs'ta en büyük sosyal konut projesinin temeli yarın törenle atılıyor. Tören saat 15.30’da yapılacak. KTFD Başkam Rauf Denктаş, Başbakan M. Çağatay ve bakan Mustafa Çağatay ve Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın törende konuşacaklar. İki yıla yakın bir zamandan beri hazırlığı yapılan sosyal konut projesi ilk etapta 182 adet sosyal konut inşaatını on görüyor. İnşaatın iki yılda tamamlanması planlanmıştır. Türk-

Sen ile İşçi Kalkınma Kooperatifi'nin ortak gayreti ile başlatılan ve İşçi Kalkınma Kooperatifi tarafından gerçekleştirilecek olan sosyal konut projesi, Sosyal Konut yasasına göre hazırlanmıştır. Dupleks olarak yapılacak sosyal konutlar çift katlı olup her biri 120 metre kare büyüklüğündedir.”

29 Nisan 1981 tarihli sayıda “*Sosyal Konutların Temelini Attık*” haberinde Türk-Sen’in işbirliği ile İşçi Kalkınma Kooperatifi’nin Lefkoşa’da Göçmenköy bölgesinde inşa edileceği 182 sosyal konutun temeli 23 Nisan günü saat 15.30’da düzenlenen bir törenle atıldığı; Kurban kesilmesinden sonra temele ilk harcı KTFD Başkanı Rauf Denктаş’ın koyduğu; Başbakan Mustafa Çağatay, Güvenlik Kuvvetleri Komutanı Tuğgeneral Kemal Yavuz, Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizci, bazı bakanlar ve Türk-Sen İcra Kurulu üyelerinin de temele ilk harcı koyanlar arasında oldukları belirtilmiştir (İşçi Postası, 29.04.1981: 1).

Gazetenin 10 Haziran 1981 tarihli sayısında 28 Haziran’da yapılacak seçimlere yönelik vatandaşın beklentilerinin ele alındığı habere yer verilmiştir. Birkaç sayıdır devam eden haber serisi bu sayıda da devam etmiştir. “*Vatandaş Seçimlerden Ne Bekliyor?*” başlığının altında kişilerin fotoğrafları, isimleri, doğum yerleri, meslekleri ve yaşlarının olduğu kısım da yer almaktadır. “*1. Seçimden sonra gelecek hükümetten ne bekliyorsunuz?*” ve “*2. Oyunuzu nasıl kullanacaksınız ve hükümet şekli sizce ne olacak?*” soruları vatandaşlara yöneltilmiş ve cevapları yer almıştır (İşçi Postası, 10.06.1981: 2). Aynı sayıda futbol ve masa tenisi haberlerine de yer verilmiştir.

22 Temmuz 1981 tarihli sayıda “*20 Temmuz Heyecan Barış ve Özgürlük Bayramını Coşkuyla Kutladık*” başlıklı haberde bayramın Kıbrıs’ta büyük bir coşkuyla kutlandığı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra Anavatan Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren’in, 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı münasebetiyle KTFD Başkanı Rauf Denктаş’a gönderdiği mesajda “Kıbrıs Türk toplumu ekonomik kalkınma ve demokratik müesseselerini sağlamlaştırma çabalarında Anavatan’ın gerekli desteği göstereceğinden emin olmalıdır” şeklindeki mesajına da yer verilmiştir (İşçi Postası, 22.07.1981: 1).

Gazetenin 2 Eylül 1981 tarihli 66. sayısında “*30 Ağustos Zafer Bayramı Parlak Törenlerle Kutlandı*” başlıklı haberde 30 Ağustos Zafer Bayramının 59. yıldönümünün Anavatan’da ve Kıbrıs Türk Federe Devletinde pazar günü parlak törenlerle kutlandığı belirtilmiştir. Aynı sayıda Mehmet S. Emircan tarafından kaleme alınan “*Şanlı Ağustos*

Ayl” başlıklı haberde ağustos ayının Türk tarihi açısından önemine ve bu aydaki savaflara yer verilmiştir (İşçi Postası, 02.09.1981: 1).

Gazetenin 16 Eylül 1981 tarihli sayısında “*Türk-Sen Köyünde İlk İki Sosyal Konut Yarın Sahiplerine Teslim Ediliyor*” haberinde İşçi Kalkınma Kooperatifi’nin Lefkoşa’da inşa ettirmekte olduğu sosyal konutların ilk ikisinin yarın saat 15.00’te düzenlenecek sade bir törenle sahiplerine teslim edileceği ve halka açık olacak törende sosyal konutların anahtarlarının İskan Bakanı Özel Tahsin ve Sağlık Sosyal İşler ve Çalışma Bakanı İrsen Küçük tarafından ev sahiplerine verileceği bildirilmiştir (İşçi Postası, 16.09.1981: 1). Gazetenin sonraki sayısı olan 23 Eylül 1981 tarihli sayıda ise bu törenin yapıldığı ve konutların sahiplerine teslim edildiği belirtilmiştir.

28 Ekim 1981 tarihli sayıda 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı’nın törenlerle kutlanacağı aktarılmıştır. Cumhuriyet Bayramının yarın Anavatan’da ve KTFD ile Anavatan’ın dış temsilciliklerinde parlak törenlerle kutlanacağı, Başbakan Mustafa Çağatay’ın konuşmalarını takiben geçit töreni yapılacağı ve geceleyin de fener alayı düzenleneceği ve Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle iki gün tatil yapılacağı bildirilmiştir (İşçi Postası, 28.10.1981: 1).

11 Kasım 1981 tarihli sayıda “*İzindeyiz*” başlıklı haberde Atatürk’ün ölüm yıl dönümüne binaen gazetenin mesajı yer almıştır. Haberde “Göstermiş olduğu milliyetçi, halkçı, devletçi, cumhuriyetçi, laik, devrimci yoldan bir an olsun ayrılmama; bilime dayalı çağdaş uygarlık düzeyi üzerine çıkma çalışmalarına ara vermeme; insanlık yolunda ulusumuzun düşmanları ile mücadele verme azmi ve bilinci içinde Türklük dünyasına layık olmaya çalışacağımızı bir kere daha tekrarlatarak Ata’mızı saygı ile anarız.” cümlelerine yer verilmiştir (İşçi Postası, 11.11.1981: 1).

2 Aralık 1981 tarihli sayıda hafta sonu yağın şiddetli yağmurların Gazi Mağusa’da sellere sebep olduğu ve bazı semtlerde su baskını yaşandığı; Gazi Mağusa’da su baskınları olurken Lefkoşa’daki bazı evlerin de çöktüğü, adanın her tarafında bol yağmur düştüğü bildirilmiştir (İşçi Postası, 02.12.1981: 1).

9 Aralık 1981 tarihli sayıda ülkede yaşanan kaçakçılık olaylarına değinilmiştir. “*Kaçakçılık ve Ciddiyet*” başlıklı haberde “yıllardır kaçakçılık cennetine dönüşmüş ülkemizde, kaçakçılığın mutlak surette önlenmesi, kaçakçılık yapanlar hakkında gerekli tedbirlerin alınması hususunda ısrarla söylediklerimiz, yazdıklarımız, geçmiş sayılarımızda en açık şekilde yayınlanmıştır. Ne var ki yönetici diye, hükümet diye

görevde bulunanlar kaçakçılık gerçeğine gözlerini kapamış, yükselen seslere kulaklarını tıkamış, kaçakçılarla mücadele etmek isteyenler etkisizleştirilmiş, kaçakçılar bomboş buldukları meydanlarda alabildiğince at koşturmuşlardır.” detayına yer verilmiştir (İşçi Postası, 09.12.1981: 1).

6 Ocak 1982 tarihli sayıda yapılan bir açık oturuma değinilmiştir. “*İşçi, İşveren İlişkileri*” başlıklı haberde konuşmacılara çeşitli sorular yöneltilmiş ve cevaplar yer almıştır. Oturuma katılanlar Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, Prof. Turan Esener, Prof. Kemal Oğuzman ve Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Halil Narin’dir (İşçi Postası, 06.01.1982: 4).

20 Ocak 1982 tarihli sayıda “*Mesai Saatlerinin Yeniden Düzenlenmesi Hususunda Çalışmalar Başladı*” başlıklı haberde KTFD’de halen uygulanmakta olan kış mesai saatlerinin özellikle köylerden gelen çalışanlar için olduğu kadar, ekonomide verim kaybına ve bazı adaletsizliklere yol açtığı dikkati çekmiş ve konunun incelenmesine gerek duyulduğu bildirilmiştir. Aynı sayıda sosyal konutlarla ilgili haberde dört konutun daha sahiplerine teslim edildiğine yer verilmiştir (İşçi Postası, 20.01.1982: 1).

17 Şubat 1982 tarihli sayıda “*Yeni Bir Kaçakçılık Yöntemiyle Karşı Karşıya Mıyız?*” başlıklı haberde gazetenin güvenilir kaynaklarından edindiği bilgiye göre, son aylarda Gazi Mağusa limanına büyük miktarlarda önceden gerekli izin alınmadan çeşitli mallar getirildiği ve bu malların gümrük ambarlarını doldurduğu ve bunun da büyük sorunlara yer açtığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 17.02.1982: 1).

24 Şubat 1982 tarihli sayıda Necati Taşkın tarafından kaleme alınan “*Eğitimimizdeki Kargaşa*” ve Mehmet S. Emircan tarafından yazılan “*Her Şey Okul İçin*” başlıklı köşe yazılarında ülkede eğitimde geline son gelişmeler değerlendirilmiştir. Özellikle Eğitim Bakanı Hakkı Atun’un özel derslane ve özel derslerle ilgili geçen hafta yayınladığı genelge ve bakanlığın bu konudaki tutumuna karşı siyasal ve sendikal çevrelerden gelen tepkinin eğitimimizin içinde bulunduğu kargaşayı yeniden su yüzüne çıkardığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 24.02.1982: 2).

10 Mart 1982 tarihli sayıda “*Okuma Yazma Seferberliği*” başlıklı yazıda önemli bir konuya değinilmiştir:

“*K. T. Federe Devleti ilgililerinin son günlerde olumlu bir girişimine daha şahit olduk. Okuma- Yazma Seferberliğini başlatmakla, küçük olmakla birlikte var olan ve*

tedavi edilmesi durumuyla karşı karşıya olduğumuz, okuma-yazma bilmemek hastalığını ortadan kaldırmak gereğine parmak basmış bulunuyorlar. K.T.F. Devleti küçük bir ülkedir. 150 bin küsur nüfusu sinesinde toplayan adamızda okuyup yazma bilmeyenler yüzdesi ancak 3 kadardır. Bu yüzde, büyük ülkelerde normal, hatta normalin altında görülürse de bizim ülkemiz gibi küçük ülkelerde hiç de azımsanmayacak bir rakam olduğu gerçektir. Yüzde uç okuma-yazma bilmeyenler 150 bin de 4000'e yakın demektir. Ve bu memlekette 4 bin civarında zavallı insan her türlü gelişimi takip edemeyecek demektir. Kuzey Kıbrıs küçük bir bölgedir. Bu adada yaşayan her kişinin her türlü olumlu katkılarına ihtiyacımız vardır. Hiç kimseyi bu toprak için lüzumsuz göremeyiz. “Bu da olmasa olmasın” diyemeyiz. Okuma-yazma bilmeyenlere okuma yazma öğretmek devletin görevi olduğu gibi öğrenmek de kişilerin müktesep hakkıdır.”

14 Nisan 1982 tarihli sayıda *“İkinci Sosyal Konut İlkeleri Saptandı”* başlıklı haberde İş-Koop’un Türk-Sen’le işbirliği içinde sürdüreceği ikinci sosyal konut projesinin ilkeleri üzerinde İç İşleri ve İskân Bakanı ile Türk-Sen ve İş-Koop yetkilileri arasında geçen perşembe günü yapılan bir toplantıda anlaşmaya varıldığı, Lefkoşa’da inşaatı devam eden 190 sosyal konutluk inşaat alanını dün ziyaret eden Anavatan Büyükelçisi İnal Batu ile geçen cuma günü ziyaret eden Başbakan Mustafa Çağatay’ın memnuniyetlerini belirttikleri ifade edilmiştir. Aynı sayıda *“Sağlığa Aykırı Bulunan İlaçlar Toplatılıyor”* başlıklı haberde Sağlık ve Çalışma Bakanı Özel Tahsin’in yapılan tahliller sonucu sağlığa aykırı bulunan altı tip ilâcın satışını ve kullanımını yasakladığı ve piyasada bulunan bu ilâçların toplattırılmasını öngören bir emirname yayınladığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 14.04.1982: 2).

Gazetenin 23 Haziran 1982 tarihli sayısında Müslümanlar için önemli olan oruç ayının başladığı haberi *“Ramazan Ayı Başladı”* başlığıyla verilmiştir. Haberde mübarek Ramazanın bugün başladığı ve dünyada milyonlarca Müslüman’ın bugünden itibaren oruca başladığı bildirilmiştir. Aynı sayıda *“Okuma - Yazma Seferberliği Başladı”* isimli köşe yazısı haberinde ise mart ayı içerisinde KTF Devletinde Eğitim Kültür ve Gençlik Bakanlığı tarafından başlatılan okuma yazma seferberliğinin ilk ürünlerini vermeye başladığı; Tatlısu ve Boğaziçi köylerinde yapılan mütevazı bir törenle 63 yurttaşla Maraş bölgesinden 283 yurttaşımızın Eğitim Kültür ve Gençlik Bakanının elinden okuma yazma bilirlik belgelerini aldıklarına yer verilmiştir (İşçi Postası, 23.06.1982: 2).

14 Temmuz 1982 tarihli sayıda da pek çok sayıda olduğu gibi yine sosyal konut problemine değinilmiştir. “*Gazi Magosa’da Sosyal Konut Bekleyenler Tepki İçinde*” başlıklı haberde Türk-Sen’in Gazi Magosa Bölge Temsilciliği’nden geçen hafta yayınlanan bir basın bildirisinde, Gazi Magosa’da konut alanının ilgili Bakanlıklarca tahsisine gidilmemesinin sert bir biçimde eleştirildiği aktarılmıştır. Gazetenin “*Kızılay Sünnet Yapıyor*” haberinde ise Kızılay Derneği Lefkoşa Şubesinin 29 Temmuz Perşembe günü; yoksul, şehit, malul gazi çocuklarının, 7 ile 12 yaş grubunda olanlarının ücretsiz sünnet yaptıracağı bildirilmiştir (İşçi Postası, 14.07.1982: 2).

1 Eylül 1982 tarihli sayıda bir sağlık haberine yer verilmiştir. “*Sağlık Hizmetleri Devletin En Uç Noktasına Götürülmelidir*” başlıklı haberde KTF Devletinde Sağlık hizmetleri ile ilgili olarak geniş bir araştırma yapan toplum sağlığı Profesörü Ayşe Akın’ın Federe devlette uygulanan sağlık hizmetlerinin geleneksel sağlık hizmeti olduğunu bunun çağdaş sağlık hizmeti haline getirilmesi gerektiğine yönelik sözlerine yer verilmiştir. Aynı sayıda 30 Ağustos Zafer Bayramının 60. yıl dönümünün Anavatan’da ve KTFD’de parlak törenlerle kutlandığı da aktarılmıştır (İşçi Postası, 01.09.1982: 2-3).

Gazetenin 20 Ekim 1982 tarihli sayısında “*Azrail Direklerde Kol Geziyor*” başlıklı haberde Yıllardır bakım görmediği ve değiştirilmediği için telefon ve elektrik direklerinin birer ölüm tuzağı haline geldikleri ve Girne Telekomünikasyon Dairesi personellerinden birinin tamir için tepesine çıktığı telefon direği ile birlikte yere çakıldığı ve ağır yaralı olarak Girne Devlet hastanesine kaldırıldığı bildirilmiştir. “*Türk-Sen Köyü Çocuk Parkı Yapılıyor*” haberinde ise Türk-Sen’in İşbirliği ile İş-Koop tarafından Lefkoşa’da inşa edilmekte olan sosyal konut alanına bir çocuk parkı yapılması için çalışmaların tamamlandığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 20.10.1982: 2).

10 Kasım 1982 tarihli sayıda Atatürk’ün ölüm yıl dönümüne binaen “*Atamızı Anıyoruz*” haberi yer almaktadır. Atatürk’ün 44. ölüm yıl dönümünde çeşitli etkinliklerin yapıldığı bildirilmiştir. Bunun yanı sıra yapımı devam eden sosyal konutlardan 50.’sinin sahibine teslim edildiği aktarılmıştır. Benzer diğer bir haber ise “*Öğretmenler Sosyal Konut Teslimi Yaptı*” başlığı ile verilmiştir. Haberde Kıbrıs Türk Öğretmenler Bankası’nın Sosyal Konut inşaatlarının ilk 12 tanesinin tamamlandığı ve 5 Kasım 1982 Cuma günü düzenlenen bir törenle Devlet Başkanı Rauf Denктаş tarafından sahiplerine verildiği bildirilmiştir (İşçi Postası, 10.11.1982: 2-3). Gazetenin sonraki

sayısı olan 24 Kasım 1982 tarihli sayıda ise 24 Kasım Öğretmenler Gününün çeşitli etkinliklerle kutlandığına yer verilmiştir.

Gazetenin 1 Aralık 1982 tarihli sayısında “*Anneler Uyarıldı*” başlıklı haberde “Çalışan Kadınların Sorunları” konulu eğitim seminerinin büyük bir ilgi ile izlendiği ve çocukluktan olgunluk çağına gelinceye kadar geçirilen evreleri bilimsel olarak anlatan uzmanların çocuk doğumundan önce veya sonra dikkat edilmesi gereken unsurları açıkladıkları anlatılmıştır (İşçi Postası, 01.12.1982: 2).

Gazetenin 29 Aralık 1982 tarihli sayısında çalışanlar için son derece önemli bir habere yer verilmiştir. “*Mesai Saatlerinde Değişiklik Yapılacak*” başlıklı haberde halen uygulanan mesai saatlerine göre 07.00 ile 08.30 arasında işbaşı yapıldığı ve genellikle 16.00 ile 17.30 arasında işlerin sona erdiği ve bunun da sosyal anlamda çeşitli sorunları beraberinde getirdiği, bu yüzden değişikliklerin yapılmasının planlandığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 29.12.1982: 2).

Gazetenin 5 Ocak 1983 tarihli sayısında “*Yeni Yılda Çalışanların Bekledikleri*” başlıklı haberde çalışanların pahalılığın önlenmesi, satın alma gücünün korunması ve gençler arasındaki işsizlik sorununun giderilmesini istedikleri belirtilmiştir. Aynı sayıda Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz’ın, giderek artan işsizliğin çözümü için yeni yılda ciddi önlemler alınması, sosyal adaletin sağlanması ve çoğulcu parlamenter düzene geçilmesi istekleri aktarılmıştır (İşçi Postası, 05.01.1983: 2).

Gazetenin 19 Ocak 1983 tarihli sayısında önemli bir habere yer verilmiştir. “*Acımız Büyük Kederimiz Sonsuzdur*” ve “*Genel Başkanımız Necati Taşkın Kamu-Sen Başkanımız Erdoğan Sonsal Yön-Sen Sekreterimiz Karal Artemel Görev Şehidi Sendika Liderlerimizi On Binlerce Kardeşimizin Acı Gözyaşları Arasında Kara Toprağa Verdik*” başlıklı haberler dikkat çekmektedir. Gazetenin bu sayısı tamamen bu habere ayrılmıştır. Söz konusu kişilerin feci bir kaza yaşadıkları belirtilmiştir. Kaza yerine ait görsellerin paylaşıldığı haberde kazanın detayları da aktarılmıştır. Ayrıca onlarca başsağlığı mesajına da yer verilmiştir (İşçi Postası, 19.01.1983: 1).

Gazetenin 16 Şubat 1983 tarihli sayısında “*8. Yıldönümünü Kutladık*” haberinde Kıbrıs Türk Federe Devletinin kuruluşunun 8. yıldönümünün geçtiğimiz pazar günü törenlerle kutlandığı, törenlerde gösteri ve yürüyüşlerin yapıldığı, çelenklerin konulduğu ve Meclisin özel birleşim yaptığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 16.02.1983: 1).

Gazetenin 17 Mart 1983 tarihli sayısında “*Kömür Faciası Büyük Acılar Yarattı*” başlıklı haberde Ereğli Kömür İşletmelerinin Armutçuk Bölgesi Kandilli Ocağında meydana gelen grizu patlamasında ölen işçilerin sayısının 103’e yükseldiği; işverenin gerekli tedbirleri almakta gösterdiği ihmal nedeniyle meydana geldiği anlaşılan kazanın Türk-Ulusunu yasa boğarken geride gözü yaşlı analar, eşler çocuklar bıraktığı; babalarını kocalarını, çocuklarını kaybedenlerin dinmeyen acılarının ve göklere yükselen feryatlarının yüreklerde unutulmaz acılar bıraktığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 17.03.1983: 1).

24 Mart 1983 tarihli sayıda “*Ülkemizi Tanıyalım: Sağlık Servislerimiz*” başlıklı haberde 1981 yılı rakamları ile Kıbrıs’ta mevcut Devlet Hastanelerinin sayısının 16, özel çalışmakta olan tıp ve diş doktorları ile yataklı klinik ve muayene sayısı 78 olduğu belirtilmiştir. 1975 yılından bu yana Devlet Hastaneleri sayısında hiçbir artışın kaydedilmediği özel sağlık kuruluşlarının sayısının 58 den 78’e çıktığı belirtilmiştir. Haberde ayrıca ülkede doktor, sağlık personeli, eczacı ve bulaşıcı hastalık sayılarına da yer verilmiştir (İşçi Postası, 24.03.1983: 4).

Gazetenin 7 Nisan 1983 tarihli sayıda “*100. Sosyal Konut*” haberinde İşçi Kalkınma Kooperatifinin (İş-Koop) Türk-Sen ile müştereken gerçekleştirdiği Sosyal Konut Projesinin 100. Konutunun önümüzdeki günlerde sahibine teslim edileceği bildirilmiştir. “*Brucella Hastalığıyla Mücadele*” başlıklı haberde Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığından verilen bilgiye göre 1982 yılında Veteriner Dairesi elemanlarınca büyükbaş hayvanlardan kan alınarak Brucella’lı olduğu saptanan 84 baş ineğin kesilerek imha edilmesi yoluna gidildiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 07.04.1983: 3-4).

28 Nisan 1983 tarihli sayıda gazetenin manşetinde detaya girilmeden sosyal bir mesaj verilmiştir: “*Esrar - Eroin - Afyon ve Benzerleri Zevk Verici Değil, Öldürücüdür. Kullanıcı Sağlık İlgililerine, Dağıtanları ve Satanları Emniyete Bildirerek İnsanlık ve Vatandaşlık Görevini Yap*” Aynı sayıda “*26. Kuruluş Yıldönümü Kutlandı*” başlıklı haberde Kıbrıs Türk Vakıflar İdaresi’nin Türk toplumuna devrinin 26. Yıldönümü 15 Nisanda Vakıflar’ın Lefkoşa’daki Merkez binası bahçesindeki Atatürk Büstü önünde düzenlenen törenle kutlandığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 28.04.1983: 4).

Gazetenin 11 Mayıs 1983 tarihli sayıda “*Taşkinköy 2. Etap İnşaatı Temel Atma Safhasında*” başlıklı haberde Türk-Sen/İş-Koop Sosyal Konut Projesinin 267 konuttan

oluşan II. Etabının temelinin atılması hazırlıklarının tamamlanmış olup, bu amaçla İçişleri ve İskân Bakanlığının olurunun beklendiği ve bu amaçla ilgili bakanlığa yazılı başvuru yapıldığı belirtilmiştir. “*Sigara İçme Alışkanlığı*” başlıklı haberde ise sigaranın tanımı, içinde neler olduğu, zararlarının neler olduğu ve nasıl vazgeçileceği anlatılmıştır (İşçi Postası, 11.05.1983: 4).

2 Haziran 1983 tarihli 155. sayıda “*Eski Eserler*” başlıklı kültürel bir habere yer verilmiştir. Haberde Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür örgütü UNESCO’nun Kuzey Kıbrıs’ta kültürel eserlerin tehlikede olduğu gerekçesi ile Kuzey Kıbrıs’a eski eserlerle ilgili incelemeler yapmak üzere bir heyet gönderme karar aldığı bildirilmiştir. Ayrıca haberde 1974 Mutlu Barış Harekâtından sonra kurulan Eski Eserler ve Müzeler Dairesinin çok dar bir kadro ile faaliyetlerini sürdürdükleri ve dişe dokunur bir faaliyet yapmadıkları belirtilmiştir. Aynı sayıda Kıbrıs’taki futbol liglerindeki son gelişmeler de aktarılmıştır (İşçi Postası, 02.06.1983: 2).

Gazetenin 21 Temmuz 1983 tarihli sayısında ayrıntısına girilmeden üst manşetten Kıbrıs tarihi ve halkı için son derece önemli olan bir konuya değinilmiştir. Haber “*Kıbrıs Türk Halkının Barış ve Özgürlük Bayramını Kutlar Anavatanımıza, Şanlı Türk Ordusuna ve Güvenlik Kuvvetlerimize Minnet ve Şükranlarımızı Arz eder, Şehitlerimizin, Kayıplarımızın ve Harp Malûllerimizin Huzurlarında Saygı İle Eğiliriz*” yazısı ile sunulmuştur. Aynı sayının ilk sayfasında da benzer içerikli habere yer verilmiştir. “*20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramını Coşku ile Kutladık*” haberinde 20 Temmuz Barış ve özgürlük Bayramı’nın 19 Temmuz günü saat 12’de Başbakan Mustafa Çağatay’ın Bayrak Radyosundan yaptığı günün önemini belirten açış konuşmasıyla başladığı ve çeşitli etkinliklerle bittiği bildirilmiştir (İşçi Postası, 21.07.1983: 1).

Gazetenin 28 Temmuz 1983 tarihli sayısında Kıbrıs halkının yaşadığı önemli bir sosyal soruna değinilmiştir. Detaya girilmeden gazetenin en üst kısmında “*KTFD Yolları Kan Kusmaya Devam Ediyor. Her Gün Bir veya Birkaç Vatandaşımız Hayatını Kaybetmekte. Sürücülere, Karayolları, Belediye ve Emniyet Kuvvetleri Mensuplarına Sesleniyoruz: Daha Fazla Dikkat ve Katkılarınıza İhtiyaç Vardır*” yazısı verilmiştir. Aynı sayıda Güzelyurt yöresinde yaşanan su sorunu için bakanlık yetkililerinin bölgeyi ziyaret ettiği ve çeşitli toplantılar yaptıkları bildirilmiştir (İşçi Postası, 28.07.1983: 1).

11 Ağustos 1983 tarihli sayıda Kıbrıs'ta bir sempozyumun yapılacağı haberi verilmiştir. “KTFD’de Uluslararası Thallassamiya Sempozyumu Düzenleniyor” başlıklı haberde Sağlık Bakanlığının sürdürmekte olduğu Thalassemia ile savaş çalışmalarının olumlu sonuçlar getirdiği ve ilk defa bu yıl KTFD’de Thalessemia konusunda uluslararası bir sempozyumun düzenleneceği açıklanmıştır. Aynı sayıda “Lefkoşa - Girne Anayolu Yapılıyor” haberinde Maliye ve Ekonomi Bakanı Salih Coşar’ın yaptığı açıklamada Lefkoşa - Girne Anayolu ile Sosyal Konut Projeleri için gerekli finansmanın yerel kaynaklardan sağlandığını, bu projelerin uygulanmasına başlandığını bildirmiştir (İşçi Postası, 11.08.1983: 3). Gazetenin 25 Ağustos 1983 tarihli sayısında ise artan ihtiyaca binaen doktor kadrolarının arttırılacağı açıklanmıştır.

Gazetenin 1 Eylül 1983 tarihli sayısında iş sağlığı ve çevre güvenliği konulu eğitim seminerinin başladığı aktarılmıştır. Haberde alanında uzman kişilerin teorik ve uygulamalı şekilde bilgiler verdiği bildirilmiştir. Söz konusu eğitim semineri üç gün sürmüştür. Aynı sayıda “Zafer Bayramını Kutladık” başlıklı haberde ise büyük zaferin 61. yıldönümünün görkemli törenlerle kutlandığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 01.09.1983: 1).

Gazetenin 20 Ekim 1983 tarihli sayısında Kıbrıs halkı için önemli bir duyuru yapılmıştır. Söz konusu duyuruda herhangi bir detaya girilmeden “20 Temmuz 1974 öncesi Rum inşaat sektöründe çalışan ve halen ihtiyat sandığı yatırımlarını alamayan hak sahiplerinin kimlik kartlarıyla Birlikte Türk-Sen genel merkezine müracaat etmeleri duyurulur” ifadesi yer almıştır. Bunun yanı sıra kadınlar için önemli bir haber paylaşılmıştır. “Kadınlar Semineri Başladı” haberinde Türk-Sen ile Asya Amerika Hür Çalışma Enstitüsünün müştereken organize ettiği Türk-Sen/AAFLİ Kadınlar Seminerinin salı günü Girne’de Dome Otel Konferans salonunda başladığı ve üç gün sürecek seminerde alanında uzman kişilerin kadınlara çeşitli eğitimler verecekleri bildirilmiştir (İşçi Postası, 20.10.1983: 1).

Gazetenin 26 Ekim 1983 tarihli sayısında en üst kısımda “Yüce Türk Milletinin Cumhuriyet Bayramını Kutlar Huzur, Refah ve Başarılar Dileriz” mesajı yer almıştır. Bunun yanı sıra “Sağlık Bakanlığı Halkı Koleraya Karşı Bilinçlendiriyor” haberinde Sağlık ve Çalışma Bakanlığının, Kolera hastalığı konusunda halkı bilgilili ve bilinçli kılmak amacıyla hazırlattığı bir yazıyı basına dağıttığı bildirilmiştir. İlgili yazıda

hastalığın tanımı, belirtileri ve korunma tedbirleri yer almıştır (İşçi Postası, 26.10.1983: 2).

Gazetenin 3 Kasım 1983 tarihli sayısında Anavatan'da yaşanan büyük felakete yer verilmiştir. *“Acımız Büyük Doğu İllerimizde Meydana Gelen Depremde Ölü Sayısı 1300’ü Aştı. Felaketzedelere Yardımlar Devam Ediyor”* başlıklı haberde 30 Ekim 1983 günü Erzurum ve çevresinde meydana gelen depremde birçok köyün yerle bir olduğu ve 1300’ün üzerinde vatandaşın hayatını kaybettiği bildirilmiştir. Bu haberin yanı sıra Türk-Sen ile AAFLI’nın ortaklaşa hazırladıkları eğitim seminerlerinin sona erdiği bildirilmiştir (İşçi Postası, 03.11.1983: 1).

Gazetenin 29 Aralık 1983 tarihli sayısında *“Eğitim - Öğrenim Sorunları Tartışılıyor”* başlıklı haberde eğitim-öğretim konularındaki sorunları tartışmak üzere *“Saptama ve Danışma”* toplantısının yapılacağı ve bakanlıktan verilen bilgiye göre toplantıya katılanların görüşlerini içeren bildiriler sunabilecekleri belirtilmiştir. Aynı sayıda *“Et Kombinasi’nin Temeli Atıldı”* başlıklı haberde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde, Lefkoşa Magosa Anayolunun Haspolat bölgesinde kurulması planlanan Et Kombinasyonunun temelinin 26 Aralık pazartesi günü saat 15.30’da atıldığı ve verilen bilgiye göre Et Kombinasyonunun 900 milyon TL’ye mal olacağı aktarılmıştır (İşçi Postası, 29.12.1983: 4).

Gazetenin 12 Ocak 1984 tarihli sayısında *“Mevlidi Şerife Davet”* başlıklı haberde Türk-Sen Genel Başkanı Merhum Necati Taşkın, Kamu-Sen Başkanı Merhum Erdoğan Sonsal ve Yön-Sen Sekreteri Merhum Artemel Karal’ın ölümünün 1. senei-devriyesi münasebetiyle 13 Ocak 1984 Cuma günü saat 12.00’de Şehitler Camiinde kıraat edilecek Mevlid’i Şerife muhterem halkın davet olduğu bildirilmiştir. Gazetenin hemen hemen bütün sayılarında yer alan başsağlığı, davet ve evlilik tebriği haberlerine bu yılki sayılarda da yer vermeye devam edilmiştir (İşçi Postası, 12.01.1984: 1).

Gazetenin 19 Ocak 1984 tarihli sayısında Dr. Fazıl Küçük’ün ölüm haberi büyük harflerle *“Babamızı Kaybettik”* başlığı ile verilmiştir. Kıbrıs Türk toplumunun varoluş mücadelesine tüm varlığı ile katkıda bulunan ilk lider, eşsiz adam, Türk toplumunun babası Dr. Fazıl Küçük’ün, Londra’da tedavi gördüğü hastanede 15.1.1984 tarihinde Kıbrıs saatiyle 13.28’de 78 yaşında hayata gözlerini kapadığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 19.01.1984: 1). Aynı sayıda Dr Küçük’ün vefatından dolayı ülkedeki bütün maçların

ertelendiği de belirtilmiştir. Gazetenin sonraki sayısı 26 Ocak 1984 tarihli sayıda da Dr. Küçük'ün anma töreni "*Onu Kalbimize Gömdük*" başlığı ile verilmiş olup törenden ayrıntılar paylaşılmıştır.

23 Şubat 1984 tarihli sayıda ülkede yaşanan konut sıkıntısı dile getirilmiştir. İskan Bakam Hakkı Atun'un, Barış Harekatı sonrasında 20 bin civarında ailenin iskan edildiği, buna karşın konut sorununun çözülmediği ve sosyal bir sorun olarak birinci derecede önemini koruduğunu belirten sözlerine yer verilmiştir. Aynı sayıda "*Çocukların Beslenmesi*" başlıklı haberde bebeklerin boy uzunluklarına, bebekler için suyun önemine yönelik detaylı bilgiler verilmiştir. Son sayfada ise spordan gelişmeler kısa kısa aktarılmıştır (İşçi Postası, 23.02.1984: 3-4).

Gazetenin 22 Mart 1984 tarihli sayısında Kıbrıs Türk Avcılık atıcılık Federasyonunun 1984 faaliyet programı içerisinde bulunan ve Kıbrıs'ta ilk defa yapılan Batık Adam Su altı avlama yarışması pazar günü yapıldığı bildirilmiştir. Birçok sayıda olduğu gibi bu sayıda da futbol liglerine ait toplu sonuçlar ve puan durumları verilmiştir (İşçi Postası, 22.03.1984: 3-4). Gazetenin sonraki sayısında da 11 Mart Pazar günü yapılması programlanan, ancak hava muhalefeti nedeni ile ertelenen olta ile balık avlama yarışmasının gerçekleştirildiği bildirilmiştir.

Gazetenin 5 Nisan 1984 tarihli sayısında "*Asya 84 Fuarına Katılıyoruz*" başlıklı haberde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 14-25 Nisan tarihleri arasında Abu Dabi'de yapılacak "*Asya 84 Fuarına*" 20 firma ve 150 çeşit ürünle katılacağı bildirilmiştir. Bu habere ait haberler sonraki sayıda da verilmiştir. Ayrıca sayıda futbol haberlerine de yer verildiği ve Kıbrıs Kupası ilk tur maçlarının programının belli olduğu aktarılmıştır (İşçi Postası, 05.04.1984: 4).

Gazetenin son sayısı olan 26 Nisan 1984 tarihli 198. sayıda "*23 Nisan Çocuk Bayramını Ulusça Kutladık*" başlıklı haberde 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile dış temsilciliklerde çok sayıda törenle kutlandığı bildirilmiştir. Aynı sayıda yaklaşan 1 Mayıs Bayramına yönelik çeşitli hazırlıkların yapıldığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 26.04.1984: 1).

3.3. EKONOMİK HABERLERİN İNCELENMESİ

Kıbrıs İşçi Postası gazetesi incelendiğinde ekonomiye dayalı haberlerin de olduğu görülmektedir.

Gazetenin 21 Mayıs 1980 tarihli sayısında hayat pahalılığını anlatan şu başlık atılmıştır: *“Hayat Pahalılığında Artış Devam Ediyor”*. Haberin devamında; Devlet Planlama Örgütü’nce yayınlanan hayat pahalılığı endeksine göre Nisan 1980’de hayat pahalılığı yüzde 2.45 oranında artmıştır. Mart 1980’deki artış yüzde 0.16, geçen yıl Nisan ayında ise yüzde 8.03’tür. Hükümetin herhangi bir gerekçe göstermeden ve yeni bir düzenleme yapmadan 1979 yılında yüzde 123.76’ya ulaşan hayat pahalılığı endeksini dondurarak 1 Mart 1980’den itibaren hayat pahalılığı endeksini sıfırdan başlattığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 21.05.1980: 1).

Dönemin dünya ekonomik düzenine dair gazetenin 21 Mayıs 1980 tarihli sayısında *“Uluslararası Para Düzeninin İşleyişi”* başlığı ile ekonomik sorunlara yönelik bir yazı dizisi oluşturulmuştur. Buna göre uluslararası para sisteminin işleyişi uluslararası ödemelerin yapılması ve uluslararası ticaretin düzenli bir biçimde sürdürülmesi ile ilgili temel sorunları çözümlemek olmaktadır. Bunu sağlamak için bir kambiyo kurları sistemi oluşturulmuş ve uluslararası kambiyo piyasalarında bu kurların uygulanmasının sağlanması, çeşitli ulusal para birimlerinin birbirlerine çevrilmesi, uluslararası döviz rezervlerinin gerçekleştirilerek, ortaya çıkacak dış ödemeler dengesi açıklarını düzenleyici bir sistemi uygulamak gerekliliği vurgulanmıştır. Ayrıca yazıda *“Bretton Woods Anlaşması Çerçevesinde Uluslararası Para Düzeni”* adıyla oluşturulan alt başlıkta düzene dair ayrıntılar mevcuttur (İşçi Postası, 21.05.1980: 2).

28 Mayıs 1980 tarihli sayıda para düzeninin işleyişine yönelik yazılan yazıya *“Mevcut Uluslararası Para Sistemi”* başlığı ile devam edilmiştir (İşçi Postası, 21.05.1980: 2).

Gazetenin 11 Haziran 1980 tarihli sayısında hayat pahalılığına değinerek şu başlık atılmıştır: *“Hayat Pahalılığı Endeksinde Artış Devam Ediyor”* Haberin bir kısmı aşağıdaki şekildedir:

“Devlet Planlama Örgütü’nce yayınlanan istatistiklere göre şubat - Mayıs 1980 üç aylık döneminde hayat pahalılığı endeksi yüzde 6,90’a yükselmiştir. Endeks Nisan ayında yüzde 2.45, mart ayında ise yüzde 0,16 artış göstermişti. 1979’un eş döneminde ise endeks yüzde 9.36 idi.”

Gazetenin aynı tarihli sayısında Anavatanın faiz kararına yönelik atılan başlık, *“Anavatanda Faiz Oranlarının Serbest Bırakılması K.T.F.D. Ekonomisinde Yeni Kriz Yaratacak”* şeklindedir. Haberin devamında, Anavatan’da Bakanlar Kurulu’nun 1

Temmuz'dan itibaren geçerli olmak üzere faiz oranlarını serbest bırakan bir kararname yayınlanması sonucu Kıbrıs Türk Federe Devleti'nde mevcut olan nakit para sıkıntısının had safhaya çıkması ve yeni ekonomik kriz doğurması beklendiği anlatılmıştır (İşçi Postası, 11.06.1980: 1).

11 Haziran 1980 tarihli sayıda asgari ücrete dair atılan haber başlığı şu şekildedir: *“Hükümet Asgari Ücreti Uygulanıyor”*. Haberde hükümetin, 4 Nisan 1980 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanıp yürürlüğe koyduğu günlük 400 TL asgari ücretin devlet tarafından istihdam edilen işçilere henüz uygulanmadığı belirtilmiştir. Ayrıca devlet işçilerinin bir kısmının ücreti ise yeni yasal asgari ücretin altında olduğu da ifade edilmiştir (İşçi Postası, 11.06.1980: 1).

Anavatanda faiz oranlarının serbest bırakılmasının ardından KTFD'de kriz beklentisi oluşmuş bu sebeple Türk-Sen harekete geçmiştir. Gazete haberi okuyucuya şu şekilde aktarmıştır: *“Faiz Oranları Konusunda Önlem İstendi”*. Haberin devamında; Türk-Sen'nin Ekonomi ve Maliye Bakanlığına gönderdiği bir yazıda, Anavatan Hükümeti tarafından 1 Temmuz 1980 tarihinden geçerli olmak üzere faiz oranlarının serbest bırakılmasının KTFD'yi para yönünden etkileyeceği bildirilmiş ve derhal gerekli önlemlerin alınması talep edildiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 18.06.1980: 1).

Gazetenin 25 Haziran 1980 tarihli sayısında Tel-Sen Başbakan Mustafa Çağatay'a gönderdiği bir mektupta hayat pahalılığı ile ilgili taleplerini dile getirmiştir. Gazete haber başlığını *“Tel-Sen Hayat Pahalılığı Ve Ödenmeyen Maaş Farkları Konularında İlgilileri Uyardı”* şeklinde aktarmıştır. Mektupta artan hayat pahalılığına karşı memur ve işçilerin geçim sıkıntısı yaşadığı dile getirilmiş ve hali hazırda maaşları ödenmeyen telekomünikasyon işçilerinin maaş talepleri iletilmiştir (İşçi Postası, 25.06.1980: 1).

2 Temmuz 1980 tarihli sayıda gaza yapılan zam haberinin başlığı şu şekildedir: *“Benzin ve Tüp Gaz Fiyatları Yükseltildi”* Haberin bir kısmı aşağıdaki gibidir:

“Bakanlar Kurulu kararı gereğince 31 Haziran, 1980 tarihinden itibaren benzinin Galonu 250 TL ve 1 Tüp gaza 300 TL'den satılmaya başlamıştır. Benzine yapılan zam yüzde

32 ve Tüp gaza yapılan zam oranı yüzde 50'dir” (İşçi Postası, 02.07.1980: 1).

Gazetenin aynı tarihli sayısında Osman Tınazlı *“Serbest Köşe”* bölümünde *“Üretici Korunmalıdır”* başlıklı yazısında çiftçilerin korunması gerektiğini

vurgulanmıştır. Lütü Özter ise “*Tedbir ve Pahallılık*” başlıklı yazısında hayat pahallılığına yönelik tedbirleri sıralamıştır (İşçi Postası, 02.07.1980: 1).

30 Temmuz 1980 tarihinde gazete elektrik zammını “*Elektrik Fiyatlarına Okkalı Zam Geldi*” başlığını atarak okuyucuya duyurmuştur (İşçi Postası, 30.07.1980: 1).

Gazetede maaş farklarının ödenmesine ilişkin “*Kamu Görevlisi Teknisyenlere Maaş Farkları Ödeniyor*” başlıklı haber yazılmıştır. Habere göre; Ekonomi ve Maliye Bakanı Hakkı Atun, Tel-Sen’e gönderdiği bir mektupta, bir üst dereceye yükseltlen teknisyenlerin 12 Mart 1979 - 29 Şubat 1980 tarihleri arasında alacaklı oldukları geriye dönük maaş ve ikramiye farklarının ödenmesi için ilgili daireye talimat verdiğini bildirmiştir (İşçi Postası, 30.07.1980: 1).

6 Ağustos 1980 tarihli sayıda atılan “*Türk Parası Suyunu Çekerken KTFD’ye Döviz Akımı Var*” başlıklı haberde şu ayrıntılar yer almaktadır:

“*Piyasa ve bankalardaki Türk lirasında büyük ölçüdeki azalmaya karşın serbest piyasaya döviz akımı vardır. Anavatan hükümetinin 1 Temmuz 1980’den itibaren Banka faizlerini serbest bırakan kararından sonra KTFD’inde para darlığının daha da hissedilir hale geldiği, bankalardaki likit para rezervinin küçük mevduat sahiplerini mevduat yatırmakta ürkütecek düzeye erdiği müşahede edilmiştir. Kıbrıs’taki faiz oranlarının da sebep olduğu nakit sıkıntısının giderilmesi ve normal bir düzeyde ulaştırılması için resmi makamlar ise açıklama yapmaktan ısrarla kaçınmaktadırlar*” (İşçi Postası, 06.08.1980: 1).

Gazetenin 20 Ağustos 1980 tarihli sayısının ilk sayfasında hayat pahallılığına değinilmiş ve gazete “*Hayat Pahallılığında Roket Hızıyla Artışlar Devam Ediyor*” başlığını atarak mevcut ekonomik duruma değinmiştir. Haberin bir kısmı aşağıdaki şekildedir:

“*KTFD Planlama Örgütüince yayınlanan Temmuz ayı hayat pahallılığı endekslerine göre, Mart - Temmuz 1980 devresinde fiyatlarda %27.51 artış olmuştur. Gecen yılın eş dönemindeki artış %28.37’idi. Artışlar, ilaç ve tıp servisleri başta olmak üzere eğlence ve okuma yiyecek ve içecek, hizmetler ev ve ev masrafları gruplarında meydana gelmiştir. Elektrik akımı cereyan fiyatlarının 1 Ağustos’tan itibaren artırılması sonucu fiyatlarda görülen artış hızını devam ettireceği tahmin edilmektedir*” (İşçi Postası, 20.08.1980: 1).

3 Eylül 1980 tarihinde KTFD’ki ekonomik durumu anlatan şu başlık atılmıştır: *“KTFD Ekonomisi Bunalım Geçiriyor”* Haberin devamının bir kısmı şu şekildedir:

“Çeşitli açıklamalara dayanılarak yapılan bir değerlendirmeye göre KTFD ekonomisi ciddi bir kriz içine girmiştir. Bir ikisi hariç, kamu iktisadi kuruluşlarının sürekli zarar ettiği, mükellefiyetlerini yerine getiremediği, bazılarının ise iflasın eşiğinde bulunduğu meydana çıkmıştır. KİT’lerdeki ekonomik krizin toplu sözleşmeleri ve istihdamı da büyük ölçüde etkilediği anlaşılmaktadır. Çeşitli yayınlara rağmen gerek KİT yöneticilerinin, gerekse ilgili bakanlıkların ve ya hükümetin açıklamalarda bulunmaması, krizin mevcudiyetinin kabulü olarak yorumlanmaktadır (İşçi Postası, 03.09.1980: 1).

Gazetenin 10 Eylül 1980 tarihinde attığı *“Mutfak Cinayeti!.. Yağ Fiyatları Artıyor”* başlıklı habere göre yemeklik yağ darlığının giderilmesi ile birlikte gerek yemeklik yağın, gerekse zeytinyağının fiyatlarına büyük oranda zam yapılacağı ve bu amaçla çalışmaların sürdürüldüğü aktarılmıştır.

Gazetenin aynı tarihli sayısında aktarılan bilgiye göre hayat pahalılığı endeksindeki hızlı artış devam etmektedir (İşçi Postası, 10.09.1980: 1).

17 Eylül 1980 tarihli sayıda Kuzey Kıbrıs Ajansının haberine göre gazetede şu başlık yazılmıştır: *“KTFD’de Tahıl Üretim Alanları Genişlerken Tahıl Üretimi Düştü”* Haberin devamının bir kısmı aşağıdaki gibidir:

“Başbakanlık Devlet Plânlama örgütü istatistik ve Araştırma Dairesi tarafından yayınlanan 1979 İstatistik Yıllığı’ndaki tahıl üretimine ait verilere göre KTFD tahıl üretiminde yıllar itibariyle üretim miktarlarında önemli ölçülere varan azalmalar olmuştur. İstatistik verilerinin incelenmesinden tahıl üretiminde yıldan yıla büyük dalgalanmalar olduğu gözlenmektedir. Tahıl üretimindeki yıllık dalgalanmalar artış ve azalış yönünde olmakla beraber genel eğilim üretim miktarlarının düşüşü doğrultusundadır” (İşçi Postası, 17.09.1980: 2).

24 Eylül 1980 tarihli sayıda temel gıdalardan olan şeker zammı haberi gazetede şu şekilde yer almıştır: *“Şekere Zam Yapılıyor, öğrenildiğine göre, Şeker fiyatları da artacaktır. Şekere %20 oranında zam yapılması bekleniyor. Şeker halen okkası 65TL.’den satılıyor. Şekerin yeni fiyatı 77.50 TL olması muhtemeldi” (İşçi Postası, 17.09.1980: 2).*

8 Ekim 1980 tarihli sayıda “*Zam... Zam...*” başlıklı haberde sigara içki fiyatlarına zam yapıldığı, bakanlar kurulunun yerli ve ithal malı sigaranın fiyatına zam yaptığı, yerli sigaralara 10 TL paket başına zam görülürken ithal malı sigaralara 20 TL zam yapıldığı ve Türkiye’den ithal edilen içkilere zam yapılmadığı belirlenmiştir (İşçi Postası, 08.10.1980: 2).

Gazetenin 29 Ekim 1980 tarihli sayısında “*0/029.71 Oranındaki Hayat Pahalılığı Tahsisatı Konsolide İşlemi Çözümlendi*” başlıklı haberde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Özel Tahsin’in düzenlediği basın toplantısında %29.71 oranındaki hayat pahalılığı tahsisatının devlet işçilerinin ücretlerine konsolide edilmesini hükümetin kabul ettiği açıklanmıştır (İşçi Postası, 29.10.1980: 1).

12 Kasım 1980 tarihli sayıda “*Narenciye Fiyatlarındaki Uyuşmazlık Güzelyurt Ekonomisini Etkileyecek*” başlıklı haberde narenciye fiyatına hükümetin taban fiyat saptamaması sonucu narenciye üreticilerinin narenciye kesmemesinin Güzelyurt bölgesi ekonomisini ve istihdam durumunu olumsuz yönde etkileyeceği aktarılmıştır (İşçi Postası, 12.11.1980: 1).

3 Aralık 1980 tarihli sayıda “*Yeni Hayat Pahalılığı Ödeneği Yetersiz*” başlıklı haberde 1 Mart 1980 tarihinden itibaren yüzde 80 olarak dondurulan hayat pahalılığı tahsisatının Devlet Planlama Örgütü’nce yayınlanan endekslere eşit olarak ödenmesi için Türk-Sen’in ve üyesi sendikaların verdiği sürekli mücadeleye karşın hükümetin ödeyeceğini açıkladığı miktarın 1 Aralık 1980 tarihinden itibaren yüzde 33 olduğu aktarılmıştır (İşçi Postası, 03.12.1980: 1).

Gazetenin 10 Aralık 1980 tarihli sayısında “*İhtiyat Sandığı Faizleri Artırıldı*” başlıklı habere göre İhtiyat Sandığı Yönetim Kurulu, ihtiyat sandığındaki iştirak sebeplerine 31.12.1980 tarihindeki hesaplanan faiz dahil % 9.5 oranında gelir payı dağıtmayı kararlaştırmıştır (İşçi Postası, 10.12.1980: 1).

14 Ocak 1981 tarihli sayıda atılan “*H Pahalılığı Endeksi Aralıkta O/061. Oldu*” başlıklı haberde Devlet Planlama Örgütü İstatistik ve Araştırma Dairesi’nin her ay yayınladığı hayat pahalılığı endeksinin aralık ayında % 61.67’ye çıktığı okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 14.01.1981: 1).

Gazetenin 21 Ocak 1981 tarihli sayısında “*İhtiyat Sandığı Birikimleri 542 Milyon TL’ye Ulaştı*” başlıklı haberde İhtiyat Sandığındaki prim ve depozit birikiminin

1980 takvim yılı sonunda 542 milyon Türk lirasına ulaştığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 21.01.1981: 1).

18 Şubat 1981 tarihli sayıda “*KTFD Yeni Bir Ekonomik Modele Mi Kavuşacak?*” başlıklı haberde Lefkoşa ve Ankara arasında yapılan gizli görüşmelerde KTFD’nin yeni bir ekonomik modele geçmesi için çalışmaların yapıldığı aktarılmış ve bu modele göre KTFD’de de faiz oranları artırılacağı fakat Anavatandaki seviye kadar olmayacağı okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 18.02.1981: 1).

25 Şubat 1981 tarihli sayıda atılan “*KTFD’de Karma Ekonomik Yapı Yerini Özel Sektöre Devrediyor!*” başlıklı haberde toplam yatırımlar içinde devlet yatırımlarının payının 1978 yılından itibaren azaldığı, 1979 yılında 1978 yılına göre ise % 14.5 oranında miktar olarak da azaldığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 25.02.1981: 2).

Gazetenin 4 Mart 1981 tarihli sayısında atılan “*1980 Yılında Zarar Beyan Eden Kurumlar*” başlıklı haberde Resmi Gazeteden edinilen bilgiye göre 1980 kurumlar vergisi ile ilgili listelerde 551 kurumun % 21’inin zarar ettiği okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 04.03.1981: 1).

11 Mart 1981 tarihli sayıda gazetede atılan “*41 Kuruma Vergi Dairesince Resen Vergi Tarh Edildi*” başlıklı haberde Resmi Gazeteden edinilen bilgiye göre 1980 yılında vergi beyanında bulunmayan 41 kuruma Vergi Dairesince resen veya ikmalen vergi tarhi yapıldığı, 41 kurumundan 25’inin resen tarh edilen vergiye karşı itiraz ettiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 11.03.1981: 1).

Gazetenin 25 Mart 1981 tarihli sayısında yazılan “*Asgari Ücret Ayda 13,000 TL Oluyor*” başlıklı habere göre Asgari ücreti belirleme komitesinin son yaptıkları toplantıda asgari ücretin ayda 13000 TL olarak belirlendiği aktarılmıştır. Buna göre asgari ücretin saatte 75 TL, günde 600 TL ve haftada ise 3000 TL olarak verilmesi gerektiği aktarılmıştır.

Gazetenin Aynı Tarihli Sayısında Hayat Pahalılığı Endeksinin %70’e çıktığı belirtilmiştir. Ayrıca “*200 Kurumun Faaliyeti Yok*” başlıklı haberde Resmi Gazeteden edinilen bilgiye göre Gelir ve Vergi Dairesi Müdürlüğünün 1980 yılında kurumlar vergisine tabi 551 kurumun 8’ine vergi takdiri yapılmadığı 200’unun ise faaliyette olmadığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 25.03.1981: 1-4).

15 Nisan 1981 tarihli sayıda “*Devlet İşçilerinin Hayat Pahalılığı Alacakları Ödeniyor*” başlıklı haberde Mart 1980 ile 17 Kasım 1980 tarihleri arasındaki dönem

içerisinde işçi ücretlerine konsolide edilmesi gereken % 29.71 oranındaki hayat pahalılığı tahsisatı alacaklarının ödenmesine ilişkin genelgenin yayınlandığı ve ödeme bordroların en geç 17 Nisan 1981 tarihine kadar Hazine ve Muhasebe Dairesine gönderileceği okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 25.03.1981: 4).

Kıdem tazminatlarına ilişkin 13 Mayıs 1981 tarihinde gazetede yer alan “*Kıdem Tazminatı Belirli Koşullara Göre Vergiden Bağışık Olacak*” başlıklı haberde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Özel Tahsin’in Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın’a gönderdiği bir yazıda, hükümetin, kıdem tazminatlarının vergiden bağışıklığı konusunda gerekli kararların aldığına dair bilgiler aktarılmıştır (İşçi Postası, 13.05.1981: 1).

Gazetenin aynı tarihli sayısında “*Hayat Pahalılığı Endeksinde Düşüş Oldu*” başlıklı haberde hayat pahalılığı endeksinin yayınlandığından beri ilk defa nisan ayında (eksi) %2.65 düşüş görüldüğü belirtilmiştir.

Gazetenin 27 Mayıs 1981 tarihli sayısında “*Yıllık Asgari Ödenekli İzin Sayısı 13 İş Gününe Çıkarılıyor*” başlıklı haberde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 9 iş günü olan ödenekli izin sayısının alınan kararlar ile 13 iş güne çıkarıldığı ifade edilmiştir (İşçi Postası, 27.05.1981: 1).

3 Haziran 1981 tarihli sayıda maaş zammı ile ilgili atılan “*4,000 Devlet İşçisi o/o20-o/o40 Zam Aldı*” başlıklı haberde KTFD işçilerini kapsayacak ve 4 Mart 1981 tarihinde yürürlüğe girecek bir protokolün Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı ile Türk-Sen genel başkanı, teşkilatlandırma ve eğitim sekreteri arasında imzalandığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 03.06.1981: 1).

Buğday fiyatları ile ilgili 10 Haziran 1981 tarihinde gazetede atılan “*Buğday Fiyatları Yüzde 64 Oranında Arttı*” başlıklı haberde Bakanlar Kurulunun aldığı bir kararla sert buğdayın fiyatının okka başına 14 liradan 23 liraya, yumuşak buğday fiyatının 11 liradan 18 liraya, arpa fiyatının ise 11 liradan 18 liraya çıktığı bilgisi verilmiştir (İşçi Postası, 10.06.1981: 1).

Gazetenin 19 Ağustos 1981 tarihli sayısında sosyal sigortalı sayısında artış olurken, yatırımlarda düşüş olduğu ifade edilmiştir (İşçi Postası, 19.08.1981: 4).

Gazetenin 23 Eylül 1981 tarihli sayısında atılan “*Zamlar ve Esenlendirme Paketi Açılıyor*” başlıklı haberde bakanlar kurulunun aldığı zam kararları ile birlikte ferahlamayı da beraberinde getirecek bir esenlendirme paketinin de oluşturulduğu ifade

edilmiştir. Gazetenin edindiği bilgiye göre esenlendirme paketi henüz açıklanmamakla beraber içeriğinde şu önlemler yer almaktadır:

“Kamu görevlilerinin maaşlarının artırılması; hayat pahalılığı tahsisatının artırılması; vergi bağışıklığında yeni ve ferahlatıcı düzenlemeler yapılması; bütçeden yardım alan kesimlere yapılan yardımların artırılması” (İşçi Postası, 23.09.1981: 1).

Başbakan Çağatay’ın yaptığı basın açıklamasında zam paketini sunmasını gazete, 30 Eylül 1981 tarihli sayıda *“Havaya da Zam Geldi”* başlığı ile okuyucuya aktarmıştır. Buna göre hükümet tüm temel malların fiyatlarında büyük artışa yol açacak zam paketini uygulayacaktır (İşçi Postası, 30.09.1981: 1).

Gazetenin 7 Ekim 1981 tarihli sayısında *“Zam Zincirine Durmadan Halkalar Ekleniyor”* başlıklı haberde başbakan Çağatay’ın düzenlediği basın toplantısından sonra birçok ürüne zam geldiği ve bunların çoğunun yasadışı olduğu aktarılmıştır. Zamlanan ürünlerin başında da sigaraların geldiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 07.10.1981: 1).

11 Kasım 1981 tarihli sayıda *“Yeni bir Kazık Daha!”* başlıklı haberde anavatanda şeker fiyatının artmasının hemen arkasından KTFD’de hükümetin de şekere zam yaptığı, okkası 110 TL olan şeker fiyatının Resmi Gazetede yayınlanan bir emirname ile 125 TL’ye çıkarıldığı ifade edilmiştir (İşçi Postası, 11.11.1981: 1).

Gazetenin 23 Aralık 1981 tarihli sayısında İhtiyat sandığındaki birikmiş menfaatlere 1 Ocak 1982 tarihinden itibaren % 10 oranında faiz uygulanacağı bilgisi okuyucuya aktarılmıştır (İşçi Postası, 23.12.1981: 1).

Gazetenin 20 Ocak 1982 tarihli sayısında *“Kahve Fiyatları Arttı”* haberinde perakende okkası 800 TL olan öğütülmüş kahvenin 1040 TL olduğu, kahvenin toptan fiyatının da 950 TL’ye yükseltildiği belirtilmiştir. Aynı sayıda Sanayi Holding işçilerine her ay ortalarında ödenmekte olan avansın birkaç gün içerisinde ödenebileceği haberine de yer verilmiştir (İşçi Postası, 20.01.1982: 1).

Gazetenin 10 Şubat 1982 tarihli sayısında hayat pahalılığının yeniden artışa geçtiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 10.02.1982: 1). Bu haber ülkede ekonomik anlamda bir dengenin olmadığını göstermektedir. Gazetenin 24 Şubat 1982 tarihli sayısında ise *“Yabancı Sigaralar Piyasadan Çekildi!”* haberinde yabancı menşeli sigaraların geçen hafta sonundan itibaren piyasadan çekildiği ve bu haberin sigara fiyatlarının artacağına, vatandaşın zarar ederken stokçuların ceplerini şişireceğine yönelik olduğu belirtilmiştir (İşçi Postası, 24.02.1982: 1).

Gazetenin 3 Mart 1982 tarihli sayısında yabancı menşeli sigaraların fiyatlarının 115 ile 125 TL olarak saptandığı ve bunun da büyük bir zam oranı olduğu vurgulanmıştır (İşçi Postası, 03.03.1982: 3). 10 Mart 1982 tarihli sayıda yüzde 85 oranındaki hayat pahalılığı tahsisatının devlet işçilerinin ücretlerine konsolide edildiği bildirilmiştir. Aynı sayıda ocak ayında %33.82 düzeyinde olan hayat pahalılığı endeksinin şubat ayında %39.56'ya yükseldiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 10.03.1982: 3). Gazetenin 31 Mart 1982 tarihli sayısında ülkede son üç yılda hayat pahalılığı oranının yüzde 372 artış gösterdiği okura aktarılmıştır (İşçi Postası, 31.03.1982: 1). Bu oran ülkede ciddi anlamda bir ekonomik istikrarsızlık olduğunun göstergesidir.

Gazetenin 28 Nisan 1982 tarihli sayısında sendikaların, ülkede yaşanan ekonomik zorluklardan ötürü asgari ücretin yeniden belirlenmesini istedikleri aktarılmıştır. Bunun yanı sıra “*Turizmde Gerileme*” başlıklı haberde ülkedeki ekonomik gelişmelerden ötürü ülkeye gelen turist sayısında % 5.4 oranında bir azalış olduğu belirtilmiştir. “*Akaryakıt Kullanımı Azaldı*” haberinde ise vatandaşın alım gücünün yükseltilmediği ve hayat pahalılığındaki artışın devamı nedeniyle, 1982 yılında akaryakıt kullanımının giderek azalacağı aktarılmıştır (İşçi Postası, 28.04.1982: 2).

Gazetenin 9 Haziran 1982 tarihli sayısında asgari ücretle ilgili haberlere yer verilmiştir. Asgari ücretin brüt 22.000; net: 19.00 TL olduğu belirlemiştir. Aynı sayıda “*Büyük Zamlar Kapımızda*” başlıklı haberde gıda ve giyim malları başta olmak üzere geleceği belirlenen zam furyasında yeni ürün buğdaya yapılan zamlarla birlikte ekmek fiyatlarının 30-40 TL arasında değişeceği ifade edilmiştir. “*Akaryakıt Fiyatlarına Zam Geldi*” haberinde ise Bakanlar Kurulu kararı ile akaryakıt fiyatlarına zam yapıldığı, bunun da tüm hizmetlere ve tüketim mallarına yansıtacağı ve mükerrer zamların oluşacağı belirtilmiştir (İşçi Postası, 09.06.1982: 2). Gazetenin sonraki sayısı 16 Haziran 1982 sayısında ise bu zamların etkilerine değinilmiştir. Söz konusu haberde akaryakıt, ekmek, un, süt ve hayvan yemlerine zam yapıldığı açıklanmıştır (İşçi Postası, 16.06.1982: 1).

Gazetenin 7 Temmuz 1982 tarihli sayısında hayat pahalılığı indeksi verilerine göre önemli artışın yaşandığı belirtilmiştir. “*Renkli TV Video Müzik Seti İthalı Serbest Bırakıldı*” başlıklı haberde Bakanlar Kurulu kararıyla renkli televizyon, video set ve müzik seti ithalinin serbest bırakılmasının kararlaştırıldığı ve buna paralel olarak gümrük vergilerinde de artışın olacağı ifade edilmiştir (İşçi Postası, 07.07.1982: 1).

27 Ekim 1983 tarihli sayıda devlet işçileri için yeni ücret uygulamasının başladığı aktarılmıştır. 22 Ekim 1982 tarihli Ekonomi ve Maliye Bakanının 102 sayılı genelgesinde KTF Devleti ile Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu arasında imzalanan toplu iş sözleşmesinin maddeleri uyarınca 1 Haziran 1982 tarihinden itibaren tüm işçilerin ücretlerine % 20 oranında artış verileceği belirtilmiştir (İşçi Postası, 27.10.1982: 3).

Gazetenin 3 Kasım 1982 tarihli sayısında Narenciye'nin KTFD'nin dış ticaretindeki önemli yerini koruduğu belirtilmiştir. Buna göre narenciye Kıbrıs'ın dış ticaretinde en önemli unsur olarak karşımıza çıkmaktadır (İşçi Postası, 03.11.1982: 3).

Gazetenin 1 Aralık 1982 tarihli sayısında *“Zamlar Birbirini Kovalıyor”* başlıklı haberde araç fiyatlarına ve ehliyet ücretlerine yüksek oranda zam geldiği belirtilmiştir. Aynı zamanda yolcu taşıma ücretlerine de zam yapıldığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 01.12.1982: 1). Gazetenin 8 Aralık 1982 tarihli sayısında da hayat pahalılığında artışın devam ettiği bildirilmiştir.

Gazetenin 5 Ocak 1983 tarihli sayısında *“Petrol Ürünleri Satışında Büyüyen Zarar Sonucu Yeni Bir Zam Kasırgası Esecek”* başlıklı haberde petrol ürünlerine yüksek oranda zam yapılacağı ve bunun halkı çok zorlayacağı belirtilmiştir. Ayrıca fiyatı yüksek tutulan benzinin satışında meydana gelen azalma nedeniyle üç aydan bu yana Türk petrollerinin günde ortalama 2 milyon TL zarar ettiği de vurgulanmıştır (İşçi Postası, 05.01.1983: 1).

12 Ocak 1983 tarihli sayıda yine ekonomideki gelişmeler ön plandadır. Gazetenin manşetinde *“Hayal Pahalılığında Artış Devam Ediyor”* haberi yer almaktadır. Haberin manşette yer alması bile ülkedeki ekonomik gelişmelerin bir işaretidir. Devlet Planlama örgütü tarafından yayınlanan hayat pahalılığı endeksine göre 26 Şubat - 30 Aralık 1982 tarihleri arasında hayat pahalılığının %25.47'ye yükseldiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 12.01.1983: 1).

26 Ocak 1983 tarihli sayıda *“Zam Fırtınası Başladı”* başlıklı haberde benzinin fiyatı galon başına 500 TL Fuel-Oil'in gaz yağının ve mazotun fiyatı ise galon başına 200 TL olarak saptandığı aktarılmıştır. Başbakan zamlı fiyatların Bakanlar Kurulunca hazırlanan ilgili emirnamenin Resmi Gazete de yayınlanmasından sonra yürürlüğe girmiş olacağını, söz konusu maddeler dışında hiçbir maddeye zam yapılmadığını bu nedenle belirtilen maddeler dışında herhangi bir malzemenin zamlı satılması halinde,

sorumlular hakkında gerekli önlemlerin alınacağına yönelik sözleri aktarılmıştır (İşçi Postası, 26.01.1983: 1).

9 Şubat 1983 tarihli sayıda “*Akaryakıt Fiyatları İndirilmelidir*” haberinde dünya petrol fiyatlarındaki düşüşe paralel olarak yapılacak ayarlamaların fiyatlarda düşüş dönemini başlatacağı ve dünyada bir varil ham petrolün fiyatının 34 dolardan 26 dolara indiği ve bunun Kıbrıs’a da yansması gerektiği belirtilmiştir. Aynı sayıda yakın zamanda ülkede elektrik fiyatlarına zam yapılmasının beklendiği ifade edilmiştir. “*Canlı Hayvan İhracatı Başlıyor*” başlıklı haberde ise canlı hayvan ihracatının şubat ayının ikinci yarısında gerçekleştirileceği açıklanmıştır (İşçi Postası, 09.02.1983: 1-2).

Gazetenin 3 Mart 1983 tarihli sayısında “*Dövizimiz 30 Milyon Dolar*” başlıklı haberde Ekonomi ve Maliye Bakanı Salih Coşar’ın yaptığı açıklamaya göre ülkenin döviz rezervinin 30 milyon doları aştığı ve bunun memnuniyet verici bir düzey olduğu aktarılmıştır (İşçi Postası, 03.03.1983: 2). Gazetenin bir sonraki sayısında ise dünyada petrol fiyatlarının düştüğü Petrol İhraç Eden Ülkeler Teşkilatının (OPEL) bir varil ham petrolün fiyatını 29 dolar olarak saptadığı belirtilmiştir (İşçi Postası, 17.03.1983: 1).

Gazetenin 28 Nisan 1983 tarihli sayısında “*İhracat Sürüyor*” başlıklı haberde KTF Devletinin en önemli döviz kaynağı olan narenciye ihracatının mart ayında 24,382 ton olduğu ve çeşitli Avrupa ve Ortadoğu ülkelerine yapılan bu ihracatla toplam ihraç edilen narenciye miktarının 79,802 tona ulaştığı bildirilmiştir (İşçi Postası, 28.04.1983: 4).

Gazetenin 16 Haziran 1983 tarihli sayısında “*Mayıs Ayını Yüzde 1.41 Artışla Kapattık*” başlıklı haberde Başbakanlık Devlet Planlama Örgütü İstatistik ve Araştırma Dairesinin 7 Haziran 1983 tarihi itibarı ile hayat pahalılığı artış hızını saptadığı ve çalışmaya göre beş aylık dönemde enflasyon hızının toplam %10.43’e ulaştığı saptanmıştır (İşçi Postası, 16.06.1983: 1).

Gazetenin 7 Temmuz 1983 tarihli sayısında “*Kamplarına Gençlik Bu Yıl Bütçeden 1 Milyon 400 Bin TL Harcanacak*” haberinde Kıbrıs Türk Federe Devletinde gençlerin boş zamanlarını değerlendirmek, dinlenmek ve yönlendirmek amacıyla kurulan yaz kampları için bu yıl bütçeden bir milyon 400 bin TL harcanacağı aktarılmıştır (İşçi Postası, 07.07.1983: 1).

Gazetenin 11 Ağustos 1983 tarihli sayısında “*Hayat Pahalılığı % 13.70’e Yükseldi*” başlıklı haberde Başbakanlık Devlet Planlama Örgütü İstatistik ve Araştırma

Dairesi Başkanlığının yayınladığı indekse göre 7 aylık dönemde enflasyon hızının % 13.70 oranında bir artış gösterdiği belirtilmiştir. Gazetenin aynı sayısında “6 Milyarlık İhracat Yaptık” haberinde ise 1982 yılı içerisinde KTFD’nin 6 milyar 100 milyon TL tutarında ihracat yaptığı ve en fazla ihraç edilen ürünün ise narenciye olduğu aktarılmıştır (İşçi Postası, 11.08.1983: 1).

Gazetenin 1 Eylül 1983 tarihli sayısında “Kıdem Tazminatı ve İhtiyat Sandığı” başlıklı köşe yazısında ülkede zamanların güncel konusu olan ve çalışan kesimi yakından ilgilendiren kıdem tazminatı ve ihtiyat sandığı konuları ile ilgili temel bilgiler verilmiştir (İşçi Postası, 01.09.1983: 2). Sonraki sayı olan 8 Eylül 1983 tarihli sayıda ise bir zam haberine yer verilmiştir. “Suya da Zam” başlıklı haberde ülkede son zamanlarda esen zam furçasına suyun da dâhil edileceği ile ilgili habere yer verilmiştir (İşçi Postası, 08.09.1983: 4).

Gazetenin 13 Ekim 1983 tarihli sayısında birçok sayıda gördüğümüz konu, haber olarak yer almıştır. “Hayat Pahalılığı Eylül Ayında % 2 Artış Gösterdi” başlıklı haberde Başbakanlık Devlet Planlama Örgütü İstatistik ve Araştırma Dairesi Başkanlığının yayınladığı indekse göre 9 aylık dönemde enflasyon hızının % 18.29 oranında bir artış gösterdiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 13.10.1983: 1). Bu konuyla ilgili bütün haberlerde hayat pahalılığının yükseldiği ifade edilmiştir. Bu da devletin ekonomik anlamda zor bir süreçten geçtiğinin göstergesi olarak yorumlanabilir.

Gazetenin 22 Aralık 1983 tarihli sayısında “13. Maaş ve Ötesi” başlıklı köşe yazısında yıllardan beri devletin, çalıştırdığı memur ve işçiye 13’üncü maaş vermek için sendikaların kıyasıya mücadele ettiği ve bunun gerekliliği anlatılmıştır. Söz konusu yazıda “Herhangi bir şey almak için çarşıya giderseniz 3 gün önce aldığınız bir malın fiyatının en az %15 ile 30 arasında arttığını görürsünüz” ifadesiyle de ülkede ekonominin zor durumda olduğu belirtilmiştir (İşçi Postası, 22.12.1983: 3).

Gazetenin 12 Ocak 1984 tarihli sayısında “Hayat Pahalılığı % 33.83” başlıklı haberde planlama örgütüne yayınlanan indekse göre aralık sonu itibarı ile hayat pahalılığının % 33.83 olduğu ve planlama örgütünün indeksinde en çok fiyat artışının, % 62 ile sigarada görüldüğü yiyecek ve içeceklerdeki artışın % 32.70 giyimdeki artışın ise % 42.51 olduğu belirlenmiştir (İşçi Postası, 12.01.1984: 1).

9 Şubat 1984 tarihli sayıda birçok haberde yer aldığı gibi “Hayat Pahalılığı Süratle Tırmanıyor” başlıklı haberde KKT Cumhuriyeti Başbakanlığı Devlet Plânlama

örgütünce saptanan 29.12.1983 - 30.1.1984 devresi Hayat Pahalılığı İndeksine göre Ocak 1984 devresinde 9.43 hayat pahalılığı artışı olduğu ifade edilmiştir (İşçi Postası, 09.02.1984: 4).

Gazetenin 1 Mart 1984 tarihli sayıda “*Likit ve Kredi Darlığının Çözümü Faiz Ayarlamalarında Görülüyor*” haberinde KKTC Merkez Bankasının kuruluşuyla ilgili açıklamalarda bulunan Onur Bora ülkenin büyük likit darlığı içinde olduğunu belirterek tasarrufların özendirilmesi gerektiğini belirtmiştir (İşçi Postası, 01.03.1984: 2). Gazetenin 8 Mart 1984 tarihli sayısında “*1963 Alacakları Ödenecek*” başlıklı haberde Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş’ın 1963 yılından bu yana yönetimden alacaklı olanların birikmiş maaş ve ücretlerinin ödenmesini öngören yasayı imzaladığı aktarılmıştır (İşçi Postası, 08.03.1984: 4).

Gazetenin 15 Mart 1984 tarihli sayısında “*Serbest Limana Gelen Gemi Sayısı Arttı*” başlıklı haberde yayınlanan resmi rakamlara göre, 1978’de sadece 15 geminin geldiği serbest limana 1982’de gelen gemilerin sayısının 127’yi bulduğu ve bunun ülke ekonomisi için önemli olduğu bildirilmiştir. “*Elektrik ve Su Ücreti Muafiyetleri Yeniden Belirlendi*” başlıklı haberde Bakanlar Kurulunun, devletten aylık nakdi yardım alanlara elektrik ve su ücretlerinde sağlanacak muafiyetlerin yeniden belirlendiği aktarılmıştır (İşçi Postası, 15.03.1984: 4).

22 Mart 1984 tarihli sayıda “*63 Kalem Mal Türkiye’ye İthal Edilebilecek*” haberinde Türkiye Cumhuriyeti Müsteşarlığından verilen bilgiye göre, daha önce Türkiye’ye ithali kararname ile yasaklanan 63 kalem malın KKTC’den Türkiye’ye ithali uygun görüldüğü ve bunun için gerekli mercilere talimatlar verildiği bildirilmiştir. Haberde ayrıca bu kalem malların hangileri olduğu yazılmıştır (İşçi Postası, 22.03.1984: 2).

Gazetenin 12 Nisan 1984 tarihli sayısında “*Şubat Ayı İhracatımız % 185 Arttı*” başlıklı haberde KKTC’nin 1984 Şubat ayındaki ihracatının 1983 yılının aynı ayına oranla % 185.1, ithalatının ise % 68.6 artış gösterdiği belirtilmiştir (İşçi Postası, 12.04.1984: 2).

SONUÇ

Bu çalışmada Kıbrıs basın tarihinde önemli bir yeri olan ve 1980-1984 yılları arasında yayımlanan “İşçi Postası” gazetesi siyasal, sosyo-kültürel ve ekonomik haberler bağlamında değerlendirilmiştir.

İşçi Postası gazetesinde en fazla konu olan haberler siyasal içerikli haberlerdir. Gazetenin siyasal haberleri Kıbrıs, anavatan (Türkiye) ve dış haberler eksenli olacak şekilde üç ayrı başlık altında incelenmiştir. Kıbrıs’ın tarihsel süreç bağlamında geçirdiği bazı olayların bu döneme denk gelmesi çalışmayı daha da önemli kılmaktadır. Kıbrıs ile ilgili haberlerin çok çeşitli olduğu görülmüştür. Gazetede siyasal haberlerde ilk dikkati çeken unsur sendikaların ülkedeki ağırlığıdır. Ülkede birçok sendika bulunduğu ve bunların en önemlisinin de Türk-Sen olduğu görülmüştür. Bu sendika özellikle ülke gündemini etkilemekte, devlet erkânını ziyaret etmekte ve çoğu konuda söz söyleme hakkına sahip olmaktadır. İşçi Postası gazetesinde sendikaların greve gittikleri, toplumu derinden etkileyebildikleri, hükümete muhtıralar verebildikleri, toplu sözleşmelerde söz sahibi oldukları görülmüştür. Sendikaların meclisin verdikleri kararları ciddi anlamda eleştirebildikleri ve bu eleştirileri ile birçok kararı değiştirdikleri görülmüştür.

İşçi Postası gazetesinde Kıbrıs’ın bağımsızlık süreci de yoğunlukla haberlere konu olmuştur. Hemen her sayıda haber olan bu konu dünya gündemini de zaman zaman etkilemiştir. Özellikle diğer ülkelerin, Türkiye’nin ve BM’nin gündeminde bu konu yer almıştır. Bu konu ekseninde Kıbrıs’ı ziyaret eden siyasal kesimler olduğu gibi Kıbrıs yetkililerinin de dış ülke ziyaretleri çok olmuştur. Kıbrıs’ın bağımsızlık sürecinde gazetenin, sendikaların ve muhalefet partilerinin ekseriyetle hükümeti destekledikleri görülmüştür. Bağımsızlık sürecinde birlikte hareket edebilmenin önemi gazete haberlerine çok net yansımıştır. Burada özellikle R. Denktaş’ın ciddi emek ve mücadelesinin olduğu ve bunun da gazete haberlerine yansıdığı görülmüştür.

İşçi Postası gazetesinin Kıbrıs ile ilgili siyasal haberleri arasında en fazla konu olan haberlerden biri de ülkedeki siyasal istikrarsızlık konusudur. Ülkede hükümetin sürekli değiştiği ve bunun da beraberinde olumlu bir siyasal atmosfer oluşturamadığı söylenebilir. Ülkede seçimlerde genelde koalisyon hükümetinin kurulduğu ve bunun da uzun ömürlü olmadığı görülmüştür. Bunun paralelinde gazetede dikkat çeken diğer önemli siyasal konu ise seçim konusunun fazla yer almış olmasıdır. Gazetenin kimi sayıları tamamen seçim haberlerine ayrılmıştır. Bu sayılarda ekonomi, sosyal ve

kültürel haberlere çoğunlukla yer verilmemiştir. Seçim takviminde genellikle partilerin faaliyetleri, genel ve yerel seçimlerdeki adayların isimleri tamamıyla gazetede yer almıştır.

Gazetede Kıbrıs ile ilgili yer alan siyasi haberlerden biri de ülkede sıklıkla yaşanan grev haberleridir. Özellikle sendikaların aldıkları grev kararları ülkede gündem olmuş, siyasal ve sosyal hayatı etkilemiştir. Bununla beraber grevlerin sürmesi beraberinde ekonomik olumsuzluklara da sebep olmuştur. Kamuda çalışan işçiler gibi özel sektörde çalışan işçiler de çoğunlukla greve gidebilmişlerdir.

Gazetede sendikaların birçok konuda hükümete muhtıra verdiği görülmüştür. Bu da ülkede sendikaların gücünü göstermesi açısından son derece önemlidir. Bu muhtıra haberlerinden sonra hükümetten yetkililerin genelde sendika temsilcilerini ağırladıkları veya kendilerinin sendikaları ziyaret ettikleri görülmüştür. Bu da sorunların el birliğiyle çözümlenmesi açısından önemlidir.

Kıbrıs'taki bir diğer siyasi konu olan kamu görevlilerinin sorunları ve toplu sözleşmeler gazetede sıklıkla yer almıştır. Kamu görevlilerinin genellikle özlük haklarıyla ilgili sorunlar yaşadıkları ve bunların haberlere konu oldukları görülmüştür. Sendikaların bu konularda kamu görevlilerinin yanında oldukları ve hükümetle bu konuda uzun uzun görüşmeler yaptıkları belirlenmiştir. Toplu sözleşme ile ilgili haberler neredeyse gazetenin her sayısında yer almıştır. Ülkedeki sendika sayısının fazlalığı, ekonomik ve siyasi istikrarsızlık, grevler beraberinde sıklıkla toplu sözleşmelerin yapılmasına sebep olmuştur.

İşçi Postası gazetesinde Kıbrıs ile ilgili diğer siyasi konular ise değişik konularda komisyonların kurulması -özellikle asgari ücret komisyonu birçok haberde yer almıştır- vergi yasası ve kalkınma planları ile ilgili haberlerdir. Asgari ücret komisyonu, işçi hakları komisyonları gazetede sürekli haber konusu olmuştur. Ülkenin yaşadığı ekonomik buhrandan kurtulmasının yollarından biri de kalkınma planlarının hazırlanmasıdır. Bu yüzden gazetede birçok haberde kalkınma planları ile ilgili haberlere yer verilmiştir. Ülkedeki siyasi gelişmeler gazetenin köşe yazılarına da konu olmuştur. Gazetenin her sayısında köşe yazıları bulunmakta ve bunun çoğunluğu da siyasi içerikli haberlerden oluşmaktadır.

İşçi Postası gazetesinde Anavatan (Türkiye) ile ilgili birçok habere de yer verilmiştir. Gazetenin kimi sayısında bu haberlerin sayısı çok fazla iken kimi sayısında

ise hiç yer almamıştır. Ancak Türkiye’deki gelişmelerin genellikle takip edildiği ve okurlara ulaştırılmaya çalışıldığı görülmüştür. Anavatan ile ilgili genel olarak sendika haberleri, terör, ülkedeki sosyal gelişmeler, asgari ücret, faizler, seçimler haber konuları olarak yer almıştır. Özellikle 12 Eylül 1980 darbesi gazetede detaylı ve sık sık işlenmiştir. Ancak Türkiye’de bu süreçte basında yaşanan bazı sorun veya eksikliklerden dolayı İşçi Postası gazetesi de zaman zaman darbe ile ilgili haberlere yer verememiştir. Milli güvenlik konseyinin kurulması, kurucu meclisin kurulması, referandum ve seçimler gazetede yer alan diğer siyasi haberler olmuştur. Gazetede Türkiye ile ilgili diğer bir önemli haber de Türkiye’nin Kıbrıs’ın bağımsızlık sürecinde Kıbrıs’a verdiği destektir. Özellikle Yunanistan’a nota vermesi, BM nezdinde Kıbrıs’ı desteklemesi, Rum kesimine sert eleştirilerde bulunması, Kıbrıs’ı yetkililerin sık sık ziyaret etmesi gazetede haber konusu olmuştur. Bu haberlerin yanı sıra Türk diplomatların başka ülkelerde öldürülmeleri de haber konusu olmuştur. Gazetenin bazı sayılarında ise Bülent Ecevit ile ilgili haberlere de yer verilmiştir. Bülent Ecevit’in ülkede bir kahraman olarak görüldüğü ve kendisine gösterilen sevgi seli de haberlere konu olmuştur.

İşçi Postası gazetesinde yer bulan haberlerden biri de dış haberlerdir. Dış haberlerde en fazla yer verilen haber Polonya’daki gelişmelerdir. Gazetenin kuruluşundan (1980) ve kapanışına (1984) kadar Polonya haber konusu olmuştur. Polonya işçilerinin mücadeleleri, hakları, direnişleri, kazanımları, hükümetinin istifaları, seçimler, grevler ve özellikle sendika temsilcisi Walesa ile ilgili haberlere sıklıkla yer verilmiştir.

İşçi Postası gazetesinde Rum kesimi ile ilgili haberlere de yer verilmiştir. Gazetenin kurulduğu ilk yıllarda “*Rum Basınından Seçmeler*” başlığı ile Rum kesimine yönelik haberlere yer verilmiştir. Güney Rum kesimindeki siyasi istikrarsızlık, ekonomik gelişmeler, işsizlik ve Rum Yönetimi Lideri Spiros Kibrianu’nun temasları genellikle haberlere konu olmuştur. Bunun yanı sıra Rum kesiminin Yunanistan ile ilişkileri, BM nezdindeki temasları ve Kıbrıs’ın bağımsızlık mücadelesine karşı çabaları haberlerde yer almıştır.

Gazetede dış haberlerde en fazla yer verilen konulardan biri de İsrail-Filistin meselesidir. İsrail’in Filistin’de katliam yaptığı ve bütün dünyanın kendisini lanetlediği, kınadığı haberlerde yer almıştır. Bunun yanı sıra İsrail’in Lübnan sınırındaki Filistin

Kurtuluş örgütünden 30 bin kişiyi katlettiği, 1500 Filistinli kadın ve çocuğun hunharca öldürüldüğü, bunun sonucunda vatanlarını terk etmek zorunda kalan Filistinlilerin Lübnan başta olmak üzere birçok ülkeden kovuldukları anlatılmıştır.

İşçi Postası gazetesinde Rusya-Afganistan ilişkileri de yer almıştır. Afganistan'da Rus vahşetinin yaşandığı ve dünyanın buna sessiz kaldığı haberlere konu olmuştur. Bu haberlerden başka İngiltere'deki çelik işçilerinin grevi, Fransa'daki grevler, Avrupa'daki Türk düşmanlığı konuları yer almıştır. İran-Irak Savaşı, İran'da Devlet Başkanı ve Başbakanın bombalı suikastla öldürülmesi, Suudi Arabistan Kralının ölümü, ABD başkanlık seçimleri, Amerika - Libya gerilimi, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı ve Komünist Partisi Genel Sekreteri Leonid Brejnev'in ölümü, Ermeni örgütlerin Türkleri çeşitli ülkelerde şehit etmeleri haber konusu olmuştur.

Gazetede birçok sosyokültürel haber yer almıştır. Sosyal haberler arasında en fazla yer alan haber ülkedeki konut sorunudur. Yaşanan konut sorunu neredeyse her sayıda yer almıştır. Gazetenin 1980 yılındaki sayılarından 1984'ün son sayılarına kadar bu sorun yer bulmuştur. Bunun yanı sıra ülkede zaman zaman yaşanan su sorunu da gazetede ele alınmıştır. Gazetenin dikkate aldığı sosyal konulardan biri de dini ve milli bayramlardır. Bütün dini bayramlar için gazetede kutlama haberi veya mesajı yer almıştır. Bunun yanı sıra 19 Mayıs, 23 Nisan, 10 Kasım, 29 Ekim, 30 Ağustos, 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı gibi milli bayramlar da gazetede haber olarak yer almıştır. Bu gibi milli bayramların genellikle tarihi süreçleri kısaca hatırlatılmış ve coşkuyla kutlandığı açıklanmıştır.

Gazetede sınırlı sayıda da olsa sağlık haberlerine yer verilmiştir. Özellikle 1980 yılının aralık ayından itibaren *Thalassamia* hastalığı birçok sayıda haber olmuştur. Halkın bilinçlendirilmesi ve uyarılması anlamında işlevsel bir konu olduğu söylenebilir. Bunun yanı sıra Brucella hastalığıyla mücadele; esrar, eroin, afyon ve benzerlerinin öldürücü unsurlar oldukları; halkın koleraya karşı bilinçlendirilmesi; sigara içme alışkanlığı; gereksiz ilaçların toplatılması; annelerin çocuk sağlığıyla ilgili bilinçlendirilmeleri; çocukların beslenmesi gibi konular haberlerde yer almıştır.

Eğitim konulu haberler de gazetede yer almıştır. Ülkedeki eğitim sorunları kimi zaman da köşe yazılarına konu olmuştur. Üniversite sınavlarının yapılması, okumaya yeni başlayan çocukların sorunları, öğrenci velilerinin okullar veya eğitimle ilgili

beklentileri, ülkedeki okuma yazma seferberlik kampanyaları ve annelerin çeşitli konularda eğitilmeleri gazetedeki temel eğitim konulu haberleri oluşturmaktadır.

Gazetede spor haberleri de bulunmaktadır. Bu haberler çeşitli olup genellikle gazetenin son sayfasında yer almıştır. Kimi sayılarda ise spor haberlerine yer verilmemiştir. Tekvando milli takımının maçları; Kıbrıs'taki futbol takımları ve ligleri; Avrupa kupaları; Avrupa futbol şampiyonası; Kıbrıs kupası; az sayıda da olsa avcılık ve atıcılık ile ilgili haberlere yer verilmiştir.

Ekonomik haberler incelendiğinde en fazla ülkede yaşanan ekonomik sıkıntıların getirdiği sorunlar haberlere yansımıştır. Ekonomik haberlerde en fazla dikkat çeken kavram “hayat pahalılığı endeksi” kavramıdır. Bu kavram, ülkedeki ekonomik gelişmelerin ne yönde olduğunu göstermesi açısından önemlidir. Ülkede hayat pahalılığının sürekli artış gösterdiği haberlere konu olmuştur.

Ekonomik haberlerde önemli olan diğer bir konu da “zam” konusudur. Neredeyse her sayıda kendine yer bulan bu konu çoğunlukla siyasetin de gündem konusu olmuştur. Ülkenin siyasi anlamda yaşadıkları sorunların ekonomisine de yansıdığı görülmektedir. Özellikle Rum ve Yunan kesimi ile yaşanan siyasi çekişmeler, ülkenin bağımsızlığını ilan etmesi vb. konuların sonuçlarının ülke ekonomisine zam olarak yansıdığı görülmektedir. Öyle ki zam konusu gazetelerde “cinayet” , “buhran” , “kazık” gibi kavramlarla özdeşleştirilmiştir. Genellikle zamlanan ürünler akaryakıt, su, gıda, sigara olmuştur. Halkın günlük yaşamında en temel unsurların bunlar olduğu düşünüldüğünde yaşanan ekonomik zorlukların anlaşılması daha kolay olacaktır.

Ülkenin ekonomik gelişmeleri siyasetin konusunu da derinden etkilemiştir. Siyaseti de sürekli meşgul eden temel konulardan biri “asgari ücret” ve “13. maaş” konuları olmuştur. Özellikle asgari ücret konusu halkın ve siyasetçilerin daima gündeminde olmuştur. Ülkenin birçoğunun asgari ücretle geçindiği düşünüldüğünde bu konunun geniş çaplı haber olması anlaşılır bir durumdur. Gazetede bunların yanı sıra ekonomik haberlerde uluslararası para sistemi, faiz oranları, ihtiyat sandığı, kıdem tazminatı, turizm, ithalat, ihracat, döviz vb. konularda haberler yapılmıştır.

Sonuç olarak İşçi Postası gazetesinin Kıbrıs'ın 1980-1984 yılları arasındaki siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik hayata dair haberleri yansıttığı ve bunu okura en sağlıklı şekilde aktarmaya çalıştığı söylenebilir. Halkın haber alma hakkını düşünüp olay ve gelişmeleri aktardığı ve bunu yaparken tarafsız davranmaya çalıştığı ifade

edilebilir. Kıbrıs'ın bir dönemki tarihsel hafızasının İşçi Postası gazetesi ile açığa çıktığı belirlenmiştir.

KAYNAKÇA

- Akgün, S. (2012). “Atatürk Dönemi Türkiye ve Kıbrıs Türk Toplum İlişkileri (1923-1938)”. *The Journal of Academic Social Science Studies*, Cilt 5, Sayı 1, 1-14.
- Alaçam, F. (1990). *Kıbrıs Sorunu Gelişmeler ve Görüşmeler*. İstanbul: Reyo Yayınevi.
- Alasya, H. F. (1977). *Kıbrıs Tarihi ve Kıbrıs'ta Türk Eserleri*. Ankara: Ayyıldız Yayınları.
- Alasya, H. F. (1992). *Kıbrıs ve Rum-Yunan Emelleri*. Lefkoşa: KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Alkin, E. (1989). *KKTC'nin Ekonomik Durumu ve Ortadoğu Ülkeleri ile İlişkileri*. İstanbul: Sisav Yayını.
- Altay, H. Ş. (1969). *Kıbrıs Basın Kaynakları*. Lefkoşa: Halkın Sesi.
- Atalay, T. (2003). *Geçmişten Günümüze Kıbrıs, İdari Yapılanma ve Din Eğitimi*. Konya: Mehîr Vakfı Yayınları.
- Aydoğan, K. (1994). *Türkiye'de Turizm Coğrafyası*. Ankara: Gazi Büro Kitapevi.
- Bağcı, H. (2001). *Türk Dış Politikasında 1950'li Yıllar*. Ankara: ODTÜ Yayınları.
- Baran, M. (2023). *Kıbrıs Basınında 'Hür Söz' Gazetesi 1946-1951 (Siyasi, Sosyal, Kültürel Hayat)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muş Alparslan Üniversitesi SBE.
- Beratlı, N. (1999). *Kıbrıslı Türklerin Tarihi*. Lefkoşa: Galeri Kültür Yayınları.
- Beratlı, N. (2012). *Kıbrıs'ta Ulusal Sorun*. Lefkoşa: Khorâ.
- Berber, H. (2013). *Ege Bölgesi Yerel Basınında 1963-1967 Kıbrıs Olayları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi SBE.
- Besim, F. (2011). *Tarihe Sözüm Var: Kıbrıslı Türklerin Toplumsal ve Siyasal Tarihine Kısa Bir Yolculuk*. İstanbul: Galata Yayınları.
- Ceyhan, H. (1991). *KKTC Tarihsel Gelişim, Sosyo-Ekonomik Durum, AT ile İlişkiler*. İstanbul: İKV Yayınları.
- Cicioğlu, H. (1983). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Eğitim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.
- Çakmak, B. (2013). *Siyasi, Ekonomik ve Kültürel Yönleri İle Kıbrıs (1974-2004)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi AİİTE.

- Çapan, N. (2019). *Kıbrıs Barış Harekâtı Sonrası Türkiye-Yunanistan İlişkilerinde Güvenlik Meseleleri (1974-2010)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi SBE.
- Çelebi, B. (2008). *Kıbrıs Türk Eğitim Sisteminde Eğitim Planlaması ve Finansman: Tarihsel Gelişim ve Uluslararası Karşılaştırma*. Lefkoşa: Ajans Yayınları.
- Demiryürek, M. (2000). “Kıbrıs Türk Basını ve Osmanlı Hükümetleri (1878-1910)”. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, Cilt 19, Sayı 111, 119-134.
- Denktaş, R. (1999). *Rauf Denktaş'ın Hatıraları 1964-1974*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- Dinç, G. (2010). *Osmanlı Yönetiminde Kıbrıs (1800-1839)*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Akdeniz Üniversitesi SBE.
- Direktör, Ş. (1998). *Kıbrıs Türk Mutfağı*. Kıbrıs: Galeri Kültür Yayınları.
- Emircan, M. S. (2007). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Tören, Bayram ve Anma Günleri*. Lefkoşa: Ajans Yayınları.
- Erarslan, B. (2015). *Kuzey Kıbrıs'ta Basın Özgürlüğü Tartışmaları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yakındoğu Üniversitesi SBE.
- Ercan, E. E. (2018). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) Basının Kültürü: Gazeteciliğin Tarihsel, Mesleki ve Etik Değerleri Üzerine Alan Araştırması*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi SBE.
- Eren, E. (2020). “Yunan Milliyetçiliğinin Tarihsel Arka Planı ve Politik Yansıma Örneği Olarak Batı Trakya Sorunu”. *İzmir Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2, 78-79.
- Ersoy, Y. (1998). *Toplumsal ve Siyasal Olaylarla İç İç, Kıbrıs Türk Tiyatro Hareketi*. Lefkoşa: Ateş Matbaacılık.
- Evre, B. (2004). *Kıbrıs Türk Milliyetçiliği: Oluşumu ve Gelişimi*. Lefkoşa: Işık Kitapevi Yayınları.
- Fedai, H. (2000). “İngiliz Dönemi Kıbrıs Madeniz Paraları”. *Üçüncü Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Kongresi*. KKTC: Doğu Akdeniz Üniversitesi.
- Fedai, H. ve An, A. (2012). *Örnekleriyle Kıbrıs Türk Basın Tarihi: I*. Lefkoşa: TipografArt Basım Yayın LTD.
- Feridun, H. (2000). *Kıbrıs Türk Eğitiminin Tarihçesi (1571- 1974)*. Lefkoşa: Galeri Kültür Yayınları.

- Gazioğlu, A. (1996). *Rum Mezalimi ve KKTC'ye Doğru*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.
- Gazioğlu, A. C. (1996). *Enosis Çemberinde Türkler*. İstanbul: Kıbrıs Araştırma Merkezi Yayınları.
- Gözlü, A. (2011). *Kıbrıs Eskiçağı ve Jeopolitiği*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi SBE.
- Gürcan, G. (2006). *6-7 Eylül 1955 Olayları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi SBE.
- Gürel, Ş. S. (1984). *Kıbrıs Tarihi (1878-1960), Kolonyalizm, Ulusçuluk ve Uluslararası Politika*. İstanbul: Kaynak Yayınları.
- Gürsoy, C. R. (1998). *Kıbrıs Maddesi*. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Güzel, H. İ. (2009). *1960-1983 Yılları Arasında Kıbrıs Meselesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi SBE.
- Hançer, E. (2006). “Kıbrıs Türk Basınında Sahiplik Yapısı ve Haber Üzerindeki Etkileri”. *Küresel İletişim Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2, 1-13.
- Hill, G. (2016). *Kıbrıs Tarihi: Osmanlı ve İngiliz idaresi dönemi 1571-1948*. N.C. Serbest (Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- İlgaz, H. (1949). *Kıbrıs Notları*. İstanbul: Doğan Kardeş Yayınları.
- İktisadi Araştırmalar Vakfı. (1989). *Kuzey Kıbrıs Ekonomisinin Gelişmesinde Tarım ve Sanayi Sektörleri*. İstanbul.
- İrvan, S. (2006). “Kıbrıslı Türk Gazetecilerin Mesleki ve Etik Değerleri”. *Küresel İletişim Dergisi*, Cilt 0, Sayı 1, 1-14.
- İslamoğlu, M. ve Öznur, Ş. (2010). *Geleneksel Kıbrıs Türk Rum Düğünleri*. Lefkoşa: Gökada Yayınları.
- İsmail, S. (1986). *1571'den Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Kıbrıs Sorunu*. İstanbul: KKTC Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Kanıpek, K. ve Balıkcıoğlu, İ. (2015). “Kıbrıs'ta Bankaların Ortaya Çıkışı, Gelişimi ve Günümüz Bankacılık Dışı Faaliyetlerin Kamuoyu Üzerindeki Etkisi”, *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, Cilt 3, Sayı 6, 176-177.
- Kata, M. (2016). *Kıbrıs'ta Nacak-Cumhuriyet Çatışması (1960-1962)*. İstanbul: Hiperlink.

- Katsurides, Y. (2014). *Kıbrıs Komünist Partisi Tarihi: Sömürgecilik, Sınıf ve Kıbrıs Solu*. K. Eresen (Çev.). Lefkoşa: Khora.
- Kaya, M. (2010). *Kıbrıs Cumhuriyetinin Yıkılışını Hazırlayan Uluslararası Gelişmeler*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi SBE.
- Keser, U. (2012). “1958-1963 Mücadele Sürecinde Kıbrıs’ta Basın ve Nacak Gazetesi”. *ÇTTAD, Cilt 12, Sayı 24, 305-348*.
- Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği (KTGB). (2012). *Kıbrıs Türk Basın Tarihi*. Lefkoşa: Söylem Matbaacılık.
- Kızılyürek, N. (2005). *Birleşik Kıbrıs Cumhuriyeti: Doğmamış Bir Devletin Tarihi*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Kızılyürek, N. (2009). *Daha Önceleri Neredeydiniz?” Düünden Bugüne Kıbrıs Müzakereleri*. İstanbul: Birikim Yayınları.
- Kızılyürek, N. (2011). *Paşalar ve Papazlar: Kıbrıs ve Hegemonya*. Lefkoşa: Khora.
- KKTC Enformasyon Dairesi, Tarihçe. Erişim Tarihi:10.12.2022
<https://pio.mfa.gov.ct.tr/hakkimizda/tarihce/>.
- Köksal, H. (2006). *Kuzey Kıbrıs Gelenek ve Görenekleri*. Lefkoşa: Ajans Yayınları.
- Mert, Ö. (2003). “Osmanlı Belgelerine Göre Bir Kıbrıs Gazetesi: Zaman”. *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları Dergisi, Sayı 4, 61-88*.
- Mutluyakalı, C. (2012). *Kıbrıs Türk Basın Tarihi*. Lefkoşa: Söylem Matbaacılık.
- Nadav, M. (2004). “Cyprus and The Clash of Greek and Turkish Nationalisms” *Nationalism and Ethnic Politics, Cilt 10, Sayı 4, 595-624*.
- Oberling, P. (1990). *Kıbrıs Faciası*. Fahir Armaoğlu (çev.). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Oran, B. (2002). *Türk Dış Politikası*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Robert, A. H. (1985). *Bir Paradigmanın Önemini Yitirışı: Haber Medyası Çalışmalarında Yanlılık ve Nesnellik*. Ayşe İnal (Çev.). Ankara: Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Yıllık.
- Sarı, A. S. (2016). *Kıbrıs Sorunu*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Galatasaray Üniversitesi SBE.
- Sarıca, M., Teziç, E. ve Eskinyurt, Ö. (1975). *Kıbrıs Sorunu*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayını.

- Serter, V. Z. ve Fikretoğlu, O. Z. (1988). *Kıbrıs Türk Mücadele Tarihi (1878-1988)*, Lefkoşa: Halkın Sesi Yayınevi.
- Sonyel, R. S. (2014). *Gizli Belgelerle Kıbrıs Sorunu Kaygılı Yıllar (1974-1975)*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.
- Soyalp, T. (1999). “Kıbrıs’ın Siyasi Tarihi ile İlgili Bir Belgenin Değerlendirmesi”, *Belleten*, Cilt 63, Sayı 236, 166-227.
- Soyalp, T.(1995). “Kıbrıs Adası’nın Jeopolitik ve Stratejik Önemi”. *Kıbrıs Mektubu Dergisi*, Cilt:15, Sayı:2, 322-330.
- Stelya, N. (2015). *İstenmeyen Bebeğin Ölümü: Kıbrıslı Türk Basınında Ortaklık Cumhuriyeti Tecrübesi (1960-1963)*. Lefkoşa: Khora.
- Şafaklı, O. ve Özdeşer, H. (2002). “KKTC Ekonomisinin Genel Analizi”. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, Sayı: 5, 151-171.
- Tenşi, M. T. (2022). *15 Temmuz 1974 Kıbrıs Darbesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi LEE.
- Türk, O. (2019). “Osmanlı Döneminde Kıbrıs’ta Basının Yeri”. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (DÜSBED)*, Cilt 11, Sayı 22, 281-294.
- Uçarol, R. (1978). *1878 Kıbrıs Sorunu ve Osmanlı- İngiliz Anlaşması (Ada’nın İngiltere’ye Devri)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Uçarol, R. (2013). *Kıbrıs ve Ege Sorunları: Türkiye-Yunanistan İlişkileri Ve Türkiye’nin Dış Siyasetine Etkileri*. Ankara: Der Yayınları.
- Uzun, R. (2006). “Gazetecilikte Yeni Bir Yönelim: Yurttaş Gazeteciliği”. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 0, Sayı 16, 633-656.
- Ünlü, C. (1982). *Kıbrıs’ta Basın Olayı (1878-1981)*. Ankara: Basın-Yayın Genel Müdürlüğü Yayını.
- Vatansever, M. (2012). “Kıbrıs Sorununun Tarihi Gelişimi”. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 12, Özel Sayı:1487-1530.
- Volkan, D. V. (2008). *Kıbrıs: Savaş ve Uyum*. B. Kılınçer (Çev.). İstanbul: Everest Yayınları.
- Yıldırım, H. O. (2000). *Osmanlı İdaresinde Kıbrıs*. Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Yurdanur, M. S. (1974). *Kıbrıs Ecevit ve Ötekiler*. İstanbul: Göl Yayınları.

Ek 2: İşçi Postası gazetesinin 26 Nisan 1984 tarihli son sayısı

Ek 3: İŖçi Postası gazetesinin 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Armağanı (23 Temmuz 1980)

Ek 5: İşçi Postası gazetesi ve Türk-Sen genel başkanı Necati Taşkın'ın hayatını kaybettiği kazayı aktaran haber (19 Ocak 1983 tarihli 136. Sayı)

Acımız Büyük Kederimiz Sonsuzdur

İŞÇİ POSTASI

19/1/1983
ÇARŞAMBA
SAYI: 136
YIL: 3
FİYAT: 10 TL.

**KIBRIS
TÜRK İŞÇİ
FEDERASYONU
YAYIN
ORGANI**

**Genel Başkanımız NECATİ TAŞKIN Kamu-Sen Başkanımız ERDOĞAN SONSAL
Yön-Sen Sekreterimiz ARTEMEL KARAL**

**Görev Şehidi Sendika Liderlerimizi onbinlerce kardeşimizin acı
gözyaşları
arasında kara
toprağa verdik**

NECATİ TAŞKIN
(Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu Genel Başkanı - Karama Meclis Üyesi)

**KAMU-SEN
BAŞKANI ERDOĞAN
SONSAL'IN
HAYAT HİKAYESİ**

**YÖN-SEN SEKRETERİ
ARTEMEL KARAL'IN
HAYAT HİKAYESİ**

15 Ocak, 1938 Ruf Ka-
zassın Cıpa köyünde doğ-
du. Lise mezunudur. İyi
İngilizce ve Rumca biliyor-
du. Evli ve üç çocuk ha-
sıydı. 1955-1959 yılları
arasında 3 buçuk yıl müter-
cimlik yapmış, 5 Temmuz
1959'da Türk-Sen Genel
Sekreterliğine seçilmiş ve o
tarafından 1976 Türk-Sen
Genel Kuruluna kadar Genel
Sekreterlik ve o tarih-
ten bu güne kadar Türk-
Sen Genel Kurulunda ve
çeyirliği ile Genel Başkan
görevine seçilmiştir.

Kıbrıs Türk Sendikacılı-
ğının gelişme ve büyüme-
sine öncülük etmiş sendi-
kacılığımıza büyük hizmeti
göstermiştir. Çalışanlara en
iyi çalışma koşullarına ve
yüksün düzeyine erişmesi
için mücadelede öncülük et-
miştir. Toplumumuzun eko-
nomik ve sosyal sorunları-

(Devamı sayfa 5'te)

Sendikal bir görev yit-
ciliği enasında vahim bir
trafik kazası sonucu Türk-
Sen Genel Başkanı Necati
Taşkın ve Yön-Sen Sek-
reteri Artemel Karal ile
birlikte hayatını kaybeden
Kamu-Sen Başkanı Erdo-
ğan Sönsal, 26 Haziran
1938 yılında Lefkoşada
dünyaya geldi. Temel Eği-
timini Haydarpaşa İhtika-
lunda tamamlayan Erdo-
ğan Sönsal 1956-57 dön-
eminde Türk Erkek Lise-
sinden mezun oldu.

31 Ağustos 1958 gün-
ü Gülşen Hanım ile ni-
şanlanan Kamu-Sen Ba-
şkanı, 6 Eylül 1959 tarihlin-
de evlendi. Mutlu ve ön-
nek bir aile yaşamı sürdü-
ren Erdoğan Sönsal bu
evliliğinden Kayhan, Nur-
gen ve İlgin isimli üç
çocuk dünyaya geldi. Ço-
cuklarının eğitime önem
veren Kamu-Sen başkanı

12 Ocak 1983 Çarşamba
akşamı, Türk-Sen genel
Başkanı Necati Taşkın,
Kamu-Sen başkanı Erdoğan
Sönsal, El-Sen başkanı Meh-
met Süleyman; Gıda-Sen
başkanı Ali Yünel ve me-
mari arkadaşları Yön-Sen baş-
kanı Hüseyin Alaycı ile
Magoşa'da sendikal bir
toplantıya katılmak üzere
Lefkoşa Türk-Sen Genel
Merkezinin ayırtan Arte-
mel Karal'ın küçük öm-
rünü mücadele safhalarından
ibaretir.

9 Eylül 1930 tarihinde
Lefke kasabasında dünya-
ya gelen A. Karal gerek
Lefke ve havalasının ve ge-
rekse Kıbrıs Türk İşçi Ha-
reketinin çok iyi tanınmış ve
1981 yılında 22 Kasım günü
Allahın rahmetine kavuş-
muş sendikacılık ve Sosyal
faaliyetleri ile temizlik et-
miş merhum SALİH H. KA-
RAL'ın oğludur.

Doğayından itibaren
Sendikacılık ve Kıbrıs Türk
Toplumumuz var olma mü-
cadelesi öykülerine büyü-

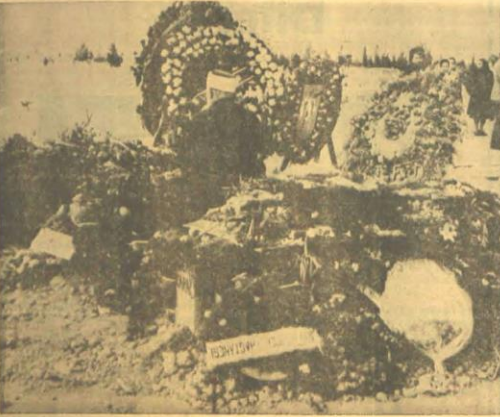
(Devamı sayfa 5'te)

(Devamı sayfa 5'te)

(Devamı sayfa 5'te)

(Devamı sayfa 5'te)

(Devamı sayfa 5'te)